

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

ГРАДА ВАЉЕВА

ГОДИНА XXXI БРОЈ 10

8. октобар 2010.

ИЗЛАЗИ ПО ПОТРЕБИ

113. На основу члана 47. Закона о буџетском систему («Службени гласник Републике Србије» број 54/2009), члана 32. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник Републике Србије» број 129/2007) и члана 35. став 1. тачка 2. Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева» број 19/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној дана 08. октобра 2010. године, донела је:

ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ГРАДА ВАЉЕВА ЗА 2010.ГОДИНУ – ДРУГИ РЕБАЛАНС

Члан 1.

У Одлуци о буџету града Ваљева за 2010. годину («Службени гласник града Ваљева» број 13/09 и 5/10) члан 1. мења се и гласи:

«Примања и издаци буџета града Ваљева за 2010. годину (у даљем тексту: буџет) примања и издаци по основу продаје, односно набавке финансијске имовине и датих кредита и задужевања и отплата дуга, утврђени су у следећим износима и то:

ОПИС	Шифра економске класификације	Средства из буџета
1	2	3
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		1,556,667,505
1.Порески приходи	71	994,510,000
1.1.Порез на доходак,добит и капиталне добитке(осим самодоприноса)	711	652,380,000
1.2. Самодопринос	711180	600,000
1.3. Порез на имовину	713	198,050,000
1.4. Порез на добра и услуге (осим накнада које се користе преко буџетског фонда), у чему:	714	88,480,000
- поједине врсте прихода са одређеном наменом (наменски приходи)		
1.5. Остали порески приходи	716	55,000,000
2.Непорески приходи (осим накнада које се користе преко буџетског фонда), у чему:	74+77	246,797,555
- поједине врсте прихода са одређеном наменом (наменски приходи)		
3.Донације	731+732	
4.Трансфери	733	310,659,950
5.Примања од продаје нефинансијске имовине	8	4,700,000
УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ И ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		1,786,000,000
1.Текући расходи	4	1,483,009,614
1.1.Расходи за запослене	41	468,602,845
1.2.Коришћење роба и услуга	42	196,009,476
1.3.Отплата камата	44	15,000,000
1.4.Субвенције	45	486,426,000
1.5.Социјална заштита из буџета	47	31,002,150

1.6.Остали расходи	48+49	127,436,139
2.Трансфери	463	156,533,004
3.Издаци за набавку нефинансијске имовине	5	304,990,386
4.Издаци за набавку финансијске имовине (осим 6211)	62	
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ЗАДУЖИВАЊА		215,000,000
1.Примања по основу продаје финансијске имовине	92	15,000,000
2.Задуживање	91	200,000,000
2.1.Задуживање код домаћих кредитора	911	200,000,000
2.2.Задуживање код страних кредитора	912	
ОТПЛАТА ДУГА И НАБАВКА ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		9,000,000
3.Отплата дуга	61	9,000,000
3.1.Отплата дуга домаћим кредиторима	611	9,000,000
3.2.Отплата дуга страним кредиторима	612	
3.3.Отплата дуга по гаранцијама	613	
4.Набавка финансијске имовине	6211	
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА(класа 3)	3	23,332,495
Укупна средства	3+7+8+9	1,795,000,000
Укупни издаци	4+5+6	1,795,000,000

Члан 2.

Члан 2. мења се и гласи:

«Буџет за 2010. годину састоји се од:

- 1.Примања у износу од 1.795.000 динара и то:
  - пренета неутрошена средства из ранијих година (конто 321);
  - текући приходи (конто 700);
  - примања од продаја акција (конто 951);

2.Издатака у износу од 1.795.000 динара и то:

- текући издаци (конто 400);
  - издаци за нефинансијску имовину (конто 500).
- Нераспоређени вишак прихода из ранијих година користиће се за измирење пренетих обавеза из 2009. године, као и за друге сврхе, а по Одлуци Скупштине града Ваљева.

Приходи буџета за 2010. годину -Ребаланс буџета

Синг. Конто	Анал. Конто	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
		I ПРЕНЕТА НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА			
3213		Нераспоређени вишак прихода из ранијих година			
	32131	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	20,000,000.00	23,332,494.86	116.66%
		Укупно приходи 3213	20,000,000.	23,332,494.	116.66%
		У К У П Н О ПРЕНЕТА НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	20,000,000.00	23,332,494.86	116.66%
		II ПОРЕЗИ			
7110		Порез на доходак, добит и капиталну добит			
	71111	Порез на зараде	450,000,000.00	460,000,000.00	102.22%
	71112	Порез на приход од самосталних делатности	64,000,000.00	70,000,000.00	109.38%
	71114	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари	1,600,000.00	3,000,000.00	187.50%
	71114	Порез на приходе од непокретности	27,000,000.00	29,000,000.00	107.41%
	71114	Порез на приходе од пољопривреде и шумарства	500,000.00	300,000.00	60.00%
	71114	Порез на приходе од земљишта	12,200,000.00	15,000,000.00	122.95%
	71116	Порез на приход од осигурања лица	0.00	50,000.00	0.00%
	71118	Самодопринос за путеве	1,100,000.00	600,000.00	54.55%

Синт. Конто	Анал. Конто	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
	71119	Порез на друге приходе	55,000,000.00	75,000,000.00	136.36%
	71211	Порез на фонд зарада	500,000.00	30,000.00	6.00%
		Укупно приходи 7110	611,900,000	652,980,000	106.71%
7130		Порез на имовину			
	71312	Порез на имовину	150,000,000.00	140,000,000.00	93.33%
	71331	Порез на наслеђе и поклон	8,000,000.00	8,000,000.00	100.00%
	71342	Порез на капиталне трансакције-пренос апсолутних права	75,000,000.00	50,000,000.00	66.67%
	71361	Порез на акције на име и уделе	50,000.00	50,000.00	100.00%
		Укупно приходи 7130	233,050,000	198,050,000	84.98%
7140		Порези на добра и услуге			
	71442	Комунална такса за приређ. муз. прогр. у угост. објект.	1,700,000.00	1,300,000.00	76.47%
	71443	Комунална такса за коришћење рекламних панова	1,800,000.00	2,600,000.00	144.44%
	71444	Средства за противпожарну заштиту	500,000.00	400,000.00	80.00%
	71451	Комунална такса за држање моторних возила	32,000,000.00	33,000,000.00	103.13%
	71451	Накнада за изград. одржавање и кориш. локалних	18,000,000.00	19,000,000.00	105.56%
	71454	Накнада за промену намене пољопривредног земљишта	3,000,000.00	1,600,000.00	53.33%
	71454	Накнада за загађивање животне средине	15,000,000.00	8,000,000.00	53.33%
	71455	Боравишна такса	4,000,000.00	3,500,000.00	87.50%
	71456	Посебна накнада за заштиту животне средине	0.00	16,000,000.00	0.00%
	71457	Комунална такса за држање кућних и егзотичних	0.00	3,000,000.00	0.00%
	71457	Комунална такса за држање средстава за игру	50,000.00	80,000.00	160.00%
		Укупно приходи 7140	76,050,000.	88,480,000.	116.34%
7160		Други порези			
	71611	Комунална такса на фирму	52,000,000.00	55,000,000.00	105.77%
		Укупно приходи 7160	52,000,000.	55,000,000.	105.77%
7330		Трансфери од других нивоа власти			
	73314	Текћи трансфери од других нивоа власти-остало	16,659,950.00	11,659,950.00	69.99%
	73314	Текући трансфери од др. нивоа власти у корист градова	299,000,000.00	299,000,000.00	100.00%
		Укупно приходи 7330	315,659,950	310,659,950	98.42%
7410		Приходи од имовине			
	74114	Камате на средства буџета градова	6,000,000.00	4,000,000.00	66.67%
	74151	Накнаде за коришћење минералних сировина	2,000,000.00	2,800,000.00	140.00%
	74153	Комунална такса за коришћ. простора на јавним површ.	4,800,000.00	6,000,000.00	125.00%
	74153	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	20,000,000.00	25,000,000.00	125.00%
		Укупно приходи 7410	32,800,000.	37,800,000.	115.24
7420		Приходи од продаје добара и услуга			
	74214	Приходи од давања у закуп непокретности	300,000,000.00	135,000,000.00	45.00%
	74224	Градске административне таксе	8,500,000.00	12,000,000.00	141.18%
	74224	Трошкови пореског и прекршајног поступка	1,000,000.00	4,000.00	0.40%
	74225	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	52,000,000.00	40,433,555.14	77.76%
	74234	Приходи који својом дел. остваре орг. градова	2,200,000.00	700,000.00	31.82%
		Укупно приходи 7420	363,700,000	188,137,555	51.73%
7430		Новчане казне и одузета имовинска корист			
	74332	Приходи од новчаних казни за саобраћајне прекршаје	5,000,000.00	12,000,000.00	240.00%
	74334	Приходи од новчаних казни у корист нивоа градова	6,000,000.00	200,000.00	3.33%
		Укупно приходи 7430	11,000,000.	12,200,000.	110.91%

Синт. Конто	Анал. Конто	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
7441		Текући трансфери од физичких и правних лица			
	74414	Текући добровољни трансфери од физичких и правних	290,000.00	290,000.00	100.00%
		Укупно приходи 7441	290,000.00	290,000.00	100.00%
7450		Мешовити и неодређени приходи			
	74514	Део добити ЈП у корист градова	500,000.00	4,170,000.00	834.00%
	74514	Остали приходи у корист нивоа градова	3,000,000.00	1,800,000.00	60.00%
		Укупно приходи 7450	3,500,000.00	5,970,000.00	170.57%
7711		Меморандумске ставке			
	77110	Меморандумске ставке за рефундацију расхода	2,000,000.00	2,400,000.00	120.00%
		Укупно приходи 7711	2,000,000.00	2,400,000.00	120.00%
8211		Примања од продаје робних резерви			
	82114	Примања од продаје робних резерви	0.00	4,700,000.00	0.00%
		Укупно приходи 8211	0.00	4,700,000.00	0.00%
9114		Примања од задуживања од пословних банака у земљи			
	91144	Примања од задуживања од пословних банака у земљи	200,000,000.00	200,000,000.00	100.00%
		Укупно приходи 9114	200,000,000	200,000,000	100.00%
9219		Примања од продаје			
	92195	Примања од продаје акција	10,000,000.00	15,000,000.00	150.00%
		Укупно приходи 9219	10,000,000.	15,000,000.	150.00%
		У К У П Н О ПОРЕЗИ:	1,911,949,950.00	1,771,667,505.14	92.66%
		У К У П Н О	1,931,949,950.00	1,795,000,000.	92.91%

Члан 3.

Члан 3. мења се и гласи:

«У сталну буџетску резерву града Ваљева издваја се 2.000.000, а у текућу буџетску резерву 2.600.000 динара.»

Члан 4.

Члан 4. мења се и гласи:

« Средства буџета у укупном износу од 1.795.000 динара распоређују се по корисницима и врстама издатака и то:

План расхода за 2010. годинуопити део

раздео ф-ја	екон. клас.	Опис позиције	План за 2010. годину	Ребаланс за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6
41		РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ			
	1	411 Плате и додаци запослених	373,910,000.00	379,438,000.00	101.48%
	2	412 Социјални доприноси	67,244,322.00	68,188,322.00	101.40%
	3	413 Накнаде у натури-превоз радника и др.	2,100,000.00	1,890,000.00	90.00%
	4	414 Социјална давања запосленима	10,725,523.00	9,299,523.00	86.70%
	5	415 Накнада трошкова за запослене	2,382,000.00	2,382,000.00	100.00%
	6	416 Награде, бонуси, остали расходи	6,602,000.00	7,405,000.00	112.16%
		УКУПНО РАЗДЕО РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:	462,963,845	468,602,845	
42		КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА			
	7	421 Стални трошкови	53,455,477.00	55,988,000.00	104.74%
	8	422 Трошкови путовања	2,711,000.00	2,490,477.00	91.87%
	9	423 Услуге по уговору	42,875,078.00	45,156,000.00	109.98%
	10	424 Специјализоване услуге	24,829,000.00	26,911,000.00	108.39%
	11	425 Текуће поправке и одржавање	15,922,382.00	17,303,799.00	108.68%

раздео ф-ја	екон. клас.	Опис позиције	План за 2010. годину	Ребаланс за 2010. годину	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	12	426	Материјал	38,881,800.00	48,160,200.00	123.86%
			УКУПНО РАЗДЕО КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА:	178,674,737	196,009,476	
44			ОТПЛАТА КАМАТА			
	13	441	Отплата камата	15,000,000.00	15,000,000.00	100.00%
			УКУПНО РАЗДЕО ОТПЛАТА КАМАТА:	15,000,000.	15,000,000.	
45			СУБВЕНЦИЈЕ			
	14	451	Инвестиције фонда за путеве	539,126,000.00	486,426,000.00	90.22%
			УКУПНО РАЗДЕО СУБВЕНЦИЈЕ:	539,126,000	486,426,000	
46			ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ			
	15	463	Издаци за јавну безбедност	153,454,004.00	153,533,004.00	100.05%
	16	465	Остале дотације и трансфери	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
			УКУПНО РАЗДЕО ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ:	156,454,004	156,533,004	
47			ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА			
	17	472	Накнада за образовање -ЛПА	31,302,150.00	31,002,150.00	99.04%
			УКУПНО РАЗДЕО ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА:	31,302,150.	31,002,150.	
48			ОСТАЛИ РАСХОДИ			
	18	481	Дотације политичким странкама	68,172,000.00	67,277,340.00	98.69%
	19	482	Порези, таксе, казне	73,249,678.00	45,535,648.00	62.16%
	20	483	Судска извршења	5,552,000.00	5,552,000.00	100.00%
	21	484	Накнада штете услед елементарних непогода	4,471,150.77	4,471,150.77	100.00%
			УКУПНО РАЗДЕО ОСТАЛИ РАСХОДИ:	151,444,828	122,836,138	
49			АДМИНИСТРАТИВНИ ТРАНСФЕРИ ИЗ БУЏЕТА, ОД ДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА			
	22	499	Стална буџетска резерва	645,185.23	4,600,000.00	712.97%
			УКУПНО РАЗДЕО АДМИНИСТРАТИВНИ ТРАНСФЕРИ ИЗ БУЏЕТА, ОД ДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА	645,185.23	4,600,000.00	
51			ОСНОВНА СРЕДСТВА			
	23	511	Индустријска зона-објекти	297,410,200.00	218,510,200.00	72.80%
	24	512	Машине и опрема	12,454,000.00	8,355,186.23	67.09%
	25	515	Споменик борцима	3,775,000.00	3,625,000.00	96.03%
			УКУПНО РАЗДЕО ОСНОВНА СРЕДСТВА	313,639,200	230,490,386	
52			ЗАЛИХЕ			
	26	521	Робне резерве	6,500,000.00	6,500,000.00	100.00%
			УКУПНО РАЗДЕО ЗАЛИХЕ:	6,500,000.00	6,500,000.00	
54			ПРИРОДНА ИМОВИНА			
	27	541	Индустријска зона-земљиште	68,000,000.00	68,000,000.00	100.00%
			УКУПНО РАЗДЕО ПРИРОДНА ИМОВИНА:	68,000,000.	68,000,000.	
61			ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ			
	28	611	Отплата главнице кредита	8,200,000.00	9,000,000.00	109.76%
			УКУПНО РАЗДЕО ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ:	8,200,000.00	9,000,000.00	

раздео ф-ја	екон. клас.	Опис позиције	План за 2010. годину	Ребаланс за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6

УКУПНО

1,931,949,950.00

1,795,000,000.00

Расходи буџета за 2010. годину - Ребаланс буџета

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
1 СКУПШТИНА ГРАДА					
110					
001		СКУПШТИНА ГРАДА - 110			
	1	411 Плате и додаци запослених	1,697,000.00	2,200,000.00	129.64%
	2	412 Социјални доприноси	304,000.00	400,000.00	131.58%
	3	416 Награде, бонуси, остали расходи	5,247,000.00	5,700,000.00	108.63%
	4	421 Стални трошкови	80,000.00	80,000.00	100.00%
	5	422 Трошкови путовања	30,000.00	30,000.00	100.00%
	6	423 Услуге по уговору	1,490,000.00	1,490,000.00	100.00%
	7	424 Специјализоване услуге	30,000.00	30,000.00	100.00%
	8	426 Материјал	30,000.00	30,000.00	100.00%
		Укупно расходи 426	8,908,000.00	9,960,000.00	
002		Остали расходи - 160			
	9	481 Дотације политичким странкама	1,401,000.00	1,484,340.00	105.95%
		Укупно расходи 481	1,401,000.00	1,484,340.00	105.95%
		УКУПНО СКУПШТИНА ГРАДА:	10,309,000.00	11,444,340.00	111.01%
2 ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА И ГРАДСКО ВЕЋЕ					
110					
001		ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА И ГРАДСКО ВЕЋЕ - 110			
	10	411 Плате и додаци запослених	4,700,000.00	5,100,000.00	108.51%
	11	412 Социјални доприноси	842,000.00	901,000.00	107.01%
	12	416 Награде, бонуси и остали посебни расходи	1,150,000.00	1,500,000.00	130.43%
	13	421 Стални трошкови	230,000.00	280,000.00	121.74%
	14	422 Трошкови путовања	500,000.00	500,000.00	100.00%
	15	423 Услуге по уговору	5,099,078.00	7,500,000.00	147.09%
	16	424 Специјализоване услуге	100,000.00	100,000.00	100.00%
	17	426 Материјал	330,000.00	330,000.00	100.00%
	18	481 Дотације осталим непрофитним организацијама	100,000.00	100,000.00	100.00%
	19	481 Дотације-чланарина заједници градова	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	20	515 Споменик борцима	1,500,000.00	1,500,000.00	100.00%
		Укупно расходи 515	15,551,078.00	18,811,000.00	120.96%
002		Издаци за јавну безбедност - 320			
	21	463 Издаци за јавну безбедност	500,000.00	500,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	500,000.00	500,000.00	100.00%
003		Буџетска резерва - 130			
	22	499 Стална буџетска резерва	528,849.23	2,000,000.00	378.18%
	23	499 Текућа буџетска резерва	116,336.00	2,600,000.00	2234.91
		Укупно расходи 499	645,185.23	4,600,000.00	712.97%
004		Донације - 411			
	24	463 Учесће у донаторским пројектима	2,000,000.00	0.00	0.00%
		Укупно расходи 463	2,000,000.00	0.00	0.00%
005		Накнаде из буџета - 070			
	25	472 Накнада за образовање -ЛПА	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	26	472 Накнаде из буџета у случају смрти	700,000.00	400,000.00	57.14%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	27	472	Накнаде из буџета за храниоце породица	900,000.00	900,000.00	100.00%
	28	472	Накнаде из буџета за образовање Укупно расходи 472	7,520,000.00 10,120,000.00	7,520,000.00 9,820,000.00	100.00% 97.04%
006	29	451	Фонд за путеве - 490 Инвестиције фонда за путеве Укупно расходи 451	4,500,000.00 4,500,000.00	4,500,000.00 4,500,000.00	100.00% 100.00%
007	30	451	Фонд за путеве-Дирекција - 460 Дирекција-локални путеви Укупно расходи 451	72,000,000.00 72,000,000.00	90,000,000.00 90,000,000.00	125.00% 125.00%
008	31	451	Инвестиције фонда за грађевинско земљиште - 660 Дивчибаре-Гајина-пројектна документација	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	32	451	ГИС	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	33	451	Хала спортова	38,000,000.00	21,000,000.00	55.26%
	34	451	Изградња школе у Брђанима	26,000,000.00	25,000,000.00	96.15%
	35	451	ЈАЗ	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
	36	451	ЈП ОСА-станоградња	2,000,000.00	2,000,000.00	100.00%
	37	451	Канализациона и водоводна мрежа- Горић,Дупљај	5,000,000.00	5,000,000.00	100.00%
	38	451	Обданиште	10,000,000.00	10,000,000.00	100.00%
	39	451	Постројење за пречишћавање воде у Каменици	226,000.00	226,000.00	100.00%
	40	451	Регионална депонија	0.00	1,300,000.00	0.00%
	41	451	Сеоски водоводи	5,000,000.00	5,000,000.00	100.00%
	42	451	Субвенције ЈП Колубара-Брана Ровни	10,000,000.00	10,000,000.00	100.00%
	43	451	Трансфер станица	4,100,000.00	4,100,000.00	100.00%
	44	451	Учешће у изградњи Храма и верских објеката	5,000,000.00	5,000,000.00	100.00%
	45	451	Улагање у градски саобраћај	12,000,000.00	12,000,000.00	100.00%
	46	451	Урбанист.планови	2,000,000.00	2,000,000.00	100.00%
	47	451	Водовод Боричевац и Градац	5,000,000.00	5,000,000.00	100.00%
	48	451	Затворен базен	10,000,000.00	0.00	0.00%
	49	511	Индустријска зона-објекти	135,900,000.00	132,000,000.00	97.13%
	50	511	Топлификација	155,000,000.00	80,000,000.00	51.61%
	51	541	Индустријска зона-земљиште Укупно расходи 541	68,000,000.00 498,226,000.00	68,000,000.00 392,626,000.00	100.00% 78.80%
009	52	451	Инвестиције фонда за грађевинско земљиште - 620 Дирекција-општа комунална потрошња	212,000,000.00	197,000,000.00	92.92%
	53	451	Дирекција-улице Укупно расходи 451	85,000,000.00 297,000,000.00	50,000,000.00 247,000,000.00	58.82% 83.16%
010			Месне заједнице - 160			
	54	421	Стални трошкови	300,000.00	300,000.00	100.00%
	55	423	Услуге по уговору	100,000.00	100,000.00	100.00%
	56	425	Текуће поправке и одржавање	200,000.00	200,000.00	100.00%
	57	426	Материјал	100,000.00	100,000.00	100.00%
	58	481	Избори у МЗ Укупно расходи 481	200,000.00 900,000.00	200,000.00 900,000.00	100.00% 100.00%
011			Дирекција за робне резерве - 420			
	59	411	Плате и додаци запослених	5,273,000.00	5,273,000.00	100.00%
	60	412	Социјални доприноси	945,000.00	945,000.00	100.00%
	61	414	Социјална давања запосленима	150,000.00	100,000.00	66.67%
	62	421	Стални трошкови	260,000.00	260,000.00	100.00%
	63	422	Трошкови путовања	170,000.00	220,000.00	129.41%
	64	423	Услуге по уговору	580,000.00	490,000.00	84.48%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	65	424	Специјализоване услуге	640,000.00	670,000.00	104.69%
	66	425	Текуће поправке и одржавање	100,000.00	100,000.00	100.00%
	67	426	Материјал	400,000.00	400,000.00	100.00%
	68	482	Порези, таксе, казне	130,000.00	130,000.00	100.00%
	69	512	Машине и опрема	20,000.00	110,000.00	550.00%
	70	521	Робне резерве	6,500,000.00	6,500,000.00	100.00%
			Укупно расходи 521	15,168,000.00	15,198,000.00	100.20%
012			Субвенције - 480			
	71	451	Програм уређења пољопривредног земљишта	6,800,000.00	6,800,000.00	100.00%
	72	451	Субвенције у пољопривреди	9,500,000.00	8,500,000.00	89.47%
	73	451	Субвенције за запошљавање	10,000,000.00	10,000,000.00	100.00%
			Укупно расходи 451	26,300,000.00	25,300,000.00	96.20%
013			Заштита животне средине - 560			
	74	424	Специјализоване услуге	2,700,000.00	2,700,000.00	100.00%
	75	481	ЈКП Видрак-чишћење депонија по налогу инспекције	300,000.00	300,000.00	100.00%
			Укупно расходи 481	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
014			Дотације - 850			
	76	481	Дотације -РХНЗ-противградна станица	1,500,000.00	1,500,000.00	100.00%
	77	481	Дотације за туризам	8,500,000.00	8,500,000.00	100.00%
	78	481	Дотације-БИД зона	1,200,000.00	1,200,000.00	100.00%
	79	481	Дотације-ЈКП Видрак-азил	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
	80	481	Дотације-Канцеларија народног посланика	133,000.00	133,000.00	100.00%
	81	481	Дотације-Канцеларија за младе	134,000.00	134,000.00	100.00%
	82	481	Дотације-Канцеларија за рурални развој	134,000.00	134,000.00	100.00%
	83	481	Дотације-Комесеријат за избеглице	300,000.00	300,000.00	100.00%
	84	481	Дотације-локални акциони план за образовање Рома	700,000.00	700,000.00	100.00%
	85	481	Дотације-Оса	6,500,000.00	6,500,000.00	100.00%
	86	481	Дотације-трошкови туристичке пропаганде	1,600,000.00	1,600,000.00	100.00%
	87	481	Дотације-Удружења учесника рата	1,000,000.00	1,200,000.00	120.00%
			Укупно расходи 481	24,701,000.00	24,901,000.00	100.81%
015			Остали расходи буџета - 490			
	88	421	Стални трошкови-трошкови платног промета	2,500,000.00	3,500,000.00	140.00%
	89	423	Рушење бесправно подигнутих објеката	3,000,000.00	0.00	0.00%
	90	423	Услуге по уговору	0.00	550,000.00	0.00%
	91	424	Пољопривредна стратегија	0.00	1,500,000.00	0.00%
	92	424	Специјализоване услуге	4,000,000.00	4,000,000.00	100.00%
	93	424	Стратегија безбедности	4,000,000.00	4,000,000.00	100.00%
	94	424	Стратегија за младе	200,000.00	200,000.00	100.00%
	95	424	Учешће града у прив. манифестацијама-СПРЕГ	500,000.00	500,000.00	100.00%
	96	424	Учешће града у пољопривредним манифестацијама	200,000.00	200,000.00	100.00%
	97	441	Отплата камата	15,000,000.00	15,000,000.00	100.00%
	98	482	Порези, обавезе, таксе, казне	72,917,678.00	45,203,648.00	61.99%
	99	483	Судска извршења	4,000,000.00	4,000,000.00	100.00%
	100	484	Накнада штете услед елементарних непогода	4,471,150.77	4,471,150.77	100.00%
	101	611	Отплата главнице кредита	8,200,000.00	9,000,000.00	109.76%
			Укупно расходи 611	118,988,828.77	92,124,798.77	77.42%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
016		Дирекција за урбанизам и изградњу Ваљева - 410			
	102	411 Плате и додаци запослених	23,949,000.00	23,949,000.00	100.00%
	103	412 Социјални доприноси	4,341,000.00	4,341,000.00	100.00%
	104	414 Социјална давања запосленима	300,000.00	300,000.00	100.00%
	105	421 Стални трошкови	1,550,000.00	1,550,000.00	100.00%
	106	422 Трошкови путовања	50,000.00	50,000.00	100.00%
	107	423 Услуге по уговору	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	108	425 Текуће поправке и одржавање	1,700,000.00	1,700,000.00	100.00%
	109	426 Материјал	1,300,000.00	1,300,000.00	100.00%
	110	512 Машине и опрема	100,000.00	100,000.00	100.00%
		Укупно расходи 512	34,290,000.00	34,290,000.00	100.00%
017		Завод за јавно здравље - 760			
	111	424 Пројекат Кад порастем бићу здрав	0.00	875,000.00	0.00%
		Укупно расходи 424	0.00	875,000.00	0.00%
		У К У П Н О ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА И ГРАДСКО ВЕЋЕ:	1,123,890,092.00	964,445,798.77	85.81%
		3 ГРАДСКА УПРАВА			
001	410	Градска управа за локални развој, привреду, урбанизам и ком. послове - 410			
	112	411 Плате и додаци запослених	72,875,000.00	75,911,000.00	104.17%
	113	412 Социјални доприноси	13,100,000.00	13,654,000.00	104.23%
	114	413 Накнаде у природи-превоз радника и др.	700,000.00	600,000.00	85.71%
	115	414 Социјална давања запосл.-отпремнине, стипендије,	4,620,000.00	4,120,000.00	89.18%
	116	415 Накнада трошкова за запослене	100,000.00	100,000.00	100.00%
	117	416 Награде, бонуси и остали посебни расходи	0.00	0.00	0.00%
	118	421 Стални трошкови	7,000,000.00	6,800,000.00	97.14%
	119	422 Трошкови путовања	800,000.00	600,000.00	75.00%
	120	423 Услуге по уговору	3,200,000.00	4,700,000.00	146.88%
	121	424 Специјализоване услуге	200,000.00	100,000.00	50.00%
	122	425 Текуће поправке и одржавање	1,524,183.00	2,000,000.00	131.22%
	123	426 Материјал	4,400,000.00	5,500,000.00	125.00%
	124	481 Дотације осталим непрофитним организацијама	250,000.00	500,000.00	200.00%
	125	482 Порези, таксе, казне нам. од јед. нив.	60,000.00	60,000.00	100.00%
	126	511 Зграде и грађевински објекти	1,000,000.00	0.00	0.00%
	127	512 Машине и опрема	1,000,000.00	1,350,000.00	135.00%
		Укупно расходи 512	110,829,183.00	115,995,000.00	104.66%
002		Градска управа за друш. делатн., финансије, имовинске и инспекцијске послове - 410			
	128	411 Плате и додаци запослених	89,626,000.00	91,215,000.00	101.77%
	129	412 Социјални доприноси	16,200,000.00	16,435,000.00	101.45%
	130	413 Накнаде у природи	700,000.00	500,000.00	71.43%
	131	414 Социјална давања запосленима	2,700,000.00	2,700,000.00	100.00%
	132	415 Накнада трошкова за запослене	450,000.00	450,000.00	100.00%
	133	416 Награде, бонуси и остали расходи	0.00	0.00	0.00%
	134	421 Стални трошкови	7,400,000.00	8,400,000.00	113.51%
	135	422 Трошкови путовања	600,000.00	400,000.00	66.67%
	136	423 Услуге по уговору	3,900,000.00	4,200,000.00	107.69%
	137	424 Специјализоване услуге	160,000.00	160,000.00	100.00%
	138	425 Текуће поправке и одржавање	2,021,199.00	2,021,199.00	100.00%
	139	426 Материјал	4,600,000.00	6,500,000.00	141.30%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	140	481	Дотације осталим непрофитним организацијама	300,000.00	600,000.00	200.00%
	141	482	Порези, обавезе, таксе	70,000.00	70,000.00	100.00%
	142	511	Зграде и грађевински објекти	1,000,000.00	0.00	0.00%
	143	512	Машине и опрема	1,000,000.00	1,195,186.23	119.52%
			Укупно расходи 512	130,727,199.00	134,846,385.23	103.15%
201			ОШ Прва основна школа - 912			
	144	463	413-Накнаде у натури	323,000.00	353,000.00	109.29%
	145	463	415-Накнаде за запослене	160,000.00	135,000.00	84.38%
	146	463	421-Стални трошкови- огрев	4,131,000.00	4,131,000.00	100.00%
	147	463	421-Стални трошкови- остали	1,600,000.00	1,555,000.00	97.19%
	148	463	422- Превоз ученика	140,000.00	180,000.00	128.57%
	149	463	422-Трошкови путовања	100,000.00	100,000.00	100.00%
	150	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	220,000.00	220,000.00	100.00%
	151	463	424-Специјализоване услуге	35,000.00	35,000.00	100.00%
	152	463	425-Текуће поправке и одржавање	980,000.00	980,000.00	100.00%
	153	463	426-Материјал	480,000.00	480,000.00	100.00%
	154	463	511-Зграде и грађевински објекти	1,022,000.00	1,022,000.00	100.00%
	155	463	512-Машине и опрема	500,000.00	500,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	9,691,000.00	9,691,000.00	100.00%
202			ОШ Владика Николај - 912			
	156	463	413-Накнаде у натури	640,000.00	540,000.00	84.38%
	157	463	415-Накнада за запослене	120,000.00	105,000.00	87.50%
	158	463	421-Стални трошкови - огрев	960,000.00	1,000,000.00	104.17%
	159	463	421-Стални трошкови - остали	1,440,000.00	1,590,000.00	110.42%
	160	463	422 - Превоз ученика	800,000.00	770,000.00	96.25%
	161	463	422-Трошкови путовања	30,000.00	15,000.00	50.00%
	162	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	120,000.00	130,000.00	108.33%
	163	463	425-Текуће поправке и одржавање	600,000.00	850,000.00	141.67%
	164	463	426-Материјал	290,000.00	250,000.00	86.21%
	165	463	511-Зграде и грађевински објекти	750,000.00	500,000.00	66.67%
	166	463	512-Машине и опрема	326,000.00	326,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	6,076,000.00	6,076,000.00	100.00%
203			ОШ Андра Савчић - 912			
	167	463	413-Накнаде у натури	280,000.00	280,000.00	100.00%
	168	463	415-Накнада за запослене	130,000.00	197,000.00	151.54%
	169	463	421-Стални трошкови - огрев	3,700,000.00	3,306,000.00	89.35%
	170	463	421-Стални трошкови - остали	1,036,000.00	1,036,000.00	100.00%
	171	463	422 - Превоз ученика	295,000.00	322,000.00	109.15%
	172	463	422-Трошкови путовања	54,000.00	54,000.00	100.00%
	173	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	161,000.00	161,000.00	100.00%
	174	463	424-Специјализоване услуге	8,000.00	8,000.00	100.00%
	175	463	425-Текуће поправке и одржавање	700,000.00	700,000.00	100.00%
	176	463	426-Материјал	265,000.00	265,000.00	100.00%
	177	463	482-Новчане казне	0.00	0.00	0.00%
	178	463	511-Зграде и грађевински објекти	585,000.00	585,000.00	100.00%
	179	463	512-Машине и опрема	350,000.00	350,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	7,564,000.00	7,264,000.00	96.03%
204			ОШ Нада Пурић - 912			
	180	463	413-Накнаде у натури	152,000.00	132,000.00	86.84%
	181	463	415-Накнада за запослене	256,000.00	256,000.00	100.00%
	182	463	421-Стални трошкови - огрев	2,836,000.00	3,536,000.00	124.68%
	183	463	421-Стални трошкови - остали	1,557,000.00	1,448,000.00	93.00%
	184	463	422 - Превоз ученика	731,000.00	731,000.00	100.00%
	185	463	422-Трошкови путовања	64,000.00	64,000.00	100.00%
	186	463	423-Услуге по уговору - услуге	120,000.00	120,000.00	100.00%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
		образовања			
	187 463	424-Специјализоване услуге	7,000.00	7,000.00	100.00%
	188 463	425-Текуће поправке и одржавање	700,000.00	700,000.00	100.00%
	189 463	426-Материјал	344,000.00	344,000.00	100.00%
	190 463	511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	191 463	512-Машине и опрема	500,000.00	500,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	7,267,000.00	7,838,000.00	107.86%
205		ОШ Сестре Илић - 912			
	192 463	413-Накнада у натура	173,000.00	188,000.00	108.67%
	193 463	415-Накнада за запослене	92,000.00	62,000.00	67.39%
	194 463	421-Стални трошкови - огрев	1,360,000.00	1,910,000.00	140.44%
	195 463	421-Стални трошкови - остали	1,804,000.00	1,880,000.00	104.21%
	196 463	422- Превоз ученика	90,000.00	100,000.00	111.11%
	197 463	422-Трошкови путовања	100,000.00	100,000.00	100.00%
	198 463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	312,930.00	312,930.00	100.00%
	199 463	425-Текуће поправке и одржавање	800,000.00	804,000.00	100.50%
	200 463	426-Материјал	450,000.00	490,000.00	108.89%
	201 463	511-Зграде и грађевински објекти	995,000.00	995,000.00	100.00%
	202 463	512-Машине и опрема	500,000.00	365,000.00	73.00%
		Укупно расходи 463	6,676,930.00	7,206,930.00	107.94%
206		ОШ Милован Глишић - 912			
	203 463	413-Накнаде у натура	180,500.00	165,500.00	91.69%
	204 463	415-Накнада за запослене	380,000.00	330,000.00	86.84%
	205 463	421-Стални трошкови - огрев	1,300,000.00	1,300,000.00	100.00%
	206 463	421-Стални трошкови - остали	1,724,500.00	1,450,500.00	84.11%
	207 463	422-Превоз ученика	1,355,000.00	1,155,000.00	85.24%
	208 463	422-Трошкови путовања	50,000.00	50,000.00	100.00%
	209 463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	200,000.00	200,000.00	100.00%
	210 463	424-Специјализоване услуге	20,000.00	20,000.00	100.00%
	211 463	425-Текуће поправке и одржавање	673,000.00	688,000.00	102.23%
	212 463	426-Материјал	336,000.00	336,000.00	100.00%
	213 463	511-Зграде и грађевински објекти	750,000.00	1,522,000.00	202.93%
	214 463	512-Машине и опрема	301,000.00	301,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	7,270,000.00	7,518,000.00	103.41%
207		ОШ Десанка Максимовић - 912			
	215 463	413-Накнаде у натура	276,000.00	389,000.00	140.94%
	216 463	415-Накнада за запослене	481,000.00	481,000.00	100.00%
	217 463	421-Стални трошкови - огрев	3,255,000.00	3,155,000.00	96.93%
	218 463	421-Стални трошкови - остали	1,200,000.00	1,140,000.00	95.00%
	219 463	422-Превоз ученика	95,000.00	87,000.00	91.58%
	220 463	422-Трошкови путовања	49,000.00	49,000.00	100.00%
	221 463	423-Услуге по уговору	165,000.00	165,000.00	100.00%
	222 463	424-Специјализоване услуге	8,000.00	8,000.00	100.00%
	223 463	425-Текуће поправке и одржавање	450,000.00	450,000.00	100.00%
	224 463	426-Материјал	350,000.00	350,000.00	100.00%
	225 463	511-Зграде и грађевински објекти	252,000.00	252,000.00	100.00%
	226 463	512-Машине и опрема	300,000.00	320,000.00	106.67%
		Укупно расходи 463	6,881,000.00	6,846,000.00	99.49%
208		ОШ Милош Марковић - Лесковице - 912			
	227 463	413-Накнаде у натура	110,000.00	180,000.00	163.64%
	228 463	415-Накнада за запослене	1,000,000.00	890,000.00	89.00%
	229 463	421-Стални трошкови - огрев	850,000.00	800,000.00	94.12%
	230 463	421-Стални трошкови - остали	378,000.00	478,000.00	126.46%
	231 463	422-Превоз ученика	1,105,000.00	1,030,000.00	93.21%
	232 463	422-Трошкови путовања	82,000.00	72,000.00	87.80%
	233 463	423-Услуге по уговору - услуге	115,000.00	125,000.00	108.70%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
		образовања			
	234	463 424-Специјализоване услуге	45,000.00	50,000.00	111.11%
	235	463 425-Текуће поправке и одржавање	700,000.00	700,000.00	100.00%
	236	463 426-Материјал	260,000.00	270,000.00	103.85%
	237	463 511-Зграде и грађевински објекти	310,000.00	310,000.00	100.00%
	238	463 512-Машине и опрема	300,000.00	300,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	5,255,000.00	5,205,000.00	99.05%
209		ОШ Илија Бирчанин - Ставе - 912			
	239	463 415-Накнада за запослене	1,285,000.00	1,285,000.00	100.00%
	240	463 421-Стални трошкови - огрев	530,000.00	570,000.00	107.55%
	241	463 421-Стални трошкови - остали	367,000.00	367,000.00	100.00%
	242	463 422- Превоз ученика	1,000,000.00	960,000.00	96.00%
	243	463 422-Трошкови путовања	40,000.00	40,000.00	100.00%
	244	463 423-Услуге по уговору - услуге образовања	76,000.00	76,000.00	100.00%
	245	463 424-Специјализоване услуге	92,000.00	92,000.00	100.00%
	246	463 425-Текуће поправке и одржавање	600,000.00	600,000.00	100.00%
	247	463 426-Материјал	193,000.00	193,000.00	100.00%
	248	463 482-Новчане казне	0.00	0.00	0.00%
	249	463 511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	250	463 512-Машине и опрема	100,000.00	100,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	4,283,000.00	4,283,000.00	100.00%
210		ОШ Драгољуб Илић - Драчић - 912			
	251	463 415-Накнада за запослене	960,000.00	800,000.00	83.33%
	252	463 421-Стални трошкови - огрев	1,350,000.00	1,350,000.00	100.00%
	253	463 421-Стални трошкови - остали	750,000.00	800,000.00	106.67%
	254	463 422-Превоз ученика	2,250,000.00	1,900,000.00	84.44%
	255	463 422-Трошкови путовања	30,000.00	30,000.00	100.00%
	256	463 423-Услуге по уговору - услуге образовања	110,000.00	110,000.00	100.00%
	257	463 424-Специјализоване услуге	10,000.00	10,000.00	100.00%
	258	463 425-Текуће поправке и одржавање	550,000.00	550,000.00	100.00%
	259	463 426-Материјал	221,000.00	221,000.00	100.00%
	260	463 511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	261	463 512-Машине и опрема	100,000.00	100,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	6,331,000.00	5,871,000.00	92.73%
211		ОШ Стеван Филиповић - Дивци - 912			
	262	463 415-Накнада за запослене	890,000.00	890,000.00	100.00%
	263	463 421-Стални трошкови - огрев	1,500,000.00	1,500,000.00	100.00%
	264	463 421-Стални трошкови - остали	750,000.00	750,000.00	100.00%
	265	463 422- Превоз ученика	520,000.00	565,000.00	108.65%
	266	463 422-Трошкови путовања	30,000.00	30,000.00	100.00%
	267	463 423-Услуге по уговору - услуге образовања	150,000.00	150,000.00	100.00%
	268	463 424-Специјализоване услуге	50,000.00	50,000.00	100.00%
	269	463 425-Текуће поправке и одржавање	470,000.00	470,000.00	100.00%
	270	463 426-Материјал	270,000.00	270,000.00	100.00%
	271	463 511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	272	463 512-Машине и опрема	200,000.00	155,000.00	77.50%
		Укупно расходи 463	4,830,000.00	4,830,000.00	100.00%
212		ОШ Здравко Јовановић - Поћута - 912			
	273	463 413-Накнаде у натура	51,000.00	51,000.00	100.00%
	274	463 415-Накнада за запослене	950,000.00	950,000.00	100.00%
	275	463 421-Стални трошкови - огрев	420,000.00	445,000.00	105.95%
	276	463 421-Стални трошкови - остали	400,000.00	400,000.00	100.00%
	277	463 422- Превоз ученика	1,050,000.00	1,050,000.00	100.00%
	278	463 422-Трошкови путовања	30,000.00	30,000.00	100.00%

Синт. Конт.о	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	279	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	96,000.00	96,000.00	100.00%
	280	463	424-Специјализоване услуге	75,000.00	65,000.00	86.67%
	281	463	425-Текуће поправке и одржавање	675,000.00	625,000.00	92.59%
	282	463	426-Материјал	220,000.00	230,000.00	104.55%
	283	463	511-Зграде и објекти	0.00	0.00	0.00%
	284	463	512-Машине и опрема	370,000.00	370,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	4,337,000.00	4,312,000.00	99.42%
213			ОШ Свети Сава - Попучке - 912			
	285	463	415-Накнада за запослене	420,000.00	550,000.00	130.95%
	286	463	421-Стални трошкови - огрев	548,000.00	568,000.00	103.65%
	287	463	421-Стални трошкови - остали	376,000.00	406,000.00	107.98%
	288	463	422 - Превоз ученика	470,000.00	370,000.00	78.72%
	289	463	422-Трошкови путовања	35,000.00	35,000.00	100.00%
	290	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	100,000.00	100,000.00	100.00%
	291	463	424-Специјализоване услуге	25,000.00	25,000.00	100.00%
	292	463	425-Текуће поправке и одржавање	600,000.00	670,000.00	111.67%
	293	463	426-Материјал	235,000.00	235,000.00	100.00%
	294	463	511-Зграде и грађевински објекти	430,000.00	430,000.00	100.00%
	295	463	512-Машине и опрема	290,000.00	220,000.00	75.86%
			Укупно расходи 463	3,529,000.00	3,609,000.00	102.27%
214			ОШ Прота М. Ненадовић-Бранковина - 912			
	296	463	413-Накнаде у натури	40,000.00	0.00	0.00%
	297	463	415-Накнада за запослене	1,750,000.00	1,715,000.00	98.00%
	298	463	421-Стални трошкови - огрев	568,000.00	593,000.00	104.40%
	299	463	421-Стални трошкови - остали	564,000.00	614,000.00	108.87%
	300	463	422- Превоз ученика	1,147,000.00	1,147,000.00	100.00%
	301	463	422-Трошкови путовања	15,000.00	15,000.00	100.00%
	302	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	84,000.00	84,000.00	100.00%
	303	463	424-Специјализоване услуге	73,000.00	73,000.00	100.00%
	304	463	425-Текуће поправке и одржавање	750,000.00	744,000.00	99.20%
	305	463	426-Материјал	228,000.00	228,000.00	100.00%
	306	463	483-Новчане казне	0.00	0.00	0.00%
	307	463	511-Зграде и грађевински објекти	700,000.00	706,000.00	100.86%
	308	463	512-Машине и опрема	382,000.00	382,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	6,301,000.00	6,301,000.00	100.00%
215			ОШ Милован Глишић-Ваљевска Каменица - 912			
	309	463	415-Накнада за запослене	1,631,000.00	1,609,000.00	98.65%
	310	463	421-Стални трошкови - огрев	730,000.00	760,000.00	104.11%
	311	463	421-Стални трошкови - остали	615,000.00	650,000.00	105.69%
	312	463	422 - Превоз ученика	1,935,000.00	1,990,000.00	102.84%
	313	463	422-Трошкови путовања	25,000.00	15,000.00	60.00%
	314	463	423-Услуге по уговору - услуге образовања	91,000.00	91,000.00	100.00%
	315	463	424-Специјализоване услуге	105,000.00	105,000.00	100.00%
	316	463	425-Текуће поправке и одржавање	400,000.00	312,000.00	78.00%
	317	463	426-Материјал	200,000.00	200,000.00	100.00%
	318	463	511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	319	463	512-Машине и опрема	50,000.00	50,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	5,782,000.00	5,782,000.00	100.00%
216			Остале школе - 912			
	320	463	424-Услуге образовања -деца ометена у развоју	830,000.00	630,000.00	75.90%
	321	463	472-Такмичење ученика	815,000.00	755,000.00	92.64%
			Укупно расходи 463	1,645,000.00	1,385,000.00	84.19%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
301		Техничка школа - 920			
322	463	413-Накнаде у натури	740,000.00	750,000.00	101.35%
323	463	415-Накнада за запослене	16,000.00	16,000.00	100.00%
324	463	421-Стални трошкови - огрев	2,500,000.00	2,700,000.00	108.00%
325	463	421-Стални трошкови - остали	2,700,000.00	2,490,000.00	92.22%
326	463	422-Трошкови путовања	130,000.00	130,000.00	100.00%
327	463	423-Услуге по уговору	170,000.00	170,000.00	100.00%
328	463	425-Текуће поправке и одржавање	1,390,000.00	1,393,000.00	100.22%
329	463	426-Материјал	730,000.00	730,000.00	100.00%
330	463	511-Зграде и грађевински објекти	480,000.00	477,000.00	99.38%
331	463	512-Машине и опрема	670,000.00	670,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	9,526,000.00	9,526,000.00	100.00%
302		Економска школа - 920			
332	463	413-Накнаде у натури	580,000.00	520,000.00	89.66%
333	463	421-Стални трошкови-огрев	3,600,000.00	3,450,000.00	95.83%
334	463	421-Стални трошкови-остали	1,970,000.00	2,080,000.00	105.58%
335	463	422-Трошкови путовања	65,000.00	65,000.00	100.00%
336	463	423-Услуге по уговору	250,000.00	250,000.00	100.00%
337	463	424-Специјализоване услуге	20,000.00	20,000.00	100.00%
338	463	425-Текуће поправке и одржавање	700,000.00	725,000.00	103.57%
339	463	426-Материјал	270,000.00	310,000.00	114.81%
340	463	511-Зграде и грађевински објекти	400,000.00	1,120,000.00	280.00%
341	463	512-Машине и опрема	500,000.00	420,000.00	84.00%
		Укупно расходи 463	8,355,000.00	8,960,000.00	107.24%
303		Ваљевска гимназија - 920			
342	463	413-Накнаде у натури	280,000.00	255,000.00	91.07%
343	463	415-Накнада за запослене	16,000.00	16,000.00	100.00%
344	463	421-Стални трошкови - огрев	2,153,000.00	2,243,000.00	104.18%
345	463	421-Стални трошкови - остали	1,057,000.00	1,207,000.00	114.19%
346	463	422-Трошкови путовања	146,000.00	146,000.00	100.00%
347	463	423-Услуге по уговору	217,000.00	217,000.00	100.00%
348	463	425-Текуће поправке и одржавање	800,000.00	800,000.00	100.00%
349	463	426-Материјал	300,000.00	300,000.00	100.00%
350	463	511-Зграде и грађевински објекти	1,900,000.00	1,775,000.00	93.42%
351	463	512-Машине и опрема	500,000.00	890,000.00	178.00%
		Укупно расходи 463	7,369,000.00	7,849,000.00	106.51%
304		Пољопривредна школа - 920			
352	463	413-Накнаде у натури	420,000.00	420,000.00	100.00%
353	463	415-Накнада за запослене	500,000.00	550,000.00	110.00%
354	463	421-Стални трошкови - огрев	2,020,000.00	2,190,000.00	108.42%
355	463	421-Стални трошкови - остали	1,640,000.00	1,640,000.00	100.00%
356	463	422-Трошкови путовања	30,000.00	30,000.00	100.00%
357	463	423-Услуге по уговору	70,000.00	70,000.00	100.00%
358	463	425-Текуће поправке и одржавање	1,500,000.00	1,500,000.00	100.00%
359	463	426-Материјал	470,000.00	470,000.00	100.00%
360	463	483-Новчане казне и пенали по решењу судова	520,000.00	520,000.00	100.00%
361	463	511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
362	463	512-Машине и опрема	550,000.00	550,000.00	100.00%
		Укупно расходи 463	7,720,000.00	7,940,000.00	102.85%
305		Медицинска школа - 920			
363	463	413-Накнаде у натури	400,000.00	400,000.00	100.00%
364	463	415-Накнада за запослене	25,000.00	15,000.00	60.00%
365	463	421-Стални трошкови - огрев	1,890,000.00	2,270,000.00	120.11%
366	463	421-Стални трошкови - остали	1,211,000.00	1,311,000.00	108.26%
367	463	422-Трошкови путовања	56,000.00	56,000.00	100.00%
368	463	423-Услуге по уговору	92,000.00	92,000.00	100.00%
369	463	424-Специјализоване услуге	20,000.00	20,000.00	100.00%
370	463	425-Текуће поправке и одржавање	1,100,000.00	1,110,000.00	100.91%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	371	463	426-Материјал	230,000.00	230,000.00	100.00%
	372	463	511-Зграде и грађевински објекти	300,000.00	300,000.00	100.00%
	373	463	512-Машине и опрема	550,000.00	550,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	5,874,000.00	6,354,000.00	108.17%
306			Средња музичка школа - 920			
	374	463	413-Накнаде у натури	1,000,000.00	890,000.00	89.00%
	375	463	415-Накнада за запослене	260,000.00	260,000.00	100.00%
	376	463	421-Стални трошкови - остали	970,000.00	1,100,000.00	113.40%
	377	463	421-Стални трошкови -огрев	830,000.00	830,000.00	100.00%
	378	463	422-Трошкови путовања	75,000.00	75,000.00	100.00%
	379	463	423-Услуге по уговору	180,000.00	180,000.00	100.00%
	380	463	424-Специјализоване услуге	150,000.00	150,000.00	100.00%
	381	463	425-Текуће поправке и одржавање	250,000.00	310,000.00	124.00%
	382	463	426-Материјал	306,000.00	306,000.00	100.00%
	383	463	511-Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	384	463	512-Машине и опрема	0.00	0.00	0.00%
			Укупно расходи 463	4,021,000.00	4,101,000.00	101.99%
307			Остале школе - 920			
	385	463	472-Такмичење ученика	840,000.00	755,000.00	89.88%
			Укупно расходи 463	840,000.00	755,000.00	89.88%
401			Матична библиотека Љ. Ненадовић - 820			
	386	411	Плате и додаци запослених	10,612,000.00	10,612,000.00	100.00%
	387	412	Социјални доприноси	1,898,322.00	1,898,322.00	100.00%
	388	421	Стални трошкови	1,948,000.00	1,948,000.00	100.00%
	389	422	Трошкови путовања	20,000.00	20,000.00	100.00%
	390	423	Услуге по уговору	330,000.00	330,000.00	100.00%
	391	424	Специјализоване услуге	365,000.00	365,000.00	100.00%
	392	425	Текуће поправке и одржавање	420,000.00	420,000.00	100.00%
	393	426	Материјал	93,000.00	93,000.00	100.00%
	394	483	Судска извршења	852,000.00	852,000.00	100.00%
	395	512	Машине и опрема	330,000.00	330,000.00	100.00%
	396	515	Остала основна средства	1,975,000.00	1,975,000.00	100.00%
			Укупно расходи 515	18,843,322.00	18,843,322.00	100.00%
402			Центар за културу - 820			
	397	411	Плате и додаци запослених	9,415,000.00	9,415,000.00	100.00%
	398	412	Социјални доприноси на терет послодавца	1,685,000.00	1,685,000.00	100.00%
	399	414	Социјална давања запосленима	2,100,000.00	1,224,000.00	58.29%
	400	421	Стални трошкови	5,500,000.00	5,800,000.00	105.45%
	401	422	Трошкови путовања	80,000.00	80,000.00	100.00%
	402	423	Услуге по уговору	1,830,000.00	1,730,000.00	94.54%
	403	424	Специјализоване услуге	1,400,000.00	1,300,000.00	92.86%
	404	425	Текуће поправке и одржавање	2,000,000.00	2,000,000.00	100.00%
	405	426	Материјал	500,000.00	500,000.00	100.00%
	406	511	Зграде и грађевински објекти	250,000.00	250,000.00	100.00%
	407	512	Машине и опрема	1,170,000.00	1,070,000.00	91.45%
			Укупно расходи 512	25,930,000.00	25,054,000.00	96.62%
403			Модерна галерија - 820			
	408	411	Плате и додаци запослених	1,253,000.00	1,253,000.00	100.00%
	409	412	Социјални доприноси	225,000.00	225,000.00	100.00%
	410	421	Стални трошкови	530,000.00	600,000.00	113.21%
	411	422	Трошкови путовања	60,000.00	60,000.00	100.00%
	412	423	Услуге по уговору	1,170,000.00	1,140,000.00	97.44%
	413	424	Специјализоване услуге	80,000.00	80,000.00	100.00%
	414	425	Текуће поправке и одржавање	245,000.00	225,000.00	91.84%
	415	426	Материјал	57,000.00	57,000.00	100.00%
	416	512	Основна средства-опрема	80,000.00	60,000.00	75.00%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
		Укупно расходи 512	3,700,000.00	3,700,000.00	100.00%
404		Завод за заштиту споменика - 820			
	417 411	Плате и додаци запослених	8,968,000.00	8,968,000.00	100.00%
	418 412	Социјални доприноси	1,606,000.00	1,606,000.00	100.00%
	419 421	Стални трошкови	650,000.00	650,000.00	100.00%
	420 422	Трошкови путовања	11,000.00	11,000.00	100.00%
	421 424	Специјализоване услуге	645,000.00	645,000.00	100.00%
	422 425	Текуће поправке и одржавање	150,000.00	150,000.00	100.00%
	423 426	Материјал	50,000.00	50,000.00	100.00%
		Укупно расходи 426	12,080,000.00	12,080,000.00	100.00%
405		Народни музеј - 820			
	424 411	Плате и додаци запослених	9,574,000.00	9,574,000.00	100.00%
	425 412	Социјални доприноси	1,713,000.00	1,713,000.00	100.00%
	426 421	Стални трошкови	2,000,000.00	2,250,000.00	112.50%
	427 422	Трошкови путовања	100,000.00	100,000.00	100.00%
	428 423	Услуге по уговору	380,000.00	380,000.00	100.00%
	429 424	Специјализоване услуге	135,000.00	135,000.00	100.00%
	430 425	Текуће поправке и одржавање	200,000.00	200,000.00	100.00%
	431 426	Материјал	350,000.00	350,000.00	100.00%
	432 511	Зграде и грађевински објекти	0.00	0.00	0.00%
	433 512	Машине и опрема	200,000.00	100,000.00	50.00%
	434 515	Остала основна средства	300,000.00	150,000.00	50.00%
		Укупно расходи 515	14,952,000.00	14,952,000.00	100.00%
406		Интернационални уметнички студио - 820			
	435 411	Плате и додаци запослених	1,633,000.00	1,633,000.00	100.00%
	436 412	Социјални доприноси на терет послодавца	293,000.00	293,000.00	100.00%
	437 421	Стални трошкови	530,000.00	580,000.00	109.43%
	438 422	Трошкови путовања	92,000.00	92,000.00	100.00%
	439 423	Услуге по уговору	550,000.00	500,000.00	90.91%
	440 424	Специјализоване услуге	50,000.00	50,000.00	100.00%
	441 425	Текуће поправке и одржавање	150,000.00	150,000.00	100.00%
	442 426	Материјал	105,000.00	105,000.00	100.00%
	443 482	Порези, обав. таксе и казне нам. од јед. нив.	72,000.00	72,000.00	100.00%
	444 512	Основна средства-опрема	50,000.00	50,000.00	100.00%
		Укупно расходи 512	3,525,000.00	3,525,000.00	100.00%
407		Међуопштински историјски архив - 820			
	445 411	Плате и додаци запослених	8,585,000.00	8,585,000.00	100.00%
	446 412	Социјални доприноси	1,539,000.00	1,539,000.00	100.00%
	447 414	Социјална давања запослених	440,000.00	440,000.00	100.00%
	448 421	Стални трошкови	1,150,000.00	1,150,000.00	100.00%
	449 422	Трошкови путовања	0.00	0.00	0.00%
	450 423	Услуге по уговору	210,000.00	210,000.00	100.00%
	451 424	Специјализоване услуге	320,000.00	320,000.00	100.00%
	452 425	Текуће поправке и одржавање	76,000.00	76,000.00	100.00%
	453 426	Материјал	35,000.00	35,000.00	100.00%
	454 483	Новчане казне и пенали	700,000.00	700,000.00	100.00%
	455 512	Машине и опрема	0.00	0.00	0.00%
		Укупно расходи 512	13,055,000.00	13,055,000.00	100.00%
408		Културне манифестације - 820			
	456 424	Специјализоване услуге -Дечија недеља	100,000.00	100,000.00	100.00%
	457 424	Специјализоване услуге -Њивежна заједница	180,000.00	180,000.00	100.00%
	458 424	Специјализоване услуге -остале манифестације	601,000.00	601,000.00	100.00%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
	459	424	30,000.00	30,000.00	100.00%
	460	424	150,000.00	150,000.00	100.00%
	461	424	0.00	0.00	0.00%
	462	424	2,700,000.00	2,700,000.00	100.00%
	463	424	100,000.00	100,000.00	100.00%
	464	424	0.00	0.00	0.00%
	465	424	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
		Укупно расходи 424	4,861,000.00	4,861,000.00	100.00%
409		Дотације - 820			
	466	481	2,247,000.00	2,247,000.00	100.00%
	467	481	1,500,000.00	1,500,000.00	100.00%
		Укупно расходи 481	3,747,000.00	3,747,000.00	100.00%
410		Пројекти у култури - 820			
	468	424	2,033,000.00	2,000,000.00	98.38%
		Укупно расходи 424	2,033,000.00	2,000,000.00	98.38%
411		Самостални уметници - 820			
	469	423	500,000.00	500,000.00	100.00%
		Укупно расходи 423	500,000.00	500,000.00	100.00%
412		Текући наменски трансфери - 820			
	470	463	7,009,950.00	7,009,950.00	100.00%
		Укупно расходи 463	7,009,950.00	7,009,950.00	100.00%
501		Установа за физичку културу Валис - 810			
	471	411	4,970,000.00	4,970,000.00	100.00%
	472	412	890,000.00	890,000.00	100.00%
	473	421	3,850,000.00	3,960,000.00	102.86%
	474	425	2,100,000.00	3,400,000.00	161.90%
	475	426	212,000.00	212,000.00	100.00%
	476	511	0.00	2,000,000.00	
	477	512	500,000.00	390,000.00	78.00%
		Укупно расходи 512	12,522,000.00	15,822,000.00	126.35%
502		Остали корисници - 810			
	478	481	24,700,000.00	23,400,000.00	94.74%
		Укупно расходи 481	24,700,000.00	23,400,000.00	94.74%
503		Спортске манифестације - 810			
	479	424	180,000.00	180,000.00	100.00%
	480	424	150,000.00	150,000.00	100.00%
	481	424	200,000.00	200,000.00	100.00%
	482	424	300,000.00	300,000.00	100.00%
	483	424	180,000.00	180,000.00	100.00%
	484	424	200,000.00	200,000.00	100.00%
		Укупно расходи 424	1,210,000.00	1,210,000.00	100.00%
601		Друштвена бригада деце - 911			
	485	411	117,000,000.00	117,000,000.00	100.00%
	486	412	21,000,000.00	21,000,000.00	100.00%
	487	413	700,000.00	790,000.00	112.86%
	488	414	370,523.00	370,523.00	100.00%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс	
1	2	3	4	5	6	
	489	415	Накнада за запослене	1,800,000.00	1,800,000.00	100.00%
	490	421	Стални трошкови	17,629,477.00	17,500,000.00	99.27%
	491	422	Превоз предшколаца	150,000.00	279,477.00	186.32%
	492	424	Специјализоване услуге	1,000,000.00	910,000.00	91.00%
	493	425	Текуће поправке и одржавање	5,036,000.00	4,661,600.00	92.57%
	494	426	Материјал	26,239,800.00	32,518,200.00	123.93%
	495	511	Зграде и грађевински објекти	4,260,200.00	4,260,200.00	100.00%
	496	512	Машине и опрема	7,004,000.00	3,600,000.00	51.40%
			Укупно расходи 512	202,190,000.00	204,690,000.00	101.24%
602			Накнаде - 911			
	497	416	Накнаде члановима комисија	205,000.00	205,000.00	100.00%
			Укупно расходи 416	205,000.00	205,000.00	100.00%
701			Центар за социјални рад Колубара - 090			
	498	463	411-Плате и додаци запослених	5,238,000.00	5,238,000.00	100.00%
	499	463	412-Социјални доприноси	938,000.00	938,000.00	100.00%
	500	463	421-Стални трошкови	177,000.00	177,000.00	100.00%
	501	463	425-Текуће поправке и одржавање	87,124.00	87,124.00	100.00%
	502	463	512-Машине и опрема	80,000.00	80,000.00	100.00%
			Укупно расходи 463	6,520,124.00	6,520,124.00	100.00%
702			Дотације - 090			
	503	481	Цивилни инвалиди рата	615,000.00	615,000.00	100.00%
	504	481	Друштво за церебралну парализу	690,000.00	690,000.00	100.00%
	505	481	Инвалиди рада	649,000.00	649,000.00	100.00%
	506	481	Наши снови	716,000.00	678,000.00	94.69%
	507	481	О.О. Црвени крст	6,595,000.00	6,350,000.00	96.29%
	508	481	Организација глувих	636,000.00	636,000.00	100.00%
	509	481	Организација слепих	684,000.00	684,000.00	100.00%
	510	481	Остале невладине организације	145,000.00	0.00	0.00%
	511	481	Удружење мултиплексклерозе	743,000.00	743,000.00	100.00%
			Укупно расходи 481	11,473,000.00	11,045,000.00	96.27%
703			Права по Одлуци - 090			
	512	421	Стални трошкови - поштанске услуге и достава	290,000.00	322,000.00	111.03%
	513	472	Накнаде из буџета -Права по одлуци	13,382,150.00	13,382,150.00	100.00%
	514	472	Накнаде из буџета-Одлу.о доп. правима војних	7,800,000.00	7,800,000.00	100.00%
			Укупно расходи 472	21,472,150.00	21,504,150.00	100.15%
704			Социјална заштита - 090			
	515	423	Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју	5,200,000.00	5,596,000.00	107.62%
	516	423	Клуб особа са инвалидитетом	2,300,000.00	2,000,000.00	86.96%
	517	512	Основна средства-машине и опрема	1,000,000.00	0.00	0.00%
			Укупно расходи 512	8,500,000.00	7,596,000.00	89.36%
801			Јавно информисање - 830			
	518	423	Услуге информисања	1,000,000.00	1,000,000.00	100.00%
	519	423	Услуге оглашавања у штампаним медијима	800,000.00	800,000.00	100.00%
	520	423	Услуге по уговору -Радио Ваљево	7,182,000.00	8,400,000.00	116.96%
	521	423	Услуге по уговору -Телевизија Ваљево	3,029,000.00	2,515,000.00	83.03%
	522	451	Радио Ваљево-социјални програм	0.00	7,000,000.00	0.00%
			Укупно расходи 451	12,011,000.00	19,715,000.00	164.14%
901			Здравствена заштита - 760			
	523	463	Трансфери из буџета Републике	0.00	0.00	0.00%
	524	465	Остале дотације и трансфери	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
			Укупно расходи 465	3,000,000.00	3,000,000.00	100.00%
			У К У П Н О ГРАДСКА УПРАВА:	793,019,858.00	814,378,861.23	102.69%

Синт. Конто	Екон. клас.	Врста прихода	План за 2010. годину	допунски буџет	Индекс
1	2	3	4	5	6
4 ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО					
412	330	ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО - 330			
525	411	Плате и додаци запослених	3,780,000.00	3,780,000.00	100.00%
526	412	Социјални доприноси	663,000.00	663,000.00	100.00%
527	414	Социјална давања запосленима	45,000.00	45,000.00	100.00%
528	415	Накнаде у натура	32,000.00	32,000.00	100.00%
529	421	Стални трошкови	58,000.00	58,000.00	100.00%
530	422	Трошкови путовања	48,000.00	48,000.00	100.00%
531	423	Услуге по уговору	25,000.00	25,000.00	100.00%
532	426	Материјал	80,000.00	80,000.00	100.00%
		Укупно расходи 426	4,731,000.00	4,731,000.00	100.00%
		УКУПНО ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО:	4,731,000.00	4,731,000.00	100.00%
		УКУПНО	1,931,949,950.00	1,795,000,000.	92.91%

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику Града Ваљева».

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 40-331/2010-06

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

114. На основу члана 14, 32. став 1. тачка б) и 20) и члана 90. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник Републике Србије», број 129/07), члана 8. и 35. став 1. тачка б) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

**О Д Л У К У
О УТВРЂИВАЊУ СИМБОЛА
ГРАДА ВАЉЕВА**

Члан 1.

Овом Одлуком утврђују се симболи града Ваљева.

Симболи града Ваљева су грб и застава (у даљем тексту: симболи града).

Члан 2.

Симболима града се представља град Ваљево.

Симболи града могу се употребљавати само у облику и са садржином који су утврђени овом одлуком.

Члан 3.

Град Ваљево користи грб у два нивоа као Мали грб и Велики грб.

Члан 4.

Мали грб града Ваљева је штит округлог облика, са орнаментима који су део симболике љиљана и лешника. На тамно црвеном пољу, оивиченом златном бордуром, налази се двоглави бели орао у узлету, са љиљанима у канцама, који на једном завршетку имају плодноне лешнике. Тамно црвена боја симболише боју снаге, вођства и храбрости. Тамна патина даје елемент дуге традиције овог града. Она се помиње у хералдици и као боја жетве и боја јесени. Тамно црвене одоре биле су одоре српских великаша. Злато симболизује чистоту, лепоту и моћ. Ваљево је, кроз муку и патњу, вековима калито своју златну историју.

У средини грба, у елипсоидном медаљону, оивиченом златном бојом, су дефинисани симболи града Ваљева. Основни симбол је Кула Ненадовића на Кличевцу у Ваљеву. Представљена је у моћној перспективи. Издиже се на брду изнад Ваљева, док су у подножју стилизоване две реке: Колубара као највећа и Градац као најчистија и најлепша. Боја неба је боја патине ваљевске историје: тамно црвена боја. Боја земље је плодноно зелена. Изнад елипсастиг медаљона, у коме су симболи Ваљева, налази се круна. Круна је сведена и крајње стилизована. То је круна Немањића, родоначелника српске државе, поједностављена због комплексности целог грба, његове употребе и перцепције.

На њој је крст који јасно указује да се историја Ваљева везује за хришћанску религију. Љиљан је хришћански симбол и означава везу владара са Христом и црквом. Символизује чистоту и светлост. Лента тамно црвене боје са натписом града Ваљева је усклађена са стилизацијом и концептом грба. Натпис града је урађен словима која су потпуно оригинална стилизација и израђена су за ову прилику.

Члан 5.

Велики грб града Ваљева је истоветан малом грбу града Ваљева, док је око штита великог грба приказана орнаментика бурне ваљевске историје. Са обе стране штита су приказане по три заставе, црвена (најближа штиту), плава и бела, које формирају једну-српску заставу, што је динамички начин да се покаже мукотрпна борба једног народа за свој идентитет. Около је српско традиционално оружје, два топа и две сабље, средство те борбе. Оно је „златно оружје“.

Члан 6.

Град Ваљево има своју заставу.

Застава града је правоугаоног облика, који се у дну завршава са два шпица под углом од 45 степени. Облик заставе је преузет из српске традиције. Овај облик налазимо код застава наших великаша у првом српском устанку. Сем њене традиционалне стилизације, овај облик је веома савремен и као такав синтетише традицију и савремени дизајн. Њена боја је тамно црвена са златним ивицама. Мали грб се налази на централном делу заставе, без ленте.

Члан 7.

Симболи града Ваљева имају свој графички еталон (изворник) који се чува у Градској управи за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове - Одељењу за заједничке послове, а који се израђује на основу описа (блазона) из ове одлуке.

Члан 8.

Употреба симбола града Ваљева утврђује се посебном одлуком.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

БРОЈ:011-54/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

Велики грб града Ваљева

Мали грб града Ваљева

Застава града Ваљева

115. На основу члана 20. став 1. тачка 1), члана 32. став 1. тачка 4) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07), члана 17. став 1. тачка 1) и члана 35. став 1. тачка 4) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 19/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године донела је

**СТРАТЕГИЈУ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА
ГРАДА ВАЉЕВА
2010.-2020. ГОДИНЕ**

Члан 1.

Доноси се Стратегија одрживог развоја града Ваљева 2010.-2020. године.

Члан 2.

Ову Стратегију одрживог развоја града Ваљева 2010.-2020. године објавити у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 016-12/2010-02

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

**СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА
ГРАДА ВАЉЕВА
2010. – 2020. године**

**ПРОЦЕС ИЗРАДЕ И МЕТОДОЛОГИЈА
СТРАТЕГИЈЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ГРАДА
ВАЉЕВА**

Процес израде ове Стратегије представља заједнички приступ два програма, Програма за подстицај економском развоју општина (МЕГА) који финансира Америчка агенција за међународни развој (USAID) а спроводи The Urban Institute и програма Exchange 2 коју финансира Европска унија, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО) а уз потпуну посвећеност и ангажованост представника Града Ваљева. Наиме, на самом почетку процеса, сарадници у процесу израде стратегије су заједно са партнерима из локалне самоуправе усагласили већ постојеће методологије како би искористили њихове најбоље елементе и ускладили их са потребама Града за израдом Стратегије. Напомињемо да су партнери на изради Стратегије током целог процеса успешно сарађивали.

Стратегија одрживог развоја града Ваљева базирана је на методолошком оквиру који је настао као резултат пројекта Exchange 2 (2008. – 2010. године) у циљу методолошке стандардизације процеса стратешког планирања за потребе Сталне конференције градова и општина и локалних самоуправа у Србији.

Стратегија одрживог развоја односи се на *одрживи развој* живота, рада и функционисања на територији *града Ваљева*. Одрживост захтева од људи да користе природне ресурсе у оној мери која им дозвољава да се ресурси природно обнове.

Стратегија се дефинише, усваја и спроводи на нивоу града и односи се на територију града Ваљева. У неким циљевима и активностима, Стратегија подразумева регионални и/или национални приступ решавању одређених проблема, али се у наведеним циљевима и активностима подразумева већ обострано изражен интерес суседних локалних самоуправа и Републике.

Стратегија одрживог развоја града Ваљева усаглашена је са следећим стратешким документима на националном нивоу:

- Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
- Стратегија придруживања Србије ЕУ
- Национална стратегија запошљавања
- Стратегија развоја привреде
- Национални програм заштите животне средине
- Стратегија развоја пољопривреде Србије
- Стратегија развоја малих и средњих предузећа Србије
- Национална стратегија управљања отпадом
- Стратегија реформе државне управе
- Стратегија регионалног развоја

Стратегија одрживог развоја града Ваљева такође је усаглашена и са следећим међународним документима:

- Повеља европских градова и општина о одрживости, усвојена од стране учесника Европске конференције о одрживим градовима и општинама – Олборшка повеља;
- Повеља планете Земље;
- Закључци трећег заседања Округлог стола представника међународних, европских и националних институција укључених у Кампању Локалне Агенде 21 – „Закључци из Лисабона“
- „Позив из Хановера“;
- „Позив из Јоханесбурга“
- „ФАНО принципи“.

Стратегија је такође усаглашена је са Миленијумским циљевима УН и са Извештајем о реализацији Миленијумских циљева развоја у Србији за претходне три године.

Стратегија одрживог развоја локалне заједнице је *општи стратешки план развоја града Ваљева* који даје смернице и подстицаје за будући развој. Временски оквир за имплементацију Стратегије је 2010 - 2020. година, односно 10 година. Детаљнији секторски планови се морају развијати и имплементирати у пуној сагласности и интеграцији са овом стратегијом.

Стратегија одрживог развоја локалне заједнице је рађена у намери увођења интегрисаног система планирања који обухвата сва битна питања локалне

заједнице укључујући и питања од међусекторског значаја (социјалну инклузију, општу друштвену информисаност, заштиту животне средине и сл.). Као најважнија стратегија, Стратегија одрживог развоја укључује све смернице, циљеве и мере релевантне за све секторе, стварајући услове за реализацију или развој других планова на локалном нивоу. Сви други секторски планови на локалном нивоу имају за циљ да, у оквиру својих области, испуне и развију могућности шире дефинисане Стратегијом поштујући смернице задате визијом, циљевима и приоритетима, пружајући оперативну подршку пројектима и активностима предвиђеним Акционим планом.

Стратегија одрживог развоја локалне заједнице је заснована на *партиципативном приступу*, што подразумева директну укљученост свих заинтересованих јавних и приватних страна у току трајања целокупног процеса. Партиципативни приступ у изради Стратегије се не односи само на заједничку израду стратешког документа и акционог плана, него омогућује шире учешће заједнице у идентификацији, активирању и

координацији партнерстава за имплементацију појединих активности и пројеката.

Разлог за увођење партиципативног метода је пре свега практичне природе. Без партиципативног приступа често се локалним заједницама намећу обавезе да спроведу одређене активности, иако сама заједница није била укључена у тај пројекат. На крају, партиципативни приступ побољшава квалитет донетих одлука тиме што омогућава:

- Формирање базе знања за одговоран процес доношења одлука заснованих на чињеницама
- Широку базу подршке за донесене одлуке
- Колективно власништво над проблемима и решењима проблема
- Јачање локалних капацитета за имплементацију пројеката, и
- Повратне информације за руководство

Процес израде *Стратегије одрживог развоја* састојао се од 5 главних фаза које је неопходно поновити у будућим десетогодишњим циклусима:

Фазе	Документа
0. Покретање процеса стратешког планирања	<i>Организациона структура – регулатива</i>
1. Анализа текућег стања – Профилисање заједнице	<i>Извештај о одрживости</i>
2. Дефинисање приоритета, визије и циљева	<i>Стратешки документ</i>
3. Пројекти и активности за одређене резултате	<i>Акциони план</i>
4. Имплементација, управљање, праћење	<i>Управљачки систем</i>
5. Маркетинг и комуникације	<i>План маркетинга и план комуникације</i>

Циклус израде *Стратегије одрживог развоја града* почиње израдом *Анализе текућег стања – Профилисањем заједнице* којом се текуће стање и фактори одрживости у заједници идентификују и процењују. Као следећи корак следи дефинисање визије, циљева и приоритета у оквиру *Стратешког документа* на локалном нивоу. Након ове фазе, следи дефинисање активности и пројеката у оквиру локалног *Акционог плана*. Како бисмо постигли одређене резултате фаза имплементације пројеката треба да буде подржана развијеним *Управљачким и мониторинг системом*.

Различити субјекти, са различитим улогама и функцијама су били укључени у процес израде *Стратегије одрживог развоја Града Ваљева* почев од фазе планирања па до фазе дефинисања реализације пројеката и управљачких активности. Партнерски Форум окупио је јавне и приватне заинтересоване стране који живе и раде на територији града и био је задужен за општу елаборацију Стратегије одрживог развоја и имао је стручну подршку Тематских радних група и координационог тима Града, као и других локалних институција.

На првом партнерском форуму предложени су приоритети и чланови радних група. Формиране су три радне групе: Радна група за економски развој, Радна група за друштвени развој и Радна група за заштиту животне средине. Радна група за

економски развој је своје активности на изради Стратегије спроводила у сарадњи са Урбан институтом у оквиру Програма MEGA „Подршка јачању капацитета општина и градова“.

Радни тимови су анализирали стање (SWOT), а потом су дефинисали визију, стратешке и специфичне циљеве у оквиру приоритета. На основу дефинисаних циљева урађен је акциони план који треба да доведе до испуњења постављених циљева. Свака радна група је имала пет званичних састанака, међутим чланови радних група су имали низ интерних састанака, као и састанака са корисницима директно заинтересованим за процес израде и имплементације Стратегије.

Програм за подстицај економском развоју општина преузео је водећу улогу у пружању стручне и техничке помоћи Групи за Економски развој, а у наставку текста следи кратак опис специфичних алата који су коришћени током израде дела Стратегије који се бави економским развојем.

Истраживање Ставова пословног сектора у Ваљеву спроведено је током 2009. године. Резултати овог истраживања представљени су члановима Радне групе за економски развој и коришћени су у изради Стратегије.

Профил заједнице, документ који садржи све најважније статистичке показатеље о Ваљеву, израдило је Одељење за локални развој, привреду и

комуналне послове Града по методологији Програма за подстицај економском развоју општина. Обзиром да је превасходна намена Профила заједнице је да помогне заинтересованим инвесторима и постојећим привредницима да боље разумеју и са више елемената анализирају услове за пословање у Ваљево, овај документ представљао је значајан алат за све три тематске групе, приликом израде Стратегије одрживог развоја.

Приликом кандидовања конкретних пројеката, чланови Радне групе за Економски развој и партнери подносили су пројектне формуларе који су детаљније описивали предложене активности, њихове носиоце, изворе финансирања и очекиване резултате. Информације из Пројектних формулара коришћене су и приликом израде Акционог плана за Економски развој.

Заинтересовани партнери из јавног, приватног и цивилног сектора су предложили велики број активности, као и сугестија за побољшање стратешког документа. Процес јавне расправе је трајао четири месеца.

Резултат рада свих радних група и целокупног процеса израде Стратегије је проверен и потврђен на завршној партнерској скупштини - јавној расправи и седници Градског Већа.

Стратешки документ у себи садржи следећа поглавља:

- Процес израде и методологија Стратегије одрживог развоја града Ваљева
- Визија града Ваљева 2020.
- Опште информације о граду Ваљево
- Индикатори одрживости
- Ситуациона анализа приказана кроз „SWOT“ анализу
- Стратешки документ – приоритети, визије, стратешки и специфични циљеви
- Локални акциони план по приоритетима
- Систем управљања и праћења реализације Стратегије
- Анекс 1: Чланови стратешког тима, радних група и форум партнера

Стратегију усваја Скупштина града Ваљева.

На основу локалног акционог плана, склапају се партнерски споразуми за имплементацију појединих циљева и активности између различитих учесника и заинтересованих страна. Партнерске споразуме за имплементацију појединачних циљева и активности одобравају и потписују законски представници одговорни за имплементацију циљева/активности, као и представници заинтересованих страна укључених у реализацију циљева/активности.

Процес имплементације Стратегије се развија преко система управљања којим ће координисати град Ваљево преко интерног тима за координацију. Ниво имплементације локалног акционог плана ће се константно пратити путем годишњег циклуса евалуације. За оцену успешности се користе индикатори одрживости и индикатори учинка. Годишњи циклус праћења и евалуације на овај

начин омогућава константно ажурирање визија, приоритета, циљева и активности.

Процес стратешког планирања и управљања је жив процес, путовање а не крајње одређиште. Управо зато, кроз редовно праћење и оцењивање биће могуће вршити ажурирање и прилагођавање активности реалном стању и омогућити динамичан приступ примени стратегије имајући у виду да је ово ново искуство како за Ваљево, тако и за друге градове и општине у Србији.

ВИЗИЈА ГРАДА ВАЉЕВА 2020.

Ваљево је заједница равноправних грађана, заинтересованих са свој живот и за живот будућих нараштаја, заједница посвећена одрживом развоју. Заједница одређена културном традицијом, породичним везама, солидарношћу, личном и заједничком иницијативом и личном одговорношћу. Ваљево је отворена заједница за све људе, идеје и различита мишљења. То је заједница активних грађана укључених у живот града.

Ваљево је важан и динамичан индустријски, саобраћајни, туристички и културни центар овог дела Србије.

Ваљево је град знања, у којем се стичу и користе нова знања и нове технологије, град предузетништва, чистих технологија и обновљивих извора енергије.

Ваљево је град сигурног живљења. Своје програме развоја планира у складу са принципима људских и мањинских права, здравља и животне средине.

Локална управа је модеран, квалитетан сервис грађанима, она је покретачка снага локалног економског, друштвеног и социјалног развоја.

Ваљево је град Изводљивости, Одрживости, Јавности.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ГРАДУ ВАЉЕВУ

Увод

Град Ваљево представља природну географску целину, економски повезан простор који поседује изграђену комуникацију међу 78 насељених местима, са Ваљево као урбаним насељем градског типа које представља гравитациони, просторни, економски и историјски центар и значајан генератор многих ресурса не само западне, већ територије целе Србије.

У припреми и изради Стратегије локалног одрживог развоја, приказани су расположиви ресурси Града Ваљева. За припрему овог документа коришћени су подаци из Републичког завода за статистику Србије, Статистичких годишњака, Билтена и Саопштења, Агенције за привредне регистре, подаци из Националне службе за запошљавање филијале Ваљево, Народне банке Србије, као и од Регионалне привредне коморе Ваљево. Анализом прикупљених података о основним, природним, економским, демографским, географским и социјалним факторима утврђена је перспектива даљег развоја града Ваљева.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ (ЛОКАЦИЈА)

Град Ваљево се налази у западној Србији и административни је, културни и привредни центар Колубарског округа који обухвата и општине Мионица, Осечина, Уб, Лајковац и Љиг. Према попису из 2002. године, Ваљево има 96.761 становника, од чега је 61. 270 градско, а 35.491 сеоско становништво.

Град Ваљево налази се на 44 степена и 16 минута северне географске ширине и 19 степени и 53 минута источне географске дужине. Простире се на 2 256 хектара, на просечној надморској висини од 185 метара. Формиран је на обалама реке Колубаре, у котлини окруженој венцем ваљевских планина. Ваљевски крај има умереноконтиненталну климу.

Ваљево има повољан географски положај. Од главног града Србије, Београда, удаљен је 100 км и налази се у непосредној близини једне од најважнијих републичких саобраћајница - Ибарске магистрале. Недалеко од Ваљева пролазиће и будући аутопут Београд – јужни Јадран. Кроз Ваљево пролазе и магистрални путеви ка Јадранском мору, Босни и Херцеговини, плодној Мачви и даље ка житници Војводини, спајајући Ваљево са другим значајним центрима Западне Србије – Шапцем (64 км), Ужицем (77 км) и Лозницом (72 км).

Табела 1: Општи подаци о насељима и катастарским општинама града Ваљева, 2007.

	Град	Округ
Број насеља	78	218
Просечна величина насеља (км ²)	11.6	13.3
Број градских насеља	2	7
Број осталих насеља	76	211
Број катастарских општина	74	207
Просечна величина катастарске општине (км ²)	12.23	11.95

Економски и привредни развој довео је до знатног квантитативног раста града Ваљева, што је истовремено резултирало интезивним развојем његових централних функција.

Према учешћу сектора делатности доминирају аграрна насеља (65), нешто је значајни удео мешовитих (8) и врло мали неаграрних (3 приградска насеља) и два градска насеља Ваљево и Дивчибаре.

1.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

1.2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште (57.786 ха) обухвата око 64% територије Града. Брежуљкасто – брдовити предели, који се простиру у висинском појасу 250 – 500 мнв, имају изваредне агроеколошке погодности/потенцијале за производњу квалитетног воћа, меса и млека. Највредније агроеколошке локације обухватају:

- Оранице равничарско – долинских терена и брежуљкастих атара насеља које су највише угрожене стихијским ширењем насеља и другим видовима изградње.
- Воћњаке на целој територији Града Ваљева где је потребно обнављање и преуређење најслабијих и старих воћњака.

Захваљујући специфичним микрорељефним и хидролошким утицајима брдско - планински предели су такође, погодни за рентабилну производњу квалитетног воћа, напореда са коришћењем бујне вегетације пространих природних травњака за развој говедарства и овчарства, уз коришћење природних

предиспозиција за примену биолошких/еколошких метода производње хране.

1.2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шуме на територији Града Ваљева припадају Подрињско – Колубарском шумском подручју.

Укупна површина шума и шумских култура износи 27.285 ха. Степен шумовитости је 30% у односу на оптималан од 35% утврђен просторним планом Републике Србије. Остварено је око 0.3ха површине шума по становнику. У укупној површини државне шуме покривају 27% (7.359ха), а приватне 73% (19.926ха).

Потенцијал представља необрасло шумско земљиште које према плановима газдовања шумама (у државном власништву), износи 494 ха (6.3%) од којих на површине погодне за пошумљавање отпада 160 ха.

У дрвном фонду доминирају лишћари са учешћем у укупној запремини од око 86% и учешћем у укупном запреминском прирасту од око 82%. Од врста дрвећа најзаступљенија је буква, која у укупној запремини учествује са 70% и запеминском прирасту са 67%.

Подручје Града Ваљева подељена је на два ловишта Јелина Бреза и Маглеш. Намењена су узгоју, заштити и коришћењу племените крупне и ситне дивљачи – срне, дивље свиње, зеца, фазана и пољске јаребице.

1.2.3. ВОДЕ

Површинске воде на подручју слива Колубаре су веома оскудне, са изразитом временском неравномерношћу, можда највећом у Србији, са

краткотрајним поводњима и врло дугим маловодним периодима, што је веома неповољно са гледишта могућности захватања воде из водотокова. Подземне воде на сливу се због скромних капацитета могу користити само за потребе појединих мањих локалних сеоских водова.

Највећи потенцијал већ аганжованих изворишта подземних вода налазе се у зони кречњака на северним падинама Ваљевских планина. Највеће врело је „Пакље“, чији протоци најчешће осцилују између 130 Л/с у минимуму, па до 1000 Л/с у периоду великих вода. То је уједно једини карстни извор на подручју Колубарског регионалног система чија је издашност и при најнеповољним хидролошким условима већа од 100 Л/с.

1.2.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

Од минералних сировина на подручју Града Ваљева су најзаступљеније неметаличне минералне сировине, и то: кварцни песак, кречњаци, цементни лапорци, дијабаз, доломит, магнезит, битуминозни шкриљци и украсни камен.

На јужном делу Града су налазишта бакра и антимона, док у источном се налазе веома мале рудне резерве злата, сребра и бакра.

1.2.5. ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ

На подручју града једини енергетски потенцијали су уљни шкриљци и обновљиви извори енергије. Појаве уљних шкриљца су откривене на површини од око 40 км². Према процени резерве износе око

800.000.000 тона са садржајем керогена који се у узорцима креће од 1 до 13 %.

Према метеоролошким подацима просечна дневна сума дозрачне енергије глобалног сунчевог зрачења на подручју Града Ваљева износи око 3.8 kWh/m² дан, односно у просеку око 1400 kWh/m² годишње. Биомаса представља значајан енергетски потенцијал који се данас користи највећим делом некомерцијално.

Досадашња геолошка истраживања показала су да се геотермални извори налазе у Петници, у алувијалној равни речице Бања, на локалитету у селу Пауне и на локалитету „Млаква“ у Грабовици.

1.3. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

У односу на територију града у целини, градска урбана зона Ваљева са својим приградским насељима бележи знатно интензивнији пораст броја становника. Број становника се у периоду 1948-2002. године у самом граду Ваљеву повећавао по просечној годишњој стопи од 21,8‰ (индекс 386,1), у приградским насељима по стопи од 6,4‰ (индекс 142,1), а на целој територији града по стопи од 5,8‰ (индекс 137,3). И у последњем међупописном периоду, иако се становништво Града бројчано смањило, градска зона и приградска насеља бележе пораст (просечна годишња стопа раста у граду 3,1‰ и 3,3‰ у приградским насељима). Наиме, у градском насељу и приградској зони 1948. године је живело око 32% становништва Града, 1971. год. око 55%, а 2002. год. 73%.

Табела 2: Упоредни преглед броја становника, подаци из пописа, 2002

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002
Број становника у граду	70,459	76,104	81,173	88,267	95,449	96,530	96,761
Промена броја становника у граду	/	5,645	5,069	7,094	7,182	1,081	231
Стопа раста броја становника у граду	/	8.01	6.66	8.74	8.14	1.13	0.24
Стопе раста броја становника у округу	/	4.59	0.61	0.18	1.04	-4.16	-2.21
Стопа раста броја становника у Србији	/	6.34	8.37	7.86	7.31	-1.97	-1.04

1.4. Клима

Метеоролошка, а тиме и климатолошка истраживања у Ваљевском крају започета су 1856. године, свега 8 година после успостављања прве метеоролошке станице у Србији. Географски одлично подручје, уз шумски покривач и морфологију земљишта допринели су да ови крајеви погодују животу људи. На опште географско-климатске услове ваљевског краја утичу

близина пространог Панонског басена и прелазак из равничарских ка брдско-планинским подручјима, са одређеним степеном континенталности. Клима ваљевског краја може се окарактерисати као умерено-континентална.

Средњи ваздушни притисак у Ваљеву износи око 998 мб. Промене ваздушног притиска су знатно веће у зимском, него у летњем периоду. Средња

годишња температура је 11°Ц. Најхладнији је месец јануар (-0,2°Ц), а најтоплији јул (21,4 °Ц).

У подручју Ваљева средња годишња сума осунчавања је 1998.9 часова, са најсунчанијим месецом, јулом (281.8 часова) и најоблачнијим, децембром (68.6 часова).

1.5. ИСТОРИЈА, ТРАДИЦИЈА И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

Најстарији трагови боравка људи на овом подручју потичу из палеолита и откривени су оближњој Петничкој пећини. У првим вековима нове ере простор данашњег Ваљева био је у саставу Римске империје, а по њеном распаду у оквирима Византијског царства. Од сачуваних писаних докумената у којима се спомиње Ваљево најстарији је откривен у Дубровачком архиву и датира из 1393. године. Ваљево је настало као средњовековни трг на раскрсници путева које су походили чувени дубровачки трговци.

У центру града, на десној обали Колубаре, налази се стара чаршија из турског времена - Тешњар, пореклом из 17. века, али је данашњи изглед с краја 19. века. Најстарија сачувана зграда у Ваљевоу је Муселимов конак из 18. века у којем су били заточени кнезови Алекса Ненадовић и Илија Бирчанин пре погубљења у фебруару 1804. Овај догађај, познат у српској историји као "сеча кнезова", убрзао је устанак против вишевековне турске окупације тако да сада Муселимов конак представља Музеј Првог и Другог српског устанка. Са брежуљка изнад центра града доминира Кула Ненадовића из 1813. године, која је у то време служила као барутана, а обновио ју је 1836. године кнез Милош Обреновић. Кула је рестаурирана као јединствени споменик културе.

1.6. Локална самоуправа (администрација)

Седиште градске управе је у Ваљевоу, улица Карађорђева број 64.

Град је правно лице и представља га и заступа Градоначелник.

Органи Града су: Скупштина Града, Градско веће, Градоначелник и Градске управе.

Ради остваривања послова из надлежности Града образоване су две Градске Управе:

1. Градска управа за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове

2. Градска управа за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове

У оквиру градске управе за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове, организована су следећа Одељења као унутрашње организационе јединице :

1. Одељење за локални развој, привреду и комуналне послове

2. Одељење за урбанизам, грађевинарство, саобраћај и заштиту животне средине

3. Одељење за заједничке послове

4. Одељење за послове органа града

5. Одељење комуналне полиције

У овој градској управи посебно су организовани послови изван унутрашњих организационих јединица и то:

I Кабинет градоначелника

II Локална служба за буџетску инспекцију и ревизију

У оквиру градске управе за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове, организована су следећа Одељења као унутрашње организационе јединице:

1. Одељење за општу управу и имовинске послове

2. Одељење за инспекцијске послове

3. Одељење за друштвене делатности

4. Одељење за финансије

5. Одељење за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода

1.7. ПРИВРЕДА

Ваљевску привреду карактеришу пољопривредно-прехрамбени комплекс, металски комплекс, грађевинарство и графичка и текстилна индустрија. Посебно је развијен приватни сектор који се састоји од малих и средњих предузећа и самосталних занатских и трговинских радњи. У привредном сектору у граду Ваљевоу функционише 1039 предузећа од којих 7 великих, 30 средњих и 1002 малих. Такође у граду има 4635 приватних предузетника од чега је највећи број у области трговине 36.76% и прерађивачке индустрије 18.73%. У предузетничкој структури доминантно место има трговина, затим, следи прерађивачка индустрија, саобраћај, складиштење и везе, угоститељске делатности, као и грађевинарство.

Основни локационо - развојни потенцијали /фактори од значаја за размештај индустрије на подручју града јесу: индустријска традиција, већ изграђени производни и инфраструктурни капацитети, природне погодности за развој пољопривредне производње као сировинске основе за развој прехрамбене индустрије, присуство регионалних и магистралних саобраћајница (путеви, железница), утврђене резерве неметалског кречњака, песка, каолина, техничког камена.

За пословање у граду Ваљевоу расте интересовање страних инвеститора, тако да су своје производне погоне изградиле аустријска компанија «Аустротерм», италијанска «Голден леди» и словеначко «Горење». У пољопривредној грани најзаступљенија су воћарска и сточарска производња, као и прехрамбена технологија (производња сокова, џемова и пива). Пољопривредни потенцијали су велики и недовољно искоришћени.

1.8. ПОЉОПРИВРЕДА

Близу 65% укупне територије отпада на пољопривредно земљиште (58521ха), које се одликује релативно ниском просечном заступљеношћу ораничних површина (53.5%), односно високом-воћњака и винограда (8.9%), ливада (10.6%) и пашњака (11.1%), уз велику просторну диференцијацију, углавном у зависности

од надморске висине и нагиба терена. Солидне земљишне површине, уз повољне климатске услове и квалитетну примену агротехничких мера пружају добре предпоставке за разноврснију и квалитетнију воћарску, сточарску, ратарску, па и шумарску производњу. У ратарској производњи и даље доминирају житарице. У сточарском фонду још

увек је велики број говеда, оваца, свиња, коња и нарочито живине. Код воћарске производње најобимнија је производња шљива и малина, али се доста гаје и крушке, јабуке, вишње, ораси и купине.

Табела 3: Производња воћа и грожђа, 2009.

	Број родних стабала/родних чокота	Укупан принос у Граду (т)	Укупан принос у Србији (т)	Удео у укупном приносу Србије (%)	Просечан принос у Граду (кг/по стаблу)	Просечан принос у округу (кг/по стаблу)	Просечан принос у Србији (кг/по чокоту)
Јабука	79.713	939	235.601	0.40	11.8	12.6	15.5
Шљива	1.809.850	15.697	606.767	2.59	8.7	7	14.5
Грожђе	28	45	372.967	0.01	1.6	1.3	1.2

1.9. ИНФРАСТРУКТУРА

1.9.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Покривеност простора града путном мрежом је релативно задовољавајућа са магистралним путевима (М-4 и М-21) дужине око 80 км, регионалним путевима дужине око 180 км и локалним путевима око 245км.

Извршено је измештање деонице регионалног пута Р-211 изградњом нове трасе у дужини око 11км око акумулације "Стуборовни".

Развој железничког саобраћаја предвиђен је завршетком пруге Ваљево-Лозница, модернизацијом и изградњом другог колосека пруге Београд-Бар, реконструкцијом железничког чвора, док је зграда станице у потпуности реновирана.

1.9.1.1. Друмски саобраћај

Табела 4: Дужина путева, 2006.

	Град (км)	Удео у дужини путева у округу (%)	Округ (км)
Дужина путева - укупно	558	29.74	1,876
Савремени коловоз	457	35.40	1,291
Магистрални	укупно	99	217
	савремени коловоз	99	217
Регионални	укупно	201	677
	савремени коловоз	184	567
Локални	укупно	258	982
	савремени коловоз	174	507

1.9.1.2. Ваздушни саобраћај

И у овом виду саобраћаја види се шанса за развој, јер постоји језгро у једном за сада спортско туристичком аеродрому. Развој ваздушног саобраћаја заснива се на фазној изградњи општег аеродрома „Дивци” проширењем локације постојећег спортско-туристичког аеродрома. Општи

аеродром је планиран без ноћног слетања, за пословно туристичке и пољопривредне намене и отпрему /допрему одређених врста терета. Постојећи аеродром се налази јужно од магистралног пута М-4 и простире се на површини од 29 ха.

1.9.2. Комунална инфраструктура

1.9.2.1. Водовод и канализација

На подручју града се налази врло значајно извориште воде на коме темеље два велика система:

- Регионални Колубарски систем за обезбеђење воде највишег квалитета, за снабдевање водом насеља и оних индустрија које троше воду квалитета воде за пиће
- Колубарски речни систем, за обезбеђење воде за технолошке потребе и наводњавање, као и заштита квалитета вода.

Врло важну делатност у водоснабдевању града и околних насеља обавља ЈКП Водовод-Ваљево где опрема и уређаји прате савремену технологију пречишћавања воде.

Водоводна мрежа

- Прикључено укупно 26879 станова и домаћинстава (покривеност 28%) и прикључено 1090 правних лица
- Годишња производња воде 4826674 м³ (600 л/с)

Канализациона мрежа

- Прикључено укупно 24321 станова и домаћинстава (покривеност 25%) и прикључено 926 правних лица
- Годишње процењено испуштање 4472129 м³.

Регулација водотокова

- Регулација радова на водотоцима
- Развој кишне канализације

1.9.2.2. Систем даљинског грејања

ЈКП Топлана је испоручилац топлотне енергије домаћинствима и привреди. И поред централизованог система снабдевања топлотном енергијом у Ваљево, проблем је што се на градском

подручју налази већи број блоковских и других котларница. На систем даљинског грејања повезано је 3546 корисника (станови и домаћинства), као и 262 корисника (пословни простор).

1.9.2.3. Електро инфраструктура

Подручје града упућено је на снабдевање електричном енергијом из енергетског система Србије. Електро преносна дистрибутивна мрежа је развијена и омогућава снабдевање скоро свих потрошача на подручју града Ваљева. Град Ваљево представља значајан електроенергетски чвор и регионални центар у републици Србији. Преко Ваљева су изграђени далеководи 220кв на правцу ТЦ Бајина Башта-Ваљево-Обреновац, далеководи који повезују ТЦ Пожега са ТЦ Ваљево и ТЦ Ваљево са ТЦ Зворник и ТЦ Колубара. Као Основни извор електричне енергије града Ваљева служи ТЦ 220/110кв снаге 300МВА. Инсталисана снага задовољава садашње потребе потрошача, а напајање из више праваца обезбеђује квалитетно и сигурно снабдевање електричном енергијом.

1.10. ЖИВОТНА СРЕДИНА

1.10.1. КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА

Квалитет ваздуха зависи од нивоа заступљености загађивача (гасова или честица) за које се зна да су штетни по здравље људи, или да узрокују штетне ефекте на природне екосистеме када прелазе дозвољене граничне вредности. Квалитет ваздуха на подручју Града Ваљева није значајније угрожен, са изузетком градског подручја Ваљева. Да би се смањио ниво емисије из постојећих извора загађивања ваздуха треба у индустрији применити новије технологије и системе за пречишћавања ваздуха у циљу задовољавања граничних вредности емисије, извршити проширења и техничка унапређења система даљинског грејања, смањити коришћење угља као горива преласком на течна горива.

Табела 5: Број дана са лошим квалитетом ваздуха

Број дана са лошим квалитетом ваздуха	2005	2006	2007
SO2	26	23	7
NO2	0	21	48
Дим	155	143	79

1.10.2. КВАЛИТЕТ ЗЕМЉИШТА

Највећи део површине града Ваљева чине земљишта I-IV бонитетне класе (70.2%), тако да преовлађује обрадиво земљиште. Земљиште I и II бонитетне класе заузима ниско котлинско подручје Колубаре и њених левих притока (Рабас и Буковица), малих нагиба, на коме су се формирала највећа насеља. Земљиште III бонитетне класе јавља се у мањим издвојеним површинама на подручју Рабаса, Буковице, Поћуте и Петнице. Земљиште IV класе простира се подручјем Подгорине, Лелићког и Бачевачког краса, северно и јужно од Колубаре,

до око 600 мнв са нагибима до 10%. Земљишта V-VIII бонитетне класе обухватају око 30% укупних површина и простиру се на теренима с већим нагибима у планинском подручју Града Ваљева, које је дисецирано бројним речним долинама клисурастог и кањонског карактера.

На основу геолошког састава терена и стабилности терена утврђена су четири геотехничка рејона на подручју Града Ваљево. Геотехнички рејон 1 заузима средишњи простор града Ваљева тј. најнижи део Колубарске котлине површине око 38км² (око 4% простора града), са одликама

равничарског терена нагиба до 5%, просечне надморске висине 150м, ниским и неравномерним протицајима на рекама, ниским теренима угроженим поплавним таласом и незнатним нестабилностима терена.

1.10.3. КВАЛИТЕТ ВОДА

За све водотокове на подручју Града, али и на низводном току Колубаре, Водопривредном основом Републике Србије прописане су високе класе квалитета. Реке у изворишним деловима слива су у I и III класи квалитета.

На подручју Града различито је стање у области снабдевања насеља водом. Ваљевски водовод је након изградње новог постројења за пречишћавање воде "Пећина" постао један од најбољих водовода Србије са одличним квалитетом воде. Стање санитације веома варира - од врло добре санитације, која се остварује у Граду после реконструкције градског канализационог система, до веома лоше санитације у селима и приградским насељима

1.10.4. Комунални отпад

Системом прикупљања комуналног отпада покривено је 95% становништва у Ваљеву, 100% у Дивчибарама, 64% у Дивцима, 27% у Ваљевској Каменици и 16% у Бранковини. У осталим насељима нема организованог прикупљања комуналног отпада, нити су дефинисане локације за њихово одлагање.

Производња комуналног отпада износи око 1.3кг/ст/дан, а структура отпада је следећа: пепео 4%, храна 21%, стакло 4%, папир 3.5%, пластика 17%, остало 49.5%. Отпад се одлаже на градску депонију која већ има ограничене могућности и може се одлагати само комунални отпад. У Ваљеву су решени проблеми са управљањем опасним хемијским и медицинским отпадом, али није решен проблем са отпадом из кланичне индустрије. Здравствени центар Ваљево произведе годишње око 1850м³ медицинског отпада. Није решено ни управљање од удеса са опасним материјама. У кругу Крушика складишти се око 2.5 тона/год. опасног отпада као и експлозивног материјала.

1.11. ТУРИСТИЧКИ РЕСУРСИ

Ваљевски крај обилује бројним, изузетно атрактивним елементима туристичке понуде. овољан географски положај на важним магистралним путним правцима и близина потенцијалних емитивних тржишта, богатство културног наслеђа на релативно малом простору, уклопљеност културног богатства у туристички атрактивна природна подручја (клисуре Градца, Јабланице, ваљевске планине), већи број манастира, велики број знаменитих личности пониклих са овог подручја, догађаји везани за националну историју омогућили су да се Ваљево издвоји као аутентична туристичка дестинација. Као посебне целине, поред града, издвајају се:

- Дивчибаре, планинско-туристичко место
- Бранковина, културно-историјски комплекс
- Петница, спортско-рекреативни центар
- Манастири

Географски положај, природни фактори, културно-историјско наслеђе, јасно говоре да ово подручје може да развија следећа туристичка кретања: планински туризам (Дивчибаре, Маљен), Повлен, Медведник, Јабланик...), екскурзиони туризам (ђаци, студенти, пензионери...), верски (Лелић, Ђелије, Пустиња, Јовања, Грачаница, градски храмови...), образовни (едукативне радионице), спортски (планинарење, бициклизам, слободно пењање...), „циту брек“ туризам, манифестациони (Цез фест, Тешњарске вечери, Дани малине, Дани гљива, Мис Бели нарцис, Лековитим стазама ваљевских планина...), ловни туризам и наравно сеоски туризам.

Сеоски туризам се посебно издваја као потенцијал овог краја. Велико и богато природно наслеђе, као и 60% руралног подручја територије града, говори о неопходности искоришћења тих простора и руралног развоја. Повољан географски положај уз добру природну и друштвену основу, омогућује граду Ваљеву да развија различите облике туристичких кретања.

Природне вредности су представљене разноликошћу рељефа, повољно умерено-континенталном климом, бројним изворима и атрактивним речним долинама. Највећи туристички потенцијал имају Подрињско-ваљевске планине са туристичким местом Дивчибаре, клисура реке Градца, али и бројни извори и пећине (Петничка и Дегурићка).

Стицајем природних и историјских околности на овом тлу су се родили и живели свецки, кнежеви, владике, војсковође, велики песници и културни посланици, који су за собом оставили сјајна дела материјалне и духовне културе и који данас представљају бисере у туристичкој понуди Србије. На овим просторима одиграли су се пресудни догађаји који су обележили историјске периоде у општој и националној историји. О томе сведоче Бранковина, Лелић, Пустиња, Ђелије, Тешњар, Кула Ненадовића и бројни споменици културе у самом граду, али и покретна културна добра представљена кроз музејске и галеријске поставке. Бројне манифестације и разноврсни садржаји на малом простору, који дозвољавају комбиновање различитих елемената туристичке понуде прилагођене мањим групама туриста или појединаца, уз непосредност, отвореност, гостољубивост, срдачност локалног становништва омогућују укључење домицилног становништва у туристичке токове, а самим тим и могућности запослења у туризму.

Захваљујући повољним природним факторима, уз богатство културног наслеђа, Ваљево је аутентична и неизоставна дестинација у туристичкој понуди Србије.

1.11.1. Смештајни капацитети

Табела 6: Смештајни капацитети, 2008.

Дестинација	Број смештајних објеката	Број кревета	Искоришћеност капацитета (%)
Град Ваљево	8	446	56.00%
Дивчибаре	78	2038	27.00%
Бранковина	1	6	98.00%
Петница	2	8	52.00%
Ваљевска села	39	167	73.00%
УКУПНО	128	2665	100 %

1.12. КВАЛИТЕТ ЖИВОТА

1.12.1. Локални центри за окупљање

Готово у самом центру града се налази **парк на Јадру**, уређен почетком XX века од стране Друштва за улепшавање Ваљева. Његове зелене површине сада красе скулптуре познате српске вајарке Виде Јоцић. Он уједно представља и почетак једног подуже пешачког итинерера, јер се на њега наставља стаза која води кроз парк шуму Пећина.

Тешњар је стара, чаршија формирана још у турска времена и протеже се дуж десне обале Колубаре. Шетајући Тешњарем, пролазећи поред ниских бондручких грађевина, може се осетити дух оријенталне тржнице и пазарити у некој од радионица ста рих занатлија: воскара, сарача, грнчара, ткача, казанџија..., али и предахнути у једном од модерних кафића. А ако Ваљево посетите крајем августа сигурно ћете уживати у бројним садржајима који се нуде у оквиру културне манифестације Тешњарске вечери. Последњих година, захваљујући чињеници да је више филмова и серија снимано у Тешњару ова стара ваљевска чаршија постаје својеврсни национални филмски град.

Кнез Милошева улица је део центра данашњег Ваљева и протеже се дуж леве обале Колубаре. Данас је **Кнез Милошева улица** задржала пуно тога од свог старог значаја (у њој се налази више трговачких радњи и кафића), али је истовремено и позорница за многа културно-уметничка дешавања.

Град Ваљево има разгранату мрежу установа као што су Историјски Архив, Библиотека, Центар за Културу, Музеј, Завод за заштиту споменика, Модерна галерија..., одликује га богат уметнички живот и бројне културне манифестације.

1.12.2. Културне манифестације и фестивали

У ваљевском крају се одржава велики број манифестација - књижевних, спортских, музичких, привредних... Оне привлаче велики број посетилаца, али не у броју у коме су привлачиле 80-тих година 20. века. Највећа манифестација у

ваљевском крају тада је био «Бели нарцис», који се одржавао на Дивчибарама. Ова манифестација је престала да постоји 90-тих година 20. века да би се ове 2005.год. поново обновила.

Посетиоци данашњих манифестација у ваљевском крају су углавном становници Ваљева и околине, или су то специфичне манифестације које привлаче људе сличних интересовања.

Најпосећеније манифестације су: *Међународни фестивал дечјег фолклора*, *Дани малине у Бранковини*, *Тешњарске вечери*, *Десанки у част Светосавска трка*, *Jazz фестивал...*

1.12.3. Забава и услуге

Највећа вредност Ваљева је без сваке сумње, његова градска душа, очувана вековима. Специфичан ваљевски дух се осећа на сваком месту, у свакој кући, на улици, на трговима, али понајпре се може спознати у градској "институцији" – кафани. И то траје вековима, од настанка Ваљева.

Од када је Ваљево, у њему има и кафана. Једна о легенди о настанку Ваљево помиње кафецију Ваљево, и тврди да је прво настала његова кафана, па око ње град. И путописци из доцнијих времена су обавезно помињали и пребројавали ваљевске кафане. То би данас био узалудан посао, али поред бројних, савремених ресторана, кафића, пицерија... Ваљево има сачуване и неке кафане које одају традицију и староградски дух. У центру града су то градска кафана хотела Гранд са својом баштом и бројни ресторани, међу којима се издвајају Шофер бар, Златибор..., а ако пођемо у шетњу у градске паркове ту су као незаобилазни, Ловачки дом, Платани...

2. ИНДИКАТОРИ ОДРЖИВОСТИ

Индикатори одрживог развоја дефинишу подручје које повезује економију, заштиту животне средине и друштвене делатности. Примарна улога индикатора је да прати и извештава о напредку током процеса имплементације стратегија одрживог развоја.

Индикатори који су коришћени за профилисање локалне заједнице и које треба користити за годишње праћење и извештавање су одабрани са званичне листе индикатора Националне Стратегије одрживог развоја Републике Србије

Извештај о одрживости, као крајњи производ анализе тренутног стања, је годишња публикација којом се све заинтересоване стране и грађани информишу о статусу имплементације Стратегије одрживог развоја и локалним трендовима одрживости. Овај извештај треба радити једном годишње и он обухвата евалуацију доле наведених индикатора.

Поменути индикатори су дефинисани заједничким радом представника свих општина

укључених у Пројекат “Exchange 2” . Сет индикатора обухвата две подгрупе:

1) **индикатори одрживости** (који су дати у Националној Стратегији одрживог развоја Републике Србије и Миленијумским развојним циљевима, а на крају интегрисани у локалне индикаторе), и

2) **индикатори учинка**, за евалуацију ефикасности процеса имплементације Стратегије одрживог развоја.

Радне групе су ову листу индикатора допуниле додатним скупом индикатора везаних за пољопривреду у току својих активности на изради Стратегије.

2.1. Индикатори животне средине

Индикатор бр. 1. Циљ бр. Активност бр.	ТЕМА: Животна средина – вода ИНДИКАТОР: Квалитет површинских вода
--	--

Квалитет површинских вода ЕБИ индекс	Индекс, 2005	Индекс, 2006	Индекс, 2007
Град	I/ II	I/ II	I/ II
Коментар:			

Републички хидрометеоролошки завод (РХМЗ) је 2007. године утврдио I и II квалитет (зависно од локације) вода за реке Ваљевског краја.

Квалитет површинских вода се налази у класи I/ II пошто нема озбиљних извора загађења који погоршавају квалитет воде. Ово подручје има приличан број извора који се не могу сматрати издашним због геолошког састава терена кроз који вода брзо и лако продире. После интензивних падавина загађење се повећава, али по престанку падавина ниво загађености се враћа на дозвољени ниво.

Извор података:

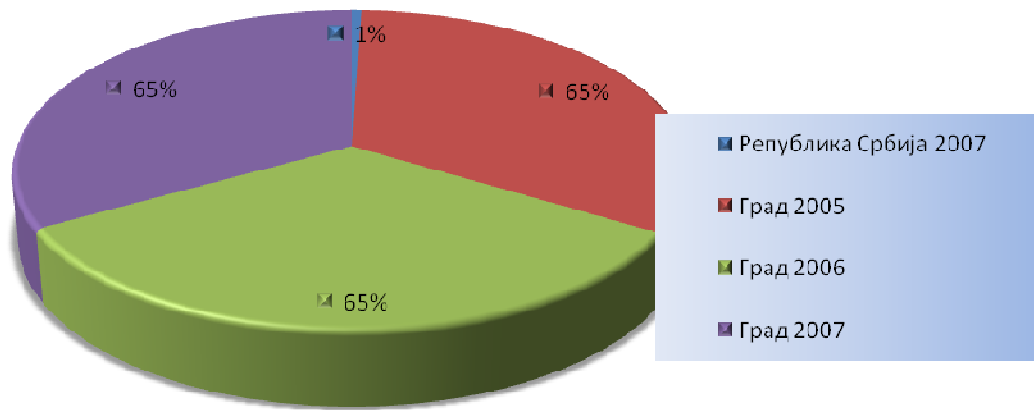
- РХМЗ одељење за квалитет вода – лабораторија.
- Институт за биолошка истраживања.

Индикатор бр. 2.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – вода
ИНДИКАТОР: Управљање отпадним водама у градским срединама

Управљање отпадним водама у градским срединама	примарно	секундарно	без пречишћавања
Република Србија 2007	1%	7%	92%
Град 2005	65%	0%	35%
Град 2006	65%	0%	35%
Град 2007	65%	0%	35%

Извор података - ЈКП „Водовод Ваљево,,

Коментар

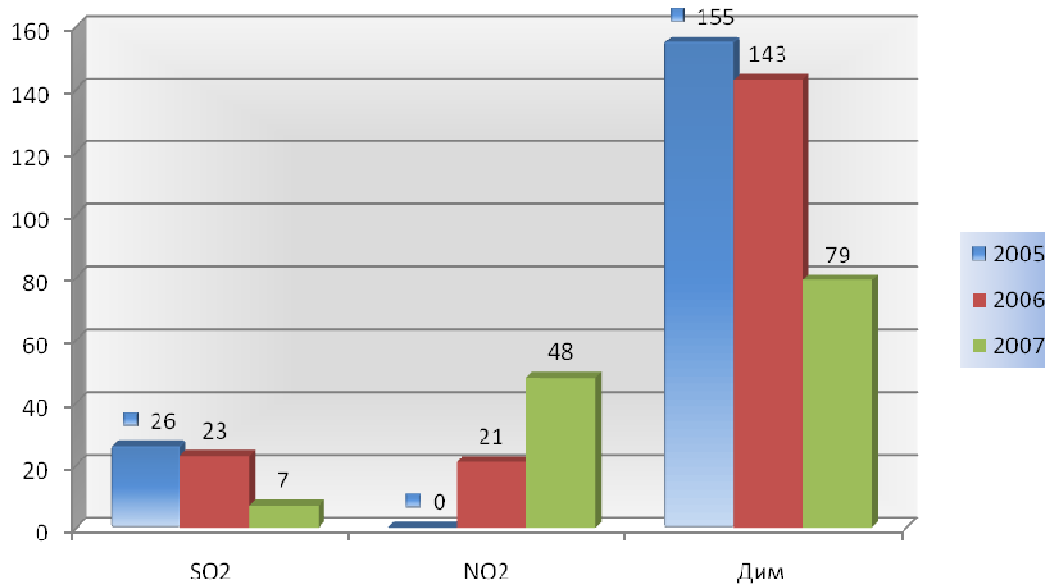
Анализа и приказ постојеће канализационе мреже насељених места Града Ваљева базирана је на релевантној документацији која је добијена и анализирана од ЈКП Водовод Ваљево чији је законски делокруг рада усмерен ка управљању отпадним водама. Стање канализационе инфраструктуре у Граду Ваљево није задовољавајуће јер је свега 56% градских домаћинстава прикључено на канализационе системе, док је тај проценат код сеоских домаћинстава чак и у приградским зонама симболичан. Највећи индустријски произвођачи отпадних вода су Крушик, Пивара, Нова Србијанка, који располажу постројењима за примарно пречишћавање отпадних вода. Примарно пречишћавање отпадних вода Ваљево на локацији Горић, на низводном изласку из града, са примарним (механичким) и секундарним (био-аерационим) третманом, прихвата воде из канализационогб система града и обезбеђује да се, у условима уредног одржавања и експлоатације система, квалитет воде у Колубари одржава у планираној II класи квалитета.

Индикатор бр. 3.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – Ваздух
ИНДИКАТОР: Број дана са лошим квалитетом ваздуха

Број дана са лошим квалитетом ваздуха	2005	2006	2007
SO ₂	26	23	7
NO ₂	0	21	48
Дим	155	143	79

Извор података: Завод за јавно здравље Ваљево.

Напомена:

Мерења се врше на три места у граду:

- Центар града (обданиште Звончић)
- Пеги пук
- Ново насеље

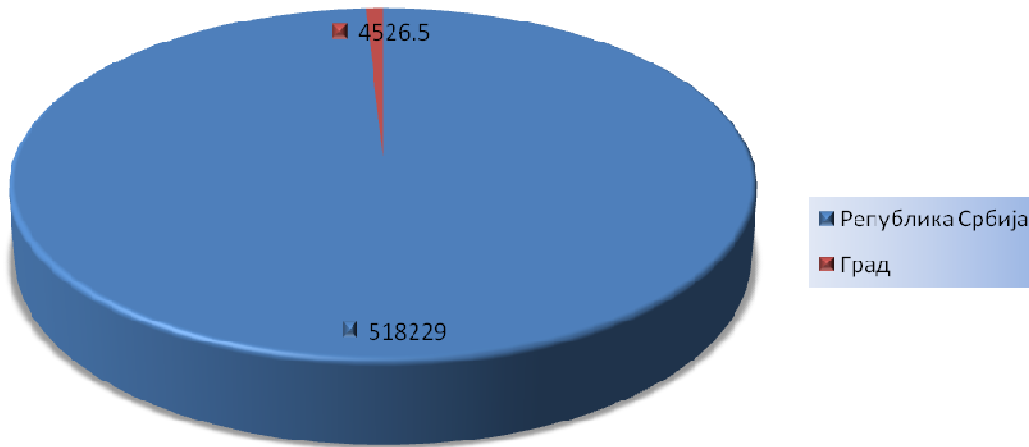
Коментар

У Граду Ваљево је зона загађености ваздуха варијабилна како на појединим локацијама, тако и у различитим временским периодима. Према резултатима вишегодишњих мерења појединим локацијама у зимском периоду повремено долази до прекорачења дозвољених концентрација сумпордиоксида, азот оксида и чађи, али број дана повећаног загађења је мањи од норми које преписује Светска здравствена организација. Узрок загађења је вероватно емисија из система грејања и саобраћаја. На основу расположивих података из система мерења Завода за заштиту здравља у Ваљево показују да је на мерним местима било прекорачења у зимском периоду (новембар-март) и то чађи и сумпордиоксида у 2005 и 2006 години, а азотних оксида у 2007. години.

Индикатор бр. 4.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – коришћење земљишта
ИНДИКАТОР: Заштићене области

Заштићене области	Ха	%
Република Србија	518229	5.86
Град	4526.5	5.1

Извор података:

Републички статистички завод
Одељење за урбанизам Града Ваљева

Коментар

На територији Града Ваљево заштећена су следећа природна добра:

- **Клисура реке Градац**, предео изузетних одлика који обухвата клисуру реке Градац, са Дегурићком, Краљевом, Високом, Градском и Баћином пећином, површине 1269ха. Овде припада и споменик културе од великог значаја – манастир Ћелије.

- **Црна река**, строги природни резерват површине 60.16ха у катастарској општини Дивчибаре, на планинском масиву Маљен са мешовитим шумским састојинама.

- **Орахова стабла** стављена су под заштиту као угрожена биљна врста на подручју града.

На основу закона о заштити културних добара, на подручју града Ваљева утврђена су 43 непокретна културна добра и споменика културе од изузетног и великог значаја.

Индикатор бр. 5.
Циљ бр.
Активност бр.

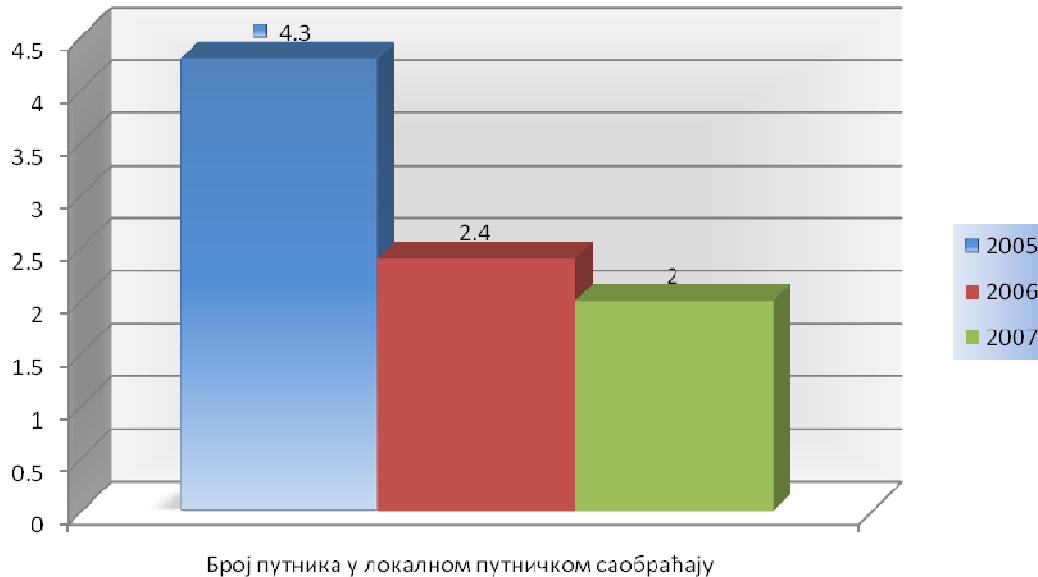
ТЕМА: Животна средина – коришћење земљишта
ИНДИКАТОР: Напуштено и загађено земљиште

Напуштено и загађено земљиште	Ха	%																		
Република Србија																				
Град																				
<table border="1"> <caption>Структура коришћења земљишта у Граду Ваљево</caption> <thead> <tr> <th>Категорија</th> <th>Процент</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Пољопривредно земљиште</td> <td>64%</td> </tr> <tr> <td>Шумско земљиште</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Грађевинско земљиште</td> <td>3.8%</td> </tr> <tr> <td>Регионални путеви</td> <td>0.3%</td> </tr> <tr> <td>Локални путеви</td> <td>0.4%</td> </tr> <tr> <td>Пруга</td> <td>0.1%</td> </tr> <tr> <td>Водно земљиште</td> <td>1.2%</td> </tr> <tr> <td>Неплодно земљиште</td> <td>1%</td> </tr> </tbody> </table>			Категорија	Процент	Пољопривредно земљиште	64%	Шумско земљиште	30%	Грађевинско земљиште	3.8%	Регионални путеви	0.3%	Локални путеви	0.4%	Пруга	0.1%	Водно земљиште	1.2%	Неплодно земљиште	1%
Категорија	Процент																			
Пољопривредно земљиште	64%																			
Шумско земљиште	30%																			
Грађевинско земљиште	3.8%																			
Регионални путеви	0.3%																			
Локални путеви	0.4%																			
Пруга	0.1%																			
Водно земљиште	1.2%																			
Неплодно земљиште	1%																			
<ul style="list-style-type: none"> Пољопривредно земљиште Шумско земљиште Грађевинско земљиште Регионални путеви Локални путеви Пруга Водно земљиште Неплодно земљиште 																				
Извор података:																				
<ul style="list-style-type: none"> • Дирекција за урбанизам и изградњу града Ваљева • Републички завод за статистику 																				
Коментар																				
<p>Загађивање земљишта на територији града није присутно у већем обиму, већ само на појединим локалитетима, као што су: градска депонија и дивља сметлишта, гробља, фреквентније саобраћајнице и слично. Са садашњом структуром и обимом пољопривредне производње, употреба вештачких ђубрива и пестицида нису узроци већег загађивања земљишта.</p> <p>Досадашњи начин коришћења земљишта био је условљен, пре свега природним, а затим и друштвено-економским факторима. Укупна површина подручја обухваћена просторним планом износи 93.350 ха и према основним категоријама коришћења земљишта састоји се од:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пољопривредног земљишта 2. Шумског земљишта 3. Водног земљишта 4. Грађевинског земљишта <p>плодно земљиште заузима површину од 57786 ха што чини 64% укупне територије Града, док је под неплодним земљиштем 922 ха или 1% укупне територије Града. Учешће шумског земљишта у граду је 30%, површине које заузима саобраћајна инфраструктура (путеви и пруга) 980 ха или 1.2%, док грађевинско земљиште заузима 3428 ха или 3.8%.</p>																				

Индикатор бр. 6.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – Локални систем превоза
ИНДИКАТОР: Јавни превоз

Јавни превоз	2005	2006	2007
Број путника у локалном путничком саобраћају	2126830	2362870	2294950

Извор података:

- Ласта Ваљево
- Еуропа бус

Напомена: Подаци су добијени су на основу броја аутобуса и путних праваца током три претходне године. Подаци нису поуздани и потребна је детаљнија анализа.

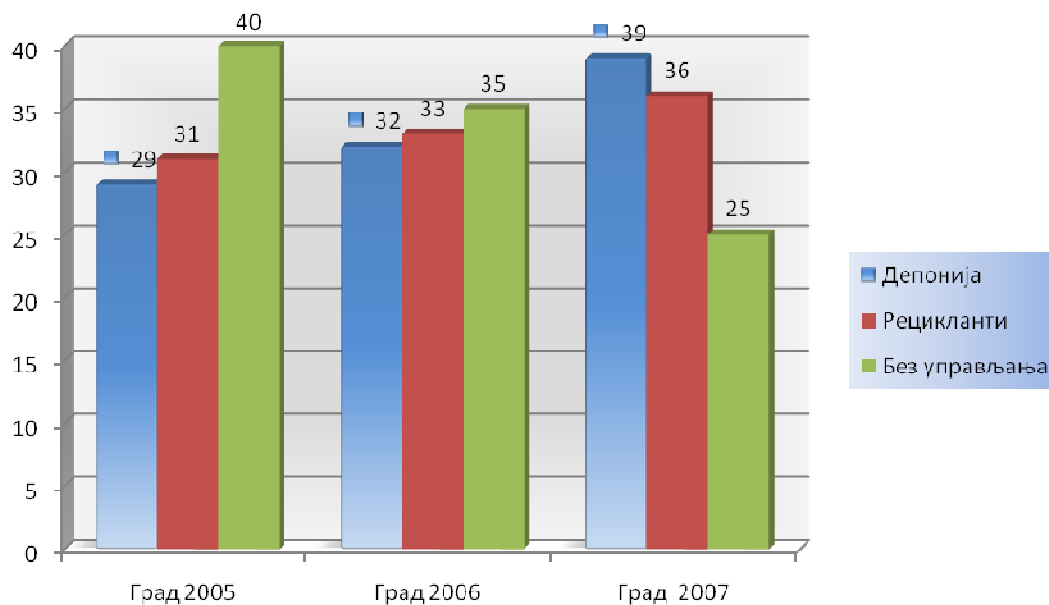
Коментар

У граду Ваљевоу се организује градски, приградски и међумесни саобраћај, тако да је готово свако место-село постало саобраћајно повезано са градом Ваљево, а преко њега и са свим крајевима земље. На основу расположивих података добијених од релевантних регистрованих субјеката учојамо да је број путника у градском, приградском и међумесном саобраћају у свим пратећим годинама мање више перзистентан. Саобраћајна предузећа на територији града Ваљева су Ласта Ваљево и Еуропа бус.

Индикатор бр. 7.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – отпад
ИНДИКАТОР: Општински отпад по врсти одлагања

Градски отпад по врсти одлагања	Депонија, т и %	Спаљен отпад, т и %	Рециклиран, т и %	Процена количине отпада који завршава без икаквог управљања, %
Република Србија 2007	2816000	-	268119	
Град 2005	73000/29%	-	66000/31%	40%
Град 2006	80110/32%	-	70000/33%	35%
Град 2007	98000/39%	-	76000/36%	25%

Извор података:

Јавно комунално предузеће Видрак Ваљево

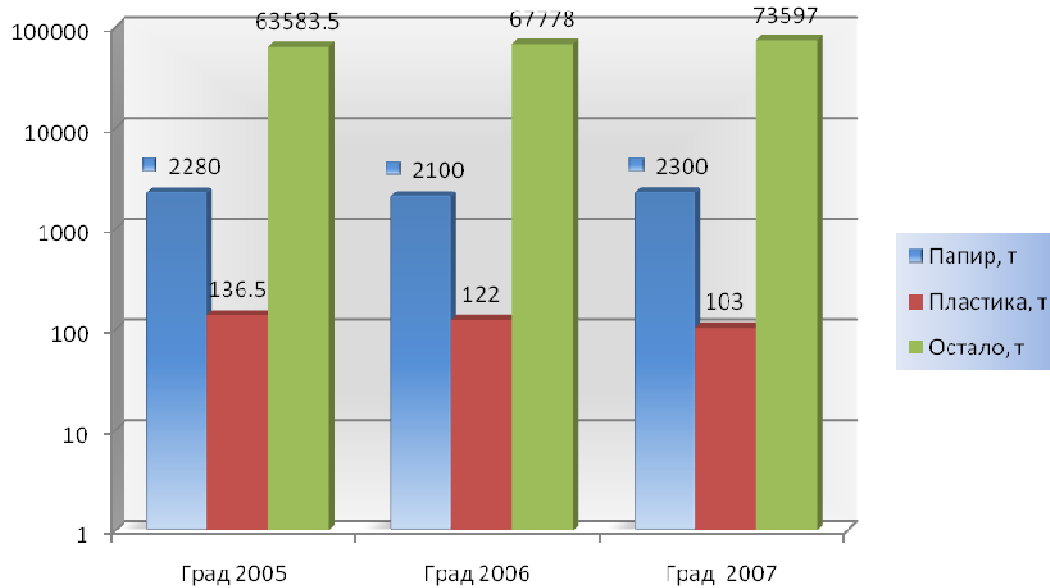
Коментар

Комунални отпад се одлаже на градску депонију. Системом прикупљања комуналног отпада покривено је 95% становништва у Ваљевоу, 100% у Дивчибарама, 64% у Дивцима, 27% у В.Каменици и 16% Бранковини. У осталим насељима нема организованог прикупљања комуналног отпада, нити су дефинисане локације за њихово одлагање. Количина комуналног отпада по становнику на дан износи око 1.3кг. Структура отпада је следећа: пепо, храна, стакло, папир, пластика. Из приложеног се види да се спаљивање не врши на градској депонији. Поред комуналног у граду доста има и индустријског отпада. У граду Ваљево нису решени проблеми са хемијским и електронским отпадом, као ни отпадом из кланичне индустрије. Проблеми са медицинским отпадом су решени при Медицинском центру Ваљево где се отпад складишти и нешкодљиво уништава. Такође су у граду регистрована укупно 24 радиоактивна громобрана, која представљају радијациони ризик.

Индикатор бр. 8.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина – отпад
ИНДИКАТОР: Рециклирани отпад

Рециклирани отпад	Укупно, т	Стакло	Папир, т и %	Пластика, т и %	Остало, т и %
Град 2005	66000	-	2280 / 3.45%	136.5/0.20%	63583.5/96.3%
Град 2006	70000	-	2100 / 3%	122/0.17%	67778/96.8
Град 2007	76000	-	2300 / 3.02%	103/0.13%	73597/94%

Извор података:

- Инос Балкан
- Метва
- Соглер

Коментар

Мада рециклажа није системски постављена у самом граду Ваљеву, постоје званично регистрована предузећа која се баве рециклажом.

Индивидуални сакупљачи врше селекцију рециклабилних материјала из отпада ручно, на неорганизован и нехигијенски начин, при чему се углавном издвајају стари папир, метал, акумулатори и цигле (из грађевинског отпада).

Посебан проблем у граду Ваљеву је постојање «дивљих» сметлишта на којима становници доносе отпад самостално већ дужи низ година, а која нису у надлежности града нити се о њима стара Јавно комунално предузеће.

Из приложеног се види да се стакло не скупља, а да се количине папира и пластике скупљају у малим количинама, као разлог малог прикупљања су ниске цене наведених врста отпада.

Под осталим се подразумевају количине индустријског отпада (гвожђа, легура, итд.).

Индикатор бр. 9.
Циљ бр.
Активност бр.

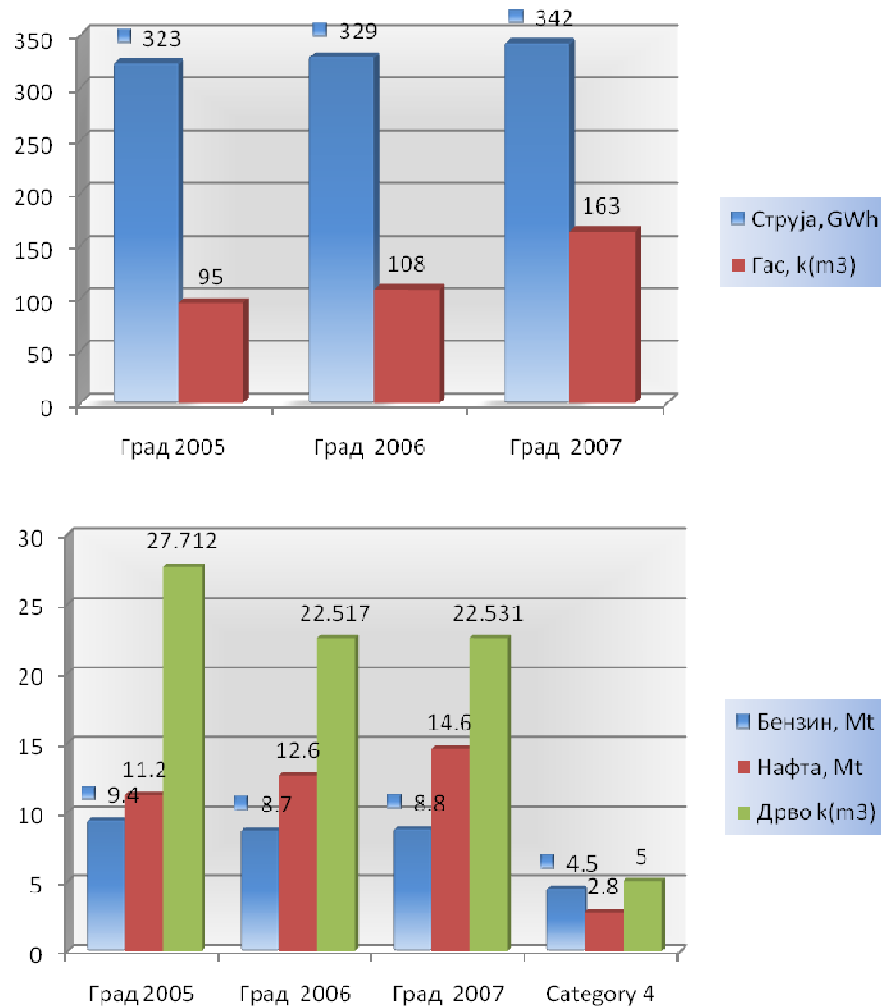
ТЕМА: Животна средина
ИНДИКАТОР: Потрошња обновљиве енергије по изворима

Укупна потрошња енергије подељена по изворима	Хидро-енергија Kwh	Термо-соларна енергија Kwh	Соларна енергија Kwh	Снага ветра, ветрењаче Kwh	Биомаса Kcal	Геотер-мална енергија
Република Србија 2007	0	0	0	0	0	0
Град 2005	0	0	0	0	0	0
Град 2006	0	0	0	0	0	0
Град 2007	0	0	0	0	0	0
Коментар						
<p>Нема података да се на територији града Ваљева организовано, системски и у значајнијој мери користи било који вид обновљиве енергије.</p> <p>Према метеоролошким подацима просечна дневна сума дозрачене енергије глобалног сунчевог зрачења на подручју града износи око 3.8кWh/м² односно у просеку око 14008кWh/м² годишње.</p> <p>Биомаса се користи највећим делом некомерцијално.</p> <p>Досадашња геолошка истраживања показала су да се геотермални извори налазе у Петници, Паунама и Доњој Грабовици.</p> <p>Снага воде се може искористити за градњу малих хидроелектрана.</p>						

Индикатор бр. 10.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Животна средина
ИНДИКАТОР: Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива

Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива	Струја, KW	Бензин, т	Гас, м3	Нафта, т	Дрво, м3	Остало
Република Србија 2007	37785 GWh		2630358		2392387	0
Град 2005	323119682	9391898	95321	11220368	27712	0
Град 2006	329245225	8667261	108445	12617841	22517	0
Град 2007	342274442	8825949	162667	14630493	22531	0

Извор података:

- Струја – ЕД Ваљево
- Бензин нафта - НИС Југопетрол
- Гас – НИС Југопетрол, Приватне бензиске станице
- Дрво – ЈП „Србијашуме“ Ваљево

Коментар

Подручје града упућено је на снабдевање електричном енергијом и горивом из енергетског система Србије.

Електропреносна и дистрибутивна мрежа је развијена и омогућава снабдевање скоро свих потрошача на подручју града. Ваљево представља значајан електроенергетски чвор и регионални центар у Републици. Као основни извор електричне енергије града служи ТЦ 220/110 кВ снаге 300МВА. Инсталирана снага постојећих трафостаница (110/35,35/10 и 10/0.4 кВ) задовоља садашње потребе потрошача, а напајање из више праваца обезбеђује квалитетно и сигурно снабдевање електричном енергијом град Ваљево. Електрична енергија има стални тренд пораста. Изражени пораст електричне енергије бележи се од 2006. године.

Бензин има тренд смањене продаје. Процена је да се потрошња бензина смањила за 7%, а повећала се потрошња гаса. Гасоводна мрежа није изграђена кроз град Ваљево, па се гас највећим делом троши као погонско гориво у возилима која имају уређаје за гас, а мања количина количина гаса се троши у домаћинствима.

Нафта се највећим делом користи у пољопривредној производњи, док мања количина нафте користи као погонско гориво у аутомобилима, у 2007. године се бележи пораст потрошње нафте.

Дрво се користи углавном за огрев, а највећи корисници су сеоска домаћинства, и у знатно мањој мери градска.

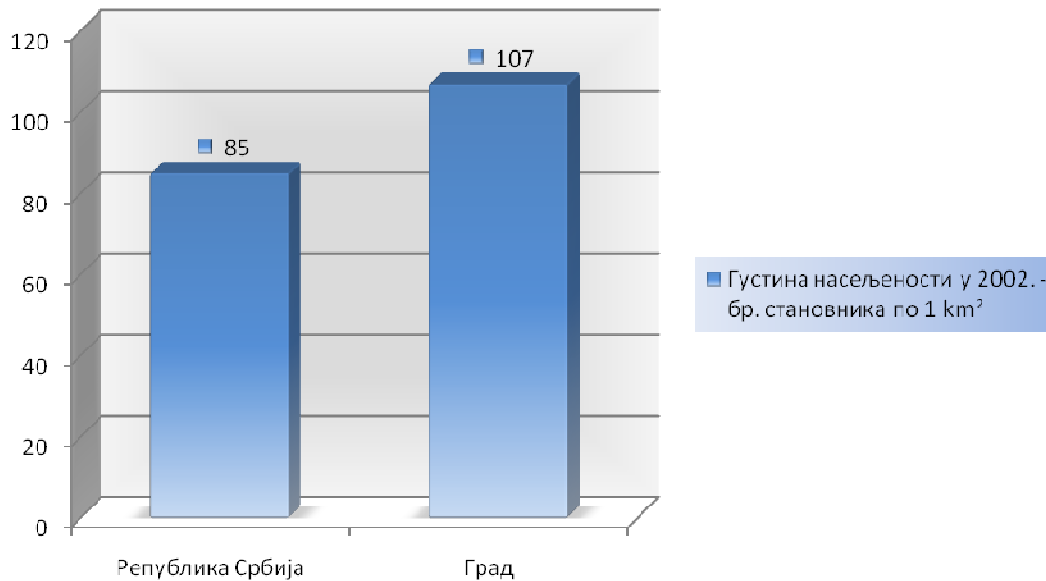

2.2. Индикатори друштвеног развоја

Индикатор бр. 11
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Становништво
ИНДИКАТОР: Густина насељености

Опис	Врој становника - попис 2002.	Ровршина у km ²	Густина насељености у 2002. - бр. становника по 1 km ²
Република Србија	7.498.001	88.361	85
Град	96.761	905	107

Извор података:

Републички Завод за статистику, публикација – годишњак Општине у Републици Србији

Коментар:

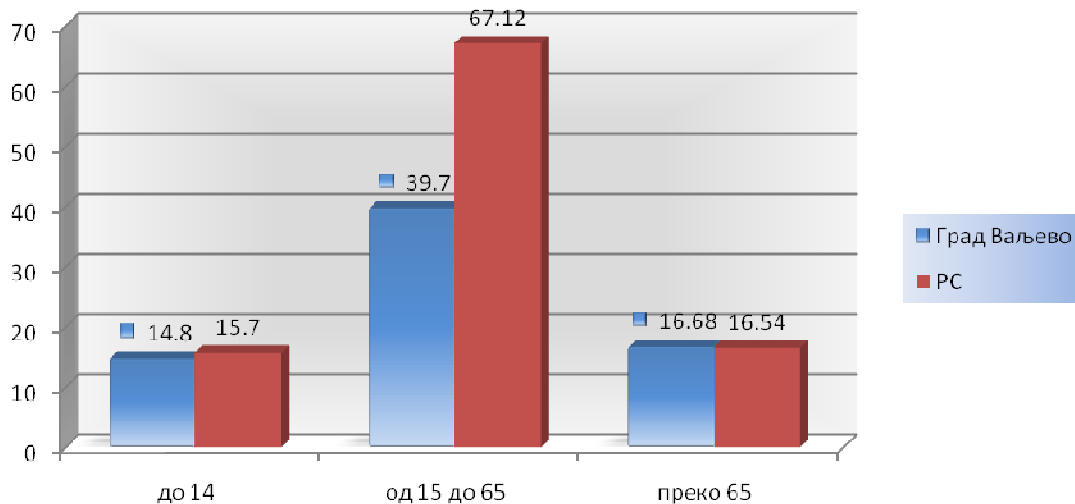
Из наведених података може се видети да је густина насељености на територији Града Ваљева за 80% већа него на територији Републике Србије.

У односу на град у целини, подручје града Ваљева са својим приградским насељима бележи знатно интензивнији пораст броја становника. Број становника се у периоду 1948-2002. године у граду Ваљево повећавао по просечној годишњој стопи од 21,8‰ (индекс 386,1), у приградским насељима по стопи од 6,4‰ (индекс 142,1), а у општини по стопи од 5,8‰ (индекс 137,3). И у последњем међуписном периоду, иако се становништво града бројчано смањило, град и приградска насеља бележе пораст (просечна годишња стопа раста у граду 3,1‰ и 3,3‰ у приградским насељима). Наиме, у градском насељу и приградској зони 1948. године је живело око 32% становништва општине, 1971. год. око 55%, а 2002. год. 73%.

Индикатор бр. 12.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Становништво
ИНДИКАТОР: Становништво према старости

Категорија	Град Ваљево	РС
Укупно становништво	96761	7498001
Становништво до 14 година старости	14326	1176770
Становништво од 15 до 65 година старости	38419	5032805
Становништво преко 65 година старости	16142	1240505
Учешће становништва до 14 година старости (%)	14.80	15.70
Учешће становништва од 15 до 65 година старости (%)	39.70	67.12
Учешће становништва преко 65 година старости (%)	16.68	16.54

Извор података:

Републички Завод за статистику, публикација – годишњак Општине у Републици Србији

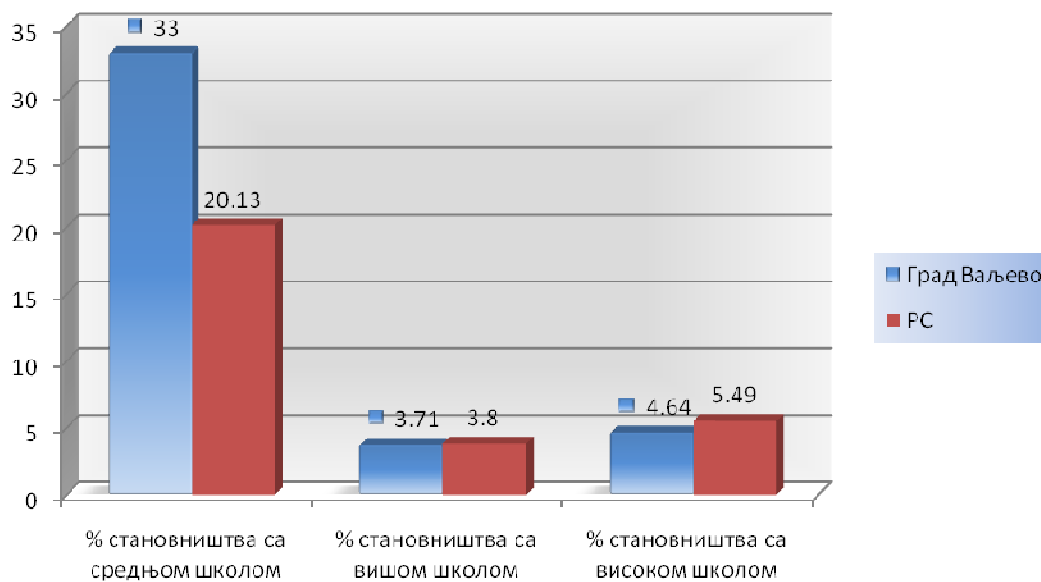
Коментар

У погледу старосног састава младо становништво (до 14 година) заступљено је са 14.8%, млађе и средовечно становништво све до 65 године живота заступљено је 39.7%, старије становништво преко 65 година заступљено је 16.68%, тако да је сваки шести становник града старији од 65 година. У селима је однос становништва до 19 година старости и становништва преко 65 година 18.1% : 26.3%. Сумарно, сва насеља су прешла праг демографске старости, односно нема насеља у коме је просечна старост испод 35 година. Преко половине насеља (55 од 78) је у стадијуму најдубље демографске старости (просечна старост преко 43 године), 11 је у стадијуму дубоке демографске старости (40-43 године), а свега 12 (град Ваљево, 9 приградских насеља и 2 сеоска насеља) у стадијуму демографске старости (35-39).

Индикатор бр. 13.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Становништво
ИНДИКАТОР: Удео становника са завршеном средњом, вишом и високом школом

Категорија	Град Ваљево	РС
Укупно становништво	96761	7498001
Становништво са средњом школом	31940	1509462
Становништво са вишом школом	3594	285056
Становништво са високом школом	4491	411944
% становништва са средњом школом	33	20.13
% становништва са вишом школом	3.71	3.80
% становништва са високом школом	4.64	5.49

Извор података:

Статистички годишњак, Општине у Србији, 2003. године

Коментар:

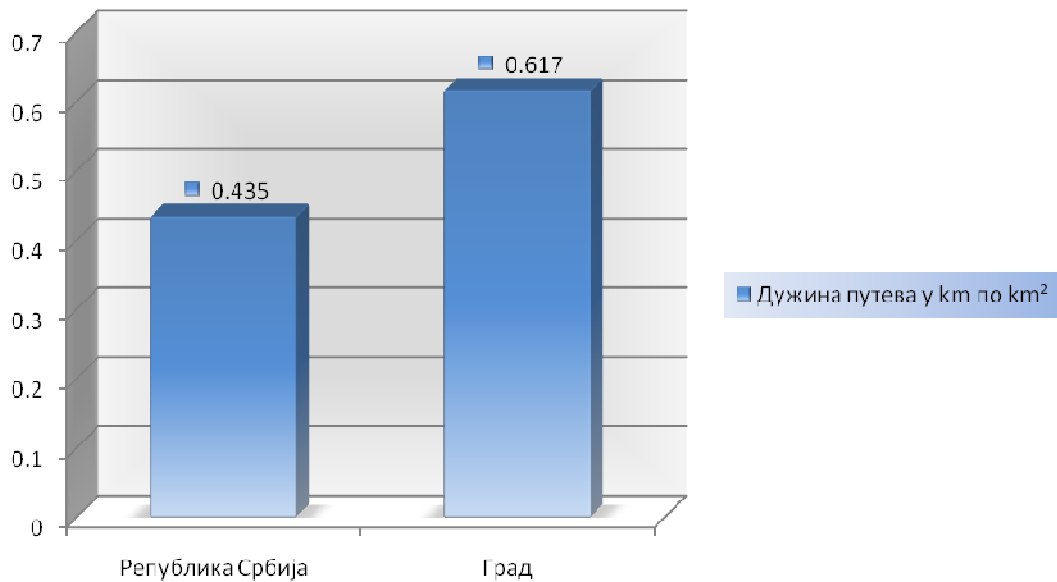
Упоређујући проценат учешћа становништва према стручној спреми са Републиком Србијом видимо да средња стручна спрема је изнад Републичког просека, овакво стање се може протумачити са постојањем шест средњих школа у граду док виша и висока спрема су нешто испод Републичког просека. Овде не треба изгубити из вида чињеницу да велики број ученика одлази у велике центре где наставља више и високо школовање, а по завршеним студијама се не враћа у град Ваљево.

Образовна структура укупног становништва је неповољна, без школске спреме и с непотпуним основним образовањем је око 20% становништва (у градским 11%, приградским 28% и у сеоским насељима 53%). Становништво са вишим и високим образовањем концентрисано је у градском центру, где један на 7 одраслих становника има више или високо образовање, док у приградским насељима овај однос износи 22, а у сеоским насељима 56

Индикатор бр. 14.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Индикатори услова живота и благостања ИНДИКАТОР:
Дужина путева у km по km²

Опис	Дужина путева у km ²	Површина km ²	Дужина путева у km по km ²
Република Србија	38436	88361	0.435
Град	558	905	0.617

Извор података:
 Статистички годишњак, Општине у Србији, 2008. године

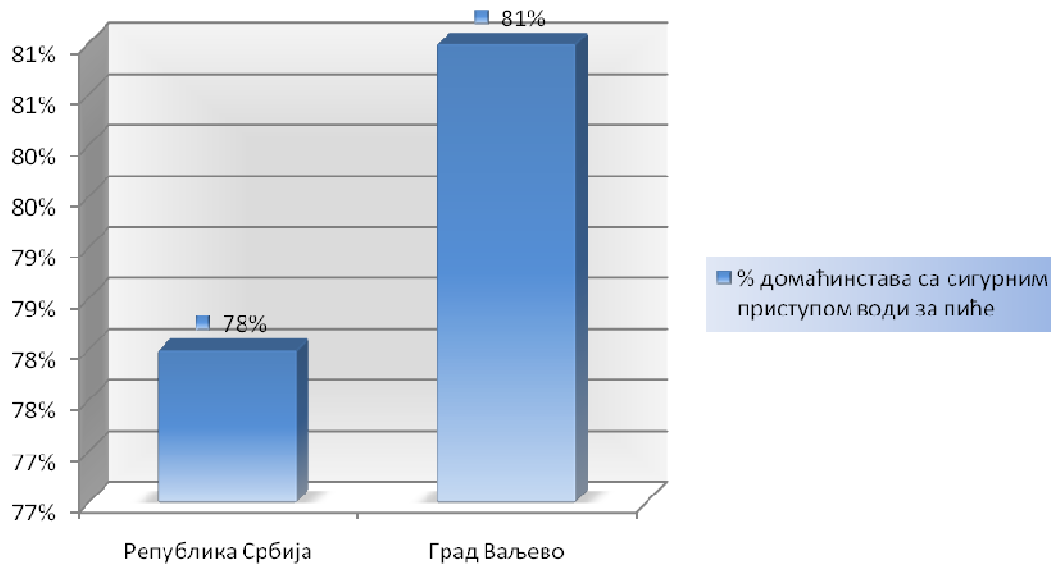
Коментар

Укупна дужина основне путне мреже износи 558 км, од чега магистралних 99 км (19%), регионалних 201 км (35.5%) и локалних путева 258 км (46.5%). Дужина остале путне мреже (улица у насељима, некатегорисаних и шумских путева) износи 420 км. Дужина и густина путне мреже скоро су двоструко веће од просека за Републику. Обим саобраћаја на магистралним путевима је последњих неколико година у сталном порасту нарочито на деоницама ка граду. Степен моторизације изнад просека за Републику, посебно у граду, док је мањи али задовољавајући на сеоском подручју.

Индикатор бр. 15.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Квалитет живота
ИНДИКАТОР: % домаћинстава са сигурним приступом води за пиће

Општина	Укупан број домаћинстава	Број домаћинстава прикључених на водовод	% домаћинстава са сигурним приступом води за пиће
Република Србија	2521190	1986259	78%
Град Ваљево	33081	26879	81%

Извор података

- Републички Завод за статистику, публикација – годишњак Општине у Републици Србији.
- ЈКП „Водовод Ваљево“

Коментар

На подручју града се налази врло значајно извориште воде на коме темеље два велика система:

- Регионални Колубарски систем за обезбеђење воде највишег квалитета, за снабдевање водом насеља и оних индустрија које троше воду квалитета воде за пиће,
- Колубарски речни систем, за обезбеђење воде за технолошке потребе и наводњавање, као и заштита квалитета вода.

Све веће потребе града и околине водом за пиће, наметнули су као приоритет изградњу фабрике воде на Пећини (ППВ „Пећина“) где се врши третман пречишћавања воде из три извора:

- Река Градац
- Извор Пакље
- Акумулационо језеро „Стубо-Ровни“ (брана у изградњи)

Врло важну делатност у водоснабдевању града и околних насеља обавља ЈКП Водовод-Ваљево, где опрема и уређаји прате савремену технологију пречишћавања воде.

Водоводна мрежа

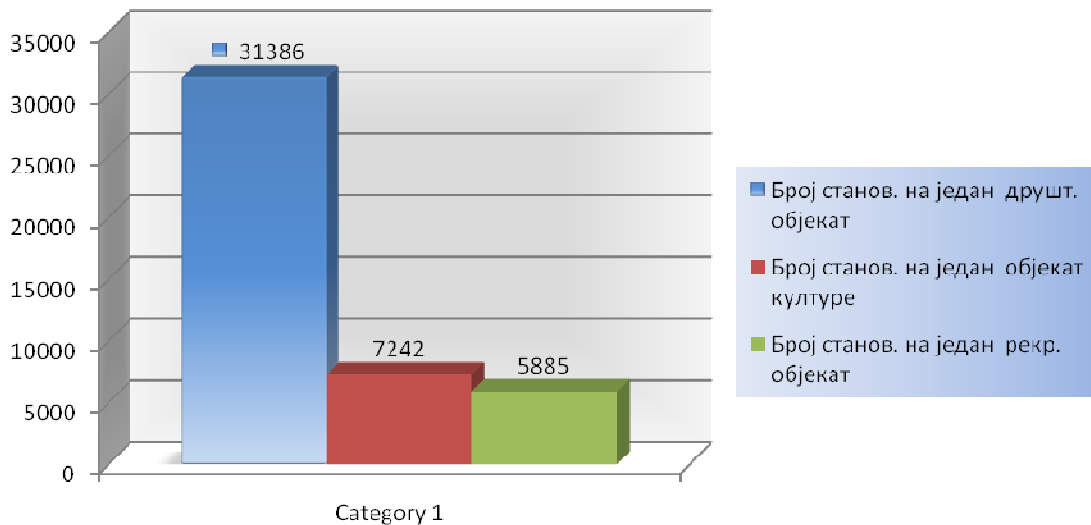
- Прикључено укупно 26879 станова и домаћинстава (покривеност 81%) и прикључено 1090 правних лица

- У сеоским насељима се снабдевање водом углавном врши преко бунара. Годишња производња воде 4826674 м³ (600 л/с)

Индикатор бр. 16.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Квалитет живота
ИНДИКАТОР: Број становника на један објекат друштвених, културних, рекреативних активности

Град	Укупан број становника	Број друштвених објеката	Број културних објеката	Број објеката за рекреацију	Број станов. на један друшт. објекат	Број станов. на један објекат културе	Број станов. на један рекр. објекат
Град	96.761	3	13	16	31.386	7.242	5.885

Извор података:

- Републички Завод за статистику, публикација – годишњак Општине у Републици Србији.
- Подаци одељења за друштвене делатности Града.

Коментар:

Укупан број становника према проценама републичког завода за статистику за 2007. годину.- статистички годишњак по општинама.

ДРУШТВЕНИ ОБЈЕКТИ:

У друштвене објекте су рачунати: Центар за културу (2 објекта), и Библиотека.

КУЛТУРНИ ОБЈЕКТИ:

У културне објекте су рачунати: Народни музеј Ваљево, Муселимов конак, Кула Ненадовића, Галерија Народног музеја, Модерна галерија Ваљево, ИУС Радован Трнавац Мића, Галерија 34, Биоскоп, Завод за заштиту споменика културе, Историјски архив (13).

РЕКРЕАТИВНИ ОБЈЕКТИ:

У објекте за рекреацију су рачунати: Четири фудбалска стадиона (Пети пук, Крушик, Пећина, ЗСК), (4) Комплекс пливалишта и базена у Петници, (1); Две дворане (Хала спортова, и Центар Партизан) (2); Комплекс тениских терена у парку Пећина (1);Кошаркашки терен у парку Пећина (1);Терен за мали фудбал у парку Пећина под балоном (1);Кошаркашки терен „СТУДЕНТ” (1);Кошаркашки терен „БОЛНИЧКИ БЛОК” (1);

Терен за мале спортове на „Иверку” (1);Кошаркашки терени на Петом пуку (1);Терен за мали фудбал у Насељу Ослободиоци Ваљева (1);Комплекс терена на Дивчибарама (1)

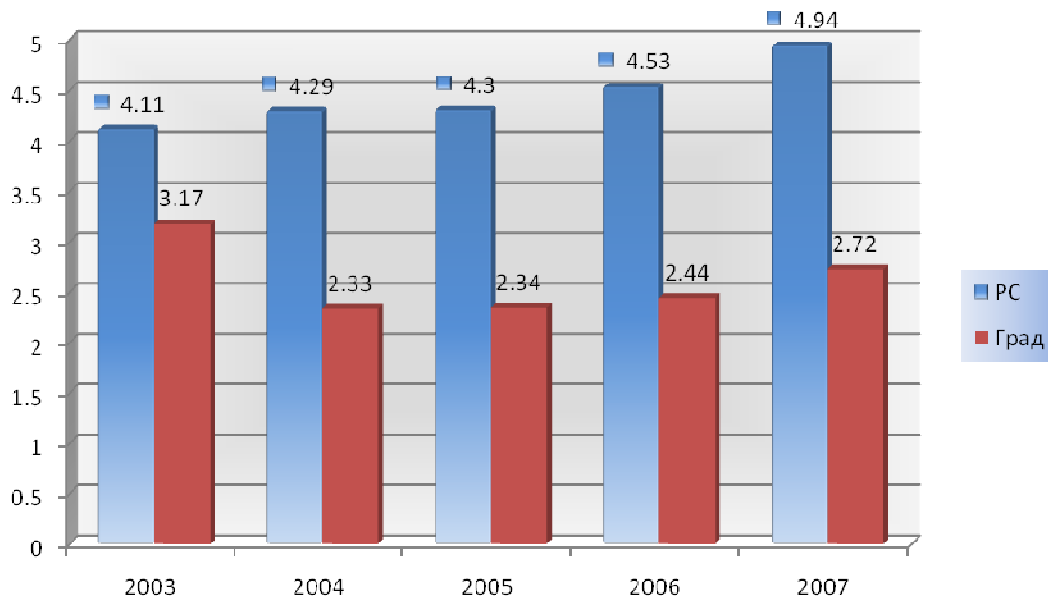
Укупно: (16)

У рекреативне објекте нису рачунати терени и игралишта у оквиру основних и средњих школа, као ни спортски терени и игралишта по селима.

Индикатор бр. 17.
Циљ бр. Активност бр.

ТЕМА: Квалитет живота
ИНДИКАТОР: Учешће корисника социјалне заштите у укупном становништву (%)

Година	Укупан број становника		Број корисника социјалне заштите		Остварено учешће (%)	
	РС	Град	РС	Град	РС	Град
2003.	7498001	96300	308704	3050	4.11	3.17
2004.	7463157	95857	320281	2231	4.29	2.33
2005.	7440769	95353	320277	2231	4.30	2.34
2006.	7411569	94752	335746	2309	4.53	2.44
2007.	7381579	94157	364750	2557	4.94	2.72

Извор података: Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији, 2004-2008. године
• Фонд за социјално осигурање

Напомена: За кориснике социјалне заштите: укупно и малолетна и пунолетна лица корисници заштите
За 2003. годину нису обухваћени подаци за Косово и Метохију.

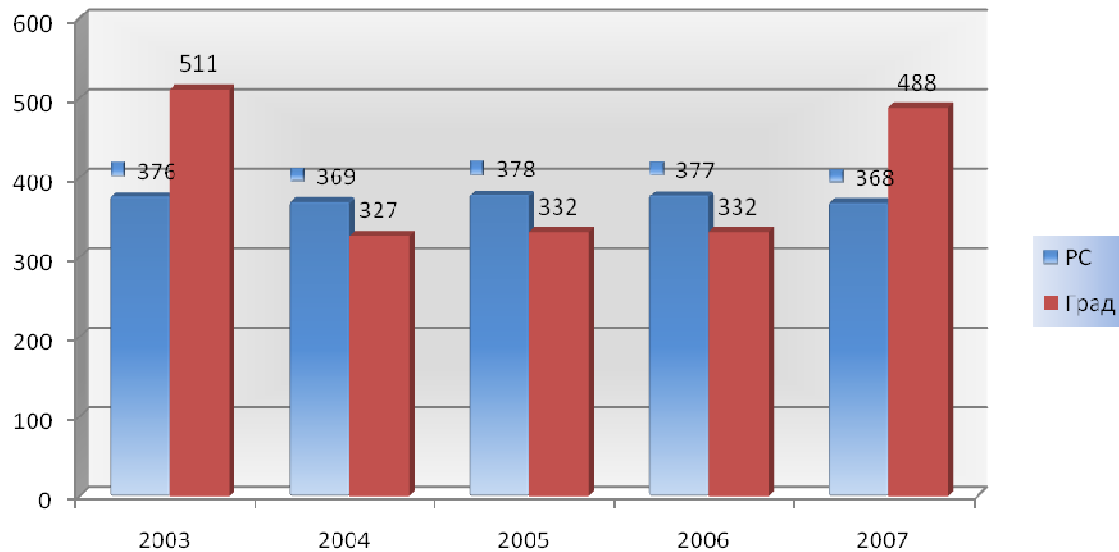
Коментар:

Број корисника социјалне заштите у граду Ваљеву је био највећи 2003. године (3.050 лица), а најмањи 2006. године (3.005 лица). У 2005. и 2006. години се бележи пад броја корисника социјалне заштите, међутим у 2007. години се број корисника социјалне заштите поново повећава. За разлику од града Ваљева, број корисника социјалне заштите на нивоу Републике се у периоду 2003-2007. године константно повећава. Такође, удео корисника социјалне заштите у укупном проценту становништва је знатно нижи у граду Ваљеву (2.72-3.17%) у односу на просек Републике Србије.

Индикатор бр. 18.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Квалитет живота
ИНДИКАТОР: Број становника на једног лекара

Година	Укупан број становника		Укупан број лекара		Број становника на једног лекара	
	РС	Општина	РС	Град	РС	Град
2003	7498001	96300	20039	302	376	511
2004	7463157	95857	20211	293	369	327
2005	7440769	95353	19685	287	378	332
2006	7411569	94752	19644	285	377	332
2007	7381579	94157	20066	299	368	488

Извор података: Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији“, 2004-2008. године

Напомена: За укупан број становника коришћен процењен број становника из статистичких годишњака.

Коментар

Организација објеката примарне здравствене заштите се заснива на Дому здравља у Ваљеву и амбулантама у мрежи насеља на руралном подручју града.

У самом граду се налази регионална Болница „Др Миша Пантић“ као и Завод за јавно здравље. Здравствене услуге пружају приватне амбулатне и поликлинике.

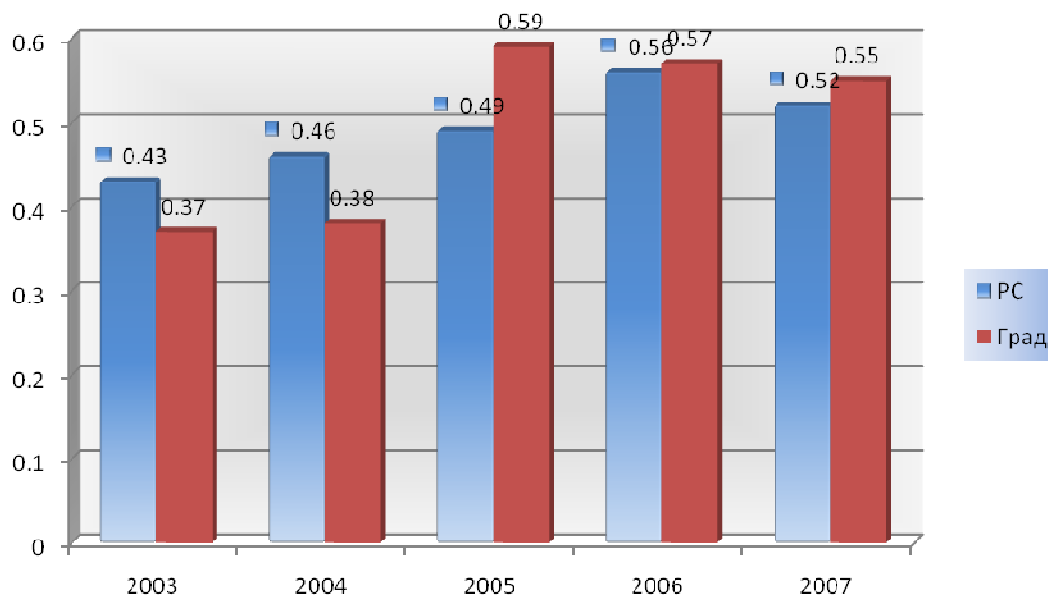
Према наведеним подацима број становника на једног лекара се у периоду 2004-2006. године није значајно мењао и варира у односу 327-332 становника/лекару, док је у 2003. години износио 511 становника/лекару а у 2007. години 488 становника/лекару. Сличан однос броја становника на једног лекара има и Република Србија (369-378 становника на једног лекара).

Индикатор бр.19.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Квалитет живота
ИНДИКАТОР: Учешће правоснажно осуђених лица према месту извршења кривичног дела у укупном становништву

Година	Укупан број становника		Број осуђених лица према месту извршења кривичног дела		Учешће правоснажно осуђених лица према месту извршења кривичног дела у укупном становништву	
	РС	Град	РС	Град	РС	Град
2003	7.532.613	96.599	33.017	362	0,43	0,37
2004	7.463.157	95.857	34.239	370	0,46	0,38
2005	7.440.769	95.353	36.901	565	0,49	0,59
2006	7.411.569	94.752	41.422	541	0,56	0,57
2007	7.381.579	94.157	38.694	521	0,52	0,55

Извор података:

Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији“, 2004-2008. године

Коментар:

Из наведених података евидентно је да у Граду Ваљеву број ових лица од 2005-2007 већи него што је републички просек. У 2007. години нпр. на нивоу Републике Србије долази до пада у броју осуђених лица у односу на 2006. годину, док на нивоу Града Ваљева долази до пораста броја осуђених лица у истом периоду. Могући узроци оваквог стања могу бити миграције ка територији Града Ваљева, подизање нивоа безбедности од стране МУП-а, као и ажурнији рад правосудних органа.

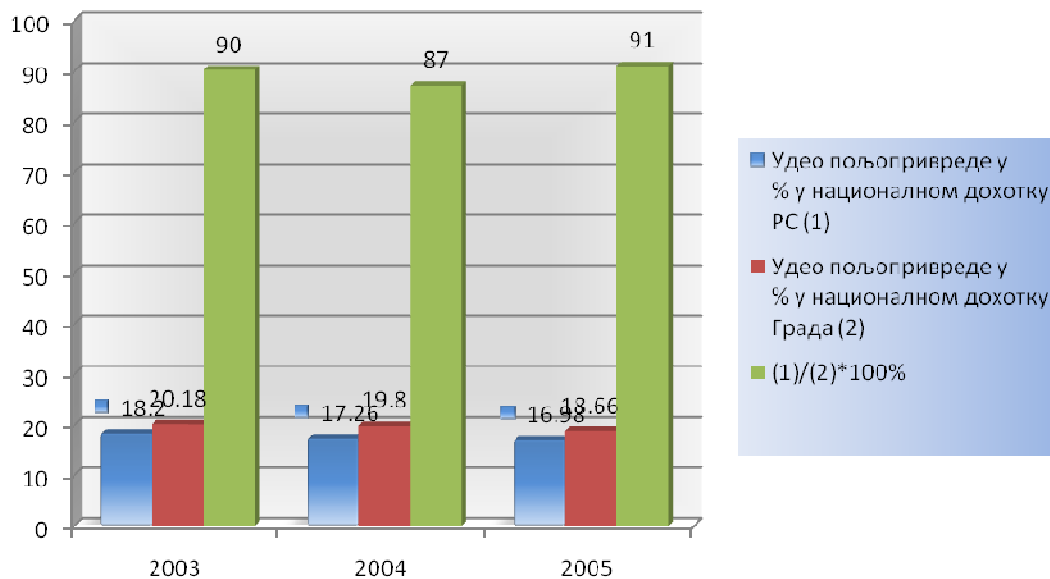
2.3. Индикатори економског развоја

Индикатор бр. 20. Циљ бр. Активност бр.	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Економски агрегат - Степен развијености општине
Извор података : Уредба Владе Републике Србије о критеријумима и индикаторима за одређивање нивоа развијености јединица локалне самоуправе у Републици Србији са листом локалних самоуправа подељених у групе, Службени гласник РС 120/09.	
Коментар	
Град Ваљево се налази у групи средње развијених градова у Републици Србији. Национални доходак у граду Ваљево има тренд раста у посматраном периоду.	

Индикатор бр. 21
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Структура националног дохотка по делатностима

Година	Удео пољопривреде у % у националном дохотку		Удео рибарства у % у националном дохотку		Удео рударства у % у националном дохотку		Удео прерађивачке индустрије у % у националном дохотку		Удео трговине на велико и мало у % у националном дохотку		Удео других сектора у % у националном дохотку	
	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град
2003.	18,20	20,18	0,04	0,01	2,58	0,94	28,55	24,54	25,07	20,69	25,56	33,64
2004.	17,26	19,80	0,03	0,00	3,01	1,15	26,18	24,76	24,74	20,16	28,78	34,13
2005.	16,98	18,66	0,04	0,00	4,95	0,81	27,00	31,17	24,70	16,78	26,33	32,58

Извор података :

Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији“, 2006. година

Коментар

Избор делатности је вршен првенствено имајући у виду оне које највише ушествују у структури народног дохотка на нивоу града Ваљева. У структури народног дохотка на нивоу града Ваљева највећи удео имају следеће делатности: прерађивачка индустрија, трговина, пољопривреда, саобраћај, складиштење и везе, грађевинарство и некретнине.

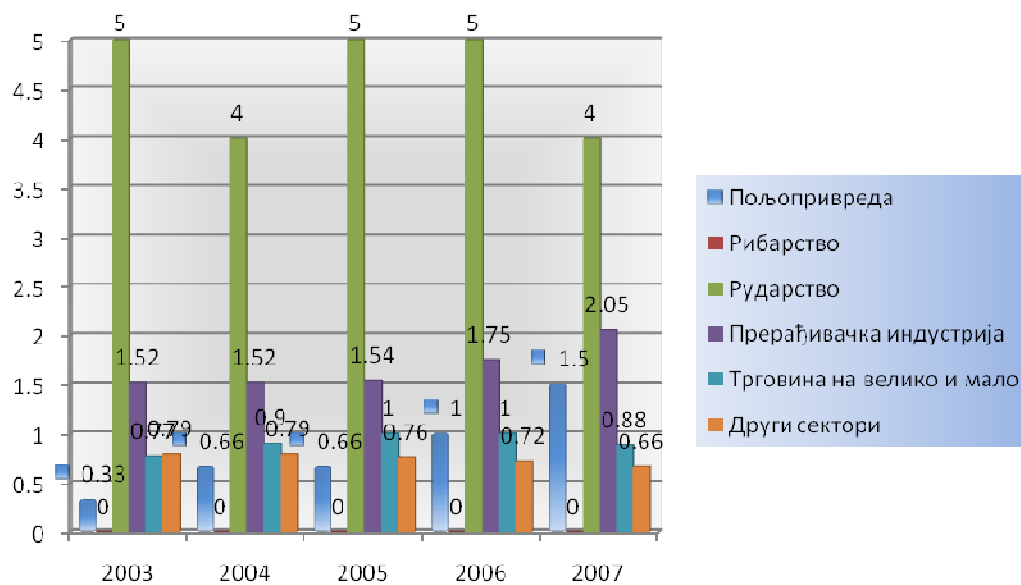
Наведене делатности у табели збирно учествују у структури народног дохотка града Ваљева са 83,2%. Наведене делатности чине највећу структуру народног дохотка и на нивоу Републике, односно представљају 90,7% народног дохотка Републике.

Интересантан је податак да само прерађивачка индустрија, трговина и пољопривреда представљају скоро 80% народног дохотка у Ваљеву. Такође интересантан податак је да прерађивачка индустрија представља преко 50% народног дохотка града Ваљева.

Индикатор бр. 22.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Локацијски коефицијент запошљавања

Локацијски квоцијент запошљавања / Година	Пољопривред а	Рибарство	Рударство	Прерађивачк а индустрија	Трговина на велико и мало	Други сектори
2003.	0,33	0	5	1,52	0,77	0,79
2004	0,66	0	4	1,52	0,9	0,79
2005	0,66	0	5	1,54	1	0,76
2006	1	0	5	1,75	1	0,72
2007	1,5	0	4	2,05	0,88	0,66

Извор података :Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији“, 2004-2008. године

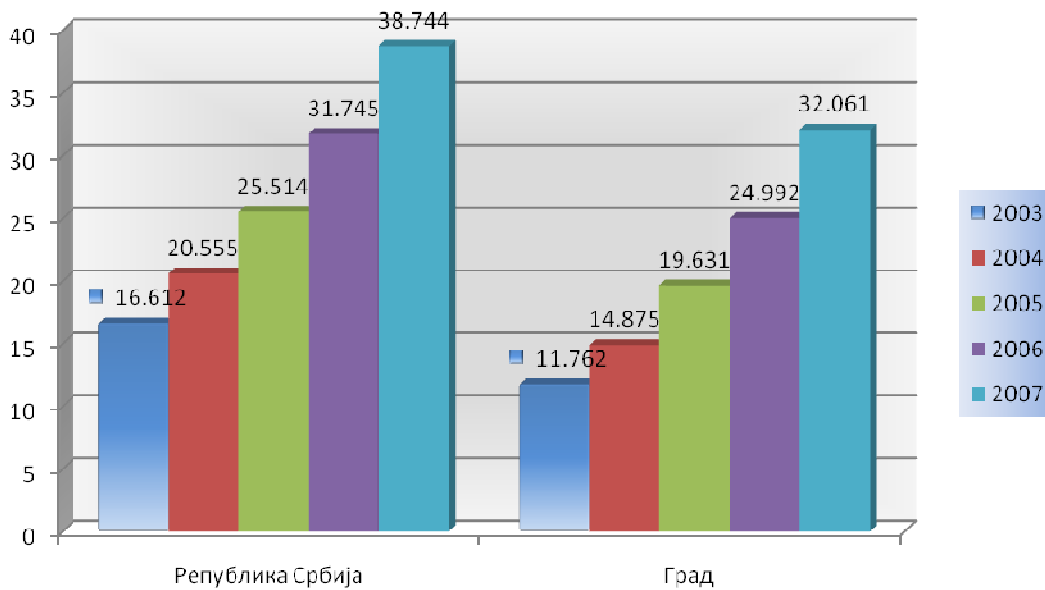
Коментар:

Из дијаграма се јасно види велико учешће рударства, прерађивачке индустрије, пољопривреде и зависност економског система града и општине од њих. Овако висок локацијски коефицијент запошљавања за област рударства, пољопривреде и прерађивачкој индустрији може се правдати великим бројем запослених, у односу на укупну запосленост на територији Колубарског округа. Запосленост у региону се односи на територију Колубарског округа.

Индикатор бр. 23.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Бруто зарада

Просечна бруто зарада, РСД	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Република Србија	16.612	20.555	25.514	31.745	38.744
Град	11.762	14.875	19.631	24.992	32.061

Извор података:

Републички завод за статистику – Годишњак, „Општине у Србији, 2004-2008. године

Коментар:

Вредност бруто зарада на територији Града Ваљева се повећава у периоду 2003-2007. године. Просечна бруто зарада се у граду Ваљевоу у периоду 2003-2007. године повећала са 11.762,00 на 32.061,00 РСД.

У посматраном периоду се бележе нешто веће бруто зараде на нивоу Републике у односу на град Ваљево. Све разлике су нешто значајније у 2006. и 2007. години.

Охрабрујући је, међутим, податак да се број незапослених лица (један од фактора који може утицати на промену износа бруто зараде) смањило у 2007. години, док је број запослених незнатно већи у односу на претходне године.

Индикатор бр. 24.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Површина пословног простора на 1000 становника
изграђена претходне године

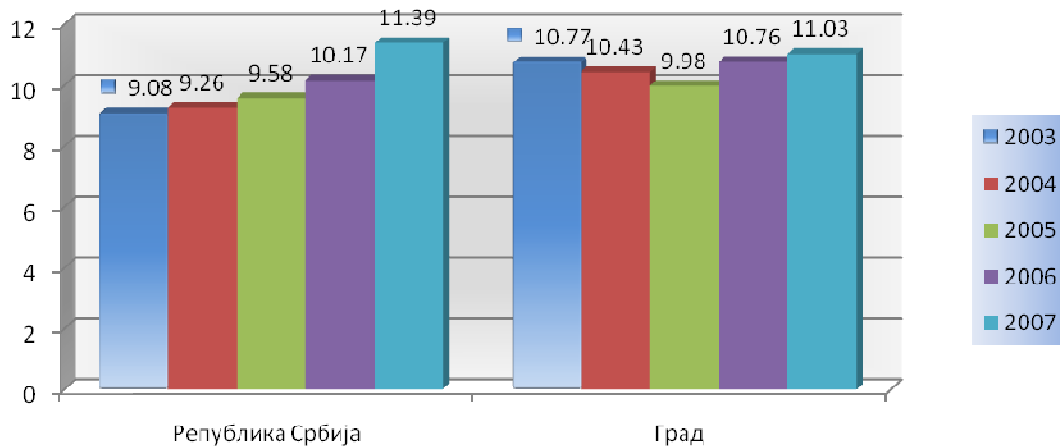
Коментар

Површина пословног простора се не води у званичној статистици Републике Србије, нити се налази у евиденцији Града тако да није могуће одредити вредност овог коефицијента.

Индикатор бр. 25.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Нето број нових предузећа на 1000 предузећа

Бр. регистрованих привредних субјеката на 1000 становника	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Република Србија	9,08	9,26	9,58	10,17	11,39
Град	10,77	10,43	9,98	10,76	11,03

Извор података: Подаци о броју предузећа у Граду Ваљеву су добијени од Одсека за локални економски развој, док су подаци о броју предузећа у Србији добијени од АПР.

Напомена: Податке о броју регистрованих привредних субјеката не води Градска Управа, нити се ови подаци приказују у званичној статистици Републике Србије већ у АПР.

Коментар:

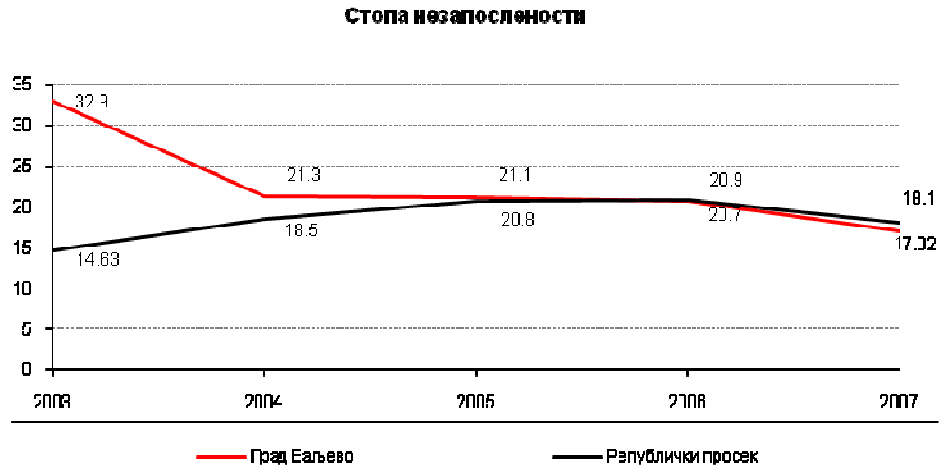
Подаци о броју предузећа на територији града по датим годинама су добијени из базе података Одсека за локални економски развој. У обзир нису узимани предузетници, већ само привредна друштва.

Подаци о броју предузећа у Републици Србији по датим годинама су пронађени на сајту Привредне коморе Србије. Дошло је до промене методологије евидентирања привредних субјеката 2006 године тако да се поставља питање упоредивости и валидности ових података.

Индикатор бр. 26.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Укупна активност, стопа запослености и незапослености

Стопа незапослености	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Република Србија	14,63	18,50	20,80	20,90	18,10
Град	32,90	21,30	21,10	20,7	17,02

Извор података:

Републички завод за статистику-Годишњак, „Општине у Србији“, 2004-2008. године

Напомене:

Број активног становништва и број становништва старог 15 и више година је узет по попису из 2002. године, незапослених лица је за сваку конкретну годину (2003., 2004., 2005., 2006., 2007.).

Стопа активности није урађена обзиром да се могу користити само подаци за 2002. годину.

Коментар:

На нивоу града Ваљева стопа незапослености је у континуитету, од 2003. до 2007. године, већа од стопе незапослености на републичком нивоу.

Највећа стопа незапослености се бележи у 2003. и 2004. години.

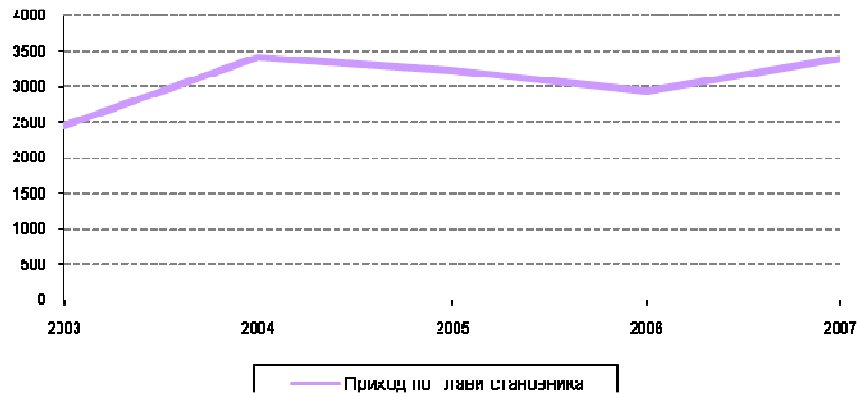
Стопа незапослености на нивоу града Ваљева је приметно опала у 2007. години (17.02) у поређењу са претходним годинама.

На нивоу града Ваљева стопа запослености је у континуитету, од 2003. – 2007. године, мања од стопе запослености на републичком нивоу. Највећа разлика у односу на Републички просек је установљена 2003. године и износила је 14.63 поена.

Индикатор бр. 27.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Фискални капацитет општине – Остварење изворних прихода (фискалних облика) по глави становника

		2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	Укупно остварење фискалних облика изворних прихода	236211729	330613380	312058568	284112305	328302886
2	Број становника	96761	96761	96761	96761	96761
3	Приход по глави становника (1/2)	2442	3416.80	3225	2936	3392.92

Извор података: Општинска Управа, Града Ваљево, 2009. година

Коментар:

Град Ваљево се карактерише релативно високим приходом и буџетом, који се у значајној мери остварује из сопствених изворних прихода.

Удео остварених сопствених прихода је знатно већи у односу на највећи број општина у Србији.

Фискални капацитет општине има тренд линеарног повећања у периоду 2003-2007. године.

У периоду 2003-2007. године се приход по становнику повећао 8 пута.

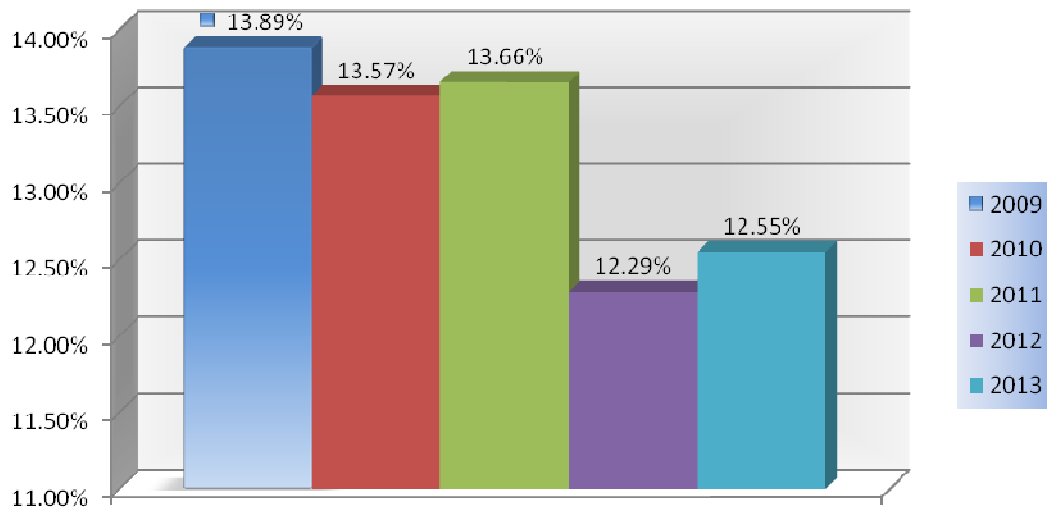

Индикатор бр. 28.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Економски развој
ИНДИКАТОР: Степен задужености општине

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
1	Остварење или процена остварења ТЕКУЋИХ прихода буџета за посматрану буџетску годину	1900000000	1746597338	1825194218	1907327957	1993157716
<p>Остварење или процена остварења ТЕКУЋИХ прихода буџета за посматрану буџетску годину</p>						
2.1	15% остварења или процене остварења текућих прихода буџета за посматрану буџетску годину (1 X 15 / 100)	285000000	261989600.70	273779132.70	286099193.55	298973657.40
2.2	Износ главнице и камате који доспева у посматраној години	21097439.52	25051898.60	24366915.10	51728028.29	48895720.63
2.3	РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА У АПСОЛУТНОМ ИЗНОСУ (2.1 – 2.2)	263902560.48	236937702.10	249412217.60	234371165.26	250077936.77

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
2.4	РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА У РЕЛАТИВНОМ ИЗНОСУ - % УКУПНИХ ТЕКУЋИХ ПРИХОДА БУЏЕТА (2.3 / 1 X 100)	13.89%	13.57%	13.66%	12.29%	12.55%

РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА У РЕЛАТИВНОМ ИЗНОСУ - % УКУПНИХ
ТЕКУЋИХ ПРИХОДА БУЏЕТА (2.3 / 1 X 100)

3.1	50% остварења или процене остварења текућих прихода буџета за посматрану буџетску годину (1 X 50 / 100)	950000000	848246770.40	888230193.90	901935950.21	947683137.37
3.2	Укупан износ неизмиреног дугорочног задужења буџета општине или града за капиталне инвестиционе расходе	285000000	261989600.70	273779132.70	286099193.55	298973657.40
3.3	РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА У АПСОЛУТНОМ ИЗНОСУ (3.1 – 3.2)	21097439.52	25051898.60	24366915.10	51728028.29	48895720.63

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
3.4	РАСПОЛОЖИВА СРЕДСТВА У РЕЛАТИВНОМ ИЗНОСУ - % УКУПНИХ ТЕКУЋИХ ПРИХОДА БУЏЕТА (3.3 / 1 X 100)	263902560.48	236937702.10	249412217.60	234371165.26	250077936.77

Извор података:

План буџета Града Ваљева за 2009.

Градска Управа, Ваљево, 2009. година

Коментар:

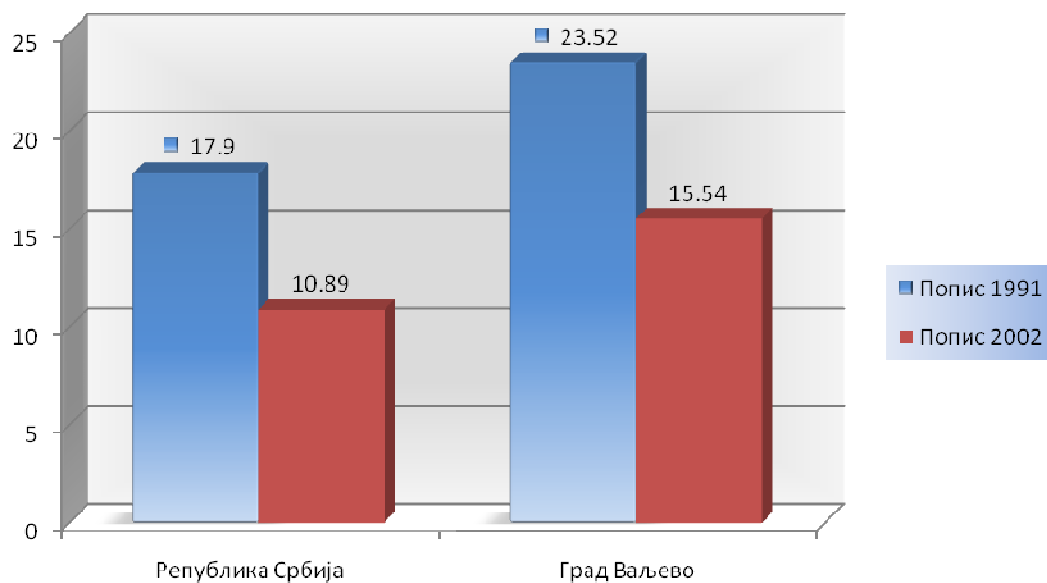
Град није кредитно презадужен и не планира се задужење у будућем периоду.

Финансијска ситуација у Граду и пуњење буџета се одвија у планираним оквирима већ дужи низ година.

Депоновање буџетских средстава у банке се врши само по виђењу, да би могла да се “активирају” у зависности од хитности обављања појединих активности.

2.4. Додатни индикатори: Пољопривреда**Индикатор бр. 29.****Циљ бр.****Активност бр.****ТЕМА: Пољопривреда****ИНДИКАТОР: Процент пољопривредног становништва у односу на укупан број становника**

Процент пољопривредног становништва у односу на укупан број становника	Попис 1991	Попис 2002
Република Србија	17.9	10.89
Град Ваљево	23.52	15.54

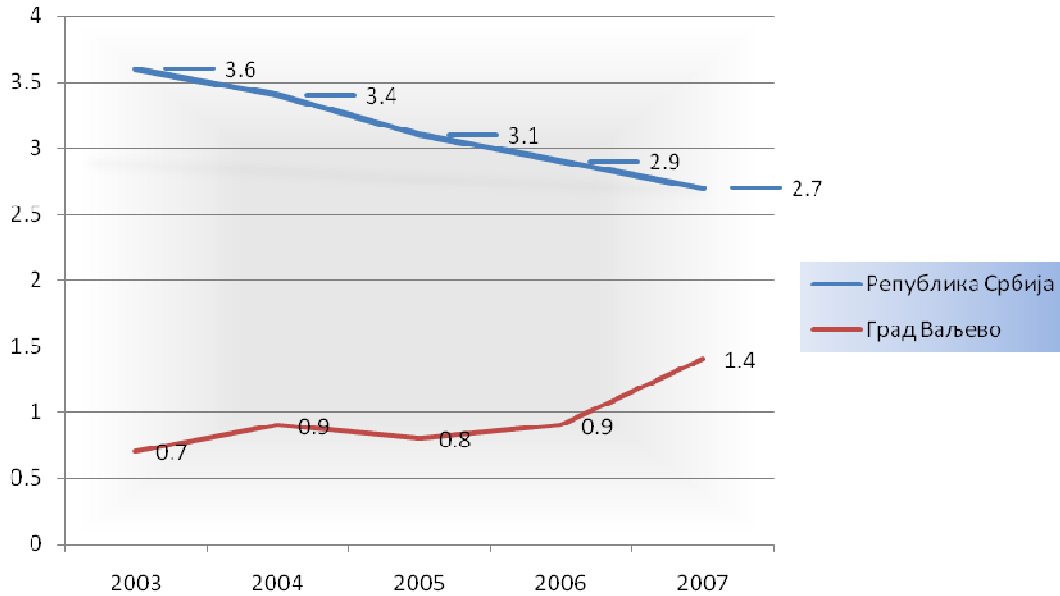
Извор**података:** Републички завод за статистику**Коментар**

По пописима из 1991. и 2002. године проценат пољопривредног становништва у односу на укупан број је у граду Ваљево изнад процента са државног нивоа и посебно је та разлика видљива из пописа 1991. године.

Индикатор бр. 30.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Процент запослених у пољопривреди у односу на укупну запосленост

Процент запослених у пољопривреди у односу на укупну запосленост	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	3.6	3.4	3.1	2.9	2.7
Град Ваљево	0.7	0.9	0.8	0.9	1.4

Извор података: Републички завод за статистику

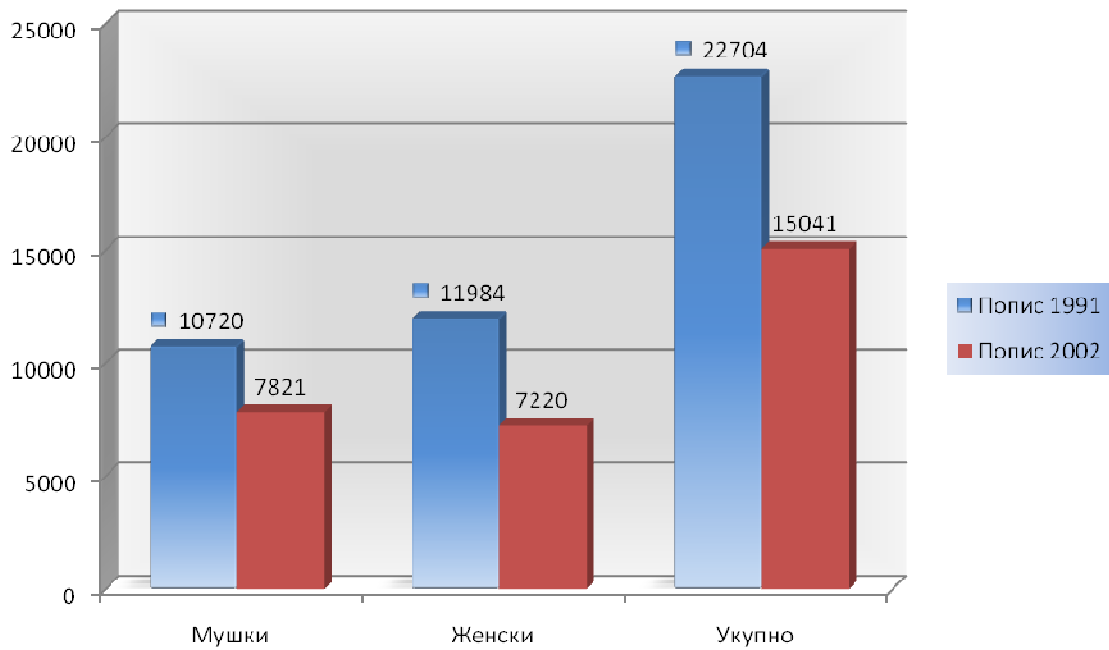
Коментар

Представљени подаци показују да број запослених са територије града Ваљева, у пољопривреди, у односу на укупну запосленост на територији града Ваљева приказују повећање запослености у пољопривреди и зависност становништва града од пољопривредне делатности. Посматрани државни проценат запослености у пољопривреди у односу на укупну запосленост видимо да се смањује.

Индикатор бр. 31.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Пољопривредно становништво према полу

Пољопривредно становништво према полу	Попис 1991	Попис 2002
Мушки	10720	7821
Женски	11984	7220
Укупно	22704	15041

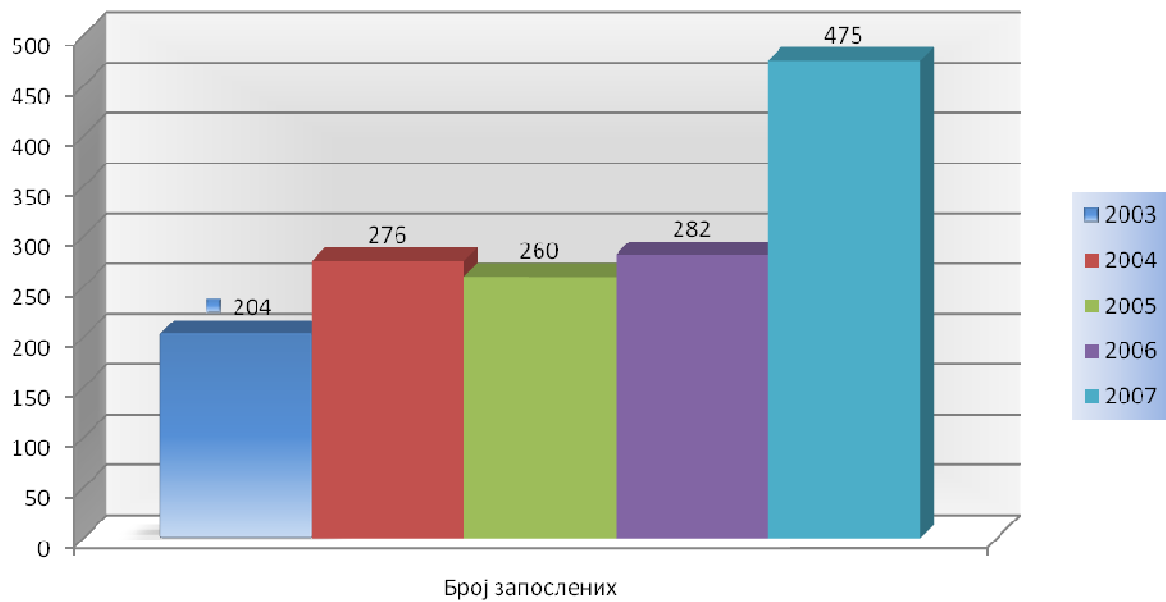
Извор података: Републички завод за статистику

Коментар

Индикатор бр. 32.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Број запослених у пољопривреди

Број запослених у пољопривреди	2003	2004	2005	2006	2007
Број запослених	204	276	260	282	475

Извор података: Републички завод за статистику

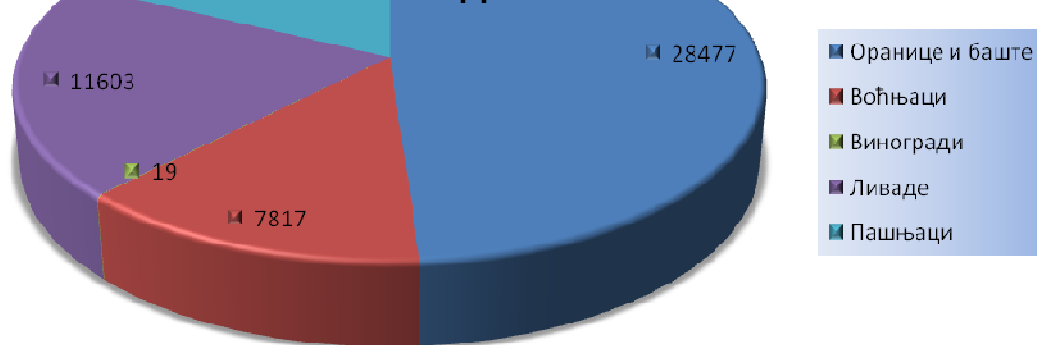
Коментар

Индикатор бр. 33.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Пољопривредна површина према начину коришћења

Пољопривредна површина према начину коришћења	Пољопривредна површина према начину коришћења друштвена и индивидуална газдинства	Пољопривредна површина према начину коришћења – Индивидуална газдинства
Оранице и баште	28477	28433
Воћњаци	7817	7814
Виногради	19	19
Ливаде	11603	11391
Пашњаци	10317	9567

Пољопривредна површина према начину коришћења друштвена и индивидуална газдинства

Пољопривредна површина према начину коришћења – Индивидуална газдинства

Извор података: Републички завод за статистику

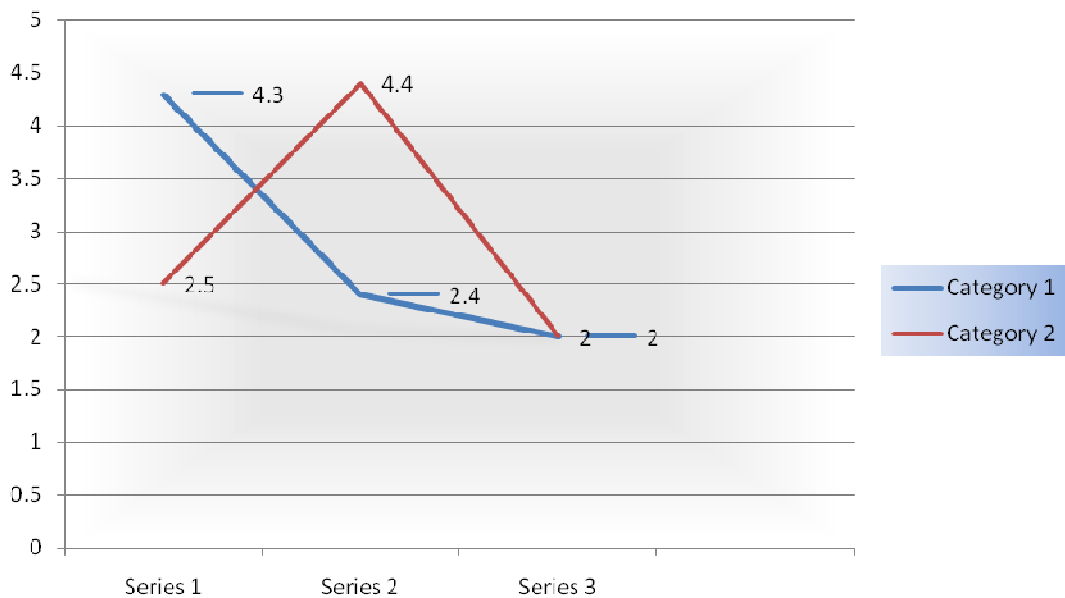
Коментар

Индикатор бр. 34.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Процент инвестиција у пољопривреди у односу на укупне инвестиције

Процент инвестиција у пољопривреди у односу на укупне инвестиције	2003	2004	2006	2007
Република Србија	27.66	2.39	3.81	2.92
Град Ваљево	0	0	0	0.51

Извор података: Републички завод за статистику

Коментар

У посматраном периоду од 2003 до 2007. године видимо да инвестиција у граду Ваљевоу у пољопривреди није било све до 2007. године.

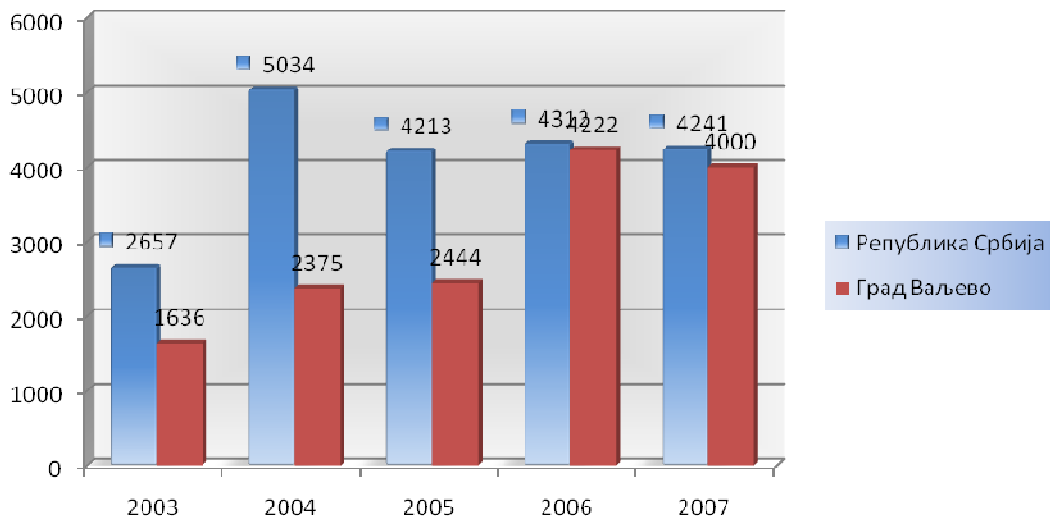
Посматрајући инвестиције у пољопривреди на Републичком нивоу видимо драстичан пад инвестиција у 2004. години.

Индикатор бр. 35.
Циљ бр.
Активност бр.

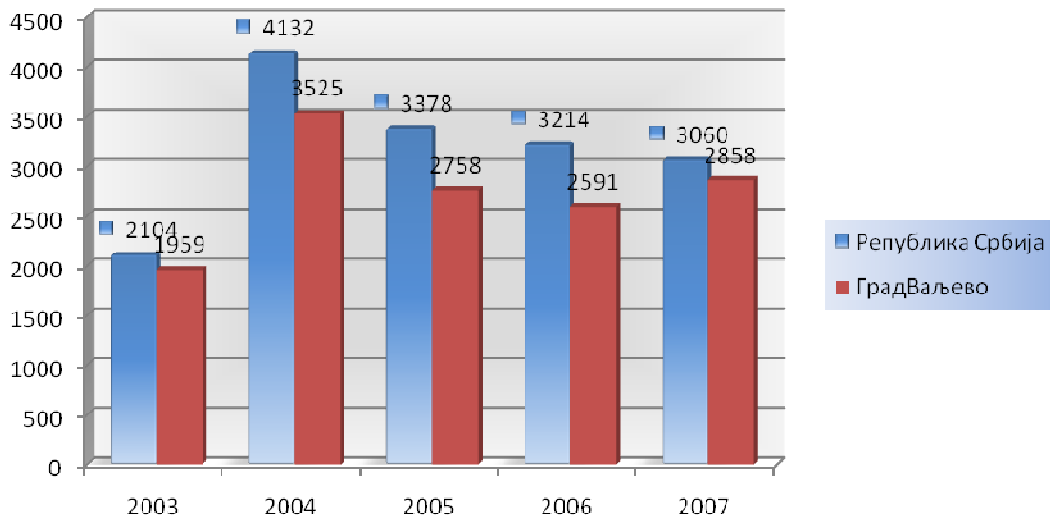
ИНДИКАТОР: Просечан принос, по кг, у производњи пшенице и кукуруза

Производња пшенице, просечан принос, кг, предузећа и задруге					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	2657	5034	4213	4312	4241
Град Ваљево	1636	2375	2444	4222	4000
Производња пшенице, просечан принос, кг, приватна газдинства					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	2104	4132	3378	3214	3060
Град Ваљево	1959	3525	2758	2591	2858
Производња кукуруза, просечан принос, кг, предузећа и задруге					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	3801	6671	7216	6665	5117
Град Ваљево	4000	5000	5000	5000	4500
Производња кукуруза, просечан принос, кг, приватна газдинства					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	3117	5347	5651	4982	3037
Град Ваљево	2835	4753	4409	3769	2100

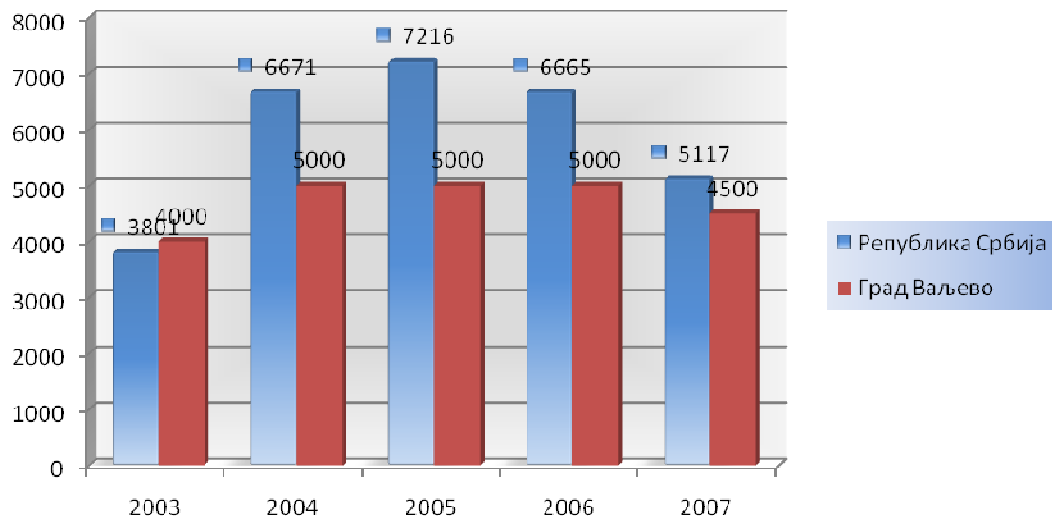
Производња пшенице,просечан принос,кг,предузећа и задруге

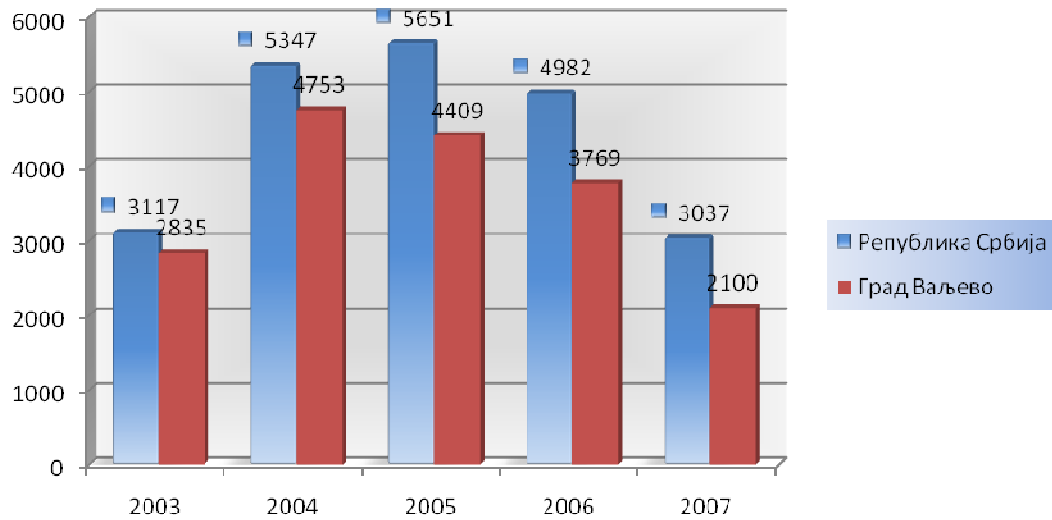
Производња пшенице,просечан принос,кг,приватна газдинства

Производња кукуруза,просечан принос,кг,предузећа и задруге

Производња кукуруза,просечан принос,кг, приватна газдинства

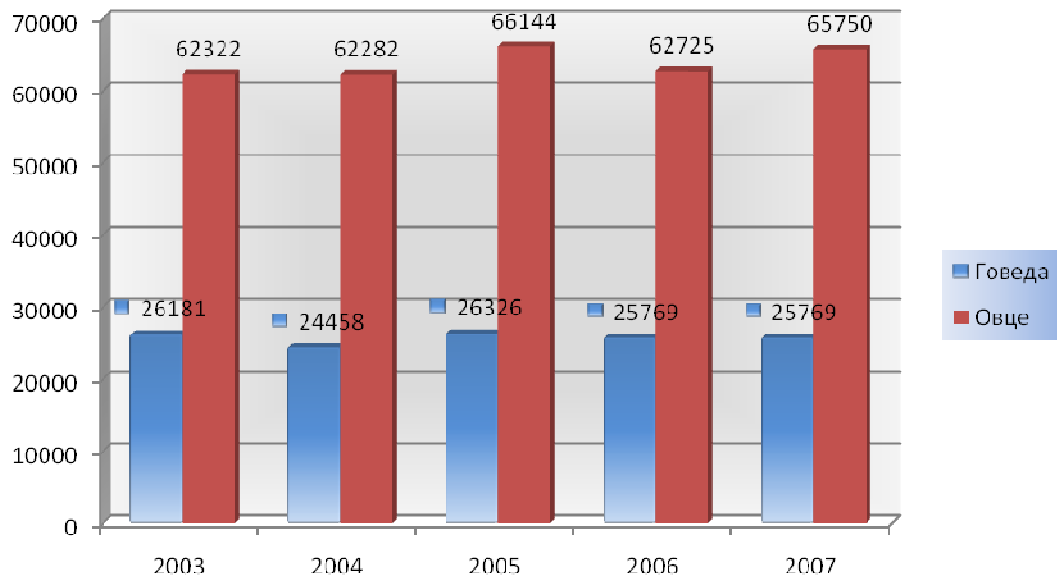
Извор података: Републички завод за статистику

Коментар

Индикатор бр. 36.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Број стоке

Број стоке	2003	2004	2005	2006	2007
Говеда	26181	24458	26326	25769	25769
Овце	62322	62282	66144	62725	65750

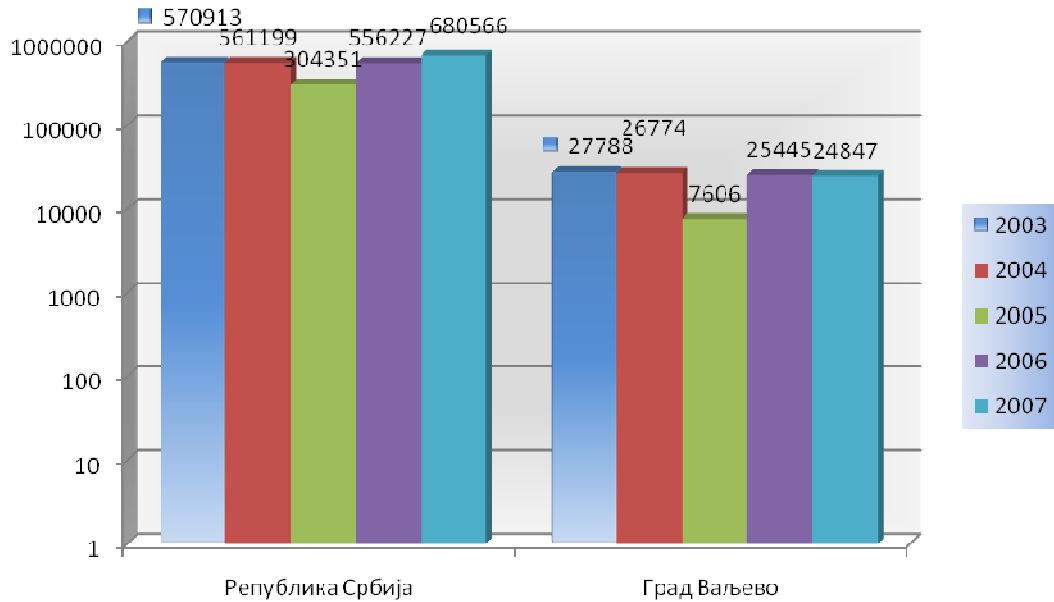
Извор података: Републички завод за статистику

Коментар

Индикатор бр. 37.
Циљ бр.
Активност бр.

ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Укупан принос шљива, тона

	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	570913	561199	304351	556227	680566
Град Ваљево	27788	26774	7606	25445	24847

Извор података: Републички завод за статистику

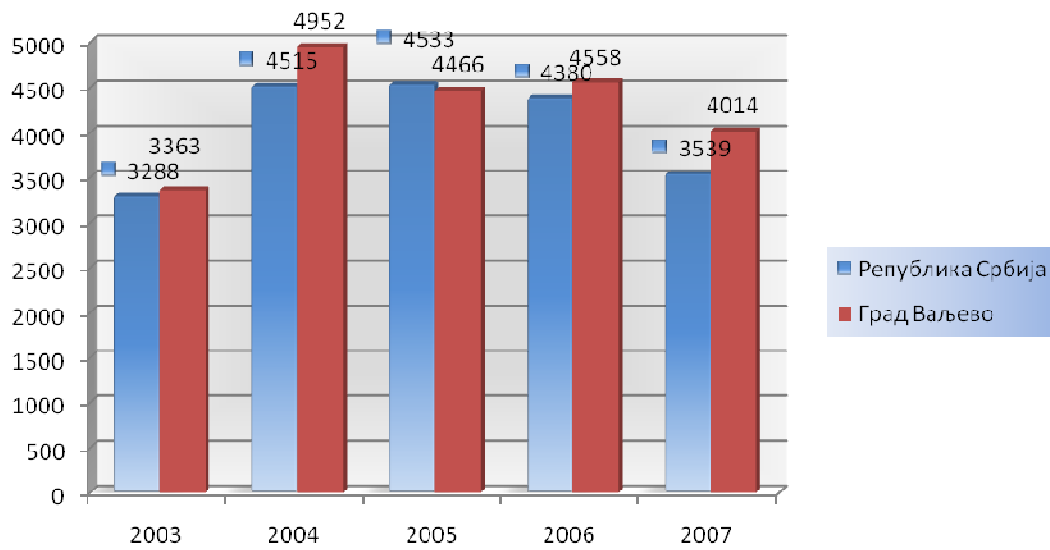
Коментар

Индикатор бр. 38.
Циљ бр.
Активност бр.

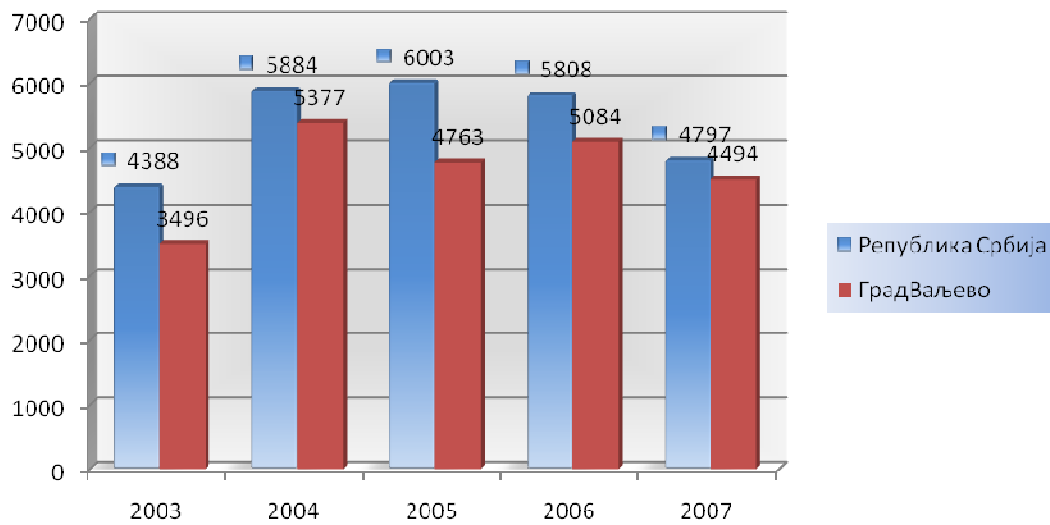
ТЕМА: Пољопривреда
ИНДИКАТОР: Просечан принос крмног биља, кг/хектару

Детелина, принос по хектару, кг					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	3288	4515	4533	4380	3539
Град Ваљево	3363	4952	4466	4558	4014
Луцерка, принос по хектару, кг					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	4388	5884	6003	5808	4797
Град Ваљево	3496	5377	4763	5084	4494
Ливада, принос по хектару, кг					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	1526	2009	1925	1896	1476
Град Ваљево	1907	2424	2205	1785	1831
Пашњаци, принос по хектару, кг					
	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	414	562	584	592	487
Град Ваљево	950	1273	1163	964	1025

Детелина, принос по хектару, кг

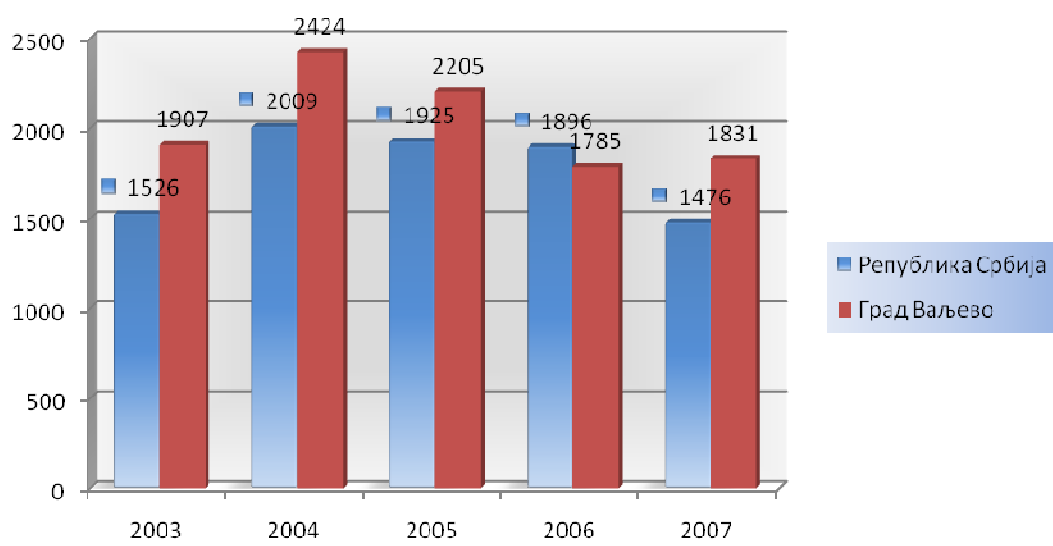

Луцерка, принос по хектару, кг

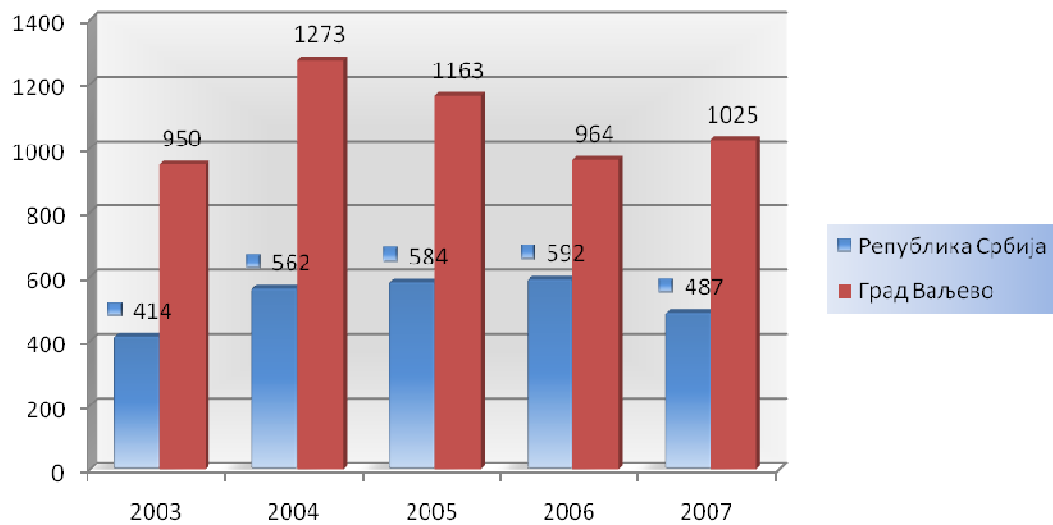

Ливада, принос по хектару, кг

Пашњаци, принос по хектару, кг

Извор података:

Републички завод за статистику

3. „SWOT“ АНАЛИЗА

3.1. ИНФРАСТРУКТУРА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Снаге	Слабости
<p>Релативно повољан географско-саобраћајни положај Ваљева</p> <p>Развијена мрежа регионалних и локалних путева</p> <p>Близина ауто-пута у изградњи Београд – Јужни Јадран</p> <p>Солидан квалитет магистралних путева</p> <p>Постојање природних ресурса за развој</p> <p>Постојеће инвестиције</p> <p>Уређеност центра града и старог града</p> <p>Постојање Генералног Урбанистичког плана, планских докумената ГИС-а и ТИС-а</p> <p>Уређеност центра града и старог града/урбанизованост града</p> <p>Кроз Ваљево пролази међународна железничка пруга</p> <p>Градска зона се добро и уредно снабдева водом за пиће доброг квалитета</p> <p>Развијена канализациона мрежа</p> <p>Добро и уредно снабдевање електричном енергијом задовољавајућег напона</p> <p>Капацитети преносног система су задовољавајући</p> <p>Кабловска мрежа је изграђена у градској зони</p> <p>Мрежа далековаода је у добром стању</p> <p>Просторни план града</p> <p>Генерални урбанистички план</p> <p>Планови детаљне регулације по градским зонама</p> <p>План генералне регулације са елементима детаљне регулације Дивчибара</p> <p>Постојање топлане и топловода</p> <p>Развијена телекомуникациона мрежа</p> <p>Добар сигнал мобилне телефоније</p>	<p>Лоша комунална инфраструктура која негативно утиче на квалитет живота</p> <p>Нерешени имовинско правни односи</p> <p>Недостатак правне регулативе у области комуналних услуга</p> <p>Недостатак финансијских средстава за решавање инфраструктурних проблема</p> <p>Недовољна сарадња са осталим општинама у области инфраструктуре</p> <p>Неефикасно коришћење енергије</p> <p>Непостојање паркинга за теретна возила</p> <p>Саобраћајнице без употребне дозволе и нерешеног имовинског статуса</p> <p>Недостатак јавног грађевинског земљишта и индустријске зоне</p> <p>Лоша путна мрежа</p> <p>Категоризација локалних путева</p> <p>Железничка пруга није искоришћена за превоз путника и робе</p> <p>Проблем водоснабдевања у руралном подручју</p> <p>Проблем водоснабдевања Дивчибара</p> <p>Проблем канализације и канализационе мреже на Дивчибарама</p> <p>Део водоводне мреже у граду је потребно реконструисати</p> <p>Губици у водоводној мрежи су већи од технички прихватљивих</p> <p>Канализациона мрежа захтева реконструкцију</p> <p>Недовољан напон електричне енергије у неким селима</p> <p>Недостају три трафо станице 35/10</p> <p>На сеоским подручјима значајан део мреже ниског напона је на дрвеним стубовима</p> <p>Расвета није потпуно развучена у свим сеоским срединама</p> <p>Недостају планови детаљне регулације</p> <p>Недостају правила уређења за насеља (села)</p> <p>Недовољан број пешачких и бициклистичких стаза на Дивчибарама</p> <p>Недостатак финансијски средстава за одржавање локалних, регионалних и магистралних путева</p>
Могућности	Претње
<p>Републички пројекти</p> <p>Регионални развојни пројекти (депонија и акумулација за водоснабдевање)</p> <p>Завршетак започетих инвестиција</p> <p>Едукација</p> <p>Истраживачко развојни центар у Ваљево</p> <p>Изградња ауто пута Београд Јужни Јадран</p> <p>Довршетак железничке пруге Ваљево - Лозница</p> <p>Боље одржавање регионалних путева</p> <p>Повећање дужине асфалтираних локалних путева</p>	<p>Локална самоуправа нема власништво над имовином</p> <p>Неравномеран регионални развој</p> <p>Мањак инвестиција</p> <p>Високи захтеви ЕУ</p> <p>Неуклађеност републичких и локалних прописа</p> <p>Климатски услови</p> <p>Конфигурација терена</p> <p>Клизишта</p> <p>Недостатак финансијских средстава</p> <p>Лимитиране надлежности општина</p> <p>Држава нема средстава за капиталне пројекте</p>

Побољшање стања сеоских и некатегорисаних путева Активирање аеродрома Дивци и претварање у комерцијални Предприступна средства ЕУ Међународна сарадња и регионална Завршетак акумулације Ровни Донације Јавно приватно партнерство Самодоприноси Поставка решења система канализационе мреже као приоритета у развоју Дивчибара Изградња гасоводне инфраструктуре Обнављање и увођење савремених система управљања саобраћајем Побољшање нивоа безбедности на путевима Изградња нових трафостаница Обезбеђивање коридора за будућу мрежу гасовода као и вреловода Рационално коришћење вода и заштита вода	Предприступна средства ЕУ нису доступна Кредити нису доступни или су скупи Лоше стање железнице Разуђена села Миграције Непостојећи и/или нерегулисани законски оквир Непримењивање законске регулативе и обавеза Нерешени имовинско - правни односи Недостатак и неусаглашеност прописа и надлежности Недостатак инвестиционих средстава Мреже ВН и НН су у великој мери на дрвеним стубовима
--	--

3.2. ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Снаге	Слабости
<p align="center">ПРИВРЕДА</p> <p>Постојеће инвестиције Људски капацитети(мотивисаност и образованост) Развијен сектор малих и средњих предузећа и развијен предузетнички дух Постојање ресурса у средњешколском образовању Развијена штампарска индустрија Умреженост привредника Постојање великог броја МСП (преко 1000) Постојање неколико великих инвестиција (Горње, Аустротерм, Вали) Постојећа материјална средства у Јавним предузећима Постојање Генералног Урбанистичког плана, планских докумената, као и ГИС-а и ТИС-а Канцеларија за локални економски развој</p> <p align="center">ПОЉОПРИВРЕДА</p> <p>Постојање природних ресурса за развој Традиција и образовање Постојање ресурса у средњешколском образовању Центар у Србији за производњу воћа и шљива Јака, угледна и обучена домаћинства Позитивна воља града за израду стратегије, информисање, кредитирање и опште развој пољопривреде Постојање месних кацеларија у селима</p>	<p align="center">ПРИВРЕДА</p> <p>Недостатак Стратегије развоја привреде Непостојање релевантне базе података радне снаге Некомпатибилност са остатком модерног света/трендовима Лоша приватизација Непостојање локалне банке Недостатак земљишта Велика незапосленост људи од 40-60 година Постојање сиве економије Застарела технологија Пословна клима у Локалној самоуправи Неefикасност институција Недовољна подршка институција Недостатак јавног грађевинског земљишта и индустријске зоне Недостатак финансијских средстава Недовољна извозна оријентисаност предузећа Неконкуретне цене у односу на окружење Диспропорција између образовања и потреба привреде (професионална оријентација) Дисконтинуитет у послу Недостатак развојних планова и њихове адекватне примене Непостојање истраживачко развојних центара</p> <p align="center">ПОЉОПРИВРЕДА</p> <p>Недостатак локалне стратегије развоја пољопривреде и села Непостојање истраживачко развојних центара Непостојање индивидуалних капацитета за прераду</p>

ТУРИЗАМ

Постојање природних ресурса за развој
 Природни ресурси – Дивчибаре, венац ваљевских планина
 Уређеност центра града и старог града (Тешњар), урбанизованост града
 Постојање БИД зоне
 Очувана животна средина
 Постојање Генералног урбанистичког плана, планских докумената, као и ГИС-а и ТИС-а.
 Одсек за локални развој и привреду
 Пословни факултет „Сингидунум“.
 Туристичко информативни центар
 Удружење сеоских домаћина
 Добри климатски услови, Дивчибаре као ваздушна бања
 Културна добра
 Добри услови за ловни туризам
 Добри услови за развој здравственог туризма
 Близина Београда и Војводине
 Аеродром Дивци
 Венац ваљевских планина
 Кула Ненадовића
 Народни музеј
 Дом културе
 Завод за заштиту споменика културе
 Тешњар
 Постојање плана генералне регулације са елементима детаљне регулације Дивчибара
 Заштићено природно добро Градац
 ЕКОД Градац
 Солидан број категорисаних објеката за бављење сеоским туризмом
 Истраживачко друштво „Владимир Мандић – Манда“
 Винарија Јелић
 Петница

Могућности**ПРИВРЕДА**

Коришћење нових технологија
 Географски и саобраћајни положај

воћа (финалних производа)
 Непопштовање постојећих прописа (дозвола)
 Недостатак управљачких капацитета
 Лоша путна мрежа
 Недостатак развојних планова и њихове адекватне примене
 Недовољно искоришћени постојећи ресурси
 Нерешени имовинско правни односи
 Старење села
 Тешкоће у заснивању породице на селу
 Слаба инфраструктура на селу(путеви,вода,струја)
 Непостојање задруга и непостојање иницијативе за оснивање нових
 Недостатак стручности на терену
 Непостојање припремљених пројеката које се односе на село
 Уситњена сеоска газдинства
 Мала преговарачка моћ произвођача у одређивању откупних цена
 Сиромаштво израженије него у граду
 Недоступност и кашњење информација
 Непостојање кухиња у школама у селу
 Нерегулисан статус Завода за пољопривреду
 Непостојање рејонизације производње
 Сваштарска производња
 Непостојање увида у стање пољопривреде у Ваљево
 Уситњена газдинства
 Механизација (застарела;лоша структура)

ТУРИЗАМ

Неискоришћени капацитети реке Градац за рекреативни туризам
 Боље коришћење железничке пруге за развој туризма у кањону Градца и селима
 Лоша путна инфраструктура за развој туризма
 Недовољно искоришћени постојећи ресурси
 Недостатак смештајних капацитета
 Лоша туристичка сигнализација
 Законска регулатива
 Локална самоуправа нема земљиште у свом власништву
 Нерешени имовинско-правни односи
 Високе цене пансионских и других услуга
 Неискоришћеност потенцијала
 Необједињеност субјеката који се баве туризмом
 Недостатак планских докумената (Бранковина)
 Непостојање стратегије развоја туризма
 Недостатак јавних тоалета у граду
 Недостатак туристичких садржаја на Дивчибарама
 Недовољна подршка републичких институција
 Лоша инфраструктура на Дивчибарама
 Недостатак финансијских средстава за важне инвестиције пре свега на Дивчибарама

Претње**ПРИВРЕДА**

Монополизам
 Диспаритет у зарадама у привреди и ван привреде(веће

(М4 и Железница)
 Могућности за BROWNFIELD инвестиције
 Доношење закона
 Комерцијални аеродром
 Завршетак започетих инвестиција
 Регионално повезивање
 ЕУ фондови и инвестиције од стране Републичких
 и донаторских институција и организација
 Израда стратегије

ПОЉОПРИВРЕДА

Закон о наслеђивању пољопривредног земљишта
 Природни ресурси за органску, одрживу
 пољопривреду и рурални туризам
 Јака угледна и обучена домаћинства
 Омладина у појединим селима
 Позитивна воља града за израду стратегије,
 информисање, кредитирање и уопште развој
 пољопривреде
 Коришћење месних канцеларија у сврху помоћи
 Промоција села у граду
 Лобирање
 Велике површине необрађеног земљишта
 Аеродром
 Заштита пољопривредне производње (Држава)
 Организовање сеоских центара за едукацију, помоћ
 Повећање потрошње органских производа
 Оснивање гарантног фонда у Ваљево
 Нема базе података о пољопривредним
 произвођачима и земљишту

ТУРИЗАМ

Географски и саобраћајни положај (пут М4,
 железничка пруга, аеродром Дивци)
 Изградња хотела високе категорије
 Здравствени туризам
 Верски туризам (Лелић, Ћелије, Јовања,
 Пустиња...)
 Аеродром Дивци да се претвори у комерцијални
 Близина будућег ауто пута Београд – Јужни Јадран
 Велики број културно-уметничких и туристичких
 манифестација
 Културно-историјски комплекс у Бранковини
 Производња органски здраве хране у сврху развоја
 сеоског туризма
 Јака, угледна и обучена домаћинства за бављење
 сеоским туризмом
 Израда Стратегије развоја туризма са Мастер
 плановима
 Природни ресурси за органску, одрживу
 пољопривреду и рурални туризам
 Астрономски туризам
 Развој СКИ стаза на Дивчибарама
 Интегрални програм развоја ваљевских планина
 ЕУ фондови и инвестиције од стране Републичких
 и донаторских институција и организација
 Боље повезивање и сарадња општина на чијим
 територијама се налази Дивчибаре и планина

плате у државној администрацији)
 Нема власништво над имовином/локална самоуправа
 Неуспешна приватизација
 Високе таксе и порези
 Недостатак великих предузећа
 Недостатак ланца малих предузећа
 Многе велике фирме, стожери развоја, угашени или у
 тешкој ситуацији
 Неправовремено усклађивање републичких и локалних
 прописа
 Неравномеран регионални развој
 Недовољан привредни раст
 Мањак инвестиција
 Нестабилно тржиште и пласман
 Конкуренција у извозу

ПОЉОПРИВРЕДА

Политизација друштвеног и јавног живота
 Миграција младих у велике градове
 Старосна структура пољопривредног становништва
 Смањење пољопривредног становништва
 Монополска позиција откупљивача
 Вирус шарке у шљиварству

ТУРИЗАМ

Старосна структура сеоског становништва
 Локална самоуправа нема власништво над имовином
 Питање исплативости улагања у развој Ски центара
 Високе таксе и порези
 Неправовремено усклађивање републичких и локалних
 прописа
 Мањак инвестиција
 Дивље депоније
 Неплаћање боравишних такси
 Избегавање плаћања обавеза према држави
 Непријављивање гостију
 Поједина сеоска домаћинства фиктивно категорисана за
 бављење сеоским туризмом

Маљен
 Проширење БИД зоне
 Етно домаћинства
 Алпинизам
 Планински бициклизам
 Лов и риболов
 Ваљевске планине као Национални парк
 Етно туризам
 Развој бањског туризам – Паунска Бања
 Боља промоција садржаја и потенцијала са којима
 располажемо
 Обједињена понуда туристичких садржаја
 Добра туристичка сигнализација
 Авантуристички туризам (параглајдинг, пењање,
 кањони, водопади, активни одмор)
 Бушотина код Здравственог центра погодна за
 затворен базен
 Могућности ЗПД Клисуре реке Градац (прављење
 званичних плажа, уређених места за камповање,
 стаза за бицикле, стаза за „hiking“ и „trekking“
 (пешачење по планинским и руралним пределима),
 ексклузивни риболовни туризам, ексклузивни
 ловни туризам, орнитолошки и фото сафари
 туризам, изградња устава плетара, рестаурација
 јазова и воденица, етно туризам, вашари)
 Укључивање у регионалне, државне и међународне
 пројекте

Дивља градња и девастација простора

3.3. ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Снаге	Слабости
Културна историја града	Бирократизација институција
Традиција	Негативна селекција кадрова
Постојеће институције културе	Недоступност и кашњење информација
Оснивање Културног центра	Недовољна искоришћеност постојећих капацитета у граду
Млади који су завршили уметничке факултете	Диспропорција између образовања и потреба привреде (професионална оријентација)
Добро развијене образовне институције	Неуважавање потреба образовања од локалне самоуправе
Брига Локалне самоуправе за образовање	Образовни систем није флексибилан/прилагодљив
Људски ресурси у образовању (наставни кадар и стручност)	Небрига о друштва о младим талентима
Адекватно усавршавање наставника	Недостатак мотивације младих за стицање знања
Мотивација наставника ка иновацијама	Неадекватне ваннаставне активности образовних институција
Рад Истраживачке станице Петница	Формална укљученост родитеља у школске одборе
Квалитетна сарадња локалне самоуправе са релевантним институцијама као и цивилним сектором	Непостојање истраживачко-развојних центара
Постојање Канцеларије за младе	Непостојање капацитета за укључивање особа са инвалидитетом у наставу (обуке, механизми, кадар)
	Непостојање специјализоване школе за особе са инвалидитетом
	Недовољни смештајни капацитети за боравак деце у предшколским установама
	Недовољно бриге за децу и младе осетљивих група, под ризиком и жртвама насиља, занемаривања и злоупотребе
	Недовољно бриге о женама, њиховим правима као и о њиховом положају у друштву
	Недовољно бриге о сиромашном делу грађана Ваљева као и о старијој популацији, и бескућницима

У рад неких институција укључени и волонтери, као и ромска удружења, неке МЗ се укључују у рад институција	Предрасуде о психијатријским пацијентима као недовољна бриге локалне заједнице о њима
Постојеће невладине организације	Недовољно обданишта
Постојећа сарадња ромских НВО са осталим НВО	Запостављени стари
Разумевање ЛС за потребе Ромске заједнице	Недостатак активизма младих
Инклузија Рома	Мали број НВО које се баве младима
Технички и кадровски развијене институције које представљају здравствену и социјалну политику у граду	Недостатак дијалога са младима од стране институција/организација
Делимично укључење села у здравствене програме	Не негује се волонтеризам-неадекватан систем награђивања
Постојећи пројекти социјалног рада	Старење села
	Неразвијена инфраструктура на селу (путеви, вода, струја...)
	Непостојање кухиња у школама на селу
	Непостојање Саветовалишта за родитеље и младе
	Непостојање адекватног простора за рад са младима, за превентивни рад, рад са будућим мајкама, школе за труднице и родитеље.
	Неукљученост појединих ромских организација у рад институција које покривају здравство и социјалну политику
	Недостатак средстава за имплементацију мера за унапређење живота ромске популације
	Недефинисани културни ресурси
	Недовољна емпатија грађана према социјалним проблемима у граду
	Недовољна координација културних програма
	Не постоји анализа културних потреба
	Недовољан број потребних кадрова (струка) у култури
	Непостојање управљачких капацитета (менаџмент у култури)
	Непостојање Савета за културу
	Концепти у култури непримерени садашњим потребама
	Неразвијена културна јавност
	Недостатак културних садржаја за младе
	Недостатак простора за окупљања младих
	Лош утицај медија
Могућности	Претње
Децентрализација власти	Велика незапосленост
Регионално повезивање	Политизација друштвеног и јавног живота
Ваљево регионални центар	Централизација власти
Умрежавање институција	Неравномеран регионални развој
Имплементација постојећих стратегија и акционих планова	Висок степен корупције
Квалитетно одлучивање у складу са потребама грађана	Стереотипи и предрасуде
Постојећи извори финансирања (министарства и донатори)	Медији креирају искривљене вредности
Буџетска издвајања	Централизован систем образовања
ЕУ фондови / ИПА фондови	Недовољна свест о значају образовања
Национални план интеграције у ЕУ	Потенцијално ширење болести узрокованих кризом у друштву
Коришћење искустава градова у Србији и Европи	Стереотипи о ромској популацији
Међународна сарадња на партнерским основама	Небрига о потребама ромске популације
Коришћење нових технологија	Непостојање Закона о култури
Културна историја града	Непостојање културне политике града
Развој културног туризма	Политичко кадровање у култури
Усклађивање социолошке слике града са савременим потребама	Недостатак публике за културне догађаје
Постојање Националне стратегије за младе	Нове технологије креирају неадекватне културне обрасце
Новоосновано Министарство омладине и спорта	
Председавање Србије Декадом Рома	

Развијена ромска култура
 Неформално образовање
 Децентрализирана образовања
 Отварање огледних одељења и специјалних смерова
 средствима донатора
 Учење на даљину
 Примери добре праксе ЗЦ Ваљево
 Припрема за отварање центра за ментално здравље
 у заједници
 Центар за превенцију Дома здравља

3.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Снаге	Слабости
<p>Географски положај – близина Београда Усвојен ЛЕАП Усвојен Просторни план општине Ваљево и Генерални план градског насеља Ваљево Организован јавни превоз Постоје институције невладине организације и људски капацитети Град издваја средства за заштиту животне средине Усвојен Општински план управљања отпадом и Регионални план управљања отпадом Врши се мониторинг квалитета ваздуха Започета изградња вреловода, са циљем прикључења већег дела града на градску топлану Очувана природа у непосредној близини града Изграђено постројење за пречишћавање отпадних вода града</p>	<p>Низак ниво еколошке свести Значајан део града није прикључен на вреловод Недовољно изграђена канализациона мрежа Не постоји санитарна градска депонија Недовољно зелених површина у ужем градском језгру Нерешено питање канализације на Дивчибарама Велики број дивљих депонија посебно у руралном подручју-нема вршења комуналних услуга Недостатак људских капацитета Не постоји база података о еколошким показатељима Неконтролисана и нерационална потрошња разних видова енергије Недовољна искоришћеност медија за промовисање заштите животне средине</p>
Могућности	Претње
<p>Доношење нове и усаглашавање постојеће законске регулативе у области заштите животне средине са прописима ЕУ Завршетак топлификације града Укључивање у националне програме за повећање енергетске ефикасности и промовисање коришћења обновљивих извора енергије Приступ националним и међународним фондовима преко локалних пројеката Подизање нивоа еколошке свести грађана Изградња регионалне депоније Повезивање и сарадња са суседним општинама Подстицај фирмама које се баве рециклажом отпада Јавне акције чишћења дивљих депонија Формирање фонда за екологију Коришћење локалних медија у процесу промоције заштите животне средине и едукације становништва Израда студије изводљивости искоришћавања обновљивих извора енергије Локална агенција за енергетску ефикасност Израда студије изводљивости искоришћавања обновљивих извора енергије</p>	<p>Загађење животне средине отпадним материјама Није успостављена равнотежа између експлоатације природних ресурса и заштите животне средине Неконтролисана градња на Дивчибарама Загађење земљишта, подземних вода и површинских водотока Недостатак људских капацитета и финансијских средстава Уништавање и деградација шума Предприступни фондови ЕУ нису доступни Недостатак законске регулативе и недовољно поштовање постојеће Индустијска постројења са застарелим технологијама Повећање броја возила Недозвољене активности у заштићеним подручјима</p>

4. СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТ

4.1. ВИЗИЈЕ, ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ

Редни број	Приоритет/визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви
1.	<p>Приоритет Инфраструктура и просторно планирање</p> <p><i>Визија</i> Ваљево је уређен град са развијеном и модерном инфраструктуром која обезбеђује стабилан привредни развој и висок квалитет живота.</p>	<p>1.1. Саобраћајна инфраструктура на подручју града обезбеђује квалитетну повезаност</p>	<p>Виши ниво саобраћаја и саобраћајних веза на подручју града Ваљева</p> <p>Локални путеви су асфалтирани</p> <p>Ваљево је добро повезано са главним саобраћајним коридорима</p>
		<p>1.2. Подручје града Ваљева је покривено квалитетном водоводном и канализационом инфраструктуром</p>	<p>Даље ширење и реконструкција водоводне и канализационе мреже</p> <p>Завршетак изградње регионалног водопривредног система и пратеће инфраструктуре</p>
		<p>1.3. Електроенергетска и енергетска инфраструктура је побољшана и развијена</p>	<p>Реконструкција постојећих и изградња нових трафостаница, водова и далеководова</p> <p>Проширење и успостављање ефикасног система даљинског грејања</p> <p>Изградња гасоводне инфраструктуре</p>
		<p>1.4. Ваљево је просторно и функционално уређен град</p>	<p>Потпуна планска документација за цело подручје града Ваљева</p> <p>Уређење и комунално опремање свих насеља на подручју града Ваљева и развој комуналне опреме</p> <p>Унапређење система управљања просторним развојем територије града</p> <p>Заштита и рационално коришћење пољопривредног, шумског и водног земљишта</p>
		<p>1.5. Развој и побољшање телекомуникација, поштанског саобраћаја и информационих технологија</p>	<p>Равномернија покривеност свих делова територије града телекомуникационом мрежом</p> <p>Проширење капацитета ПТТ објеката</p>

<p>Приоритет Економски развој</p> <p><i>Визија Ваљево је важан и динамичан индустријски, пољопривредни и туристички центар овог дела Србије. Место подршке постојећој привреди, предузетништву и започињању нових послова, привлачан за инвеститоре. Пољопривреда је одрживи и профитабилни део привреде. Туризам је значајна грана ваљевске привреде и препознатљива туристичка дестинација која привлачи посетиоце из земље и света.</i></p>		Повећање доступности Интернета
	2.1. Јачање и одрживост локалне привреде	Обучена и конкурентна радна снага
		Стварање повољних услова за инвестирање
		Ефикасна Градска управа –пружање услуга у области привреде и пољопривреде
		Подршка постојећој привреди и оснивање нових предузећа
		Одрживо коришћење и заштита пољопривредног земљишта
		Подела пољопривредног земљишта према квалитету – Агро-рејонизација
		Тржишна оријентација пољопривредних произвођача ради повећања конкурентности пољопривредних производа
		Реорганизација задругарства због бољег позиционирања произвођача на тржишту
	2.2. Побољшање услова за рурални развој базиран на заштити и коришћењу пољопривредног земљишта, шума, шумског земљишта и ловишта	Повећање ефикасности производње, прераде и складиштења пољопривредних производа усклађених са стандардима
		Увођење сертификоване органске производње
		Смањити миграцију младих путем унапређења квалитета живота и развоја алтернативних видова руралне економије
	Унапређење стања постојећих шума и повећање степена шумовитости	
	Повећање бројности, побољшање структуре, квалитета и заштита ситне и крупне дивљачи као и развој комерцијалних ловишта	
	Институционална подршка развоју туризма	
2.3. Побољшање услова за развој и унапређење туризма	Формирање обједињене и разноврсне туристичке понуде на нивоу града и региона	
	Едукација кадрова у туризму	

3.	<p>Приоритет Друштвени развој</p> <p><i>Визија: Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана</i></p>		Унапређење промоције туристичких потенцијала и ресурса
			Изградња, проширење и унапређење смештајних капацитета
			Изградња, унапређење и развој туристичке инфраструктуре
		<p>3.1 Успостављање ефикасног система социјалне и дечје заштите јачањем превенције и борбе против сиромаштва и социјалне инклузије</p>	Повећан опсег корисника увођењем нових услуга социјалне заштите за 20 %
			Повећан квалитет социјалне заштите јачањем капацитета институција и унапређењем постојећих услуга за 20 %
			Доступније основно и средње образовање за 10 %
		<p>3.2. Успостављање модерног и ефективног система образовања</p>	Унапређен квалитет образовања за 30%
			Подршка додатном и алтернативном образовању кроз систем подршке талентованим ученицима и студентима
			Унапређено перманентно образовање за 60 %
			Унапређење материјално-техничких услова и капацитета предшколског образовања
		<p>3.3. Унапређење културних активности града</p>	Дефинисање градске културне политике, реорганизовање и унапређење рада установа културе кроз повећање програма и активности као и посећености културних догађаја за 20%
			Унапређење очувања и промоције културне баштине за 50%
	Развој уметничког стваралаштва за 20%		
<p>3.4. Развијање ефективне и ефикасне локалне управе управе кроз јачање учешћа грађана у процесу одлучивања и побољшању квалитета услуга локалне самоуправе и унапређење партнерстава приватног, цивилног и јавног сектора</p>	Повећање учешћа грађана у животу локалне заједнице за 20%		
	Увођење савремених технологија у рад локалне самоуправе		
	Подизање капацитета за ефикасно и квалитетно пружање услуга грађанима		
<p>3.5. Унапређење здравља локалне заједнице кроз превенцију и здраве стилове живота</p>	Унапређење превенције болести за 20 %		
	Здрави стилови живота		
<p>3.6. Побољшање и увођење одговорне политике</p>	Побољшање рада и координације рада кључних институција		

4.	Приоритет Заштита животне средине <i>Визија</i> Ваљево је Град очуване и унапређене животне средине	у области безбедности и заштите града и грађана	Побољшање безбедности грађана у случају природних непогода Превенција еколошких ризика и удеса
		3.7. Унапређење услова за бављење спортом	Унапређење, реконструкција и изградња спортске инфраструктуре Унапређење услова за бављење школским спортом
		4.1. Висок ниво еколошке свести	Унапредити ниво јавне свести и еколошке културе грађана Унапредити учешће јавности у процесу доношења одлука од значаја за заштиту животне средине Успоставити систем информисања о стању животне средине у граду
		4.2. Унапређење стања у животној средини	Успоставити мониторинг индикатора стања у животној средини Смањити ниво загађења ваздуха Успостављање одрживог регионалног система управљања отпадом Сарадња локалне заједнице, инспекцијских органа, стручних служби и потенцијалних загађивача на процесу очувања животне средине и спречавању загађења
		4.3. Очувани природни ресурси	Очуван и унапређен биодиверзитет Решавање питања отпадних вода Очување заштићених природних добара
		4.4. Развијен систем за спречавање негативних утицаја на животну средину	Усклађена стратешка планска документација Успостављен систем контроле потенцијалних загађивача
		4.5. Оптимално коришћење и развој обновљивих извора енергије	Подстицање оптималног коришћења енергије сунца и ветра на територији града

4.2. ПРИОРИТЕТИ**4.2.1. Инфраструктура и просторно планирање**

Визија: Ваљево је уређен град са развијеном и модерном инфраструктуром која обезбеђује стабилан привредни развој и висок квалитет живота.

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
<i>Ваљево је уређен град са развијеном и модерном инфраструктуром која обезбеђује стабилан привредни развој и висок квалитет живота.</i>	1.1. Саобраћајна инфраструктура на подручју града обезбеђује квалитетну повезаност	Виши ниво саобраћаја и саобраћајних веза на подручју града Ваљева	<ul style="list-style-type: none"> Пројектовање и изградња Синђелићеве улице са раскрсницом и мостом Пројектовање и изградња саобраћајнице кроз индустријску зону Пројектовање и изградња подвожњака на „ИВЕРКУ“ Пројектовање и изградња дела северне обилазнице са денивелисаном раскрсницом М21 са пругом Пројектовање и изградња тунела на правцу М4 Израда Саобраћајне студије за подручје ГУП-а Пројекти техничког регулисања саобраћаја са сигнализацијом за вођење саобраћаја и туристичком сигнализацијом Пројектовање и изградња тротоара на регионалним и магистралним правцима кроз насељена места Санација и адаптација делова улица на правцима магистралних и регионалних путева 	Индикатори одрживог развоја од броја 1 до броја 28
		Локални путеви су асфалтирани	Пројектовање, изградња и реконструкција локалних и некатегорисаних путева	
		Ваљево је добро повезано са главним саобраћајним коридорима	<ul style="list-style-type: none"> Израда претходне студије изводљивости за изградњу деонице пута М4 од Попучака до везе са будућим аутопутем Планирање изградње деонице М4 од Попучака до везе са будућим аутопутем Наставак изградње пута М 21 од укрштања са путем М4 (Горић) до пута за Шабац (Горња Грабовица) Довршетак изградње пруге Ваљево – Лозница и пратеће инфраструктуре Изградња комерцијалног аеродрома у Дивцима 	
	1.2. Подручје града Ваљева је покривено квалитетном водоводном и канализационом инфраструктуром	Даље ширење и реконструкција водоводне и канализационе мреже	<ul style="list-style-type: none"> Реконструкција постројења за пречишћавање воде „Пећина“ Даљински надзор и управљање системом ЈКП „Водовод Ваљево“ Изградња водовода Дегурић-Драчић- Зарубе- Жабари; Дрочине; Рађево Село – Златарић; Бранковина; Царић; Драчић; Дивци Водоснабдевање туристичког места Дивчибаре Централни уређај за пречишћавање отпадних вода „Горић“ 	

		<ul style="list-style-type: none"> Канализација санитарних отпадних вода са централним уређајем за пречишћавање отпадних вода „Дивчибаре“ 	
	Завршетак изградње регионалног водопривредног система и пратеће инфраструктуре	Цевовод за транспорт сирове воде од бране «Ровни» до ППВ «Пећина» Регионални водоводни систем за снабдевање водом од ППВ «Пећина» до резервоара «Гајина» и до потрошача Регионални водопривредни систем «Ровни» - Уређење подбранског подручја	
	Реконструкција постојећих и изградња нових трафостаница, водова и далековада	Изградња трафостанице на Дивчибарама, далековада Осеченица – Дивчибаре, трафостанице Дивци, кабловских водова, далековада Осечина - Каменица	
1.3. Електроенергетска и енергетска инфраструктура је побољшана и развијена	Проширење и успостављање ефикасног система даљинског грејања	<ul style="list-style-type: none"> Топлификација Града Ваљева Уградња делитеља топлоте и термостатских вентила Уградња мерно-регулационе опреме и балансирање секундарне инсталације Уградња Енергетски Ефикасних Пумпи 	Индикатор и одрживог развоја од броја 1 до броја 28
	Изградња гасоводне инфраструктуре	Изградња магистралног гасовода до Ваљева Изградња ГМРС И МРС на подручју града и асификација индустрије и широке потрошње на територији Града	
1.4. Ваљево је просторно и функционално уређен град	Потпуна планска документација за цело подручје града Ваљева	Доношење (ПП) (ГУП) (ПГР) за подручје Ваљева Доношење измена и допуна постојећих ПГР и нових ПГР Доношење Планава детаљне регулације (ПДР) на основу ПГР-е као и ПДР-е за инфраструктурне коридоре	
	Уређење и комунално опремање свих насеља на подручју града Ваљева и развој комуналне опреме	Израда Студије, пројеката и изградња система одводњавања површинских вода у оквиру ГУП-а и око значајнијих водотокова у оквиру ПП-а Измештање постојеће инфраструктуре у планиране јавне инфраструктурне коридоре Изградња тротоара и бицикlistичких стаза уз регионални правац до Спортског центра Петница Изградња мини пијаце у МЗ «Ново Насеље» и наткривање платоа и тераса на Градској пијаци	
	Унапређење система управљања просторним развојем територије града	Набавка опреме и унапређење ГИС-а	

1.5. Развој и побољшање телекомуникација, поштанског саобраћаја и информационих технологија	Заштита и рационално коришћење пољопривредног, шумског и водног земљишта	Регулација Безименог потока и реке Бела Каменица – Дивчибаре Регулација реке Колубаре у Ваљеву	Индикатор и одрживог развоја од броја 1 до броја 28
	Равномернија покривеност свих делова територије града телекомуникационом мрежом	Проширење телекомуникационих капацитета на територији града Изградња нових оптичких каблова, комуникационих система и месних мрежа на територији Града.	
	Проширење капацитета ПТТ објеката	Проширивање постојећих ПТТ објеката и изградња нових на територији Града Ваљева	
	Повећање доступности Интернета	Ширење и унапређење широкопојасног Интернета на подручју урбане градске зоне и у руралном подручју	

Коментар:

Инфраструктура представља основу свестраног развоја Града, па је Стратегија дефинисала стратешке и специфичне циљеве и кључне активности и пројекте усмерене на побољшање саобраћајне, комуналне, водовodne, енергетске, телекомуникационе, информационе и друге инфраструктуре.

Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

На подручју Ваљева заступљена су три вида саобраћајних система - друмски, железнички и ваздушни. На овом простору укрштају се два значајна магистрална путна правца, а град је повезан са железничком мрежом Републике пругом Београд-Бар, али је превоз путника и робе у железничком саобраћају веома мали.

Потенцијал представља релативно добра покривеност простора основном путном мрежом, која се може доградити недостајућим краћим попречним везама. Резервисан је и сачуван простор за други колосек пруге Београд-Ваљево, планирану пругу Ваљево-Лозница и проширење спортског аеродрома у Дивцима. Важна инвестиција је и пројектовање и изградња дуплих трака од Попучака до Словца и повезивања са будућим аутопутем Београд-Јужни Јадран.

Ограничење за саобраћајно повезивање центара заједнице села и насеља са специфичном функцијом у северном, југозападном и јужном делу Града представља радијална путна мрежа са правцем пружања ка Ваљеву. И поред релативно добре изграђености путне мреже савременим коловозом, његово стање се не може оценити као задовољавајуће. Једно од основних ограничења су недовољна финансијска средства за одржавање постојеће саобраћајне инфраструктуре, као и застарелост опреме. Аеродром у Дивцима је запуштен, тако да је задржао спортску, уместо планиране опште намене.

Повећање капацитета и побољшање нивоа услуга путне мреже оствариће се реконструкцијом-доградњом постојеће магистралне и регионалне путне мреже, рехабилитацијом коловоза и појачаним одржавањем магистралних, регионалних и локалних путева и доградњом мреже локалних путева.

Кључне активности које се односе на саобраћајну инфраструктуру су:

Рехабилитација и изградња магистралних путева: доградња/наставак изградње другог коловоза на магистралном путу М-4 (претварање у четворотрачни пут) деонице Попучке-Дивци-Непричава (до везе са аутопутем Београд-Пожега у изградњи) и изградња североисточне деонице обилазнице са решењем денivelисаних веза путева, пројектовање и изградња тунела на правцу М4.

Пројектовање, изградња и реконструкција локалних и некатегорисаних путева на широк територији града који ће омогућити боље саобраћајно повезивање центара у мрежи насеља и туристичке понуде града.

Саобраћајнице и саобраћајна инфраструктура у градској зони: пројектовање и изградња Синђелићеве улице са раскрсницом и мостом (спајање са ул. Кнеза Михаила и ул. Мирка Обрадовића, пројектовање и изградња саобраћајнице кроз индустријску зону, реконструкција комплетне Карађорђевог улице у граду, пројектовање и изградња подводњака на „Иверку“, пројектовање и изградња моста на реци Колубари са приступним саобраћајницама, реконструкција и рехабилитација градских улица. Развој железничког саобраћаја и железничких пруга засниваће се на изградњи железничке пруге Ваљево-Лозница и наставку модернизације железничке пруге Београд-Бар, реконструкцији железничког чвора у Ваљевоу и реконструкцији и проширењу железничке станице у Дивцима.

За развој ваздушног саобраћаја приоритет је фазна доградња и модернизација постојећег спортског у општи аеродром "Дивци", за пословно-туристичке и пољопривредне намене и отпрему/допрему одређених врста терета.

Електроенергетска и енергетска инфраструктура

С обзиром да на подручју Града нема лежишта угља, нафте и природног гаса, Ваљево је упућено на снабдевање електричном енергијом и горивом из енергетског система Србије.

Електропреносна и дистрибутивна мрежа је развијена и омогућава снабдевање скоро свих потрошача на подручју Града. Ваљево представља значајан електроенергетски чвор и регионални центар у Републици.

Постојећа ситуација у енергетици на подручју града Ваљева одликују следећа ограничења: велика и нерационална потрошња енергије; старост и технолошка застарелост већине изграђених производних капацитета, смањена поузданост и ефикасност њиховог рада; недовољна заштита животне средине и непостојање реалних цена и паритета енергије. Посебно ограничење се јавља због нереализованог гасовода до Ваљева, који би омогућио прикључивање подручја на постојећи гасоводни систем Републике.

Стратешка опредељења и кључне активности одрживог развоја енергетике Града су: повећање енергетске ефикасности код произвођења, преноса, дистрибуције и потрошње енергије, интензивирање истраживања свих енергетских потенцијала у циљу повећања и проналажења нових резерви и њиховог ефикасног коришћења, као и одржавање и побољшање квалитета рада и поузданости постојеће електропреносне и дистрибутивне мреже изградњом нових и реконструкцијом постојећих електроенергетских објеката ради њиховог довођења на максималну пројектовану снагу са циљем подржавања очекиване потрошње електричне енергије до 2020. године.

Кључна активност је и наставак топлификације града која ће се у наредном периоду реализовати у четири фазе, кроз даље ширење даљинског система грејања и примене мерења код потрошача ради штедње и рационалнијег коришћења енергије

(уградња делитеља топлоте, мерно регулационе опреме и енергетски ефикасних пумпи) и заштита предвиђених коридора енергетске инфраструктуре. За град је веома важно и питање изградње магистралног разводног гасовода до Ваљева из правца Београда и Лазареваца, и гасификација домаћинства и индустрије у Граду за шта је потребно обезбедити значајна средства са националног нивоа.

Просторно планирање

Ваљево има донет Генерални урбанистички план, и планове детаљне регулације. Због усклађивања са новим законом неопходно је донети већи број нових или ажурирати постојеће урбанистичке, просторне и регулационе планове. Имајући то у виду кључне активности и пројекти у наредном периоду односе се на: доношење новог Просторног плана града Ваљева (ПП), доношење Генералног урбанистичког плана Ваљева (ГУП), доношење планова Генералне регулације (ПР) за подручје ГУП-а Ваљева и то: "Центар", "Крушик", Привредна зона, "Белошевац", "Колубара", "Ново Насеље", "Градац", "Југ", "Запад", "Север", "Колубара-Белошевац" као и доношење Планава детаљне регулације (ПДР) на основу ПР-е, као и ПДР-е за инфраструктурне коридоре. У циљу унапређења система управљања просторним развојем територије града неопходно је набавити одговарајућу опрему и радити на унапређењу Географско-информационог система. Такође, важно је и формирати информациони систем јавног стамбеног фонда града.

Водоводна и канализациона мрежа и регулација речних корита

Када је у питању водоводна и канализациона инфраструктура неопходно је ширити постојећу водоводну мрежу изградњом нових водовода нарочито у руралном подручју. Имајући у виду губитке у водоводној мрежи нарочито је важно успоставити даљински систем управљања и надзора над водоводном мрежом.

Кључне активности и пројекти развоја водоводне мреже у наредном периоду су:

Реконструкција постројења за пречишћавање воде „Пећина“ ;даљински надзор и управљање системом ЈКП„Водовод Ваљево“; реконструкција црпне станице „Градац“; изградња водовода Дегурић-Драчић-Зарубе-Жабари; водовод Дрочине; изградња водовода Рађево Село – Златарић; изградња водовода Бранковина, изградња водоводног система Дупљај; изградња водовода Царић; водовод Драчић; водовод Дивци; решавање снабдевања водом села Стубо и села Ровни, водоснабдевање и П.П.В. у Каменици, водоснабдевање туристичког места Дивчибаре.

Када је у питању канализациона мрежа приоритети су: реконструкција централног уређаја за пречишћавање отпадних вода „Горић“, завршетак радова на прикључењу канализационе цеви "Горић" на ППОВ "Горић", завршетак изградње канализације у МЗ Пети пук, канализациони колектор Попаре, изградња постројења за пречишћавање отпадних вода и канализационе мреже на Дивчибарама,

кишна, фекална и водоводна мрежа по траси канала ЈАЗ.

Даљи развој регионалног водопривредног система Ровни условљен завршетком бране, чишћењем простора и пуњењем акумулације предвиђа следеће кључне пројекте у наредном периоду:

Цевовод за транспорт сирове воде од бране „Ровни“ до ППВ „Пећина“ у оквиру Регионалног водопривредног система „Ровни“ кроз две фазе - прва фаза: изградња цевовода од бране „Ровни“ до црпне станице „Пакље“ и друга фаза: изградња цевовода од црпне станице „Пакље“ до ППВ „Пећина“, затим, неопходно је изградити и цевовод за снабдевање водом од резервоара „Гајина“ до потрошача, а предвиђено је и уређење подбранског подручја.

Кључне активности када је у питању регулација река односе се на регулацију реке Колубаре у градској зони, затим, регулација реке Љубостиња од улице Војводе Мишића до извора, као и регулација Безименог потока и реке Бела Каменица у централном делу Дивчибара.

Комунална опремљеност

Комунална опремљеност на простору општине Ваљево може се оценити као неадекватна, посебно на сеоском подручју, док је ситуација нешто боља у Градском центру. Сахрањивање умрлих на подручју града Ваљева ће се убудуће обављати на Новом гробљу за које је потребно планирати даље проширење. Постојећа зелена и сточна пијаца у Ваљевоу ће се задржати, уз одговарајућу модернизацију, побољшање услова за рад, наткривање и неопходно побољшање саобраћајног приступа. Предвиђено је и отварање мини зелене пијаце у МЗ Ново Насеље. Потребно је обезбедити услове и за формирање и адекватно опремање зелене пијаце у секундарном центру Дивци. Формирање зелених пијаца у другим центрима у мрежи насеља усклађиваће се са развојем активности и потребама становника тих и њима гравитирајућих насеља.

Телекомуникације

Потенцијал представља мрежа магистралних оптичких каблова, као и локалних оптичких каблова. Основно ограничење је недовољна покривеност већег броја насеља фиксном и бежичном телефонском мрежом на брдско-планинском подручју. Неадекватно је решена мрежа за пренос података и интернет. Посебан проблем и ограничење су расположива финансијска средства.

Стратешка опредељења развоја телекомуникација на територији Града су у побољшање постојећег стања у фиксној телефонској мрежи, изградња нових оптичких каблова, комутационих система и месних мрежа, и то у области преноса података и интернета, у области мобилне телефоније и у области дифузије радио и ТВ сигнала

У циљу побољшања постојећег стања у поштанској мрежи, предвиђа се да минимално сваки центар у мрежи насеља, у првом реду центар заједнице села, буде опремљен одговарајућим бројем шалтера поштанске службе.

4.2.2. Економски развој

Визија: Ваљево је важан и динамичан индустријски, пољопривредни и туристички центар овог дела Србије. Место подршке постојећој привреди, предузетништву и започињању нових послова, привлачан за инвеститоре. Пољопривреда је одрживи и профитабилни део привреде. Туризам је значајна грана ваљевске привреде и препознатљива туристичка дестинација која привлачи посетиоце из земље и света.

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
<p>Индикатори одрживости – економски развој од броја 20 – 28</p> <p>Додатни индикатори из пољопривреде</p> <p>Ваљево је важан и динамичан индустријски, пољопривредни и туристички центар овог дела Србије. Место подршке постојећој привреди, предузетништву и започињању нових послова, привлачан за инвеститоре. Пољопривреда је одрживи и профитабилни део привреде. Туризам је значајна грана ваљевске привреде и препознатљива туристичка дестинација која привлачи посетиоце из земље и света.</p>	<p>2.1. Јачање и одрживост локалне привреде</p>	Обучена и конкурентна радна снага	<p>Анализа постојеће привреде и потреба за радном снагом</p> <p>Анализа стања на тржишту рада</p> <p>Оснивање и рад тренинг центра</p> <p>Едукација незапослених лица, менаџера</p> <p>Програми едукације за МСП</p>	<p>Индикатори одрживости – економски развој од броја 20 – 28</p>
		Стварање повољних услова за инвестирање	<p>Формирање и уређење индустријске зоне</p> <p>Израда промо материјала КЛЕР-а</p> <p>Подстицање активности за привлачење СДИ</p> <p>Подршка повезивању и стварању кластера МСП</p> <p>Подстицање и промоција предузетничке културе</p> <p>Оснивање бизнис (виртуелног) инкубатора</p>	
	Ефикасна Градска управа – пружање услуга у области привреде и пољопривреде	<p>ONE STOP SHOP шалтер</p> <p>Додатно образовање запослених у ГУ</p> <p>Локалне олакшице за постојећа и нова МСП и инвестиција</p> <p>Субвенционисање постојеће привреде кроз програме запошљавања</p>		
	Подршка постојећој привреди и оснивање нових предузећа	<p>Организовани наступи на сајмовима привреде у земљи и иностранству</p> <p>Оснивање Бизнис иновативног центра</p> <p>Нови БИД у Тешњару</p> <p>Оснивање Градског Фонда за подстицај привреде</p> <p>Помоћ постојећим предузећима у решавању комуналних и инфраструктурних проблема</p>		
<p>2.2. Побољшање услова за рурални развој, базиран на заштити и коришћењу</p>	Одрживо коришћење и заштита пољопривредног земљишта	Поправљање агрохемијских особина обрадивих земљишта	<p>Мере антиерозивне заштите</p> <p>Израда Карте бонитета земљишта</p>	<p>Индикатори одрживости – економски развој од броја 20 – 28</p> <p>Додатни индикатори из пољопривреде</p>
	Подела пољопривредног земљишта према квалитету – агро-рејонизација			

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
	пољопривредног земљишта, шума, шумског земљишта и ловишта	Тржишна оријентација пољопривредних произвођача ради повећања конкурентности пољопривредних производа	Модернизација и куповина нове опреме Удруживање пољопривредних произвођача Унапређење и повећање ефикасности сточарске, воћарске и ратарске производње Промоција органске производње Подизање нових засада и обнова дела пашњака	
		Реорганизација задругарства због бољег позиционирања произвођача на тржишту	Подршка повезивању и стварању кластера пољопривредних произвођача Оснивање фонда за подршку пољопривреди Формирање центра за развој органске пољопривреде	
		Повећање ефикасности производње, прераде и складиштења пољопривредних производа усклађених са стандардима	Изградња јавног складишта Добијање ознаке географског порекла и робне марке за ваљевску малину и шљиву	
		Увођење сертифициване органске производње	Органска производња у гајењу стоке, биљних производа Финансирање сертифициваних парцела за органску производњу	
		Смањити миграцију младих путем унапређења квалитета живота и развоја алтернативних видова руралне економије и руралног туризма	Адаптација и реконструкција сеоских домова Подстицање сеоских домаћинстава за бављење руралним туризмом	
		Унапређење стања постојећих шума и повећање степена шумовитости	Правилно коришћење шума и шумског простора Увећавање обраслости и примена интензивних мера и неге у шумама	
		Повећање бројности, побољшање структуре, квалитета и заштита ситне и крупне дивљачи као и развој комерцијалних ловишта	Плански узгој племените, крупне и ситне дивљачи Развој комерцијалног ловишта	

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
	2.3. Побољшање услова за развој и унапређење туризма	Институционална подршка развоју туризма	<p>Креирање градског фонда за подстицај развоју туризма</p> <p>Израда Стратегије развоја туризма града Ваљева</p> <p>Израда базе података свих туристичких ресурса, капацитета и потенцијала</p> <p>Припрема секторских програма за развој и промоцију појединих видова туризма</p> <p>Формулисање програма подстицаја и субвенција за инвеститоре у туризму</p>	Индикатори одрживости – економски развој од броја 20 – 28
		Формирање обједињене и разноврсне туристичке понуде на нивоу града и региона	<p>Унапређење постојећих и организовање нових манифестација</p> <p>Заједнички наступ на сајмовима и заједнички сајт свих субјеката у туризму</p>	
		Едукација кадрова у туризму	Едукација запослених и радно ангажованих лица у туризму	
		Унапређење промоције туристичких потенцијала и ресурса	<p>Креирање маркетинг плана промоције потенцијала града</p> <p>Израда и постављање туристичке сигнализације</p>	
		Изградња, проширење и реконструкција смештајних капацитета	<p>Повећање смештајних капацитета у хотелима, домаћој радиности и сеоском туризму</p> <p>Завршетак изградње и опремање конгресног центра и завршетак радова на визиторском центру СПЦ</p> <p>Ревитализација Паунске бање</p> <p>Подизање нивоа квалитета смештајних капацитета</p>	

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
		Изградња, унапређење и развој туристичке инфраструктуре	<p>Изградња улица, јавних паркинга и пратећих садржаја за потребе ски стаза на Дивчибарама</p> <p>Изградња аутобуске станице, објекта за туристичку организацију и полицијску станицу са јединицом противпожарне заштите на Дивчибарама</p> <p>Изградња пешачких стаза са пратећим садржајима уз обале реке Градац и уређење плажа и купалишта</p> <p>Изградња аква парка и затворених базена са пратећим садржајима</p> <p>Развој и унапређење туристичке и друге инфраструктуре у Бранковини</p> <p>Уређење Петничке пећине</p> <p>Изградња и уређење полигона за обуку планинара за развој екстремних спортова</p>	

Коментар:**ПРИВРЕДА**

Привредни развој представља политику и програме путем којих је граду омогућено успешно прилагођавање привредним променама кроз побољшање конкурентности по питању кључних фактора производње: људских ресурса, информационе технологије, капитала и инфраструктуре.

Стварање позитивног имица града, реновирање централне трговачке зоне, побољшање регулативе за употребу земљишта, унапређење водовода, канализације и одлагање чврстог отпада и решавање стамбених проблема, отварање радних места кроз пружање подршке новим предузећима, стимулације развоја постојећих фирми и привлачења унутрашњих инвестиција приватних предузећа изван територије града, су основни предуслов привредног развоја Града.

Развој људских ресурса, односно, обучена и конкурентна радна снага са довољним бројем флексибилних, обучених и квалификованих радника који би задовољили потребе предузећа. Јавне и приватне образовне институције и предузећа морају радити заједно како би обезбедили потребну преквалификацију за постојећу радну снагу и обучили почетнике. Адекватна анализа стања и потреба за кадровима постојеће и нове привреде, перманентна едукација и креирање позитивног имица у циљу привлачења инвестиција и развоја МСП у циљу повећања степена запослених.

Стварање повољних услова за инвестирање уравнотеженом и здравом привредом у граду, обухвата мала (са мање од 50 запослених) и средња (мање од 250 запослених) предузећа, укључујући малопродајна, трговачка и услужна предузећа. Развој сектора услуга и дистрибуције и подржавање нових производних делатности је неопходан, да би искористиле предности индустрије и традиције производње. **Развој индустријских зоне**. Уколико интерна анализа покаже да постоје значајни изгледи за развој производње, план треба да садржи локације за индустријске зоне у заједници и околини. Распоживост локација је обично ограничавајући фактор индустријског развоја. **Пословни инкубатори**. Једна иницијатива која се концентрише директно на промовисање започетих пословних активности јесте пословни инкубатор који финансира град. То су радни простори који нуде канцеларијски простор и радионице на флексибилној основи, често по нижој од тржишне цене. Пословни инкубатори такође пружају саветодавне услуге потребне новим и МСП у развоју. Закупнина таквих објеката обично траје кратко, од једне до две године. Град мора да ради на стварању повољних услова за инвестирање и могућности за ширење постојећих бизниса.

Успешан привредни развој треба да се заснива на **позитивној пословној клими** која привлачи и

стимулише инвестиције којима се стварају радна места, задржавају постојећа предузећа и подржава предузетништво. Повољна пословна клима одражава однос између градске власти и пословне заједнице као и подршку малим и средњим предузећима. Ефикасна Градска управа, јачањем капацитета запослених у институцијама које пружају услуге привреди, као и доношења локалних олакшица у циљу привлачења инвестиција су кључни у стварању повољне пословне климе.

Подршка постојећој привреди и оснивање нових предузећа, стварањем повољног пословног амбијента у Граду за отварање нових предузећа и стварање основних оредуслова за започињање бизниса – кредитна подршка, пословни инкубатор, Зоне унапређеног пословања, сајамски наступи у циљу промоције... Развој трговачких локација. Ефекти конкуренције која долази од новог развоја тржишта ће бити најочљивији код трговине на мало, нешто мање у смислу услуга које се пружају корисницима. Потребно је обезбедити расположивост одговарајућих објеката и добро припремљених локација за подршку малим и средњим предузећима, побољшање локалних услова за пословање.

Развој привреде и привлачење инвестиција као кључна област развоја

«Створити услове који ће омогућити граду развој постојећих и отварање нових предузећа и нова радна места за грађане».

ПОЉОПРИВРЕДА

У складу са природним, тржишним и инфраструктурним погодностима и ограничењима за развој пољопривредне производње, с једне стране и физичким, социо-економским и демографским обележјима руралних предела града Ваљева, с друге стране, подржавање раста пољопривредне производње и пољопривредних доходака, без угрожавања животне средине индетификован је стратешки циљ развоја града Ваљева у планском периоду. Полазећи од концепта одрживог пољопривредног и руралног развоја стратешки циљ је **Побољшање услова за рурални развој, базиран на заштити и коришћењу пољопривредног земљишта, шума, шумског земљишта и ловишта** обухвата следеће специфичне циљеве:

1. Одрживо коришћење и заштита пољопривредног земљишта

Овај специфични циљ ће се постићи преко неколико мера и активности поправљања агрохемијских особина обрадивих земљишта и најважније су – Фосфоризација и калцификација земљишта. У граду Ваљево већина земљишта су кисела и просечна рН вредност се креће од 3.5 до 5.5. Овај програм финансира МПШВ и ПСС (пољопривредна стручна служба) Ваљево која врши узорковање земљишта.

2. Подела пољопривредног земљишта према квалитету – Агро-рејонизација

Потребно је кроз овај специфични циљ израдити карте бонитета за равничарско- долињски/ сточарско – ратарски рејон, ради заштите земљишта I до III класе и примене правила изградње и уређења простора. Израда и спровођење програма интегралног руралног развоја, ради отклањања инфраструктурних, техничко-технолошких и социо- економских ограничења за повећање тржишне конкурентности сеоских атара у производњи и пласману воћа и сточних производа. Такође израда и спровођење програма очувања пољопривредног земљишта у атарима рубне зоне Ваљева. Ефекат овог специфичног циља оствариће се кроз неколико мера и активности: Израда карте бонитета земљишта за равничарско- долињски рејон од I до III бонитетне класе и примена правила изградње и уређења простора, Заштита земљишта од поплава, бујичних и нерегулисаних токова на територији Града, Заштита земљишта од ерозије на територији Града.

3. Тржишна оријентација пољопривредних произвођача ради повећања конкурентности пољопривредних производа

Тржишна оријентација пољопривредних произвођача ће се постићи преко неколико мера и активности као што су: Укрупњавање и техничко – технолошка модернизација породичних газдинстава и Успостављање система контроле квалитета у свим фазама производње, прераде и промета пољопривредно-прехранбених производа у складу са нормативима и критеријумима који се примењују у ЕУ. Овај специфични циљ би довео до повећања конкурентности аграрне понуде, унапређења производње, понуде и пласмана високо квалитетних локалних пољопривредно – прехранбених производа ради постизања тржишне конкурентности, модернизацијом прерађивачких потенцијала, усвајањем савремених стандарда квалитета хране и инвестирањем у развој потребне саобраћајне, хидротехничке, енергетске и тржишне инфраструктуре.

4. Реорганизација задругарства због бољег позиционирања произвођача на тржишту

Реорганизацијом задругарства постигло би се реструктурирање и унапређење људског и физичког потенцијала пољопривредног сектора. Повећање нивоа техничке опремљености земљишта и људског рада: заменом амортизованог тракторског парка; увођење подстицаја за набавку прикључних машина и специјализоване опреме, нарочито за осавремењавање технолошких процеса у сточарској и воћарској производњи; широм применом квалитетног сетвеног и садног материјала; побољшање расног састава стоке и рационалнијим коришћењем других савремених средстава за производњу;

Овај специфични циљ оствариће се преко неколико мера и активности а најзначајније су:

Подршка повезивању и стварању кластера произвођача са циљем ефикаснијег пласмана производа и Формирање центра за развој органске пољопривреде у Ваљеву.

5. Повећање ефикасности производње, прераде и складиштења пољопривредних производа усклађених са стандардима

Овај специфични циљ даје подршку економском опоравку и технолошком иновирању локалне прехранбене индустрије, као једном од основних предуслова за ефикасно коришћење компаративних погодности ваљевске пољопривреде за производњу изузетно квалитетног воћа, јунећег и овчијег/јагњећег меса, крављег млека и др. Ефекат овог циља постићиће се преко неколико мера и активности и то: Изградња мини хладњача за воће, Подршка и промоција осигурању производње, Добијање ознаке географског порекла и робне марке за ваљевску малину и шљиву.

6. Увођење сертифициване органске производње

Органска производња представља систем управљања производњом пољопривредних и других производа који унапређује и повећава биодиверзитет, на најбољи начин штити животну средину и примењује највише стандарде заштите здравља биља и животиња. Иначе, у систему еколошке пољопривредне производње остварују се већи економски ефекти, доприноси се заштити животне средине и у оквиру тога и биодиверзитета што је право национално благо земље. У таквим условима аграрна производња се заснива на критеријумима одрживог развоја који интегрише економске и еколошке интересе садашњих и будућих генерација са циљем да се производне квалитетна и безбедна храна за сопствене потребе и извоз, оствари профит и заштити животна средина. То треба да постане и наш агробизнис. Ефекат овог специфичног циља оствариће се кроз неколико мера и активности: Финансирање сертификације парцела за органску пољопривреду, Органска производња воћа и других биљних производа, Органска производња у гајењу стоке. Циљеви органске пољопривреде су одржавање и повећање плодности земљишта, спречавање и сузбијање ерозије земљишта, очување биодиверзитета, заштита природних ресурса од загађења, производња хране високе нутритивне вредности.

7. Смањити миграцију младих путем унапређења квалитета живота и развоја алтернативних видова руралне економије и руралног туризма

Демографски процеси у ваљевском крају на крају XX века, нарочито негативни демографски процеси, као што су пад укупног броја становника, последњих деценија смањење наталитета и природног прираштаја, неравномеран распоред становништва, прекомерно пражњење села, пораст удела старачких домаћинстава, пораст броја

домаћинства без наследника итд., указују на потребу интезивног праћења тих процеса, научно - истраживачки рад и слично, али изнад свега што брже предузимање конкретних осмишљених мера са циљем ублажавања негативних трендова, узимање у обзир целине простора и и скоришћавање компаративних предности које пружа прелепи, природно богати ваљевски крај, као и подизање квалитета живота на селу.

Да би људи остали, локална самоуправа треба да им обезбеди пристојне услове за живот, који осим путева, телефона, канализације, подразумевају и културне садржаје, како би по обављеном послу и они могли да се опусте и забаве попут оних који живе у граду. Такође треба укључити пољопривредне капацитете у извозно атрактивне програме сакупљања јестивих гљива, лековитог и ароматичног биља, оснивање фарми крзнаша, освајање производње биомасе у заштићеном простору и др. Овај циљ се може остварити кроз мере и активности као што су: Активности на подстицању сеоских домаћинства да се баве руралним туризмом, Адаптација и реконструкција сеоских културних домова (интернет сала).

8. Унапређење стања постојећих шума и повећање степена шумовитости

Укупна површина шума и шумских култура у граду Ваљево износи 27285 ха. Степен шумовитости је 30% у односу на оптималан од 35% утврђен Просторним планом Републике Србије. Остварено је око 0.3 ха површине шума по становнику. У укупној површини државне шуме покривају 27% (7359 ха), а приватне 73% (19926 ха). У укупном дрвном фонду доминирају лишћари са учешћем у укупној запремини од 91.9% и учешћем у укупном запреминском прирасту од 89.4%. Од врста дрвећа најзаступљенија је буква чије се учешће у укупној запремини (63.7%) и запеминском прирасту (62.8%) може оценити доминантним. Неповољније стање по узгојном облику је у приватним шумама: високе шуме чине свега 10%, а доминирају изданачке шуме са 70% и зашикарене састојине 20%. Од укупне обрасле површине државних шума високе шуме чине 46.56%, културе четинара 15.25%, изданачке шуме 26.13%, багремове шуме 2.16%, шибљаци 2.40% и шикаре 7.50%.

Основни проблеми уређења и коришћења шума и шумских земљишта су:

- Унапређење стања шума
- Повећање површине под шумом

Овај циљ ће се остварити кроз мере и активности као што су: Пројекат коришћења шума и шумскопривредног простора, Пошумљавање земљишта слабијег производног потенцијала према динамици утврђеној посебним основама газдовања шумама, Превођење неуредних у пребирне шуме, Увећање обраслости и примена интезивних мера неге у шумама.

9. Повећање бројности, побољшање структуре, квалитета и заштита ситне и крупне дивљачи као и развој комерцијалних ловишта

Укупна површина града Ваљева подељена је у два ловишта - Маглеш и Јелова Брега. Наменена су узгоју, заштити и коришћењу племените крупне и ситне дивљачи и то: срне, дивље свиње, зеца, фазана и пољске јаребице.

Полазећи од постојећег бројног стања и квалитета дивљачи основни проблеми ловног газдовања су:

- Неефикасна заштита неловне дивље фауне, као дела шумског екосистема,
- Постизање оптималне бројности популације,
- Постизање што вредних трофеја основних гајених врста,
- Организовање ловног туризма и др.

Повећање бројности, побољшање структуре, квалитета и заштите ситне и крупне дивљачи оствариће се кроз мере и активности као што су: Плански узгој племените крупне и ситне дивљачи, Редукција одстрела у односу на прираст и бројност фонда на годишњем и периодичном нивоу, Картирање биотопа ретких и угрожених врста дивљачи до 2014. године.

Одрживо коришћење пољопривредног земљишта као и развијене пољопривредне производње, ефикасно аганжовање људског потенцијала и повећање економске ефективности материјалних фактора развоја и других капацитета у производњи хране и аграрних сировина, условљено је издвајањем групе крупних произвођача, са предузетничким духом, способних за прилагавање променама на тржишту и у социо – економском окружењу. Ради повећања тржишне конкурентности аграрне понуде потребно је стимулисање процеса концентрације земљишта, стоке и техничких средстава у економски и биолошки виталним сеоским домаћинствима, независно од њиховог садашњег социјалног и економског статуса. Под условом обезбеђења подршке за спровођење Стратегије локалног одрживог развоја односно развоја пољопривреде, могуће је заустављање/успоравање негативних демографских тенденција на селу, праћено смањивањем броја пољопривредних газдинстава, с позитивним утицајем на повећање њихове просечне површине и побољшање других производно-економских перформанси. Упоредо са стимулисањем процеса укрупњавања пољопривредних газдинстава, обезбедиће се техничко-технолошко и организационо унапређивање пољопривреде применом следећих мера:

ТУРИЗАМ

Туризам на територији града Ваљева представља потенцијално врло значајну привредну и друштвену активност, првенствено због повољних природних услова, изузетних природних и културних вредности и близине београдског и

војвођанског тржишта које броји око четири милиона људи.

Најзначајнији су следећи постојећи и планирани туристички центри, места, комплекси и пунктови на територији града Ваљева :

- градски туристички центар Ваљево;
- туристички центар Дивчибаре, чији квалитет туристичке понуде треба подићи на виши ниво;
- планинска викенд насеља – Мравињци, Дебело брдо и Медведник;
- значајнија туристичка насеља – Петница, Бранковина, Лелић, Ваљевска Каменица и Таор, с тежиштем на развоју домаћинског туризма;
- комплекс ски стадиона "Повлен" на Повлену;
- комплекс подбранског аква-ситија "Стубо-Ровни";
- природна и непокретна културна добра – клисура реке Градац, строги природни резерват Црна река, Петничка пећина, манастир Пустиња, манастир Ђелије, црква Св. Јована у Јовани, црква брвнара у Миличиници и други споменици културе; и
- поједини центри у мрежи насеља, са специфичном туристичком функцијом – Поћуга (Тубравић), Ставе (Бобова) и Доње Лесковице.

Предуслов за активирање зона и предеоних целина је њихово међусобно саобраћајно повезивање, уз максимално коришћење постојеће путне мреже и железничког саобраћаја за организовање кругног кретања у функцији обједињавања и презентације туристичке понуде града.

Подручје Ваљева потенцијално је значајан транзитни простор (правац север - југ Шабац - Ваљево - Ужице, правац запад - исток Београд – Ваљево – Лозница -Република Српска, железничка пруга Београд-Бар), посебно у летњој сезони због близине будућег аутопута, што с аспекта културолошког туризма (сколошки, споменички, научни, едукативни) може имати велики значај.

Највећи потенцијал за развој туризма има шири простор Ваљевских планина са туристичким центром Дивчибаре, уз активирање нове туристичке целине Повлен, интегрисане са будућом акумулацијом "Стубо-Ровни". Потенцијали за планински туризам и рекреацију су првенствено у морфометријским, климатским и биолошким погодностима за планинарење и излете, активну рекреацију и боравак у очуваној природи. Потенцијале за развој туризма имају и Петница, као центар младих истраживача, с вредном природном и културном баштином, Бранковина с очуваним етно-вредностима, пределом и знаменитостима, Ваљевска Каменица с афирмисаним сеоским туризмом и значајни културно-историјски споменици на територији Града.

Бројне културно-историјске знаменитости на територији града, као и цркве и манастири ваљевског краја представљају својеврсне

туристичке атракције, као и археолошки локалитети из различитих периода.

Актуелна туристичка и рекреативна понуда Ваљевских планина и већине осталих туристичких потенцијала града није довољно развијена и активирана. Посебан проблем представља недовољна доступност и развијеност саобраћајне, техничке и туристичке инфраструктуре за комплетирање и активирање туристичких центара и целина.

Туристички центар Дивчибаре

Дивчибаре као најразвијенија туристичка дестинација Ваљева има велике потенцијале за даљи развој породичног, дејчег, спортског, активног и здравственог туризма, али су Дивчибаре суочене са бројним инфраструктурним проблемима.

За Дивчибаре је приоритет решавање питања водоснабдевања, канализационе мреже, отпадних вода и комуналног отпада и побољшање прилазних путева. За развој Дивчибара као значајног туристичког центра посебно је важна и реконструкција и изградња путне мреже у самом месту и то: реконструкција пута кроз центар Дивчибара од БС до Видика која укључује проширење саобраћајнице, моста, израду тротоара и јавне расвете, реконструкција пута од БС до Водовода и изградња пута од Водовода до нове ски стазе, реконструкција пута од центра до новог конгресног центра и реконструкција пута од центра према Црном врху и пута према Љутом Кршу. Када је у питању нова ски стаза неопходно је урадити добар прилазни пут и пратеће објекте поред стазе како би били испуњени неопходни услови за рад стазе пуним капацитетом и за већи број скијаша.

Поред базичне инфраструктуре, важно је радити на побољшању смештајних капацитета и унапређењу туристичких садржаја, а посебан подстицај даљем развоју Дивчибара и обogaћивању туристичке понуде и садржаја обезбедиће завршетак конгресног центра и његов почетак рада, а велики значај имаће и завршетак радова на визиторском центру и његово пуштање у функцију. За креирање ванпансионског дела туристичког производа важна је заступљеност спортских, рекреативних и других садржаја који у туризму чине познати амалган туристичког производа. Разноврсном и орјентисаном понудом како на зимску тако И на летњу сезону формирали би се услови за реализацију културно спортских догађаја са великим бројем учесника и посетилаца.

Изградњом спортских терена обезбедили би се услови не само за рекреацију туриста, већ и за припреме професионалних клубова чиме би ова туристичка дестинација добила на атрактивности. Обележавањем већ постојећих шумских путева и пешачких стаза које би се користиле као бициклическе стазе, стазе за јахање и трим стазе

отвориле би се могућности приближавања Дивчибара светским туристичким трендовима (европске бициклическе руте).

Проширивањем садржаја туристичке понуде стекли би се услови како за отварања нових радних места, тако и за анимирањем сеоских домаћинства у циљу њихвог укључивања у туристичку понуду Дивчибара.

Бранковина

Бранковина може да се позиционира на српском и иностраном туристичком тржишту специфичним туристичким производом заснованом на споју историје и традиције с природним атрактивностима и активностима у руралном окружењу. Међутим, за Бранковину је приоритет решавање питања водоснабдевања. Даљи развој културно-историјског комплекса подразумева израду урбанистичког плана, адекватан и уређен паркинг простор, отварање инфоцентра са сувенирницом, израду позорнице за одржавање културно-туристичких манифестација и стално место за трговинско-угоститељску понуду неопходну за прихват већег броја туриста. Такође, важно је урадити улично осветљење и осветљење унутар комплекса. Стварање нових садржаја омогућило би квалитетнији начин промовисања Бранковине.

Петница

Близина места Петница граду Ваљеву, као и већ постојећи квалитети којима се одликује ово туристичко место су идеална основа за надградњу и позиционирање у сам врх туристичке понуде подручја града Ваљева. Полазећи од већ постојећих потенцијала (спортско-рекреативни центар, језеро, пећина, научна установа, културно наслеђе), да би се у потпуности туристички варолизовала ова дестинација треба учинити следеће: отварање туристичког-инфоцентра са сувенирницом, приступити чишћењу језера како би му се вратила основна функција у заштити од бујица, уређење приобалног појаса за спортско-рекреативне активности, уређење простора за камповање у близини језера, изградња затвореног базена, оспособљавање Петничке пећине за посете туриста, изградња смештајних капацитета за спортисте, развој сеоског туризма, креирање услова за ванпансионску потрошњу. У садејству већ постојећих и кроз стварање нових садржаја, могу се очекивати позитивни непосредни и посредни економски и социјални ефекти.

Посебно треба нагласити да због постојећих потенцијала и постојања планске документације ово туристичко место у садејству јавног и приватног капитала нуди могућност да се уз мања улагања постигне најбољи ефекат у што краћем року. Овај туристички производ би имао функцију својеврсног покретача развоја што значи да би се ефекти његовог брзог и успешног комерцијализовања постепено ширили на друге, инвестиционо или технолошки захтевније производе.

Река Градац

Развојем потенцијала реке Градац обогатила би се туристичка понуда Града, имајући у виду близину реке. Неопходно је радити на развијању свести о здравом начину живота и могућностима које пружа активан одмор. За Градац је важно и питање регулисања саобраћаја. Даљи развој овог туристичког потенцијала подразумева уређење и обележавање већ постојећих пешачких и бициклических стаза у кањону реке, потпуније осветљење на већ уређеним пешачким стазама, прављење званичних и уређених плажа, прављење званичних и уређених места за камповање, прављење ЕКО села вајатског типа, изградња устава плетара, рестаурацију јазова и воденица, прављење вежбалишта за екстремне спортове и организовање годишњих манифестација, анимирање домицилног становништва за обезбеђивање смештајних капацитета. Велики потенцијал ЗПД Градац може се искористити и кроз понуду риболовног и ексклузивног риболовног туризма, понуду ловног туризма у виду једне годишње манифестације, орнитолошког туризма, фото сафари и кроз понуду културно-историјског садржаја клисуре (црква базилика, стари град, римски пут...).

Применом горе изложеног развојног концепта овог туристичког потенцијала, привукла би се нова категорија туриста због великог и константног обима тражње релаксационог односно активног одмора. Имајући у виду близину великих градских центара (Београд, Нови Сад) као и потребу савременог човека да на квалитетан и активан начин проведе свој одмор, лепеза садржаја у кањону реке Градац која не нарушава природни амбијент испунила би ова очекивања. Оно што даје посебност овој дестинацији због постојања добре ресурсне основе је могућност бављења екстремним спортовима.

Ревитализација Паунске бање

У паунској бањи постоје три извора - сви лековити (и блато) и термални (доказано испитивањима из 1935. и 1992 год.). Активирањем бање кроз уређење простора и изградњу одговарајућих смештајних омогућило би се ново запошљавање, остајање младих на селу, јер ће бања отворити широк спектар за развој услужних и производних делатности (смештај у домаћинствима, народна радиност, ресторани, кафићи, и др.), развој сеоског и здравственог туризма, могућност коришћења алтернативних извора енергије.

Ваљевске планине

Ваљевске планине, од коришћених, али не и искоришћених Дивчибара, до пространстава Медведника и Повлена, али и будуће језеро Ровни пружају велике могућности за различите видове туризма, од рекреативног скијашког, преко сеоског, до разних видова спортског и авантуристичког

(спелеологија, бициклизам, параглајдинг, лов, риболов...) туризма. Будућа акумулација „Стубо-Ровни“ заједно са планираним туристичким и скијашким садржајима на планини Повлен и његовом подножју омогућиће развој читавог тог краја.

Ваљевски крај је идеалан за реализовање авантуристичких активности. Трендови у туризму крећу се ка активном виду одмора, а пре свега авантуризму. У односу на остале регионе Србије, Ваљевске планине обилују ретким и веома привлачним природним дестинацијама за авантуристе (планине, стене, кањони, чисте реке, пећине, јаме). Активисти спортских организација савеза, удружења која се баве екстремним спортовима, ваљевски крај сматрају далеко привлачнијим од многих других планина. За адекватну употребу ових потенцијала неопходно је сегментисати их у различите целине и минимално их уредити како би били приступачни и обичним туристима. Такође је важна и надоградња постојећих и осмишљавање нових авантуристичких манифестација које би се реализовале у Ваљевском крају.

Туристичка сигнализација

Посебно значајан пројекат када је у питању развој туризма је и израда и постављање туристичке сигнализације у самој градској зони, на Дивчибарама и на целој територији Града. Пројектом се решава обавештавање, односно упућивање корисника туристичких услуга до туристичких потенцијала и садржаја туристичке понуде које обухватају туристичка места. Тиме се поједностављује сналажење посетилаца у простору и омогућава квалитетнији боравак у нашем Граду и околини. Културна добра од изузетног значаја изван Града означена туристичком сигнализацијом биће подстицај за посете широког круга корисника туристичких услуга.

Манастири

Када је у питању верски туризам, сигурно је да Ваљево са својим манастирима Лелић, Ћелије, Пустиња и Јовања представља један од центара тог вида туризма у нашој земљи. Да би се искористили сви потенцијали које пружа овај вид туризма неопходно је наставити улагања у одржавање и рехабилитацију приступних путева и још бољу промоцију. Битно је и подстицати туристичке аранжмане који би поред посете манастирима омогућили туристима посете и самом граду, његовим културно-историјским објектима и другим садржајима, као и посете другим туристички значајним дестинацијама на територији града.

Остале кључне активности које се могу планирати када је у питању развој туризма на

територији града Ваљева односе се на: креирање градског фонда за подстицај развоју туризма, израду стратегије развоја туризма града Ваљева, израду базе података свих туристичких ресурса, капацитета и потенцијала, доношење одговарајућих регулационих планова појединих туристичких дестинација и туристички атрактивних простора, припрему одговарајућих студија изводљивости за све кључне туристичке дестинације, припрему секторских програма за развој и промоцију појединих видова туризма, формулисање програма подршке постојећим предузећима и туристичким предузетницима, формулисање програма подстицаја и субвенција за инвеститоре у туризму, унапређење постојећих и организовање нових манифестација које ће побољшати понуду и посећеност, заједнички наступ на сајмовима свих туристичких субјеката, подстицање удруживања и организовања кроз туристичке кластере, едукацију запослених и радно ангажованих лица у туризму, креирање маркетинг плана промоције потенцијала града Ваљева.

4.2.3. ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Визија: *Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана*

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
<i>Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана</i>	Успостављање ефикасног система социјалне и дечје заштите јачањем превенције и борбе против сиромаштва и социјалне инклузије	Повећан опсег корисника увођењем нових услуга социјалне заштите за 20 %	Отварање Дома за бескућнике (за округ) СОО телефон и сигурна кућа за жене и децу жртве Стварање мреже волонтера за пружање помоћи свим грађанима са посебним потребама и другим осетљивим групама Организовање Саветовалишта за децу и младе под ризиком и њихове родитеље Организовање програма за младе у сукобу са законом Клуб и дневни центар за децу и младе под ризиком	Индикатори одрживости – друштвени развој од 11- 20
		Повећан квалитет социјалне заштите јачањем капацитета институција и унапређењем постојећих услуга за 20 %	Организовање кућне неге за старе у градском и руралном подручју Континуирана едукација, кампање и координација запослених у социјалној заштити и партнерских организација Оснивање и рад комисије за родну равноправност Израда и ажурирање базе података о социјално осетљивим групама	
	Доступније основно и средње образовање за 10 %	Обезбеђивање превоза за ученике Подстицање на даље школовање изграђеним системом материјалне подршке посебним групама ученика и студената Оснивање "школа по мери детета" (за специфичне групе - мањинску –ромску, сеоске, децу са тешкоћама у развоју, децу на болничком лечењу)	Индикатори одрживости – друштвени развој од броја 11 до 20	
	Унапређен квалитет образовања за 30%	Увођење педагошких асистената пројекти – мали ресурс центри (библиотеке, играчке, биље, здрава храна, ресурс центар за ромски језик, информатику за родитеље) Центри за обуку наставника и организовање центара за рад са талентованим ученицима као и организовање центара за стручно усавршавање запослених у образовању		

			Завршетак изградње и опремање нове основне школе Милован Глишић	
		Подршка додатном и алтернативном образовању кроз систем подршке талентованим ученицима и студентима	Јачање Фондације за талентоване ученике и студенте кроз сарадњу са привредом и меценама	
		Унапређено перманентно образовање за 60 %	Оснивање Тренинг центра за перманентно образовање, преквалификацију и стицање додатних пословних вештина на подручју Града Ваљева Оснивање центра за развој и учење страног пословног језика	
		Унапређење материјално-техничких услова и капацитета предшколског образовања	Замена фасадне столарије, адаптација школских простора, набавка мобилијара и аудио-визуелних средстава и комби возила, као и увођење видео надзора у градским вртићима Доградња и надградња обданишта Звончић	
	Унапређење културних активности града	Дефинисање градске културне политике, реорганизовање и унапређење рада установа културе кроз повећање програма и активности као и посећености културних догађаја за 20%	Израда Стратегије развоја културе Ваљева Реконструкција сцене и других делова објекта Центра за културу Обезбеђивање приступачности Центра за културу за инвалиде Реконструкција биоскопа и реконструкција Галерије "34" Проширење капацитета Народног музеја Ваљево и повећање броја програма Народног музеја Ваљево Изградња нове библиотеке Оснивање градског оркестра Оснивање Клуба љубитеља филма Стратегија развоја Тешњара ДУП за Тешњар	Индикатори одрживости од 11-20

	Развијање ефективне и ефикасне локалне управе кроз јачање учешће грађана у процесу одлучивања и побољшању квалитета услуга локалне самоуправе и унапређење партнерстава приватног, цивилног и јавног сектора	Унапређење очувања и промоције културне баштине за 50%	Оснивање Фонда за ревитализацију Тешњара и реконструкција објеката у Тешњару Реконструкција Дома војске Уређење екстеријера Куле Ненадовић Ревитализација Бебића луке Израда ДУП Бранковине	Индикатори одрживости од 11-20
		Развој уметничког стваралаштва за 20%	Уметничка школа за старе занате Промоција и презентација локалних културних вредности Оснивање професионалне позоришне сцене Фестивал савременог уметничког стваралаштва младих Јесењи салон уметности	
		Повећање учешћа и утицаја грађана у животу локалне заједнице за 20%	Промоција и спровођење принципа Агенде 21 (Форум партнера, Савет за развој, трибине и консултације са грађанима) Градски омбудсман Оснивање Комисије за борбу против корупције	
		Увођење савремених технологија у раду локалне управе	Увођење е-управе	
		Подизање капацитета за ефикасно и квалитетно пружање услуга грађанима	Израда програма обука запослених у локалној самоуправи као и њихово континуирано спровођење	
Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана	Унапређење здравља локалне заједнице кроз превенцију и здраве стилове живота	Унапређење превенције болести за 20%	Едукација грађана и превенција обољења Унапређење рада школе за труднице и родитељство Превенција болести зависности	
		Здрави стилови живота	Едукација о штетности пушења и дуванског дима Спортска амбуланта	
	Побољшање и увођење одговорне политике у области безбедности и заштите града и грађана	Побољшање рада и координације рада кључних институција	Регулисање осветљења и видео надзора у граду Упознавање јавности о могућностима решавања проблема безбедности Континуирани едукативни програми о безбедности за децу, родитеље и наставнике Обележавање дана безбедности у саобраћају	Индикатори одрживости – друштвени развој од 11-20

	Побољшање безбедности грађана у случају природних непогода	Обука спасилачких јединица и јединица цивилне заштите Регулисање простора за обуку
	Превенција еколошких ризика и удеса	Процена еколошке и здравствене безбедности Подизање капацитет стручних служби за случајеве технолошко-техничких несрећа
Унапређење услова за бављење спортом	Унапређење, реконструкција и изградња спортске инфраструктуре	Изградња затвореног базена, нове хале спортова и мини спортских терена
	Унапређење услова за бављење школским спортом	Реконструкција, асфалтирање и изградња школских спортских терена, фискултурних сала.

Коментар

Успостављање ефикасног система социјалне и дечје заштите јачањем превенције и борбе против сиромаштва и социјалне инклузије. Грађани и кључне институције препознају актуелне проблеме који се односе на социјалну политику града. То су углавном проблеми везани за жене, децу и младе под ризиком (деца без родитељског старања, деца из породица са дисфункционалним породичним обрасцима, деца са посебним потребама, деца са поремећајима у понашању и сукобу са законом), децу и младе осетљивих група (мањине, избеглице, расељени, материјално угрожени) и децу жртве насиља, занемаривања, злоупотребе; старе, сиромашне, бескућнике и психијатријске пацијенте. Зато се дефинисани стратешки и специфични циљеви за социјалну инклузију управо односе на ту популацију, а предложени пројекти би требало да покрију већи део поменуте групе становништва и градског и руралног дела Града Ваљева. Решавање ове проблематике итекако би смањило предрасуде, стереотипије, али и подигло на виши ниво њихов положај (друштвени, економски), као и ниво свести грађана Ваљева о важности решавања ових проблема.

Успостављање модерног и ефикасног система образовања. Град Ваљево има добру мрежу основних и средњих школа, са објектима који углавном задовољавају потребе за квалитетно одржавање наставе и ваннаставних активности. Неопходно је завршити основну школу у месној заједници Брђани, што је предвиђено Стратегијом развоја у области Инфраструктура. Лошија ситуација је објектима за дечју заштиту и предшколско образовање, тако да је у том делу друштвеног развоја предвиђена санација и доградња постојећих, као и изградња нових капацитета, пре свега обданишта у Месној заједници Градац. Постоји простор за унапређење квалитета наставе, што би се постигло стручним усавршавањем наставника и стварањем бољих услова за рад, као и већом бригом о талентованим ученицима. Стратегија развоја у овој области инсистира на доступности образовања посебним групама деце и младих. Транзиција, тржишна економија и висока незапосленост намећу потребу образовања одраслих, преквалификације и стицања додатних вештина, тако да се пројектује значајан раст перманентног образовања у планском периоду, који се реално може реализовати сарадњом високошколских установа, Националне службе запошљавања, Града Ваљева и привреде.

Унапређење културних активности града. Ваљево је град који се поноси својом историјом, традицијом, културом и духовношћу. Ваљево има велики број установа културе којима је оснивач и које коректно испуњавају основну делатност, а неке су препознатљиве и ван своје средине - Народни музеј, Модерна галерија (стална поставка академика Љубе Поповића) и Међународни

уметнички студио "Радван Трнавац Мића". Ваљево има и традицију градских манифестација, међу којима су најпознатије Тешњарске вечери и Цез фестивал који трају четврт века. Култура је област у којој Ваљево има велики потенцијал, добро искуство и солидну инфраструктуру, коју треба ревитализовати и појачати, а све то умрежити дефинисаном културном политиком, односно израдом Стратегије развоја културе Ваљева. Зато су специфичним циљевима наглашене потребе ревитализације постојећих установа, проширење културних садржаја и јачање уметничке сцене, поготово омладинске. Део јавности дуже време инсистира на новој згради Градске библиотеке, галерији која није специјализована и у којој би могли да излажу ваљевски уметници, а највише на оснивању професионалног позоришта с обзиром на изузетно велики број академских и аматерских глумаца, редитеља, сниматеља, продуцената и других професионалаца у овој области. С обзиром на искуства других градова сличне величине, као и могућности буџета, привреде и грађана, професионално позориште једино је одрживо по "принципу пројеката", како је документом и предвиђено.

Велики проблем културе у Ваљево у ширем смислу, пре свега односа према споменицима културе, али и културног концепта који би се ту применио, представља неуређеност Тешњара, који је једна од ретких сачуваних српских чаршија с краја 18. века. Коначно решење затварања саобраћаја, одржавања, садржаја итд, један је од највећих императива Ваљево у домену културе и заштите културне баштине. Другим специфичним циљем предвиђене су активности за коначно решавање тог проблема, али и за стављање у употребну функцију других познатих споменика културе града Ваљево.

Развијање ефективне и ефикасне локалне управе управе кроз јачање учешћа грађана у процесу одлучивања и побољшању квалитета услуга локалне самоуправе и унапређење партнерстава приватног, цивилног и јавног сектора. Локална самоуправа треба да развија вредности ефективности и ефикасности, да брзо, квалитетно и економично обавља послове и задатке, да је отворена за праћење и контролу у свим сегментима функционисања. Потребно је радити на унапређењу квалитета услуга и увођењу савремених технологија у рад локалне самоуправе. У Ваљево постоји значајан број активних невладиних организација и удружења. Последњих година, захваљујући различитим пројектима у којима су учествовали заједно са локалном управом, развила се добра међусобна сарадња. За одрживи развој Ваљево потребно је да локална управа има сталне консултације са грађанима, организацијама цивилног сектора, предузетницима и привредницима. То је уједно и начин да се мења свест грађана о њиховој улози у процесу одлучивања као и креирања квалитета њиховог

живота. Управо у том правцу су ишле и идеје овог стратешког циља - партиципација грађана, улога цивилног сектора, волонтера, као и развој корпоративне одговорности.

Унапређење здравља локалне заједнице кроз превенцију, здраве стилове живота и заштиту животне средине. Предуслов економског напретка локалне заједнице јесу здрави грађани. Начин живота, еколошки и санитарни услови, епидемија кардиоваскуларних и других обољења са снижавањем доње границе за њихову појаву, намећу потребу планирања превенције и заштите здравља становништва. Обезбеђење здраве животне средине, подстицање здравих стилова живота (шетња, рекреација, спорт, начин исхране), превенција најчешћих болести и болести зависности, боља информисаност и јачање свести о свему томе - кључни су циљеви развоја и деловања за овај стратешки циљ.

Побољшање и увођење одговорне политике у области безбедности и заштите града и грађана. Стратегија за безбедност је усвојена 2008. и средства за акционе планове су одређена градским буџетом. Основан Савет за локалну безбедност има периодичне састанке и покушава да имплементира стратегију. Предложени приоритети су допуна већ постојећим дефинисаним приоритетима у стратегији и на тај начин употпуњују концепт безбедности.

Унапређење услова за бављење спортом. Неопходно је унапредити и развијати спортску инфраструктуру. Међу најважнијим пројектима спортске инфраструктуре неопходно је истаћи изградњу нове хале спортова, као и затвореног базена који ће у великој мери помоћи даљи развој спорта у граду и повећати квалитет живота грађана Ваљева. Поред тога неопходно је реконструисати велики број школских спортских објеката и терена.

4.2.4. Заштита животне средине

Визија: Ваљево је град унапређене и очуване животне средине

Визија	Стратешки циљеви	Специфични циљеви	Кључне активности	Индикатори одрживости
Ваљево је град унапређене и очуване животне средине	Висок ниво еколошке свести	Унапредити ниво јавне свести и еколошке културе грађана	Едукација и информисање различитих категорија становништва уз помоћ локалних медија; организација стручних скупова и трибина; формирање центара (регионалних и локалних) у којима ће се вршити обука заинтересованих за даље промовисање заштите животне средине и активности везаних за то	Индикатори одрживости – Заштита животне средине од броја 1 до 10
		Унапредити учешће јавности у процесу доношења одлука од значаја за заштиту животне средине	Едукација и информисање јавности о важности учешћа у процесу доношења одлука од значаја за животну средину	
		Успоставити систем информисања о стању животне средине у граду	Израда електронске базе података о стању животне средине; припрема редовног извештаја о стању животне средине; редовно објављивање информација на сајту града	
	Успостављен мониторинг индикатора стања у животној средини	Унапређење система мониторинга квалитета ваздуха, воде, земљишта и буке. Изградња метеоролошке станице на Дивчибарама		
	Унапређење стања у животној средини	Смањити ниво загађења ваздуха	Израда програма контроле квалитета ваздуха Израда интегралног катастра загађивача	
		Успостављање одрживог регионалног система управљања отпадом	Израдити локални план управљања отпадом Изградња регионалне депоније и трансфер станице Претоварна станица и рециклажно двориште Проширење комуналних услуга на целокупно подручје града укључујући и сва села Развој примарне селекције комуналног отпада	

		Сарадња локалне заједнице, инспекцијских органа, стручних служби и потенцијалних загађивача на процесу очувања животне средине и спречавању загађења	Организовање скупова и састанака са представницима потенцијалних загађивача	
Ваљево је град унапређене и очуване животне средине	Очувани природни ресурси	Очуван и унапређен биодиверзитет	Еколошко зонирање и вредновање простора	
		Решавање питања отпадних вода	Изградња канализације и постројења за пречишћавање отпадних вода на Дивчибарама	
		Очување заштићених природних добара	Израда и примена програма и пројеката заштите и унапређења стања дивљих врста биљака и животиња, њихових заједница и станишта на простору ЗПД "Клисура реке Градац" Унапређење природних станишта у сарадњи са НВО (ловачка и роболовачка удружења, планинари, љубитељи природе)	
	Развијен систем за спречавање негативних утицаја на животну средину	Усклађена стратешка планска документација	Израда акционих планова заштите животне средине Акустичко зонирање града	
		Успостављен систем контроле потенцијалних загађивача	Израда студије о могућим зонама и тачкама еколошких акцидената као и планова за реаговање Израда краткорочних акционих планова квалитета ваздуха	
	Оптимално коришћење и развој обновљивих извора енергије	Подстицање оптималног коришћења енергије сунца и ветра на територији града	Израда катастра и плана коришћења расположивих природних ресурса Стимулисање развоја и пројеката везаних за коришћење обновљивих извора енергије и пројеката везаних за побољшање енергетске ефикасности Активности на подстицању коришћења енергије сунца и ветра	
Повећање енергетске ефикасности		Унапређење енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије у објектима јавне намене Израда стратегије енергетске ефикасности града Ваљева		

Коментар:

Ваљево је културни, привредни и саобраћајни центар регије. За град Ваљево важи мишљење да спада у крајеве са релативно очуваном и здравом животном средином. Ипак Ваљево има значајних проблема у области заштите животне средине, од којих су неки препознати и обухваћени Локалним еколошким акционим планом усвојеним у фебруару 2005. године, као и новим ЛЕАП-ом који је усвојен 2010. године.

За решавање питања из домена заштите животне средине и унапређивања услова живота и економског развоја, од кључне је важности информисаност грађана о најширем спектру ових питања и њихова заинтересованост и спремност да се директно или кроз институције друштва ангажују на њиховом решавању. Зато се јачање еколошке свести, са посебним акцентом на децу школског узраста, унапређивање еколошког образовања и подизање квалитета и интензитета информисања најшире јавности мора посматрати јединствено, као целовит задатак који гарантује далекосежност и трајност подухвата у домену заштите животне средине.

Као последица људске активности у простору јављају се и негативни утицаји на животну средину. У процесу заштите животне средине значајно место заузимају контрола и праћење загађења. Да би се као друштво могли развијати и истовремено будућим покољенима оставити здраву основу за њихов развој, нужна је сарадња свих субјеката друштва у циљу смањења загађења животне средине и његовог довођења у прихватљиве границе.

Очување природних ресурса намеће се као један од приоритетних задатака у домену заштите животне средине.

Коришћење природних ресурса на неадекватан и несразмеран начин проузрокује ненадокнадиве штете у животној средини. Због тога је значајно утврдити којим и коликим природним ресурсима располаже град Ваљево и на основу тога сачинити план њихове експлоатације уз обавезне мере заштите животне средине и рекултивацију простора. Само тако можемо се развијати на одржив начин, што је један од императива кад је заштита животне средине у питању.

Циљ нам је да успемо да развијемо систем на начин да делујемо превентивно, чиме ћемо енергију и материјална средства које би утрошили за санирање последица, моћи да уложимо у даљи развој и тиме их утрошимо далеко продуктивније. Како до неких нежељених последица ипак може доћи, да би се ефикасније ублажиле, потребно је развити механизме деловања ако до истих дође. Тако ће град Ваљево постати место на које су поносни они који у њему живе, а они што дођу, пожелеле да остану.

5. РЕСУРСИ / БУЏЕТ

Средства за реализацију ове Стратегије обезбеђиваће се из градског Буџета, буџета Републике Србије преко надлежних Министарстава, инвестицијама Јавних предузећа Републике Србије, из предприсупних фондова Европске Уније, кроз јавно-приватна партнерства, делом из донаторских буџета за која ће се конкурисати преко пројеката који ће се развити из овог стратешког плана, као и из других доступних извора.

Град Ваљево ће у наредном периоду у складу са својим могућностима настојати да финансира што већи број капиталних и других пројеката у складу са приоритетима. При одабиру пројеката који ће се финансирати из буџета Града и других извора наведених у Акционом плану узимаће се у обзир њихов утицај на целокупни развој града.

Приликом имплементације ове Стратегије, веома је важно узети у обзир економску евалуацију пројеката повезаних са испуњењем стратешких циљева, специфичних циљева и активности.

Стратешки развој Града Ваљева захтева значајне финансијске ресурсе за реализацију активности предвиђених Акционим планом. Због тога ће Град морати да ојача своје напоре да стимулише потенцијалне инвеститоре на локалном нивоу, и мораће да тражи екстерне изворе финансирања на националном и међународном нивоу.

6. АКЦИОНИ ПЛАНОВИ

6.1. Акциони планови по приоритетима

6.1.1. Инфраструктура и просторно планирање

ПРИОРИТЕТ

Инфраструктура и просторно планирање

ВИЗИЈА

Ваљево је уређен град са развијеном и модерном инфраструктуром која обезбеђује стабилан привредни развој и висок квалитет живота.

Стратешки циљ 1.1.

Саобраћајна инфраструктура на подручју града обезбеђује квалитетну повезаност

р. б.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Виши ниво саобраћаја и саобраћајних веза на подручју града Ваљева	Пројектовање и изградња Синђелићеве улице са раскрсницом и мостом (спајање са ул. Кнеза Михаила и ул. Мирка Обрадовића	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...», Министарства	2012.	20.000.000 дин. Градски буџет Министарства за инфраструктуру Конкурси	Побољшање безбедности и стављање у функцију изграђеног моста и за теретни и аутобуски саобраћај
		Пројектовање и изградња саобраћајнице кроз индустријску зону	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...», Министарства	2011-2013	40.000.000 дин Градски буџет Министарства Фондови ЕУ Остало	Изграђена саобраћајница кроз планирану Дужина путева у км по км ²
		Реконструкција комплетне Карађорђевог улице у Ваљево	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...», Министарства	2011.-2014.	220.000.000 динара Градски буџет Министарства Фондови ЕУ Остало	Дужина путева у км по км ² Реконструисана улица
		Изградња продужетка улице Јакова Ненадовића	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2012	19.185.000 динара Градски буџет Министарства Фондови ЕУ Остало	Дужина путева у км по км ² Изграђена улица
		Мајевичка улица	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2013	Градски буџет Министарства Фондови ЕУ	Дужина путева у км по км ² Реконструисана улица

Улица Остоје Стојановића	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2013	Градски буџет Министарства Фондови ЕУ	Дужина путева у км по км ² Реконструисана улица
Улица Чедо Вујића	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2013	Градски буџет Министарства Фондови ЕУ	Дужина путева у км по км ² Реконструисана улица
Пројектовање и изградња подводжњака на „ИВЕРКУ“	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Министарства	2013-2014	10.000.000 дин Градски буџет Министарства Фондови ЕУ	Повезивање индустријске зоне и за теретна возила са магистралним путем у функцији безбедности саобраћаја
Пројектовање и изградња дела северне обилазнице са денивелисаном раскрсницом М21 са пругом	Град Ваљево, Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2013-2015	300.000.000 дин Градски буџет Министарство инфраструктуре Фондови ЕУ Остало	Безбедност саобраћаја на пружном прелазу Законски пропис Дужина путева у км по км ²
Пројектовање и изградња тунела на правцу М4	Град Ваљево, Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2012-2015	150.000.000 дин Градски буџет Министарство инфраструктуре Фондови ЕУ Остало	Безбедност саобраћаја, укидање транзитног и теретног саобраћаја кроз Центар града и «Парк пећина» мањи утицај на животну средину
Пројектовање и изградња моста на реци Колубари са приступним саобраћајницама	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Министарства	2011-2015	Градски буџет Министарство инфраструктуре Фондови ЕУ Остало	Мањи саобраћај кроз центар, повезивање центра са МЗ «Градац», мањи утицај на животну средину,
Израда Саобраћајне студије за подручје ГУП-а	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Стручне куће	2011-2012	5.000.000 дин Градски буџет	Провера планских решења ради оправданости изградње са одређивањем приоритета у изградњи

2.	Локални путеви су асфалтирани	Пројекти техничког регулисања саобраћаја са сигнализацијом за вођење саобраћаја и туристичком сигнализацијом	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011-2013	4.000.000 дин Градски буџет	Безбедност саобраћаја уз саобраћајну сигнализацију на правом месту у потребном броју
		Пројектовање и изградња тротоара на регионалним и магистралним правцима кроз насељена места	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2012-2014.	30.000.000 дин Градски буџет Министарство инфраструктуре	Безбедност пешака, Законски пропис
		Пројектовање, изградња и реконструкција локалних и некатегорисаних путева и инфраструктуре на следећим правцима:	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2016.	Укупна вредност доле наведених деоница износи: 300.000.000.дин Градски буџет Министарство инфраструктуре Фондови ЕУ Остало	Пристапачност сеоског подручја са центром Ваљева као основни предуслов за уједначен развој на целокупној територији Града Дужина путева у км по км ²
		Пут Л 1002 Дивци – Кланица – Караула Деоница: Кланица – Караула Дужина 6,84 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Пут Л 1004 Горња Грабовица (М21) Горња Забрдица Л 1005 Деоница: Крстивојевићи – Л 1005 Дужина: 0,80км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Л 1006 Бранковина – Бабина Лука – Караула (Р 270) Дужина: 4,3км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²

Л 1007 Ваљево Д.Буковица Г. Буковица – Л 1014 Деоница: Горња Буковица – Трчипоље (Л 1014) Дужина:	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1009 Ваљево Рађево Село – Котешница (Л 1010) Деоница: Рађево Село – Котешница (Л 1010 Дивље брдо – Царић) Дужина: 0,5км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1010 Дивље брдо – Царић Дужина: 3 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1011 Балиновић (Р 111) – Причевић (М4) Деоница: Балиновић-Гупанци Дужина: 1 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1014 Царић (Р 206 а)- Оглађеновац – Гаража (Р 207) Деоница:Оглађеновац - Гаража (Р 207) Дужина: 4км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1016 Ставе (Р 113) – Ситарнице – Совач (Р111) Деоница: Ситарнице – Совач (Р111) Дужина: 6,10 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Л 1017 Ставе (Р 113) – Дренајић – Љубовија (Зелени вир) Деоница: Дренајић – Зелени вир	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру	Дужина путева у км по км ²

	Дужина: 11,7 км	ЈП «Дирекција за урбанизам... »,		Министарство за НИП Остало	
	Л 1019 Тубравић (Р 111) – Брезовице – Милавац-Мојићи- Вујиновача (Р 111) Деоница: Мојићи – Вујиновача (Р 111) Дужина: 4 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
	Л 1021 Стубо (Р 111) – Лелић (Р 213) Деоница: Стубо-Радојичићи Дужина: 4,35 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
	Л 1024 Горње Лесковице – Бачевци (Ластра М21) Деоница: Горње Лесковице – Бачевци (Ластра М21) Дужина: 5,5 км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
	Л 1025 Повленска коса (Р 213) – Доњи Таор – Сијање Деоница: Повленска коса – Доњи таор Дужина: 6,5км	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
	Пут у Млађеву	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
	Пут Каменица -засеок Крстић	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²

		Пут Јаућански вис -Гола Глава	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Пут у Белошевцу	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Пут Електроисток -Забрдица	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Некатегорисани пут Пакље Р 111 - Пакље	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
		Пут у Јасеници	Град Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам... »,	2011.-2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
3.	Ваљево је добро повезано са главним саобраћајним коридорима	Израда претходне студије изводљивости за изградњу деонице пута М4 од Попучака до везе са будућим аутопутем	Дирекција за путеве Републике Србије Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и	2011.-2012	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Израђена студија изводљивости

	изградњу Ваљево, Градска управа Ваљево			
Изградња деонице М4 од Попучака до везе са будућим аутопутем Дужина 10 -12 км	Дирекција за путеве Републике Србије Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљево, Град Ваљево	2013. -2016.	Буџет Града Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Остало	Дужина путева у км по км ²
Наставак изградње пута М 21 од укрштања са путем М4 (Горић) до пута за Шабац (Горња Грабовица) Дужина 4 км	Дирекција за путеве Републике Србије Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљево, Град Ваљево	2013. - 2017.	НИП Министарство за инфраструктуру Буџет града	Дужина путева у км по км ²
Довршетак изградње пруге Ваљево – Лозница и пратеће инфраструктуре	Република Србија Министарство за инфраструктуру ЈП „Железнице Србије“ Град Ваљево	2011. и до завршетка	220.000.000 евра Буџет Републике Србије	Дужина путева у км по км ² Дужина изграђеног железничког колосека
Изградња комерцијалног аеродрома у Дивцима	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљево Заинтересоване приватне компаније	2013. -2016.	Страни и домаћи инвеститори Министарство инфраструктуре Град Ваљево Јавно приватно партнерство	Број домаћих и страних путника Количина превезеног терета

Стратешки циљ 1.2.

Подручје града Ваљево је покривено квалитетном водоводном и канализационом инфраструктуром

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Даље ширење и реконструкција водоводне и канализационе мреже	Реконструкција постројења за пречишћавање воде „Пећина“	ЈКП „Водовод“ Ваљево Град Ваљево Министарства	2011.-2016	190.000.000 дин. ЈКП „Водовод“ Град Ваљево Министарства Донације Фондови	број домаћинстава са сигурним приступом води за пиће број центара надзора – број објеката
		Даљински надзор и управљање системом ЈКП „Водовод Ваљево“	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016	45.000.000 дин. ЈКП „Водовод“ Град Ваљево Министарства Донације Фондови	број домаћинстава са сигурним приступом води за пиће број центара надзора – број објеката
		Изградња водовода Дегурић, Драчић, Зарубе, Жабари	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016	104.000.000 дин ЈКП „Водовод“ Град Ваљево Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
		Реконструкција црпне станице „Градац“	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2010.-2011	60.000.000 дин ЈП Србија воде ЈКП „Водовод“	Број домаћинстава са сигурним приступом води за пиће
		Изградња водовода „Дрочине“	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016	57.000.000 дин ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
		Изградња водовода Рађево Село - Златарић	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016	48.000.000 дин ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање

			91.000.000 дин	
Изградња водовода Бранковина	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016	ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Водоводни систем Дупљај	ЈКП „Водовод“ Ваљево Град Ваљево Надлежна министарства	2011.-2016.	9.086.000 дин. Град Ваљево Донатори Министарство за НИП	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
			47.000.000 дин	
Изградња водовода Царић	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Изградња водовода Драчић	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	35.000.000 дин ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
			36.000.000 дин	
Изградња водовода Дивци	ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	ЈКП „Водовод“ Министарства Донације Фондови	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Снабдевање водом села Стубо	ЈКП „Водовод“ Ваљево Град Ваљево Надлежна министарства	2011.-2016.	14.250.000 дин. Град Ваљево Донатори Министарство за НИП	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Снабдевање водом села Ровни	ЈКП „Водовод“ Ваљево Град Ваљево Министарства	2011.-2016.	36.500.000 дин. Град Ваљево Донатори Министарство за НИП	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Водоснабдевање и П.П.В. у Каменици	Град Ваљево ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	17.000.000 дин. Буџет града ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање

			Фондови ЕУ	
Водоснабдевање туристичког места Дивчибаре	Град Ваљево ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	250.000.000 дин Буџет града ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства Фондови ЕУ	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање
Реконструкција централног уређаја за пречишћавање отпадних вода „Горић“	Град Ваљево ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	400.000.000 дин Буџет града ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства Фондови ЕУ	Управљање отпадним водама Квалитет површинских вода Број изграђених објеката канализационе инфраструктуре/год
Завршетак радова на прикључењу канализационе цеви "Горић" на ППОВ "Горић"	Град Ваљево ЈКП "Водовод" Ваљево Министарства	2011.-2016.	100.000.000 дин. Буџет града ЈКП "Водовод" донације	Број домаћинстава прикључених на систем пречишћавања
Ревизија и комплетирање постојеће пројектне документације и завршетак изградње канализације у МЗ Пети пук	Град Ваљево ЈКП "Водовод" Ваљево	2011.-2016.	100.000.000 дин Буџет града ЈКП "Водовод" Донације Министарства Донације Фондови	Изграђена канализација Број домаћинстава прикључених на систем канализације
Канализациони колектор Попаре	Град Ваљево ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	ЈКП Водовод Ваљево Министарства Фондови ЕУ Донатори	Управљање отпадним водама Квалитет површинских вода Број изграђених објеката канализационе инфраструктуре/год
Кишна, фекална и водоводна мрежа по траси канала ЈАЗ (санација Јаза – друга	Град Ваљево ЈКП „Водовод“ Ваљево Министарства	2011.-2016.	47.000.000 дин ЈКП Водовод Ваљево ЈП „Србија воде“ Министарства	Управљање отпадним водама Квалитет површинских вода

	фаза)	ЈП „Србија воде“		Фондови ЕУ Донатори	Број изграђених објеката канализационе инфраструктуре/год
2. Завршетак изградње регионалног водопривредног система и пратеће инфраструктуре	Цевовод за транспорт сирове воде од бране «Ровни» до ППВ «Пећина» у оквиру Регионалног водопривредног система «Ровни» прва фаза: изградња цевовода од бране «Ровни» до црпне станице «Пакље»	ЈП“ Колубара” Министарства	2011.-2016.	ЈП „Колубара“ Министарства Град Ваљево Донације Фондови ЕУ	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање Број предузећа којима се решава снабдевање
	Цевовод за транспорт сирове воде од бране «Ровни» до ППВ «Пећина» у оквиру Регионалног водопривредног система «Ровни» друга фаза: изградња цевовода од црпне станице «Пакље» до ППВ «Пећина»	ЈП“ Колубара” Министарства	2011.-2016.	ЈП „Колубара“ Министарства Град Ваљево Донације Фондови ЕУ	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање Број предузећа којима се решава снабдевање
	Регионални водоводни систем за снабдевање водом од ППВ «Пећина» до резервоара «Гајина»	ЈП“Колубара” Министарства	2011.-2016.	ЈП „Колубара“ Министарства Град Ваљево Донације Фондови ЕУ	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање Број предузећа којима се решава снабдевање
	Регионални водоводни систем за снабдевање водом од резервоара «Гајина» до потрошача	ЈП“Колубара” Министарства	2011.-2016.	ЈП „Колубара“ Министарства Град Ваљево Донације Фондови ЕУ	Број домаћинстава којима се решава водоснабдевање Број предузећа којима се решава снабдевање

Регионални
водопривредни систем
«Ровни»
- Уређење подбранског
подручја

ЈП «Колубара»
Министарства

2011.-2016.

ЈП «Колубара»
Министарства
Град Ваљево
Донације
Фондови ЕУ

Број м2 уређеног
земљишта

Стратешки циљ 1.3.

Електроенергетска и енергетска инфраструктура је побољшана и развијена

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Реконструкција постојећих и изградња нових трафостаница, водова и далековода	Далековод 35кв и 10кв „Осеченица – Дивчибаре“	Електро-дистрибуција Ваљево Град Ваљево	2011-2012.	54.947.114 дин ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН
		Кабловски Вод 35кв „Дивчибаре“	Електро-дистрибуција Ваљево Град Ваљево	2011.-2012	10.300.000 дин ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН
		Далековод 35кв од ТС 110/35кв „Осечина“ до ТС 35/10кв“Каменица“	Електро-дистрибуција Ваљево Град Ваљево	2011-2012.	36.000.000 дин ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН
		ТС 35/10КВ “ДИВЦИ“ са уклапањем у 35кв Мрежу	Електро-дистрибуција Ваљево Град Ваљево	2011-2012.	52.625.000 дин ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН
		Кабловски Вод 35КВ за запајање ТС 35/10КВ“ВАЉЕВО 11“	Електро-дистрибуција Ваљево Град Ваљево	2011-2012.	10.312.500 дин ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН
		Изградња ТС 35 kV са објектом за смештај опреме на Дивчибарама за одржавање електроенергетске	Град Ваљево и Електро-дистрибуција Град Ваљево	2011-2012	70.000.000 дин. ЕПС Надлежна министарства	Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива Капацитет у трафостаницама ВН/СН

		мреже и објеката				
		Наставак топлификације Града Ваљева у 4 фазе	ЈКП Топлана Ваљево Министарства	2011-2016	1.094.000.000 дин. Град Ваљево Министарства ЕУ фондови Донације	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива Изграђено мреже у односу на комплетну мрежу Број дана са лошим квалитетом ваздуха
2.	Проширење топловодне мреже и успостављање ефикасног система грејања	Уградња делитеља топлоте и термостатских вентила	ЈП „Топлана“ Министарства	2011-2015.	45.220.000 дин Град Ваљево, Министарство енергетике	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива Број уграђених делитеља топлоте и термостатских вентила
		Уградња мерно- регулационе опреме и балансирање секундарне инсталације	ЈП „Топлана“ Министарства	2011-2015.	11.820.000 дин ЈП „Топлана“ Град Ваљево	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива
		Уградња Енергетски Ефикасних Пумпи	ЈП „Топлана“ Министарства	2011.-2015	3.840.000 дин ЈП Топлана Град Ваљево, Министарство енергетике	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива Број уграђених енергетски ефикасних пумпи
		Изградња магистралног гасовода до Ваљева	Србија Министарство рударства и енергетике Министарство за инфраструктуру Град Ваљево	2012. и до завршетка	Министарство рударства и енергетике Србијагас	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива Број дана са лошим квалитетом ваздуха Број изграђених ДГМ
3.	Развој гасоводне инфраструктуре	Изградња ГМРС и МРС на подручју града	Србијагас Град Ваљево Надлежна министарства	2016.	Министарство рударства и енергетике Србијагас Град Ваљево	Укупна потрошња енергије подељена по врстама горива

Гасификација
индустрије и широке
потрошње на територији
Града Ваљева

Град Ваљево
Србијагас
Министарство
рударства и енергетике

2016. и до завршетка
гасификације

Министарство рударства
и енергетике
Министарство за НИП
Град Ваљево

Укупна потрошња енергије
подељена по врстама
горива

Број дана са лошим
квалитетом ваздуха
Број изграђених ДГМ

Стратешки циљ 1.4.

Ваљево је просторно и функционално уређен град

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Потпуна планска документација за цело подручје града Ваљева	Доношење Просторног плана града Ваљева (ПП)	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљева», Стручне куће	2011-2012	2.500.000 дин. Градски буџет	Густина насељености Усвојен просторни план
		Доношење Генералног урбанистичког плана Ваљева (ГУП)	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », ИАУС Београд	2011-2012	3.000.000 дин. Градски буџет	Густина насељености Усвојен Генерални урбанистички план
		Доношење планова Генералне регулације (ПГР) за подручје ГУП-а Ваљева и то: «Центар», «Крушик», Привредна зона, «Белошевац», «Колубара», «Ново Насеље», «Градац», «Југ», «Запад», «Север», «Колубара-Белошевац»,	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Стручне куће, Министарство животне средине и просторног планирања РС	2011-2012	61.000.000 дин. Градски буџет Министарство животне средине и просторног планирања	Густина насељености Број донетих урбанистичких планова
		Доношење измена и допуна постојећих ПГР и нових ПГР чија израда је предвиђена Просторним планом града Ваљева	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Стручне куће, Министарство животне средине и просторног планирања РС	2011-2012	25.000.000 дин. Градски буџет Министарство животне средине и просторног планирања	Густина насељености Број донетих урбанистичких планова
		Доношење Планава детаљне регулације (ПДР) на основу ПГР-е као и ПДР-е за	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам... », Стручне куће,	2011-2012	5.000.000 дин. Градски буџет, инвеститори	Густина насељености Број донетих планова Детаљне регулације

		инфраструктурне коридоре	Министарство животне средине и просторног планирања РС			
		Израда пројеката и активности у циљу спровођења планских докумената	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...», Стручне куће, Министарство животне средине и просторног планирања РС	2011. и континуирано	800.000 дин./год. Градски буџет Инвеститори	Број израђених пројеката Број реализованих планских докумената
		План генералне регулације за инфраструктурни коридор од бране „Ровни“ до резервоара „Гајина“	Град Ваљево ЈП „Колубара-Ровни“ Надлежна министарства	2011.-2012.	9.500.000 дин. Град Ваљево ЈП Колубара-Ровни Министарство за НИП	Број донетих урбанистичких планова
2.	Унапређење система управљања просторним развојем територије града	Набавка опреме и унапређење ГИС-а	Град Ваљево, Јавна предузећа, надлежна Министарства	2011-2012	5.000.000 дин. Градски буџет Надлежна министарства	% Напуштеног и загађеног земљишта Функционалан ГИС
		Формирати информациони систем јавног стамбеног фонда града	ЈП ОСА Министарства	2010-2011	Градски буџет Министарства Фондови Програми	Формиран информациони систем
3.	Уређење и комунално опремање свих насеља и развој комуналне опреме на подручју града Ваљева	Израда Студије, пројеката и изградња система одводњавања површинских вода у оквиру ГУП-а и око значајнијих водотокова у оквиру ПП-а	Град Ваљево	2011. и до завршетка	160.000.000 дин. Градски буџет Надлежна министарства	Број израђених студија и пројеката Квалитет површинских вода
		Активности на планирању реконструкције насеља „Обрена	ЈП ОСА Дирекција за урбанизам... Град Ваљево	2010-2012	Градски буџет Министарства Фондови	Урађена планска и пројектна документација

Николића“				
Измештање војних комплекса (Боричевац, Белошевац, и др.) из изграђених подручја	Град Ваљево Министарства	2012. и до завршетка	Градски буџет Министарство одбране Фондови Донације	Војни комплекси су измештени Број слободних ха земљишта
Изградња тротоара и бицикличких стаза уз регионални правац до Спортског центра Петница	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2012.-2015.	10.000.000 дин. Градски буџет Министарства Фондови Донације	Дужина тротоара Дужина бицикличких стаза
Изградња мобилијара и јавних тоалета у централној градској зони	Град Ваљево ЈП «ВИДРАК» ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2011.-2016	Градски буџет ЈП „Видрак“ ЈП «Дирекција за урбанизам...», Надлежна министарства Фондови ЕУ	Изграђени мобилијари и јавни тоалет
Изградња мини пијаце у МЗ «Ново Насеље»	ЈП «Полет» Ваљево	2011.-2012	ЈП «Полет» Ваљево Град Ваљево	Број нових корисника пијачних услуга Квалитет ваздуха
Наткривање пијачног платоа између објеката број 5 и 8 на Градској пијаци у Ваљево	ЈП «Полет» Ваљево	2011.-2012	ЈП «Полет» Ваљево	Квалитет пружених услуга Квалитет ваздуха
Наткривање тераса која повезује објекте бр.4,5 и 8 на Градској пијаци у Ваљево	ЈП «Полет» Ваљево	2011.-2012	ЈП «Полет» Ваљево	Квалитет пружених услуга Квалитет ваздуха
Изградња пословног објекта бр.7 на Градској пијаци у Ваљево	ЈП «Полет» Ваљево	2011.	ЈП «Полет» Ваљево	Број нових корисника Квалитет ваздуха

4.	Заштита и рационално коришћење пољопривредног, шумског и водног земљишта	Наткривање пијачног платоа између објеката бр. 6, 7 и 8 на Градској пијаци у Ваљево	ЈП «Полет» Ваљево	2011.	ЈП «Полет» Ваљево	Квалитет пружених услуга Квалитет ваздуха
		Откуп и уређење нових парцела за проширење Новог градског гробља	Град Ваљево ЈКП Видрак Ветеринарска служба	2011. континуирано	ЈКП Видрак Ваљево Град Ваљево	Проширени капацитети
		Регулација Безименог потока и реке Бела Каменица - Дивчибаре	Град Ваљево Министарства ЈП „Србија воде“	2012. и до завршетка	Град Ваљево Министарство за пољопривреду и водопривреду Министартво за инфраструктуру	Дужина регулисаних токова Квалитет површинских вода Површине плавног земљишта, ха
		Регулација реке Колубаре у Ваљево	Град Ваљево Министарства ЈП „Србија воде“	2011.-2014	Град Ваљево Министарство за пољопривреду и водопривреду Министартво за инфраструктуру	Дужина регулисаног тока реке Колубаре Квалитет површинских вода Површине плавног земљишта, ха
		Израда пројектне документације за регулацију реке Љубостиње и регулација корита од улице Војводе Мишића до извора	ЈП Србија воде Град Ваљево ЈП „Србија воде“	2011.-2014	ЈП Србија воде Град Ваљево Надлежна министарства	Израђена пројектна документација Дужина регулисаног тока реке Љубостиње

Стратешки циљ 1.5.**Развој и побољшање телекомуникација, поштанског саобраћаја и информационих технологија**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Равномернија покривеност свих делова територије града телекомуникационом мрежом	Проширење телекомуникационих капацитета на подручју Града	Телеком Србија Други оператери	2011. континуирано	Телеком Србија и други оператери	Проширени телекомуникациони капацитети
		Изградња нових оптичких каблова, комуникационих система и месних мрежа на територији Града	Телеком Србија	2011. и до завршетка	Телеком Србија	Изграђени оптички кабови, комуникациони системи и месне мреже
2.	Проширење капацитета ПТТ мреже	Проширивање постојећих ПТТ објеката и изградња нових на територији Града Ваљева	ПТТ Србија	2012. континуирано	ПТТ Србија	Изграђени ПТТ објекти
3.	Повећање доступности Интернета	Ширење и унапређење широкопојасног Интернета на подручју урбане градске зоне	Јавно-приватно партнерство	2011. континуирано	Јавно-приватно партнерство	Број провајдера, број корисника
		Ширење широкопојасног Интернета у руралном подручју	Јавно-приватно партнерство	2011. континуирано	Јавно-приватно партнерство	Број провајдера, број корисника

6.1.2. Економски развој**ПРИОРИТЕТ**

Економски развој – развој локалне привреде, пољопривреде и туризма

ВИЗИЈА

Ваљево је важан и динамичан индустријски, пољопривредни и туристички центар овог дела Србије.

Место подршке постојећој привреди, предузетништву и започињању нових послова, привлачан за инвеститоре.

Пољопривреда је одрживи и профитабилни део привреде.

Туризам је значајна грана ваљевске привреде, а Ваљево препознатљива туристичка дестинација која привлачи посетиоце из земље и света.

Стратешки циљ 1.2.1.

Јачање и одрживост локалне привреде

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Обучена и конкурентна радна снага	Анализа постојеће привреде, анкетирање постојећих предузећа ради сагледавања капацитета и могућности за побољшање	Одсек за локални развој и привреду Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево Регионална привредна комора Ваљево Постојећа предузећа	2011. – 2012.	Градски буџет	Површина пословног простора на 1000 становника изграђена претходне године Број регистрованих привредних субјеката на 1000 становника Нето број нових предузећа на 1000 предузећа Резултати анализе сагледавања потенцијала постојећих предузећа
		Анализа стања на тржишту рада и потреба за радном снагом	Одсек за локални развој и привреду Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево	2011. – 2012.	Градски буџет Привредници Града Ваљева Предприступни фондови Пројекти	Локацијски коефицијент запошљавања Стопа запослености
		Оснивање и рад тренинг центра	Одсек за локални развој и привреду Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево Стална конференција градова и општина МЕГА	2011.-2012	Национална служба за запошљавање Градски буџет Привредници града Ваљева Предприступни фондови Пројекти	Локацијски коефицијент запошљавања Основа тренинг центар Удео становника са завршеном средњом, вишом и високом школом

	Едукације незапослених лица	Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево Одсек за локални развој и привреду ВИПОС	2011.	Градски буџет Национална служба за запошљавање Конкурси	Локацијски коефицијент запошљавања Стопа запослености Број едукованих незапослених лица Број запослених по завршетку обуке
	Едукације менаџера	Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево Одсек за локални развој и привреду Економски Факултет	2012.	Градски буџет Национална служба за запошљавање предприступни Фондови Привредници Града Ваљево	Број едукованих менаџера Да ли је повећана успешност предузећа користећи услуге едукованих менаџера
	Програми едукације за МСП	Одсек за локални развој и привреду ВИПОС Регионална привредна комора	2011.	Национална служба за запошљавање Градски буџет Конкурси	Број едукованих МСП Структура националног дохотка по делатностима
2.	Стварање повољних услова за инвестирање и могућности за ширење постојећих бизниса	Изградња и уређење индустријске зоне града	Град Ваљево ЈП «Дирекција за урбанизам... », Одсек за локални развој и привреду	2010.-2011. 200.000.000 дин Градски буџет	Обим унутрашњих страних инвестиција по глави становника Коефицијент запослености
	Израда промо материјала Одсека за локални развој и привреду	Град Ваљево Одсек за локални развој и привреду	2011. континуирано	Градски буџет	Обим унутрашњих страних инвестиција по глави становника Количина и квалитет промотивног материјала, Број учешћа на сајмовима

	Подстицање активности за привлачење СДИ за улагања у локалне индустријске капацитете и мали бизнис	Град Ваљево	2011. континуирано	Градски буџет	Укупан број и вредност СДИ на год. нивоу
		Инвеститори Регионална привредна комора			Нето број нових предузећа на 1000 предузећа Локацијски коефицијент запошљавања
	Подршка повезивању и стварању кластера малих и средњих предузећа	Град Ваљево Регионална привредна комора Одсек за локални развој и привреду	2011.	Градски буџет Фондови ЕУ	Број основаних кластера у текућој години
	Подстицање промоције предузетничке културе	Град Ваљево Привредни Савет Одсек за локални развој и привреду	2011.	Градски буџет	Број кампања и прилога у медијима
	Стварање услова за организацију сајма привреде града и округа	Град Ваљево Одсек за локални развој и привреду Привредни Савет	2011.-2012.	Градски буџет Конкурс Министарства Привредници града Ваљево	Организован сајам Обим унутрашњих страних инвестиција по глави становника Коефицијент запослености
	Оснивање Бизнис инкубатора (Виртуелног)	Град Ваљево Привредни савет ВИПОС Одсек за локални развој и привреду	2011.-2012	Градски буџет Министарства Фондови	Број регистрованих привредних субјеката на 1000 становника Нето број нових предузећа на 1000 предузећа Број предузећа у инкубатору(годишње)

3.	Ефикасна градска управа	One - stop shop шалтер	Град Ваљево Одсек за локални развој и привреду	2011.-2012	3.000.000 дин Градски буџет Конкурси	Број корисника услуга Број решених предмета
		Додатно Образовање запослених у Градској Управи	Град Ваљево ВИПОС Одсек за локални развој и привреду	2012	2.000.000 дин. Градски буџет Конкурси	Број учесника на стручним усавршавањима, (годишње) Задовољство грађана услугама ЈС (анонимне анкете грађана)
		Локалне олакшице за постојећа и нова МСП и инвеститоре	Град Ваљево Одељење за финансије Привредници града Ваљево Одсек за локални развој и привреду	2010.-2011.	Градски буџет	Обим унутрашњих СДИ по глави становника Нето број нових предузећа на 1000 предузећа Фискални капацитет општине – Остварење изворних прихода (фискалних облика) по глави становника
		Субвенционисање постојеће привреде кроз програме запошљавања	Град Ваљево Одсек за локални развој и привреду Национална служба за запошљавање - филијала Ваљево	2011.-2015	10.000.000 дин./год. 100% градски буџет	Коефицијент запослености Број новоотворених радних места кроз наведене програме запошљавања
		Активирање и јачање удружења приватних предузетника Града Ваљево	Град Ваљево Одсек за локални развој и привреду Регионална привредна комора	2011.	1.000.000 дин Градски буџет Конкурси Министарства Фондови	Број удружења приватних предузетника Коефицијент запослености

4.

**Подршка постојећој
привреди и оснивање
нових предузећа**

Организовани наступи на сајмовима привреде у земљи и иностранству	Град Ваљево	2011.-2016.	2.000.000 дин/год.	Број наступа на сајмовима
	Одсек за локални развој и привреду Регионална привредна комора		Градски буџет Конкурс	
Оснивање бизнис иновативног центра	Привредници Града Ваљева	2013.	Привредници града Ваљева	Основен бизнис иновативни центар
	Град Ваљево		Градски буџет	
	Одсек за локални развој и привреду		Фондови	
	Регионална привредна комора			
Проширење БИД зоне на Тешњар	Град Ваљево	2011.	12.000.000 дин	Проширена БИД зона Коефицијент запослености
	Одсек за локални развој и привреду		Градски буџет	
	Привредници Града Ваљева		Конкурси Министарства	
Оснивање градског фонда за подстицај привреди	Град Ваљево	2012.-2016	10.000.000 дин./год.	Основен фонд
Помоћ постојећим предузећима у решавању комуналних и инфраструктурних проблема	Град Ваљево	2011.	Градски буџет	Број новоотворених радних места кроз помоћ постојећој привреди
	Одсек за локални развој и привреду Привредници Града			

Ваљева

Упознавање
заинтересованих
локалних предузећа са
локалним и
регионалним
пројектима које
финансира и реализује
град Ваљево

Град Ваљево
Одсек за локални развој и
привреду

Привредници Града
Ваљева

2011.

Градски буџет

Број одржаних састанака
Обим унутрашњих страних
инвестиција по глави
становника

Стратешки циљ 1.2.

Побољшање руралног развоја базираног на заштити и коришћењу пољопривредног земљишта, шума, шумског земљишта и ловишта

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Одрживо коришћење и заштита пољопривредног земљишта	Поправљање агрохемијских особина обрадивих земљишта – Фосфоризација земљишта	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба	2011. – континуирана активност	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево (финансирање од промене намене земљишта из пољопривредног у грађевинско)	Површина земљишта побољшаног квалитета
		Поправљање агрохемијских особина обрадивих земљишта - Калцификација земљишта	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба	2012. – континуирана активност	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Површина земљишта побољшаног квалитета
		Заштита земљишта од загађења (хемијски, чврсти, течни и аеро отпад)	Пољопривредна стручна служба Завод за јавно здравље	2012.- континуирана активност	Град Ваљево Министарство екологије и просторног планирања Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Број извршених анализа Напуштено и загађено земљиште(индикатор бр.5)
		Затрављавање субмаргиналних ораница, посебно на нагибима изнад 18 ⁰ и на другим еродибилним локацијама	Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2013. - континуирана активност	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Пољопривредна површина према начину коришћења (индикатор бр.33) Површина затрављених ораница

				Министарство екологије и просторног планирања	
Сарадња, активности и међусобно усаглашење планова деловања и са суседним општинама у вези амброзије и мерама за њено сузбијање и искорењавање	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба НВО Завод за јавно здравље Дом здравља Пољопривредна школа Министарство здравља Полицијска управа	2011.	Град Ваљево Министарство Здравља – по конкурсу Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Министарство екологије и просторног планирања Фондови	Успостављена сарадња са суседним општинама Усаглашени планови деловања у вези амброзије	
Територијални информациони систем (ТИС) за управљање у квалитету и заштити пољопривредног земљишта	Град Ваљево Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу НВО	2014.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Успостављен територијални информациони систем	
ТИС за рано упозоравање у промени структуре земљишта	Град Ваљево Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу НВО	2014.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Успостављен територијални информациони систем	

		ТИС за праћење клизишта и подземних вода	Град Ваљево Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу НВО	2014.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Успостављен територијални информациони систем
		Подизање нових и обнова дела амортизованих воћних засада, који су по сортименту усклађени с трендовима тражње на домаћем и светском тржишту	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба	2011.	Град Ваљево	Површине под воћним засадима Укупан принос шљива, тона (индикатор бр.37)
		Израда и спровођење посебних програма обнове пашњачког сточарења и успостављања биолошког система овчарске производње, првенствено у функцији очувања и проградације природних травњака у брдско планинским пределима	Дирекција за робне резерве и пољопривреду Пољопривредна стручна служба	2012.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови	Урађен и спроведен програм Број стоке (индикатор бр.36)
2.	Подела пољопривредног земљишта према квалитету – агро-рејонизација	Израда карте бонитета земљишта за равничарско-долински рејон од I до III бонитетне класе и примена правила изградње и уређења простора	Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2012.	Град Ваљево Министарство екологије и просторног планирања Фондови	Израђена карта бонитета

		Заштита земљишта од ерозије на територији Града	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу	2012.	Град Ваљево Локално становништво Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Површине ерозивног земљишта Санирана земљишта од ерозије Спроведени програми заштите од ерозивног земљишта
		Заштита земљишта од поплава, бујичних и нерегулисаних токова на територији Града	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Месне Заједнице Јавно предузеће Србија воде	2010. континуирана активност	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Министарство екологије и просторног планирања Фондови Конкурси	Површине земљишта које су изложене плављењима Спроведене мере на заштити од поплава
3.	Тржишна оријентација пољопривредних произвођача ради повећања конкурентности пољопривредних производа	Едукација пољопривредника и упознавање са искуствима ЕУ	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба Привредна комора Ваљево	2011. континуирано	Град Ваљево Конкурси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Број организованих семинара Број кампања и прилога у медијима
		Укрупњавање и техничко – технолошка модернизација породичних газдинстава	Пољопривредна стручна служба Град Ваљево Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2013.	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови	Пољопривредна површина према начину коришћења (Индикатор бр. 33.) Број домаћинстава у програму укрупњавања и модернизације

		Успостављање система контроле квалитета у свим фазама производње, прераде и промета пољопривредно-прехранбених производа у складу са нормативима и критеријумима који се примењују у ЕУ	Пољопривредна стручна служба Завод за Јавно Здравље Дирекција за пољопривреду и робне резерве Привредна комора Ваљево Министарство здравља Привредни субјекти (кланице, млекаре, трговински ланци) Пољопривредни факултет	2013.	Конкурси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови и програми ЕУ	Број добијених сертификата о контроли квалитета
		Подстицање производње и сакупљања лековитог биља на подручју Ваљева и производња контејнерских садница лековитог биља	Институт Јосиф Панчић Пољопривредна стручна служба Малина-импекс д.о.о. Ваљево Пољопривредни факултет Фармацеутски факултет	2012.-2014.	Град Ваљево Малина-импекс д.о.о. Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Површине које су засејане под лековитим биљем
		Финансирање набавке опреме за израду пластеника и полица неопходних у производњи печурка	Пољопривредна стручна служба Фармацеутски факултет Фармацеутске фабрике за производњу лекова	2013.	Град Ваљево Екорурал доо Конкурси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови	Број финансираних пластеника и опреме у производњи печурке шитакe
		Производња конзумне рибе на рибњаку	Пољопривредни факултет Пољопривредна стручна служба Регистрована пољопривредна газдинства	2014.	Конкурси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Регистрована пољопривредна газдинства Фондови	Повећан број конзумне рибе

		Повећање производње и пласмана меда и производња контејнерских садница медоносних врста	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба Привредна комора Ваљево	2011.-2013.	Конкурси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови и програми ЕУ	Повећан број пчелињих друштава Сертификована производња меда
4.	Реорганизација задругарства због бољег позиционирања произвођача на тржишту	Формирање центра за развој органске пољопривреде у Ваљевоу	Пољопривредна школа Пољопривредни факултет Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2012.-2013.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Фондови	Формиран научно истраживачки центар
		Оснивање фонда за подршку пољопривреде	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба Привредна комора Ваљево	2012.-2013.	Град Ваљево	Основан фонд за пољопривреду
		Пројекат умрежавања месних канцеларија	Град Ваљево Пољопривредна стручна служба	2012. -2013.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Министарство локалне самоуправе и државне управе	Завршен пројекат умрежавања месних канцеларија
		Израда стратегије пољопривреде Града Ваљева	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба	2011.	Град Ваљево Конкурси	Завршена и усвојена стратегија Имплементација донешене стратегије
		Подршка повезивању и стварању кластера произвођача са циљем	Привредна комора Ваљево Дирекција за	2011.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства	Број кластера Повећан пласман

	ефикаснијег пласмана производа	пољопривреду и робне резерве Регистровани пољопривредни произвођачи		и водопривреде Конкурси	производа
	Едукација за менаџмент задруге	НВО Школе Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2012.	Град Ваљево Конкурси	Број организованих семинара
	Пројекат изградње јавног складишта	Дирекција за урбанизам и изградњу града Ваљева Дирекција за робне резерве и пољопривреду	2013.	Град Ваљево Фондови Конкурси	Израђено јавно складиште
	Изградња мини хладњача за воће	Привредна комора Пољопривредна стручна служба	2013.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси Град Ваљево	Број израђених мини хладњача
5.	Повећање ефикасности производње, прераде и складиштења пољопривредних производа усклађених са стандардима	Дирекција за робне резерве и пољопривреде Пољопривредна стручна служба Осигуравајуће куће	2011.	Град Ваљево Конкурси	Број осигураних газдинстава Број кампања и прилога у медијима

		Добијање ознаке географског порекла и робне марке за ваљевску малину	Пољопривредна стручна служба Привредна комора Пољопривредни факултет	2012.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Добијена ознака географског порекла и робна марка за малину
		Добијање ознаке географског порекла и робне марке за ваљевску шљиву	Пољопривредна стручна служба Привредна комора Пољопривредни факултет	2012.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Добијена ознака географског порекла и робна марка за шљиву
		Мере безбедности и последице приликом употребе пољопривредне механизације	Пољопривредна стручна служба Институт за ратарство и повртарство Нови Сад Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Смањен број повреда у руковању са пољопривредним машинама Број кампања и прилога у медијима Број одржаних семинара
		Оживљавање и реконструкција товилишта за јунад	Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2012.	Град Ваљево Пољопривредна удружења Конкурси и програми	Број објеката за тов јунади Број стоке (Индикатор бр. 36.) Извоз јунећег меса
		Изградња просторно изолованог објекта типа "мрежаник" за пропагацију невирусног-сертифицираног садног материјала воћака	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Пољопривредна стручна служба Крушик - ИРЦ	2013.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Крушик - ИРЦ Фондови	Изграђен објекат за пропагацију невирусног-сертифицираног садног материјала воћака Површине под воћњаком

		Изградња мини фарми за узгој домаћих животиња	Пољопривредна стручна служба Пољопривредни факултет	2013.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси Фондови	Број стоке (Индикатор бр. 36.) Број изграђених мини фарми
		Изградња мини капацитета за прераду млека и меса на газдинствима	Пољопривредна стручна служба Пољопривредни факултет	2013.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси Фондови	Број мини објеката капацитета за прераду млека и меса на газдинствима
		Фабрика за производњу дехидрираних и смрзнутих јаја са фармама кока носиља	Дирекција за пољопривреду и робне резерве Екорурал доо Привредна комора	2013.	Конкурси Фондови Град Ваљево	Урађена фабрика
6.	Увођење сертифициране органске производње	Финансирање сертификације парцела за органску пољопривреду	Пољопривредни факултет Пољопривредна стручна служба Дирекција за пољопривреду и робне резерве	2012.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси Град Ваљево	Број сертифицираних парцела
		Опремање мини кланице и сушаре за прераду органског свињског меса	Дирекција за робне резерве и пољопривреду Екорурал доо Пољопривредна стручна служба	2012.-2013.	Град Ваљево Конкурси Екорурал доо	Број кланица и сушара за прераду органског меса
		Органска производња воћа и других биљних производа	Дирекција за робне резерве и пољопривреду Пољопривредна стручна служба Пољопривредни факултет	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Повећање површине земљишта под воћњацима и биљним културама у органској производњи
		Органска производња у гајењу стоке	Дирекција за робне резерве и пољопривреду Пољопривредна стручна служба	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево	Повећање броја грла стоке гајене у органској производњи

		Пољопривредни факултет		Конкурси		
7.	Смањити миграцију младих путем унапређења квалитета живота и развоја алтернативних видова руралне економије и руралног туризма	Активности на подстицању сеоских домаћинстава да се баве руралним туризмом	Туристичка организација Град Ваљево	2011. континуирана активност	Министарство економије и регионалног развоја Град Ваљево Конкурси	Села инфраструктурно уређена Смањен одлив становника са села Побољшан квалитет живота на селу
		Адаптација и реконструкција сеоских културних домова (интернет сала)	Дирекција за урбанизам и изградњу града Ваљево Град Ваљево	2012.-2016.	Град Ваљево Конкурси Фондови	Број адаптираних Сеоских домова
	Пројекат коришћења шума и шумскопривредног простора	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	Површине које налазе под шумама Искоришћеност шумско привредног простора	
	Увећање обраслости и примена интезивних мера неге у шумама	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	Површине које налазе под шумама % обраслости и % интезивних мера неге у шумама	
	Унапређење стања постојећих шума и повећање степена шумовитости	ТИС за праћење промена шумског земљишта	Град Ваљево Пољопривредна стручна служба Дирекција за робне резерве и пољопривреду НВО	2012.-2013.	Град Ваљево Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Конкурси	Успостављен територијални информациони систем
Превођење неуредних у пребирне шуме		Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2012.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	Површине преведених неуредних у пребирне шуме	
8.						

9.		Пошумљавање у оквиру биолошких антиерозивних радова	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2011. континуирано	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	Површине ерозивног земљишта % пошумљавања	
		Пошумљавање земљишта слабијег производног потенцијала према динамици утврђеној посебним основама газдовања шумама	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2011. континуирано	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	% пошумљавања	
		Резервисање компезационих површина шума и шумског земљишта за развој туристичко – рекреативне инфраструктуре у односу на површине за друге потребе	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2012.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	Површине које налазе под шумама Број туристичких дестинација	
		Повећање склопљености, обраслости уз повољније учешће аутохтоних, одабраних врста, а тиме и повећање биолошке стабилности	Дирекција за робне резерве и пољопривреду ЈП Србија шуме	2011.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Фондови	% склопљености, обраслости уз повољније учешће аутохтоних, одабраних врста	
		Повећање бројности, побољшање структуре, квалитета и заштита ситне и крупне дивљачи као и развој комерцијалних ловишта	Редукција одстрела у односу на прираст и бројност фонда на годишњем и периодичном нивоу	Ловачка удружења ЈП Србија шуме Град Ваљево	2011. континуирано	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Укупан број дивљачи
		Плански узгој племените крупне и ситне дивљачи	Ловачка удружења ЈП Србија шуме Град Ваљево	2011. континуирано	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Број дивљачи Испуњење плана узгоја крупне и ситне дивљачи	

	Картирање биотопа ретких и угрожених врста дивљачи до 2014. године	Ловачка удружења ЈП Србија шуме Град Ваљево	2011 – 2014.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Урађена карта биотопа ретких и угрожених врста дивљачи
	Развој комерцијалног ловишта Маглеш	Ловачка удружења ЈП Србија шуме Град Ваљево	2012.-2015.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Град Ваљево Конкурси	Ловни туризам Комерцијално ловиште

Стратешки циљ 1.3.

Побољшање услова за развој и унапређење туризма

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1	Институционална подршка развоју туризма	Креирање градског фонда за подстицај развоју туризма	Град Ваљево Туристичка удружења Туристички посленици Заинтересована правна и физичка лица	2012.-2013	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја ЕУ фондови Донатори	Основан градски фонд за развој туризма
		Израда Стратегије развоја туризма града Ваљева	Град Ваљево Пословни факултет Ваљево Економски факултет Београд Министарство економије и регионалног развоја	2011.-2012.	Град Ваљево Пословни факултет Ваљево Министарство економије и регионалног развоја ЕУ фондови Донатори	Израђена стратегија развоја туризма
		Израда базе података свих туристичких ресурса, капацитета и потенцијала	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Удружење Ваљево за вас Туристичке агенције Туристичка удружења Туристички посленици Заинтересована правна и физичка лица	2011.	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја ЕУ фондови Донатори	Израђена база података
		Доношење одговарајућих регулационих планова појединих туристичких дестинација или туристички атрактивних простора: Градац, Петница, Ваљевске планине - Повлен, Рејон акумулације Ровни, Бранковина...	Град Ваљево Дирекција за урбанизам, грађ. земљиште, путеве и изградњу Ваљева Министарства	2011. и до доношења планова	Град Ваљево Министарства ЕУ фондови Донатори	Донети регулациони планови

Припрема одговарајућих студија изводљивости за све кључне туристичке дестинације	Град Ваљево Високошколске установе Министарства	2011-2016	Град Ваљево Министарства ЕУ фондови Донатори	Број израђених студија за поједине туристичке дестинације
Припрема секторских програма за развој и промоцију појединих видова туризма (авантуристичког, верског, спортско-рекреативног, културног, сеоског, ловног, здравственог, спелеолошког, астрономског...)	Град Ваљево Високошколске установе Министарства	2011.-2016	Град Ваљево Министарства ЕУ фондови Донатори	Број израђених секторских програма
Формулисање програма подршке постојећим предузећима и туристичким предузетницима да ускладе своју понуду са потребама и повећају попуњеност капацитета	Град Ваљево Министарства	2011-2016	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја	Донет програм подстицаја подршке туризму
Формулисање програма подстицаја и субвенција за инвеститоре у туризму (ослобађање од плаћање комуналних дажбина, олакшице у зависности од броја нових радних места...)	Град Ваљево Министарства	2011.	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја	Донет програм подстицаја за инвеститоре у туризму
Подршка представљању туристичке понуде Града на домаћим и међународним сајмовима и манифестацијама	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка и културна удружења Туристичке агенције	2011. континуирана активност	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Министарства	

2	Формирање обједињене и развирне туристичке понуде на нивоу града и региона	Унапређење постојећих и организовање нових манифестација које ће побољшати понуду и посећеност	Град Ваљево, Ваљево турист, Туристичка и друга удружења Спортска друштва, Гренбике, Спонзори	2011. континуирана активност	Град Ваљево Министарства Јавно приватно партнерство Сви заинтересовани	Број нових посетилаца Коефицијент запослености ЕМДИ индекс
		Формирање нових туристичких аранжмана	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Хотелијери, угоститељи, туристички предузетници... ТОС	2011. континуирана активност	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Хотелијери, угоститељи, туристички предузетници... Министарство економије и регионалног развоја ТОС	Број нових туристичких аранжмана
		Обликовање специјализованих производа, активности и искустава за туристе	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Хотелијери, угоститељи, туристички предузетници... ТОС	2011. континуирана активност	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Хотелијери, угоститељи, туристички предузетници... Министарство економије и регионалног развоја ТОС	Фискални капацитет општине Број нових туриста
		Подстицање пласмана органске, здраве хране кроз туристичку понуду	Град Ваљево Туристичка и друга удружења Министарства	2011 - континуирано	Град Ваљево Туристичка и друга удружења Министарства Фондови ЕУ Пројекти	Фискални капацитет општине

		Заједнички наступ на сајмовима свих туристичких субјеката	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Туристички предузетници, хотелијери и угоститељи	2011. континуирано	Остали извори финансирања: Предприступна средства ЕУ Надлежна министарства и фондови Пројекти ТОС Коморе и регионалне развојне агенције Партиципација учесника	Просечна бруто зарада Број заједничких наступа/година
		Заједнички сајт свих субјеката у туризму	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Туристички предузетници, хотелијери и угоститељи	2011.-2012 година	Јавно приватно партнерство	Фискални капацитет општине Формиран веб сајт
		Подстицање удруживања и организовања кроз туристичке кластере	Град Ваљево Заинтересована правна и физичка лица	2011. континуирано	Народни Музеј Културни Центар, Ваљево-турист, Удружење домаћина Ваљево, Туристичке агенције Локална Самоуправа	Кластер је проширен
		Формирање туристичког кластера „Дивчибаре“	Град Ваљево Општине које гравитирају Дивчибарама Заинтересована правна и физичка лица	2011.-2012	Град Ваљево Заинтересоване општине Туристичка удружења, предузетници, Надлежна Министарства Фондови ЕУ Пројекти	Формиран кластер

		Формирање кластера Ваљевско-подрињске планине и активности на интегралном развоју ваљевских планина	Град Ваљево и општине на којима се простиру ваљевске планине Истраживачко развојни центар Футура Лутра група Надлежна министарства	2012.-2013	Град Ваљево и општине на којима се простиру ваљевске планине Лутра група Надлежна министарства Пројекти Фондови ЕУ	Формиран кластер
		Учешће на регионалним туристичким пројектима	Град Ваљево ЈП „ Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристичке агенције Надлежна министарства	2011 - 2016.	Град Ваљево Претприступна средства ЕУ Надлежна министарства и фондови Пројекти ТОС	Степен развијености општине – ЕМДИ индекс Просечна бруто зарада Број заједничких, регионалних пројеката
3	Едукација кадрова у туризму	Обука локалних туристичких водича	Пословни факултет Ваљево	2010 – 2016 Напомена: пројектне активности реализоваће се на годишњем нивоу)	Буџет на годишњем нивоу: 14.400 € (2 x 7.200 €) Извори финансирања: Пословни факултет Ваљево Град Ваљево	Већа стопа раста туристичке привреде Града Ваљева. Садржајнија и квалитетнија туристичка понуда Града Ваљева. 1. 30 полазника са добијеним сертификатом за локалне туристичке водиче 2. Обука за разумевање и презентацију културних добара на подручју Града Ваљева

		Центар за развој еколошки одрживог туризма – обуке за туристичке предузетнике	Пословни факултет Ваљево / Универзитет Сингидунум (Београд)	2010 – 2016 (Напомена: пројектне активности реализоваће се на годишњем нивоу)	Буџет на годишњем нивоу: 15.400 € (2 x 7.200 € + 1.000 €) Извори финансирања: Пословни факултет Ваљево Град Ваљево	Већа стопа раста туристичке привреде Града Ваљева. 1. Стратегија развоја еколошки одрживог туризма за Град Ваљево 2. Обука за примену савремених метода менаџмента у туризму 3. Обука за носиоце развоја сеоског туризма 4. Конференција о примени концепта еколошки одрживог туризма у Србији која ће се одржати у Ваљеву 5. Град Ваљево – огледни центар за развој еколошки одрживог туризма у Републици Србији
		Едукација запослених и радно ангажованих лица у туризму	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења	2011. стална годишња активност	Град Ваљево Предприступна средства ЕУ Надлежна министарства и фондови Приватни сектор	Локацијски коефицијент запошљавања Коефицијент запослености Број корисника који је прошао едукације Број одржаних едукација/година
4	Унапређење промоције туристичких потенцијала и ресурса	Креирање маркетинг плана промоције потенцијала града Ваљева и туристичког центра Дивчибаре	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Висошколске установе	2012-2013	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Министарство економије и регионалног развоја Фондови Донатори	Креиран маркетинг план промоције Број наступа у медијима/година Број учешћа на сајмовима/година

Позиционирање Ваљева на туристичкој мапи Србије и Европе кроз брендирање и маркетинг и израду серије промотивних употребних предмета са градским симболима	Град Ваљево Графичке и маркетинг радионице Туристичка удружења и организације	2011. континуирано	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ Јавно приватно партнерство	- осмишљен и промовисан симбол Града Ваљева (не грб) - брендирање Града Ваљева (специфичност и препознатљивост) - Град има колекцију промотивних, употребних и рекламних предмета репрезентативне за госте и туристе
Израда нових промотивних материјала -туристичке карте града, публикације, проспекти, пропагандни листићи, заставице, беџеви, разгледнице...	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Град Ваљево	2011. стална годишња активност	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Пројекти Предприступна средства ЕУ Надлежна министарства и фондови	Коефицијент запослености Урађених промотивних материјала/година
Израда и постављање туристичке сигнализације у градској зони, Дивчибарама и на целој територији Града	Град Ваљево ЈП Ваљево турист Дирекција за урбанизам Надлежна министарства	2011 . година и до завршетка пројекта	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Дирекција за урбанизам Надлежна министарства и фондови, пројекти, предприступна средства	Коефицијент запослености ЕМДИ индекс Број постављених ознака/година
Успостављање booking система резервација на интернету	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичке агенције Туристичка удружења Туристички предузетници и хотелијери Сва заинтересована правна и физичка лица	2011.-2012	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристички предузетници и хотелијери Сва заинтересована правна и физичка лица	Успостављен систем

		Коришћење интернет технологија, портала и сервиса у циљу квалитетније промоције туристичких потенцијала	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичке агенције Туристичка удружења Туристички предузетници и хотелијери Сва заинтересована правна и физичка лица	2011. континуирана активност	ЈП „Ваљево-турист“ Туристичка удружења Туристички предузетници и хотелијери Сва заинтересована правна и физичка лица	Број нових туриста
		Повећање смештајних капацитета у хотелима, домаћој радности и сеоском туризму	Град Ваљево Хотелијери Сеоски домаћини Инвеститори Јавно приватно партнерство	2011. континуирано	Град Ваљево Инвеститори Јавно приватно партнерство Министарства Фондови ЕУ	Смештајни капацитети повећани
		Завршетак изградње и опремање конгресног центра на Дивчибарама	Град Ваљево – техничка помоћ Приватни сектор кроз јавно приватно партнерство	2011. и до завршетка	Приватна иницијатива Град Ваљево Потенцијални извори финансирања: Пројекти Предпријетна средства ЕУ Надлежна министарства и фондови	Обим унутрашњих СДИ по глави становника Фискални капацитет општине Број становника на један објекат друштвених, рекреативних активности Изграђен и опремљен конгресни центар
5	Изградња, проширење и модернизација смештајних капацитета	Ревитализација Паунске бање кроз изградњу одговарајућих смештајних капацитета	Град Ваљево Месна заједница Пауне Јавно приватно партнерство Надлежна министарства	2015.-2016.	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Изграђени смештајни капацитети
		Изградња објеката за смештај у спортско-рекреативном центру Петница	Град Ваљево УФК Валис Министарства	2013-2014	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Изграђени објекти за смештај

		Израда базе података потенцијалних смештајних капацитета на територији Града	Град Ваљево Туристичка удружења Високошколске установе	2011.	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја Фондове Пројекти	Израђена база података
		Подизање нивоа квалитета смештајних капацитета	Град Ваљево Туристичка удружења Јавно приватно партнерство	2012.	Град Ваљево Министарство економије и регионалног развоја Јавно приватно партнерство Фондови Пројекти	Број квалитетних смештајних капацитета
		Изградња улица, јавних паркинга и пратећих садржаја за потребе ски стаза на Дивчибарама	Град Ваљево Дирекција за изградњу...	2011-2016.	30.000.000 дин. Градски буџет, Надлежна министарства Фондови ЕУ	Број километара нових улица
6	Изградња, уређење и развој туристичке инфраструктуре	Изградња аутобуске станице, објекта за ЈП „Ваљево-турист“ и полицијску станицу са јединицом противпожарне заштите на Дивчибарама	Град Ваљево, Јавна предузећа надлежна министарства, приватна предузећа	2011-2016.	25.000.000 дин. Градски буџет Надлежна министарства	Број нових корисника Квалитет понуде
		Завршетак радова на визиторском центру СПЦ на Дивчибарама	Црквена општина Дивчибаре МЕРР Град Ваљево	2011. и до завршетка	Црквена општина Дивчибаре Град Ваљево Надлежна министарства	Фискални капацитет општине Визиторски центар изграђен

Изградња видиковаца и тематских стаза на Дивчибарама и постављање сигнализације	Град Ваљево, ЈП Ваљево турист Фонд за развој Дивчибара, Јавно приватно партнерство	2011. – 2015.	Град Ваљево Министарства Донације Фондови ЕУ Јавно-приватно партнерство	Обим унутрашњих СДИ по глави становника Фискални капацитет општине Број становника на један објекат друштвених, рекреативних активности Број активних тематских стаза и видиковаца
Изградња дечјег парка на Дивчибарама	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Министарства Јавно приватно партнерство	2013.-2015.	Град Ваљево ЈП „Ваљево-турист“ Министарства Фондови ЕУ Пројекти Јавно приватно партнерство	Изграђен дечји парк
Израда и постављање летње позорнице на Дивчибарама	Град Ваљево, Ваљево турист Фонд за развој Дивчибара	2012.-2013	Град Ваљево Јавно-приватно партнерство	Израђена и постављена летња позорница
Изградња пешачких стаза са пратећим садржајима уз обале реке Градац	Град Ваљево, ЈП «Дирекција за урбанизам...», Еколошко друштво Градац	2011.-2013.	20.000.000,дин. Градски буџет Фондови ЕУ Донације Министарства	Дужина пешачких стаза
Изградња аква парка и затворених базена са пратећим садржајима	Јавно приватно партнерство	2011.-2013.	Јавно приватно партнерство	Изграђен аква парк и затворени базени Квалитенија понуда Број ноћења Приходи од туризма Број новоотворених радних места

Изградња и уређење комерцијалне зоне на Дивчибарама	Град Ваљево Министарства Дирекција за урбазам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљева Јавно приватно партнерство	2014.-2016.	Град Ваљево Дирекција за изградњу Надлежна министарства Јавно приватно партнерство	Формирана комерцијална зона
Изградња и обележавање бициклистичких стаза и одморишта	Ваљево Турист, Фонд за развој Дивчибара Греенбике Министарство	2013.-2016	ЈП Ваљево-турист Фонд за развој Дивчибара, Греенбике, Фондови ЕУ Донатори	Број изграђених и обележених стаза
Изградња паркинг простора, позорнице и туристичко информативног центра са сувенирницом у културно-историјском комплексу Бранковина	Град Ваљево Дирекција за изградњу Надлежна министарства	2012-2016	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Изграђен паркинг простор Изграђена позорница Изграђен туристичко-информативни центар
Улично осветљење и осветљење културно-историјског комплекса у Бранковини	ЈП „Ваљево-турист“ Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљев Министарства	2012.-2013	Град Ваљево Дирекција за урбанизам Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Осветљен културно-историјски комплекс
Уређење Петничке пећине за посете туриста	Град Ваљево Дирекција за изградњу Надлежна министарства	2012.-2013.	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Уређена пећина

Уређење плажа и купалишта и прављење званичних места за камповање на реци Градац	Град Ваљево ЕКОД Градац Дирекција за изградњу Надлежна министарства	2012.-2016.	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Уређене плаже и купалишта Број направљених и уређених места за камповање
Прављење стаза за „hiking“ и „trekking“ у рејону ЗПД клисуре реке Градац	Град Ваљево ЕКОД Градац Дирекција за изградњу Надлежна министарства	2013-2016	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Број стаза за хајкинг и трејкинг
Изградња устава плетара, рестаурација јазова и воденица у клисури реке Градац	Град Ваљево ЕКОД Градац Дирекција за изградњу Надлежна министарства	2013-2016	Град Ваљево Јавно приватно партнерство Надлежна министарства Фондови ЕУ Пројекти Донације	Изграђене уставе плетаре Рестаурирани јазови и воденице
Изградња и уређење полигона за развој екстремних спортова	Град Ваљево Wild Serbia MEPP Јавно – приватно партнерство	2013-2016	Град Ваљево Wild Serbia MEPP Фондови ЕУ Донатори Јавно – приватно партнерство	Изграђени и уређени полигони за обуку планинара

6.1.3. Друштвени развој – развој заједнице

ПРИОРИТЕТ

Друштвени развој – развој заједнице

ВИЗИЈА*Стварање модерне локалне управе, ефикасних институција и амбијента за квалитетнији живот грађана***Стратешки циљ 3.1.****Успостављање ефикасног система социјалне и дечје заштите јачањем превенције и борбе против сиромаштва и социјалне инклузије**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Повећан опсег корисника унапређењем постојећих и увођењем нових услуга социјалне заштите за 20 %	Дом за бескућнике (за округ)	ЦСР Град Ваљево НВО Приватни сектор Хуманитарне организације	2016	7.000.000 динара (донатори) и средства потребна за редован рад (градски буџет и друштвено одговорна предузећа приватног и јавног сектора, хуманитарне организације)	15 бескућника има трајан или привремен смештај
		Заштићено становање - Кућа на пола пута	Центар за социјални рад Колубара Град Ваљево Министарства	2012-2013	2.010.000 дин. Центар за социјални рад Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ Донатори	Број нових корисника
		Адаптација објекта Др Михаило Ступар	Центар за социјални рад Колубара Град Ваљево Министарства	2011	Град Ваљево Центар за социјални рад Министарства Фондови ЕУ Донатори	Адаптиран објекат

	СОС телефон и сигурна кућа за жене и децу жртве	Хора - Група за еманципацију жена Ваљево /Партнери: Локална самоуправа, Центар за социјални рад, Дом здравља ваљево-психолошка служба, Полицијска управа Ваљево, Стручне службе у школама (основним и средњим, и обдаништима), адвокатска комора	2012-2013	7.000.000 дин. за објекат сигурне куће као и за започињање активности (средства од донатора) 200.000 месечно за функционисање куће (градски буџет)	- обезбеђен простор за сигурну кућу - почетних пет корисника услуга социјалне заштите и психосоцијалне подршке
	Пројекат „И ја сам грађанин“	Град Ваљево Центар за социјални рад Министарства	2011.	20.000.000 динара Град Ваљево Фондови ЕУ Пројекти	Прилагођене градске површине и тротоари кретању особа са инвалидитетом
	Клуб и дневни центар за децу и младе под ризиком	ЦСР НВО Град Ваљево	2012-2013	Центар за социјални рад Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ	
	Кућна нега за старе у градском и руралном подручју	ЦСР Град Ваљево НВО волонтерске организације	2011- 2016	2.000.000 дин./ год. Град Ваљево, донатори	80 старих особа добија услуге кућне неге
Повећан квалитет социјалне заштите јачањем капацитета институција и унапређењем постојећих услуга за 20%	Стварање мреже волонтера за пружање помоћи свим грађанима са посебним потребама и другим осетљивим групама	Град Ваљево ЦСР НВО Основне и средње школе	2011	100.000 годишње Град Ваљево	30 волонтера 30 особа добија услуге од волонтера
	Саветовалиште за децу и младе под ризиком и њихове родитеље	ЦСР, НВО, Град Ваљево	2011-2016	500.000 дин./год. Донатори, сопствена средства институција	Број едукованог особља, број корисника, редован програм у оквиру институције

Организовање програма за младе у сукобу са законом	ЦСР, НВО, Град Ваљево	2011-2016	Центар за социјални рад Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ	Организовани програми
Континуирана едукација, кампање и координација запослених у социјалној заштити и партнерских организација	ЦСР, НВО, Град Ваљево, ЗЦ Ваљево, Дом здравља	2011-2016	200.000 дин/год. донатори	3 радника на едукацији годишње, 3 акције годишње 4 састанка партнерских организација годишње
Мобилни тим	ЦСР, НВО, Град Ваљево, ЗЦ Ваљево, Дом здравља	2013	500.000 дин годишње Центар за социјални рад Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ	Најмање 50 породица посећено у току године
Израда и ажурирање базе података о социјално осетљивим групама	ЦСР, НВО, Град Ваљево, ЗЦ Ваљево, Дом здравља	2013	500.000 дин Центар за социјални рад Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ	Ажурирана база и направљен програм за континуирано праћење
Оснивање и рад комисије за родну равноправност	Хора Група за еманципацију жена Ваљево /Партнери: Локална самоуправа, Министарство рада и социјалне политике – Управа за родну равноправност	2011 и континуирано од Јануара до Децембра / на годишњем нивоу у периоду до 2020г	100.000 дин. на годишњем нивоу Локална самоуправа, Управа за родну равноправност, Донатори	Извештај о раду из кога ће се увидети интеграција принципа родне равноправности у све области деловања локалних институција система Родно сензибилисана локална политика која приликом доносења свих одлука у обзир узима потребе и жена и мускараца

Стратешки циљ 3.2.**Успостављање модерног и ефективног система образовања**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Доступније образовање за 10 %	Обезбеђивање превоза за ученике	Школска управа, Град Ваљево, Република Србија	2011 - 2016	Град Ваљево Република Србија Донатори	Број деце којима је обезбеђен превоз Број деце присутне редовно на настави
		Подстицање на даље школовање изграђеним системом материјалне подршке посебним групама ученика и студената	Град Ваљево Високошколске установе Основне и средње школе НВО	2010. континуирана активност	Град Ваљево Министарства Донатори	Изграђен систем материјалне подршке
		Оснивање "школа по мери детета" (за специфичне групе - мањинску –ромску, сеоске, децу са тешкоћама у развоју, децу на болничком лечењу)	Град Ваљево НВО	2012-2016	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ Пројекти	Основане школе
2.	Унапређен квалитет образовања за 30%	Увођење педагошких асистената - пројекти – мали ресурс центри (библиотеке, играчке, биле, здрава храна, ресурс центар за ромски језик, информатику за родитеље)	Град Ваљево Високошколске установе Основне и средње школе НВО	2012-2016	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ Пројекти	Уведени педагошки асистенти Побољшан квалитет образовања
		Центар за стручно усавршавање наставника	Прва основна школа Министарство просвете	2012-2016	Страни донатор Министарство просвете	Квалитетан наставни кадар Квалитетно образовање
		Завршетак изградње и опремање нове О.Ш. Милован Глишић	Град Ваљево Министарства	2011-2015.	250.000.000 динара Град Ваљево Министарства	Изграђена школа Квалитетно образовање

					Фондови ЕУ Остало	
3.	Подршка додатном и алтернативном образовању кроз систем подршке талентованим ученицима и студентима	Клуб младих талената	Прва основна школа	2011-2016	Страни донатор	Издата едиција младих талената
		Јачање Фондације за талентоване ученике и студенте кроз сарадњу са привредом и меценама	Град Ваљево	2011-2016	Град Ваљево донације компанија донације појединаца	Износ појединачних стипендија у реалном износу до 2015. повећан за 50%
4.	Унапређено перманентно образовање за 60 %	Оснивање Тренинг центра за перманентно образовање, преквалификацију и стицање додатних пословних вештина на подручју Града Ваљева	Пословни факултет Ваљево / Национална служба за запошљавање (филијала Ваљево)	2012 – 2016 (Напомена: пројектне активности реализоваће се на годишњем нивоу)	Буџет на годишњем нивоу: 28.800 € (4 x 7.200 €) Извори финансирања: Пословни факултет Ваљево Град Ваљево Национална служба за запошљавање	Мањи број незапосленх лица. Резултати на годишњем нивоу: 1. 60 полазника са добијеним сертификатом из финансијског и управљачког рачуноводства 2. 60 полазника који су обучени за самосталну израду бизнис планова 3. 120 полазника који су обучени из основног софтверског пакета (EQЦД сертификат) 4. 120 полазника који су обучени из области електронског пословања / електронске трговине 5. 120 полазника који су обучени за наступ на Интернету и израду веб сајтова предузећа 6. 120 полазника обучених за графички дизајн и примену савремених дигиталних метода 7. 120 полазника оспособљених за израду пројектне документације која ће им бити потребна за креирање информационог система предузећа

		Оснивање центра за развој и учење страног пословног језика	Пословни факултет Ваљево	2012 – 2016. (Напомена: пројектне активности реализоваће се на годишњем нивоу)	Буџет на годишњем нивоу: 22.600 € (3 x 7.200 € + 1.000 €) Извори финансирања: Пословни факултет Ваљево Град Ваљево Национална служба за запошљавање	Појачани капацитети пословних субјеката. Резултати на годишњем нивоу: 1. 90 полазника са добијеним сертификатом пословног енглеског језика 2. 30 полазника са добијеним сертификатом пословног немачког језика 3. 30 полазника са добијеним сертификатом пословног француског језика 4. Конференција о методама учења страних језика која ће се одржати у Ваљеву 5. Ваљево – центар Западне Србије за учење страног пословног језика
5.	Унапређење материјално-техничких услова и капацитета предшколског образовања	Доградња и надградња обданишта Звончић	Град Ваљево Министарства	2011-2015	90.000.000 дин Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Број нових корисника
		Изградња обданишта у МЗ Градац	Град Ваљево Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Министарства	2011-2015	198.000.000 дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Израђено обданиште
		Проширење капацитета обданишта на Петом пуку	Град Ваљево Министарства	2011-2015	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Проширени капацитети Број нових корисника
		Замена фасадне столарије у вртићу Колибри у Новом насељу	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	9.000.000 дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Уштеда енергије Замењена столарија

Замена фасадне столарије у вртићу Бамби у Насељу Ослободиоци Ваљева	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	9.000.000 дин. Град Ваљево Министарство за НИП Донатори Фондови ЕУ	Уштеда енергије Замењена столарија
Набавка мобилијара за објекте Звончић и Колибри	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	1.200.000 дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Набављен мобилијар за објекте Звончић и Колибри
Набавка аудио-визуелних средстава за припремни предшколски програм	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	2.000.000дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Набављена опрема
Набавка комби возила за превоз хране за установу	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	2.500.000 дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Набављено возило
Увођење спољног видео надзора у свим објектима предшколске установе	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	7 x 350.000 дин.= 2.500.000 дин Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Уведен видео надзор
Адаптација школских простора у циљу побољшања услова деце у објектима предшколске установе	Установа за децу предшколског узраста Милица Ножица Град Ваљево Министарства	2011-2015	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Извршене адаптације Побољшани услови

Стратешки циљ 3.3.

Унапређење културних активности града

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Дефинисање градске културне политике, реорганизовање и унапређење рада установа културе за 20%	Реконструкција крова и громобранске инсталације Центра за културу	Центар за културу/Локална управа	2012.-2015.	1.500.000 дин Град Ваљево донатори	Реконструисан кров Постављене нове громобранске инсталације
		Обезбеђивање приступачности Центра за културу за инвалиде	Центар за културу/Локална управа	2011.-2012.	600.000 дин Град Ваљево донатори	број рампи за инвалиде постављен лифт за гелендер
		Извођење радова за стављање у функцију вентилационих система Центра за културу	Центар за културу/Локална управа	2011.-2012.	1.500.000 дин Град Ваљево донатори	направљен пројекат за вентилацију 3 сале у којима је урађен вентилационим системом
		Реконструкција сцене Центра за културу	Центар за културу/Локална управа	2012-2013	5.000.000 дин Град Ваљево, донатори	3 пројекта за реконструкцију сцене 3 реконструисане сцене Повећан број програма за 20%
		Реконструкција електроинсталација и противпожарне заштите Центра за културу	Центар за културу/Локална управа	2012/2013	1.000.000 дин Град Ваљево донатори	пројекат реконструкције електроинсталације реконструисана инсталација
		Реконструкција биоскопа	Центар за културу/Локална управа	2013-2014	2.000.000 дин Град Ваљево донатори	пројекат реконструкције реконструисан биоскоп повећан број гледалаца за 50%
		Реконструкција Галерије 34	Центар за културу/Локална управа	2013-2014	2.000.000 дин Град Ваљево донатори	пројекат реконструкције реконструисана галерија повећан број изложби И других програма за 30%
		Проширење капацитета Народног музеја Ваљево	Народни музеј Ваљево, Град Ваљево, Република Србија	2011.-2016.	50.000.000 динара Народни Музеј Ваљево, Град Ваљево, република Србија, Донатори	Површина дограђеног и адаптираног простора

	Изградња нове зграде Библиотеке	Град Ваљево Министарство културе РС, Библиотека	2016.	Град Ваљево, Министарство културе РС, стране донације	Изграђена нова зграда Библиотеке Већи број корисника и могућност њиховог рада у библиотеци	
	Оснивање градског оркестра	Центар за културу Град Ваљево КУД Абрашевић Музичка школа	2012-2013	700.000 дин. годишње Град Ваљево, Центар за културу	Оснивање 2 оркестра (класичне музике и јазз) купљено 5 инструмената организован један концерт месечно	
	Клуб љубитеља филма	Центар за културу Град Ваљево	2011.-2012	100.000 дин. годишње Град Ваљево, Центар за културу	број чланова број филмова број часописа број одржаних пројекција	
2.	Унапређење очувања и промоције културне баштине за 50%	Стратегија развоја Тешњара	Град Ваљево, Дирекција за урбанизам, Завод за зашт. спом. културе, Мин. за просторно планирање	2011.-2012.	Град Ваљево Надлежно министарство	Град добија плански документ који је предуслов ревитализације Тешњара и употребне функције амбијенталне целине и појединачних објеката
		План детаљне регулације за Тешњар	Град Ваљево, Дирекција за урбанизам, Завод за зашт. спом. културе, Мин. за просторно планирање	2011.-2012.	2.000.000 динара Град Ваљево	Спровођење конкретних мера заочување аутентичне вредности просторне целине, прописује све радове који с омогу спровести
		Оснивање Фонда за ревитализацију Тешњара	Завод, Град Ваљево, Министарство културе, Мин економије и регионалног развоја	2012.-2013.	Град Мин. културе приватници појединци	Обезбеђује средства за мере у Тешњару
		Реконструкција и санација објекта у Бирчаниновој 10 у Тешњару	Окружна дирекција Завод за заштиту	2011.-2016	Окружна дирекција власници 7.000.000 дин	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
		Реконструкција објекта Бирчанинова 7	Окружна дирекција Завод за заштиту	2011.-2016	Окружна дирекција власници 5.000.000 динара	Очување и оспособљавање објекта за различите намене

Реконструкција објекта Бирчанинова 34	Министарство културе Завод за заштиту власници	2011.-2016	Министарство културе власници 7.000.000 дин	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Реконструкција фасада Бирчанинова 31, 77 и 6-8	Град Ваљево, власници објекта, Министарство културе	2011.-2016	Град Мин. културе власници 4.500.000 динара	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Пројекат конзерваторских радова „Крива кућа“ у Тешњару	Град Ваљево Завод за заштиту споменика културе Министарство културе Власници објекта	2011.-2016	Град Ваљево Министарство културе Донатори Власници	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Израда пројекта и реконструкција објекта Бирчанинова 62 и 77	Град Ваљево, власници објекта, Министарство културе	2011.-2016	Град Ваљево Мин. културе власници 10.000.000 динара	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Пројекти конзерваторских радова у Тешњару на објектима: Бирчанинова 79- 81, 31, 34, 8	Град Ваљево Завод за заштиту споменика културе Министарство културе Власници објекта	2011.-2016	Град Ваљево Министарство културе Донатори Власници	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Конзерваторски радови на објектима Бирчанинова 101, 104 и 9	Град Ваљево, власници објекта, Министарство културе	2011.-2016	Град Мин. културе 6.000.000 динара	Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Пројекат конзерваторских радова на цркви брвнари у Миличиници	Град Ваљево Завод за заштиту споменика културе Министарство културе СПЦ	2011.-2016	Град Ваљево Министарство културе Донатори Фондови ЕУ Власници	Споменик културе заштићен од даљег пропадања Очување и оспособљавање објекта за различите намене
Комплетна реконструкција Дома војске и претварање у кућу европске културе	Дирекц. за урбаниза, Завод, Град Ваљево, Мин. за просторно планирање	2011.-2016	Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Очување и оспособљавање објекта за различите намене

Санација, адаптација и реконструкција конака Кнеза Јовице	Завод, Град, Министарство културе, власници објекта	2011.-2016	Мин културе Град приватници 30.000.000 динара	Споменик културе заштићен од даљег пропадања
Реконструкција културно-историјског споменика Кула Ненадовић	Град Ваљево Министарства	2010 и до завршетка	12.400.000 дин Град Ваљево Министарство културе Министарство за НИП Министарство економије Фондови ЕУ Донатори	Реконструисан споменик
Уређење простора око Куле Ненадовића	Народни музеј Ваљево, Град Ваљево, Република Србија	2012.-2014	Народни Музеј ваљево, Град Ваљево, Република Србија, Донатори	Површина уређеног простора око Куле Ненадовић
Израда плана детаљне регулације Бранковине	Дирекц. за урбаниза, Завод, Град Ваљево, Мин. за просторно планирање	2011-2012	Град Ваљево Дирекција за урбанизам Министарство за просторно планирање	Израђен план детаљне регулације
Ревитализација Бебића луке	Завод, Град, Министарство културе, Мин економије и рег. раувоја	2013.-2016	Град Ваљево Министарство културе, Мин економије и рег. Развоја Фондови Конкурси	Ревитализована Бебића лука
Уметничка школа за старе занате или Центар за оживљавање старих заната	Град Ваљево Удружење занатлија Министарство културе	2012-2013	Град Ваљево Министартсво културе Фондови ЕУ Пројекти Донатори	Основан центар

3.

Развој уметничког стваралаштва за 20%

Оснивање професионалне позоришне сцене	Град Ваљево Центар за културу Ваљево Абрашевић	2011 – 2012.	Град Ваљево Министарство културе привреда самофинансирање	већи квалитет позоришних представа број реприза појединих представа повећан за 50% број посетилаца на представама повећан за 30%
Јесењи салон уметности	Центар за културу Град Ваљево	2011. континуирана активност	1.000.000 дин годишње Град Ваљево, Центар за културу	реализован јесењи салон сваке године проширен број ликовних области изражавања (стрип, графика, вајарство, сликарство, примењене уметности, нови видови изражавања) број учесника број посетилаца
Фестивал савременог уметничког стваралаштва младих	Центар за културу Град Ваљево	2011.-2016	Град Ваљево Центар за културу Министарство културе Министарство омладине и спорта Фондови ЕУ	Број фестивалских програма

Стратешки циљ 3.4.

Развијање ефективне и ефикасне локалне управе управе кроз јачање учешћа грађана у процесу одлучивања и побољшању квалитета услуга локалне самоуправе и унапређење партнерстава приватног, цивилног и јавног сектора

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Повећање учешћа и утицаја грађана у животу локалне заједнице за 20%	Промоција и спровођење принципа Агенде 21 (Форум партнера, Савет за развој, трибине и консултације са грађанима)	Град Ваљево, НВО, организације јавног и приватног сектора	2011-2012	Градски буџет Донатори Фондови ЕУ Пројекти	Дефинисан план активности број округлих столова и трибина Број учесника Дефинисани планови
		Оснивање фондација за награде за друштвено одговорна предузећа	Град Ваљево, НВО, организације јавног и приватног сектора	2011- 2016	Градски буџет Донатори Фондови ЕУ Пројекти Организације	Друштвена одговорност предузећа повећана за 20%
		Годишњи избори за друштвено одговорно предузеће или организацију	Град Ваљево, НВО, организације јавног и приватног сектора	2011- 2016	Градски буџет Донатори Фондови ЕУ Пројекти Организације	Друштвена одговорност предузећа повећана за 20%
		Волонтерске акције и међународни кампови	НВО, Град Ваљево	2011 -2016	Град Ваљево Донатори	Један међународни и 2 национална кампа годишње
		Градски омбудсман	Град ваљево, НВО	2011	Град Ваљево, донатор	Функционише градски омбудсман
		Оснивање Комисије за борбу против корупције	Град ваљево, НВО	2012.-2013	Град Ваљево Донатори	Основана комисија 6 састанака годишње
2.	Увођење савремених технологија и	Увођење е-управе	Градска управа Консултанти	2011.-2016	Градски буџет Министарства Фондови ЕУ	Фискални капацитет општине Е-управа је уведена

	нових услуга и сервиса у рад локалне самоуправе				Пројекти	
	Израда Стратегије развоја информационог друштва града Ваљева	Градска управа		2011.-2012.	Градски буџет Министарства Фондови ЕУ Пројекти	Урађена стратегија
	„CALL“ Центар - Сервис	Градска управа		2011-2012.	2.000.000 динара Градски буџет Министарства Фондови ЕУ Пројекти	Успостављени нови сервиси и услуге
3.	Подизање капацитета за ефикасно и квалитетно пружање услуга грађанима	Пружање обука у приступима и техникама партиципативног планирања и новим начинима управљања у јавном сектору	Локална самоуправа СКГО	2011. континуирана активност	Град Ваљево	Број спроведених обука Број едукованих
		Унапређење менаџмента јединица локалне самоуправе у Западној Србији	Пословни факултет Ваљево Максима Консалтинг (Београд) Кромер Група (Београд)	2010 – 2015 (Напомена: пројектне активности реализоваће се на годишњем нивоу)	Буџет на годишњем нивоу: - 29.800 € (4 x 7.200€+ 1.000 €) Извори финансирања: Пословни факултет Ваљево Maxima Consulting Cromer Group Град Ваљево	Појачани капацитети локалне самоуправе Резултати на годишњем нивоу: 1. Обука за припрему ИПА пројеката 2. Обука из области управљања имовином 3. Обука из области примене концепта приватно-јавног партнерства 4. Тренинзи јачања комуникационих вештина 5. Имплементација програмског буџета у Граду Ваљево...
		Израда програма обука запослених у локалној самоуправи као и њихово континуирано спровођење	Локална самоуправа СКГО	2010. континуирана активност	Град Ваљево СКГО Други фондови и програми	Број спроведених обука Број едукованих

**Стратешки циљ 3.5.
Унапређење здравља локалне заједнице кроз превенцију и здраве стилове живота**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Унапређење превенције болести за 20 %	Превенција хроничних незаразних обољења	Поливалентна Патронажна служба /Партнери: Превентивни центар ДЗ, Одбор ЗЈЗ Ваљево, ЗЗЈЗ Ваљево	2011 – 2016.	200.000 дин. по години Град Ваљево, донатори	Смањење малигнух обољења дојке, грлића материце, дебелог црева Детекција и смањење дијабетеса типа II Детекција и смањење хипертензије Гојазност-детекција и упућивање у саветовање за правилну исхрану
		Едукација грађана и превенција обољења кроз акције обележавања значајних датума из Календара СЗО	- Превентивни центар и Поливалентна патронажа Дома здравља Ваљево - Град Ваљево - Завод за јавно здравље - медији - привреда	2011 – 2016.	50.000 динара по акцији Град Ваљево, донатори	Повећање превентивних прегледа у примарној здравственој заштити Смањење броја оболелих од хроничних незаразних обољења Боља информисаност грађана о потреби превентивне(анкете)
		Унапређење рада Школе за труднице и родитељство - Психофизичка припрема	Поливалентна Патронажна служба /Партнери: Службе ДЗ (Гинекологија, Педијатрија, Психолог), Стоматологија, ЗЗЈЗ Ваљево	2011 – 2016.	150.000 дин. на годишњем нивоу Град Ваљево, донатори	Подизање нивоа знања код будућих родитеља, овладавање вештинама за успешно родитељство, психофизичка припрема за породјај
		Набавка опреме за Превентивни центар - ваге за мерење телесне тежине и процента масног ткива, калипера, апарата и трака за мерење гликемије, холестерола и триглицерида	Град Ваљево Дом здравља Ваљево Донатори	2012.-2013	Град Ваљево, донатори 100.000 динара	Број комплетних прегледа повећан за 20%

Превенција алкохолизма у радним организацијама	ЗЦ Ваљево, клуб ЛАВ, Град Ваљево, предузећа	2011- 2013	Град Ваљево, донатори	- 10 радних организација је прошло програм - Бар 20 особа из тих радних организација је упућено на лечење
Отварање клубова лечених алкохоличара по месним заједницама	КЛУБ ЛАВ (лечени алкохоличари Ваљева), МЗ, Локална самоуправа	2013- 2016	Град Ваљево Донатори	- отворена бар најмање 3 клуба у градским и приградским МЗ - Организован рад и активности у тим клубовима
Подизање нивоа информисаности здравствених и просветних радника, болестима зависности	ЗЦ Ваљево, Локална самоуправа, Школска управа, Школе	2011 - 2013	500.000 дин. Град Ваљево, Министарство здравља, Министарство просвете, ЗЦ	- 50 здравствених радника примарне здравствене заштите Ваљева је прошло едукацију - 100 просветних радника је прошло едукацију
Превенција болести зависности у школама за ученике и родитеље у градским и сеоским школама	Савет за безбедност, ЗЦ Ваљево, Школска управа	2011-2016	100.000 дин годишње Локална самоуправа, донатори, Министарство здравља и просвете, сопствена средства организација	- Направљени превентивни програми - Број ученика, родитеља и просветних радника који су прошли програм у сеоским и градским школама - Сваке године едуковане 4 сеоске школе и 4 градске основне школе
Превенција болести зависности	Поливалентна Патронажна служба /Партнери: Службе ДЗ(Школски диспанзер, Психолог.. Прев.центар.), Психијатријска служба, ЗЗЈЗ, Школе, Лок. самоуправа, МУП... Савет за безбедност	2011- 2015	200.000 дин. по години Средства за пројекат Локална самоуправа, Донатори ЗЦ Ваљево	Смањење броја зависника, сузбијање наркоманије... Направљени ЛАП за борбу против дроге Број ученика и родитеља који су прошли програм Укључивање свих кључних актера у превентивни програм
Унапређење превенције карцинома дојке-набавка сонде за ултразвук за прегледе меких ткива (дојка) Едукација једног доктора медицине за ултразвучну дијагностику меких	Локална заједница Донатори Дом здравља Ваљево Министарство здравља	2011-2012	-цена коштања сонде -цена коштања едукације за рад на ултразвучној дијагностици меких ткива дојке и врата Град Ваљево Донатори ЗЦ Ваљево	Праћење повећања броја на време откривених промена сумњивих на малигнитет на дојкама и на штитној жлезди

тквива дојке и врата			Министарство	
Превенција ХИВ/АИДС, хепатитиса	Метадонски центар Ваљево, ЗЦ Ваљево, Школска управа, школе, ЗЗЗ, ЦЗК	2010-2016	Локална самоуправа, донатори, Министарство здравља и просвете, сопствена средства организација	Направљени превентивни програми Број ученика, обезбеђен континуитет едукација
Промоција оралног здравља-заједно са свим службама ЗЦ Ваљево	ЗЦ Ваљево стом. Служба Патронажа, превент. Центар Завод за јавно здравље	2011- 2015	Локална самоуправа, донатори, Министарство здравља и просвете, сопствена средства организација	- деце од 1-18. г И одрасло станов-94 752 - велики проценат становника је без зуба, - 25 % нема уопште зубе - предавања, промотивни материјал - подела средстава за хигијену
Опремање стоматолошке Ординације у Предшколској Установи - Ваљево	Стоматолошка Служба ЗЦ Ваљево град Ваљево Предшколска установа	2012. година	-стоматоло. служба Опремену-15 000.Е плате 1стома+2.сест 1.год-2 544 000 дин - Град Ваљево адаптацију или изградњу ординације, чекаонице и мокрог чвора – 40квм - Предшколска установа простор, комуналије Град Ваљево Министарство Донатори Фондови	- 2000. деце борави у обдаништима - Узраст од 1-7. год - Праћење И унапређење оралног здравља деце предшколског узраста - велики проценат кријеса код деце од 3 године процент три оболела зуба по детету у 4. години живота процент четири оболела млечна зуба по детету у 6. години живота
Унапређење оралног здравља становништва којем су мање доступне стоматолошке услуге	ЗЦ Ваљево- стом.служба Град Ваљево Министарство здравља	2011. – 2016.	2.500 000 дин Набавка мобидента - са комплетном стоматолошком опремом Град Ваљево Министарство Фондови	-посебан осврт на децу сеоског подручја - одрасло становништво где нема стом. Ординације - свака друга особа у просеку нема два зуба, на 100 становника 10 је без зуба, сеоска деца у просеку имају 4-6 оболелих зуба - санација и надокнада изгубљених

						зуба
		Унапређење оралног здравља деце ометене у развоју	ЗЦ Ваљево, стоматолошка служба град Ваљево Министарство здравља	2011. - 2016	Годишње 80 000 дин за пропагандни материјал - 20.000 динара годишње за средства за хигијену - набавка опреме за санацију у општој анестезији 10-15.000 евра Град Ваљево Министарство Фондови	- деца ометена у развоју - рад са њиховим родитељима ,кроз предавања, обуку о исхрани хигијени , флуору - деца ометена у развоју обезбеђена средствима за хигијену - обезбеђењем апарата за општу анестезију деца ометена у развоју не бивају упућена у Београд за санацију зуба
2.	Здрави стилони живота	Едукација о штетности пушења и дуванског дима на здравље младих	Одбор за јавно здравље Ваљево	2011-2016.	80.000 динара /год. - локална самоуправа - донатори	Смањен број пушача међу ученицима основне школе за 30%
		Едукација за правилну исхрану школске деце у сарадњи са родитељима	Одбор за јавно здравље Ваљево	2011-2016	100.000 динара/год. - локална самоуправа - донатори	Смањен број гојазне деце за 10%
		Спортска амбуланта	Град Ваљево Министарство омладине и спорта	2013.-2014	Град Ваљево Министарства Фондови ЕУ Пројекти Донатори	Спортска амбуланта је функционална

Стратешки циљ 3.6.

Побољшање и увођење одговорне политике у области безбедности и заштите града и грађана

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Побољшање рада и координације кључних институција	Видео надзор на кључним местима у граду	Град, Полицијска управа	2011 – 2014	6.000.000 дин. Градски буџет, донације	Постављен и умрежен видео надзор Контрола од стране Полицијске управе Смањен број кривичних дела и саобраћајних прекршаја у деловима где постоји видео за 20%
		Усаглашавање рада кључних институција које се односе на безбедност	Полицијска управа, ЦСР, ЗЦ Ваљево, Дом здравља, НВО, КПЗ	2011-2012	500.000 дин буџет града, донације, средства поменутих институција	500 штампаних брошура редовни извештаји о брзини решених случајева
		Континуирани едукативни програми о безбедности за децу, родитеље и наставнике	Полицијска управа, локална самоуправа, школе, ЦСР, Дом здравља	2011-2016	200.000 дин годишње буџет града, донације, средства поменутих институција	500 деце годишње пролази програм 200 родитеља пролази прораме
		Обележавање дана безбедности у саобраћају развијањем саобраћајне свести и културе	Полицијска управа Ваљево, Савет за безбедност, Основне школе	2011-2016	150.000 дин годишње Локална самоуправа, донатори	2 кампање у току године, Најмање 3 локална медија која учествују у кампањи, испитивање јавности о ефектима кампање 2 промоције активности МУП-а у школама
2.	Побољшање безбедности грађана у случају природних непогода	Обука спасилачких јединица и јединица цивилне заштите	Град, Министарство одбране, НВО, Истраживачи,	2012-2016	Потребна средства за обуку Министарства Донације	Број едукованих Број акција
		Регулисање простора и опреме за обуку	Град, Министарство одбране, НВО, Истраживачи,	2012-2013	Потребна средства за обезбеђивање простора	Извештаји о редовним активностима
3.	Превенција еколошких ризика и удеса	Процена еколошке и здравствене безбедности	Локална самоуправа, ЗЗЈЗ, НВО, ЗЦ, Министарство одбране и	2012-2015	Град Ваљево Министарства Донације	дефинисани фактори ризика Дефинисани начини деловања у ванредним условима

МУП

Подизање капацитета
стручних служби за
случајеве технолошко
техничких несрећа

Град Ваљево,
Полицијска управа

2011- 2016

500.000 дин./год.
(донатори, градски буџет,
сопствена средства)

број обучених,
стално ажурирани планови
јасне процедуре

Стратешки циљ 3.7.

Унапређење услова за бављење спортом

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Унапређење, реконструкција и изградња спортске инфраструктуре	Изградња спортско пословног центра - Хала спортова	Град Ваљево Министарства	2011. и до завршетка	850.000.000 динара Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Министарство омладине и спорта Град Ваљево Донатори Фондови ЕУ	Изграђен спортско-пословни центар – Хала спортова
		Изградња затвореног базена са пратећим садржајима у СРЦ Петница	Град Ваљево Министарства Јавно-приватно партнерство	2011. и до завршетка	400.000.000 динара Министарство за инфраструктуру Министарство за НИП Министарство омладине и спорта Град Ваљево Донатори Фондови ЕУ	Изграђен затворени базен у СРЦ Петница
		Санација подова базена (адаптација) купалишта у Петници	УФК Валис Град Ваљево Министарства	2011.	Град Ваљево Министарства	Санирани базени
		Изградња Трим стазе у СРЦ Петница	Град Ваљево УФК Валис Министарства	2011.-2012	Градски буџет Министарства Донатори Фондови ЕУ	Изграђена Трим стаза
		Пројекат изградње тениског терена у СРЦ Петница	Град Ваљево УФК Валис Министарства	2011.-2012	Градски буџет Министарства Донатори Фондови ЕУ	Изграђен тениски терен
		Изградња спортског терена у МЗ Попаре	Месна заједница Град Ваљево	2011.-2016	3.000.000 дин Буџет града	Изграђен спортски терен

		Министарство просвете Министарство омладине и спорта		Министарства Фондови ЕУ Донатори	Број спортско-рекреативних објеката
Унапређење услова за бављење школским спортом	Реконструкција школских спортских терена у ОШ Владика Николај	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	2.000.000 дин Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Реконструисани терени Број спортско-рекреативних објеката
	Реконструкција школских спортских терена у ОШ Андра Савчић	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	2.000.000 дин Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Реконструисани терени Број спортско-рекреативних објеката
	Асфалтирање школских терена и осветљење у ОШ Нада Пурић	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	2.000.000 дин Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Реконструисани терени Број спортско-рекреативних објеката
	Покривање школског спортског терена у ОШ Сестре Илић	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	2.000.000 дин Буџет града Министарства Фондови ЕУ Донатори	Покривен школски спортски терен Број спортско-рекреативних објеката
	Реновирање сале за физичко васпитање у ОШ Десанка Максимовић	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	3.000.000 дин Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Реновирана сала Број спортско-рекреативних објеката
	Изградња школског спортског терена у ОШ у Лесковицама	Месна заједница Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	2.000.000 дин Месна заједница Буџет града Министарства Фондови ЕУ Донатори	Изграђен спортски терен Број спортско-рекреативних објеката
	Мини трим стаза у Првој основној школи	Град Ваљево Министарства	2011.-2016	930.000 дин. Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Развијен здрав стил живота Повећан број ученика који се баве спортом у слободном времену за 30%

Доградња физкултурне сале уз постојећи школски објекат у ОШ Свети Сава у Попучкама	Град Ваљево Министарство просвете	2011.-2016	18.160.000 дин Град Ваљево Министарства Донатори Фондови ЕУ	Изграђена физкултурна сала
Изградња затвореног базена AQUATECH у Техничкој школи	Град Ваљево Министарства	2011.-2016	Град Ваљево Фондови ЕУ Донатори Министарства	Изграђен базен
Затворени базен у Првој основној школи	Прва основна школа Локална заједница Министарство омладине и спорта Министарство просвете	2011.-2016	-Страни донатор	-Број непливача смањен -Развијен пливачки спорт
Реконструкција школских спортских терена у Првој основној школи	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Реконструисани терени Број спортско-рекреативних објеката
Санација крова физкултурне сале Прве основне школе	Град Ваљево Министарство просвете Министарство омладине и спорта	2011.-2016	Буџет града Министарства Фондови ЕУ	Сануран кров физкултурне сале

6.1.4. Заштита животне средине

ПРИОРИТЕТ

Заштита животне средине

ВИЗИЈА

Ваљево је град очуване и унапређене животне средине

Стратешки циљ 4.1.

Висок ниво еколошке свести

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1	Унапредити ниво јавне свести и еколошке културе грађана	Увести редовне емисије и рубрике у програме локалних медија	Град Ваљево Локални медији Завод за јавно здравље и др. сличне организације НВО	2010.-2014. стална активност	Вредност зависи од заступљености програма и самог медија градски буџет остали	Побољшано информисање грађана о животnoj средини и позитивна промена у односу према њој
		Едукативне радионице којима ће бити обухваћена заинтересована јавност, представници предузећа чија делатност проузрокује загађење животне средине, представници месних заједница и сл.	Град Ваљево Завод за јавно здравље и др. сличне организације НВО Представници Министарства животне средине и стручна лица за поједине области	2010.-2014. стална активност	500.000 динара буџет града, надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Поступање са отпадом у складу са законским одредбама Број одржаних радионица Број учесника у едукацији
		Регионални омладински центар "Истраживачка кућа"	Град Ваљево Друштво истраживача "Владимир Мандић Манда" и друге омладинске организације	2013.	1.000.000 дин.на годишњем нивоу буџет града, Министарство омладине и спорта Министарство животне средине приход од пратећих делатности у истраживачкој кући	Унапређење знања и свести младих о животnoj средини Број успостављених сарадњи -Број заједничких пројеката

		"Планински истраживачки центар" Ваљевске планине	Град Ваљево Друштво истраживача "Владимир Мандић Манда" и Истраживачка станица "Петница"	2013-2016	буџет града, надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Изграђен објекат на ваљевским планинама; Креирани научноистраживачки програми за ученике и научнике из иностранства
2	Унапредити учешће јавности у процесу доношења одлука од значаја за животну средину	Организовати едукацију и информисање јавности о важности учешћа у процесу доношења одлука од значаја за животну средину	Град Ваљево Локални медији Завод за јавно здравље' Ваљево НВО	2010.-2014. стална активност	200.000 динара буџет града, надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Веће учешће јавности у процесу доношења одлука од значаја за животну средину
3	Успостављен систем информисања о стању животне средине у граду	Израда електронске базе података о стању животне средине, припрема редовног извештаја о стању животне средине, редовно објављивање информација на сајту града	Град Ваљево Завод за јавно здравље' Ваљево и др. стручне установе Агенција за заштиту животне средине	2010.-2014. стална активност	1.000.000 динара буџет града Министарство животне средине и просторног планирања предприступни фондови ЕУ	Формирање базе података о стању животне средине

**Стратешки циљ 5.2.
Унапређење стања у животној средини**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1.	Успостављен мониторинг индикатора стања у животној средини	Унапређење постојећег система мониторинга аерозагађујућих материја	Град Ваљево Завод за јавно здравље Ваљево Агенција за заштиту животне средине	2010.-2014. стална активност	2.000.000 дин на годишњем нивоу буџет града надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Број дана са лошим квалитетом ваздуха Извештај о стању квалитета ваздуха
		Успоставити систем мониторинга буке	Град Ваљево Стручне организације за мерење буке	2012.	3.000.000 дин на годишњем нивоу буџет града надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Број дана са повишеним нивоом буке И-звештај о нивоу буке
		Успостављен систем мониторинга квалитета површинских вода	Град Ваљево Завод за јавно здравље Ваљево Надлежна министарства	2014.	3.000.000 дин на годишњем нивоу буџет града надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Квалитет површинских вода Годишњи извештај о стању површинских вода
		Успостављен систем мониторинга загађености земљишта	Град Ваљево Завод за јавно здравље Ваљево Надлежна министарства	2014.	3.000.000 дин на годишњем нивоу буџет града надлежна министарства предприступни фондови ЕУ	Напуштено и загађено земљиште Годишњи извештај о загађености земљишта
		Изградња метеоролошке станице на Дивчибарама	Град Ваљево и надлежна министарства	2012-2014	3.000.000 дин. Градски буџет Надлежна министарства	Изграђена метеоролошка станица Квалитетни статистички подаци
2.	Смањење нивоа загађења ваздуха	Израда програма контроле квалитета ваздуха	Град Ваљево Завод за јавно здравље	2011. и даље на годишњем нивоу	Градски буџет	Израђен програм База података о контроли квалитета ваздуха
		Извршити процену ризика на здравље становништва услед загађења ваздуха	Град Ваљево Завод за јавно здравље	2011.	500.000 дин Локални еко фонд	Урађен елаборат о здравственој угрожености становништва услед загађења ваздуха Број становника са нарушеним здрављем

		Израда интегралног катастра загађивача	Град Ваљево Завод за јавно здравље	2012.	1.000.000 дин Локални еко фонд	Израђен катастар загађивача Број регистрованих загађивача
3	Успостављен одржив систем управљања отпадом	Израдити локални план управљања отпадом у складу са законском регулативом	Град Ваљево Стручне институције	2010.-2011.	1.500.000 дин. Локални еко фонд	Усвојен план Смернице плана управљања отпадом
		Изградња регионалне депоније	Град Ваљево Градови потписници споразума о изградњи регионалне депоније Надлежна министарства	2011-2016	100.000.000 дин Буџет градова и општина партнера у пројекту Министарство животне средине и просторног планирања НИП	Израђена регионална депонија и трансфер станица Квалитет ваздуха у граду и региону Решено питање отпада Количина отпада која се преко трансфер станице отпреми на регионалну депонију
		Трансфер станица	Град Ваљево ЈКП "Видрак" Страни партнери	2011.-2012.	47.000.000 динара Град Ваљево Надлежно министарство Страни донатори Фондови ЕУ	Израђена трансфер станица Капацитет трансфер станице
		Санација и рекултивација градске депоније коришћене до 1989. године, депоније у насељеном месту Дивчибаре и градске депоније која се тренутно користи	Град Ваљево ЈКП „Видрак“	2013.-2016	100.000.000. дин Буџет града Донације	Извршене санације Број санираних
		Отварање рециклажног дворишта на Дивчибарама и прикупљање рециклажног отпада	Еколошко бицикличко друштво Greenbike Међународне организације, НВО сектор, привреда, МЗ Дивчибаре	2013.-2016	Град Ваљево Еколошка удружења Надлежна Министарства Фондови ЕУ Пројекти	Рециклирани отпад Израђено рециклажно двориште

		Проширење комуналних услуга на целокупно подручје града укључујући и сва села	Град Ваљево ЈКП "Видрак"	2011.-2016. стална и развојна активност	100.000.000 дин Буџет града Министарство животне средине и просторног планирања	Повећање покривености градског подручја комуналним услугама
		Примарна селекција комуналног отпада	Град Ваљево ЈКП "Видрак"	2011.-2012	81.721.300 дин. буџет града ЈКП "Видрак"	решавање питања отпада квалитет ваздуха у граду
		Изградња компостилишта	Град Ваљево ЈКП "Видрак" НВО Министарство животне средине и просторног планирања	2013. стална и развојна активност	10.000.000 дин Буџет града предприступни фондови ЕУ	Рециклиран отпад Изграђено компостилиште
		Решавање питања поступања са медицинским отпадом	Град Ваљево ЗЦ Ваљево Министарство животне средине и просторног планирања	2010.-2014.	Град Ваљево Министарства ЗЦ Ваљево Фондови Конкурси	Решено питање уклањања медицинског отпада
4	Сарадња локалне заједнице, инспекцијских органа, стручних служби и потенцијалних загађивача на процесу очувања животне средине и спречавању загађења	Организовање скупова и састанака са представницима потенцијалних загађивача	Градска управа надлежна за послове заштите животне средине Еколошка инспекција Стручне организације НВО	2011.-2016. стална активност на годишњем нивоу	200.000 дин на годишњем нивоу Буџет града	Разврстан градски отпад по врсти одлагања Смањен број дана са лошим квалитетом ваздуха Побољшано управљање отпадним водама Број одржаних скупова и састанака

**Стратешки циљ 5.3.
Очувани природни ресурси**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1	Очуван и унапређен биодиверзитет	Еколошко зонирање и вредновање простора	Град Ваљево Стручне куће Министарство животне средине и просторног планирања НВО	2012. активност траје 6 месеци до годину дана	5.000.000 дин. буџет града предприступни фондови ЕУ	Урађена студија о зонирању и вредновању простора
2	Решавање питања отпадних вода	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода и канализационе мреже на Дивчибарама	Град Ваљево ЈКП Водовод Ваљево Министарство за инфраструктуру ЈП «Дирекција за урбанизам...»,	2012. и до завршетка	250.000.000 дин. Градски буџет ЈКП Водовод Ваљево Надлежна министарства Фондови ЕУ Донатори	Изграђена канализациона мрежа и постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода Број километара канализационе мреже Квалитет пречишћене воде
3	Очување заштићених природних добара	Израда и примена програма и пројеката заштите и унапређења стања дивљих врста биљака и животиња, њихових заједница и станишта на простору ЗПД "Клисура реке Градац"	Град Ваљево ЕКОД"Градац" Завод за заштиту природе Институт за биолошка истраживања Биолошки факултет и др. стручне научне организације	2011.-2016. стална активност	5.000.000 дин буџет града Фонд за заштиту животне средине накнада за коришћење заштићеног подручја приходи Управљача заштитеним подручјем донације	Повећање бројности јединки одређених врста

Унапређење природних станишта у сарадњи са НВО (ловачка и риболовачка удружења, планинари, љубитељи природе)	Град Ваљево ЈКП "Видрак" Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, пугеве и изградњу Ваљева НВО	2010.-2016. стална активност	3.000.000 на годишњем нивоу буџет града донатори предприступни фондови ЕУ	Број акција на унапређењу стања у стаништима
--	--	------------------------------------	--	---

Стратешки циљ 5.4.

Развијен систем за спречавање негативних утицаја на животну средину

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1	Усклађена стратешка планска документација	Израда акционих планова заштите животне средине	Град Ваљево Јавна предузећа НВО	2010.-2014 стална активност на годишњем нивоу	1.000.000 дин. на годишњем нивоу буџет града	Урађени акциони планови Побољшано стање у животној средини
		Акустичко зонирање града	Град Ваљево Стручне организације	2010.-2014	500.000 дин буџет града	Број дана са повишеним нивоом буке Одређене зоне и број мерних места
		Израда стратешких карти буке	Град Ваљево Стручне организације	2012.	15.000.000 дин буџет града надлежно министарство предприступни фондови ЕУ	Урађене стратешке карте буке
2	Успостављен систем контроле потенцијалних загађивача	Израда студије о о могућим зонама и тачкама еколошких акцидената, као и планова за реаговање	Град Ваљево Стручне организације	2013.	5.000.000 дин буџет града донације	Израђена студија
		Израда краткорочних акционих планова квалитета ваздуха	Град Ваљево Стручне организације	2010.-2014. стална активност на годишњем нивоу	500.000 дин буџет града	Број дана са лошим квалитетом ваздуха Урађен акциони план

**Стратешки циљ 5.5.
Оптимално коришћење енергије и развој обновљивих извора енергије**

н.	Специфични циљеви	Активност	Партнери	Временски оквир	Вредност и извор средстава	Индикатори
1	Подстицање оптималног коришћења енергије сунца и ветра на територији града	Израда катастра и плана коришћења расположивих природних ресурса	Град Ваљево Надлежна министарства Стручне организације	2013.	5.000.000 дин буџет града министарства предприступни фондови ЕУ	Урађен катастар расположивих природних ресурса Урађен план коришћења природних ресурса
		Стимулисање развоја пројеката везаних за коришћење обновљивих извора енергије и пројеката везаних за побољшање енергетске ефикасности	Град Ваљево Надлежна министарства Стручне организације НВО	2013. стална активност	3.000.000 дин буџет града	Потрошња обновљиве енергије Повећана енергетска ефикасност
		Активности на подстицању коришћења енергије сунца и ветра	Национални инвестициони план Градска Влада, Министарства за заштиту животне средине, економије и науке, Фондови ЕУ	2012.	Министарства ЕУ фондови Донације Јавно приватно партнерство	Број изграђених објеката – постројења количина енергије која се добија из обновљивих извора
		Примена соларне енергије за производњу потрошње санитарне топле воде у болници ЗЦ Ваљево	Министарства ЗЦ Ваљево Град Ваљево	2011.	42.000.000 дин ЗЦ Ваљево, Министарства Донације Фондови ЕУ	количина енергије која се добија из обновљивих извора
		Примена геотермалних сонди и топлотних пумпи за потребе грејања и хлађења објеката управа и психијатрија ЗЦ Ваљево	Министарства ЗЦ Ваљево Град Ваљево	2011.	92.122.000 дин Министарства Донације Фондови ЕУ	количина енергије која се добија из обновљивих извора
		Изградња система за експлоатацију геотермалних вода за потребе ЗЦ Ваљево - болница	Министарства ЗЦ Ваљево Град Ваљево	2012.	100.378.888 дин ЗЦ Ваљево Министарства Донације	количина енергије која се добија из обновљивих извора

				Фондови ЕУ	
	Ревитализација постројења за обраду отпадних вода из погона електрохемијске и хемијске заштите челика и обојених метала у ХК“Крушик“а.д. Ваљево	КРУШИК-ИРЦ д.о.о./ХК“Крушик”Град Ваљево	2012.	18.615.932 дин Крушик-ИРЦ Министарства Фондови Донације	ревитализовано постројење квалитет отпадних вода
	Иновирање технолошког процеса производње биоетанола	Хемијски факултет, Београд Ваљевска пивара MOSS&HEMOSS, Београд ИПЦ, Београд	2012.	70.000.000 дин Ваљевска пивара Крушик-ИРЦ Министарства Фондови Конкурси	количина енергије која се добија из обновљивих извора
	Обезбеђење грејања великих привредних субјеката и објеката грађана обновљивим изворима - геотермална енергија	Крушик-ИРЦ, ХК“КРУШИК”а.д, ЗЦ Ваљево, Град Ваљево	2014.	95.000.000 дин Крушик-ИРЦ ЗЦ Ваљево Министарства Фондови Донације	количина енергије која се добија из обновљивих извора
Повећање енергетске ефикасности	Израда стратегије енергетске ефикасности града Ваљево	Град Ваљево	2011. – 2012.	Градски буџет Донатори Фондови ЕУ	Урађена стратегија енергетске ефикасности
	Унапређење енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије у објектима јавне намене (изолација простора који се греје, замена дотрајале столарије, уградња мерних и регулационих уређаја за потрошњу енергије, коришћење соларних панела и	Град Ваљево Јавна предузећа	2011. континуална активност	3.000.000 дин/годишње Буџет града донације	Оптималније коришћење енергије Број изведених активности

топлотних пумпи...)

Замена застарелих светиљки –
сијалица јавног осветљења
савременим – пилот пројекат
(парк преко пута Центра за
културу)

Град Ваљево
Дирекција за урбанизам 2012.

900.000 дин.
Буџет града
Донације

Број замењених светиљки-сијалица

Количина уштеђене електричне
енергије

6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА И ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ

Процес имплементације стратегије мора бити јасно дефинисан. Кључни актери морају бити свесни својих улога и одговорности. Извршна власт због тога мора:

- расподелити одговорност/задатке тако да се циљеви могу ефикасно реализовати, и
- дефинисати сет индикатора како би се пратио напредак у имплементацији стратегије.

Како би се фаза имплементације стратегије одрживог развоја локалне заједнице успешно реализовала процес стратешког планирања мора укључити и активности на систему управљања и мониторинга.

Систем управљања обухвата процесе планирања, организације, одабира људи, координирања, руковођења и контроле, укључујући и ангажовање

људских, финансијских, технолошких и природних ресурса.

Имплементација стратегије мора бити разматрана и преиспитивана од стране свих укључених у процес израде и имплементације стратегије. Начин на који се овај процес провере и преиспитивања реализује даје одрживост систему управљања и мониторинга, остварујући различите везе у оквиру и ван организације процеса имплементације.

Процес стратешког планирања је пре свега динамичан процес и финални документи се посматрају као динамични односно променљиви алати. У том контексту, целокупан процес планирања је дефинисан као десетогошњи циклус анализе – планирања – програмирања – имплементације – реализације – праћења – процене – поновне анализе итд... Процес се комплетно преиспитује на 10 година, односно након 10 година би требало развити нову стратегију одрживог развоја локалне заједнице. Процес је комплетно приказан на следећем дијаграму:

Циклус Стратегије одрживог развоја локалне

Година 1	Извештај о одрживости 2/3 Стратешки документ са дијаграмима Локални акциони план Оцена одрживости
Година 2-3-4	Извештај о одрживости а. праћење имплементације Локалног акционог плана б. Једногодишње ажурирање индикатора
Година 5	Извештај о одрживости а. ажурирање свих индикатора Локални акциони план
Година 6-7-8-9	Извештај о одрживости а. праћење имплементације Локалног акционог плана б. Једногодишње ажурирање индикатора
Година 10	Извештај о одрживости +1 2/3 Стратешки документ са дијаграмима +1 Локални акциони план +1 Оцена одрживости +1

Фаза имплементације стратегије одрживог развоја локалне заједнице је заснована на имплементацији акционог плана, доброј организационој структури и ангажовању заинтересованих актера. Процес имплементације стратегије одрживог развоја локалне заједнице је инкорпориран и користи постојећу структуру у локалној администрацији. Основни део организационе структуре представља Координациони тим у који су укључена разна одељења. Координациони тим је постављен у оквиру локалне администрације тако да може да координира целокупним системом управљања и мониторинга. Координациони тим је именован од стране Председника општине/Градоначелника. Координациони тим је одговоран за интеграцију стратешког документа и локалног акционог плана, првенствено у смислу:

- директне повезаности акционог плана са изработом и актима општинског/градског буџета. За сваку активност у оквиру акционог плана морају се обезбедити финансијска средства или, бар, извори финансирања;
- директне повезаности са свим општинским/градским оперативним плановима и одељењима. Стратешки документ и локални акциони план морају у потпуности бити

интегрисани са редовним општинским/градским радним процедурама. Систем управљања треба прецизно да идентификује носиоце одговорне за имплементацију појединих активности и да пружи прецизно дефинисана овлашћења и одговорности свих начелника одељења/управа за спровођење тог интегрисаног процеса у разумном временском року (до усвајања наредног градског/општинског буџета);

- интеграције акционог плана и стратешког документа са плановима, пројектима и активностима свих јавних и приватних институција које су укључене као главни носиоци имплементације акционог плана (различите институције, органи јавне управе, јавна комунална предузећа итд). Велики број редовних управљачких активности се одвија у области урбанистичког система и територијалне организације, а под ингеренцијом различитих градских/општинских институција и органа. Њихова потпуна укљученост у имплементацију локалног акционог плана је од виталног значаја за одрживост и развој.

Систем управљања процесом израде Стратегије одрживог развоја локалне заједнице

Успешност и статус имплементације стратегије одрживог развоја локалне заједнице се константно прати и процењује путем годишњих циклуса евалуације. Приликом евалуације се користе индикатори одрживости (односе се на стратешки документ, али и на стање комплетне локалне заједнице) и индикатора учинка (везани су за статус имплементације локалног акционог плана). Индикатори су основа за потпун систем мониторинга имплементације стратегије, и представљају основу система управљања. Индикатори пружају основне информације и сазнања везана за успешност процеса имплементације стратегије и динамику усаглашавања. Све промене индикатора, и сви резултати годишње евалуације, су доступни свим грађанима путем извештаја који је једноставан и лак за читање.

**АНЕКС 1. ЧЛАНОВИ СТРАТЕШКОГ ТИМА,
РАДНИХ ГРУПА И ФОРУМ ПАРТНЕРА
КООРДИНАТОР ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ
ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ГРАДА ВАЉЕВА
ИСПРЕД СКГО И ПРОГРАМА EXCHANGE 2 –
АЛЕКСАНДАР МАРИНКОВИЋ**

Координатори за израду Стратегије испред програма МЕГА – Зоран Илић и Јелена Михајловић – Танасијевић

Координациони тим испред града Ваљева: Ненад Бранковић, Тијана Тодоровић, Никола Радојичић, Бранко Петровић, Милена Максимовић, Снежана Радојичић.

Тематска радна група за економски развој

1. Ненад Бранковић – ГУ Ваљево
2. Никола Радојичић - ГУ Ваљево
3. Зоран Васић - ГУ Ваљево
4. Мирјана Теофиловић - ГУ Ваљево
5. Биљана Вукомановић – РПК Ваљево
6. Александар Јовановић – РПК Ваљево
7. Жељко Крстић - ГУ Ваљево
8. Зорица Филиповић – ГУ Ваљево
9. Рада Севић – НСЗ Филијала Ваљево

Тематска радна група за друштвени развој

1. Бранко Петровић – Европски покрет Ваљево
2. Милена Максимовић ЗЦ Ваљево
3. Зора Бојичић – ГУ Ваљево
4. Душан Јовановић – НВО Корак
5. Славица Сабо Трипковић – новинар
6. Душан Арсенић – члан градског већа
7. Владимир Кривошејев – Народни музеј Ваљево
8. Бранко Антонић – КУД Абрашевић
9. Александар Милијашевић – Одбор за људска права
10. Лидија Вуковић – ГУ Ваљево
11. Љиљана Ђорђевић – ГУ Ваљево

Тематска радна група за заштиту животне средине

1. Тијана Тодоровић – ГУ Ваљево
2. Снежана Радојичић – ГУ Ваљево
3. Мира Божић – ГУ Ваљево
4. Драгић Томић – ЈП Србија шуме
5. Предраг Мартиновић – ГУ Ваљево
6. Мирјана Медуловић – ГУ Ваљево
7. Драган Станковић – ГУ Ваљево
8. Светлана Марковић – ГУ Ваљево
9. Весна Јовановић - Јовановић – ГУ Ваљево

Форум партнера за израду Стратегије:

1. Национална служба за запошљавање – Филијала Ваљево
2. Удружење - Ваљевски бизнис клуб
3. Пољопривредна стручна служба Ваљево
4. Еуропром ДОО Ваљево
5. Ласта Ваљево
6. АД Кланица Лугра група
7. ЈП Ваљево-турист Ваљево
8. Земљорадничка задруга Ваљево
9. РПК Ваљево
10. ХК Крушик А.Д.
11. Дирекција за пољопривреду у робне резерве Ваљево
12. ЈП Колубара
13. Зона унапређеног пословања БИД
14. Ромски Центар за демократију
15. ЈП Водовод
16. Организација потрошача
17. Колубарски управни округ
18. Завод за статистику – одељење Ваљево
19. ЈП Топлана
20. Роботакт ДОО
21. Удружење – Фонд за развој Дивчибара
22. Аграрна ДОО Ваљево
23. Крушик акумулатори
24. Одбор за људска права Ваљево
25. Инграп-Омни доо
26. КУД Абрашевић
27. Народни музеј Ваљево
28. УФК Валис
29. Пореска управа Ваљево
30. Удружење Анђели чувари
31. Предшколска установа Милица Ножица
32. Друштво истраживача Милорад Мандић Манда
33. Урбан техникс ДОО Ваљево
34. Завод за јавно здравље Ваљево
35. Центар за културу Ваљево
36. Омладина ЈАЗАС-а
37. Центар за социјални рад Колубара
38. Удружење Добри људи
39. Станојевић ДОО
40. Графичка радионица Стваралиште
41. ЕКОД Градац
42. Удружење грађана за органску производњу
43. Организација потрошача – Ваљево
44. Здравствени центар Ваљево
45. Електродистрибуција Ваљево

46. Рудник неметала Крушик
47. Туристичка агенција АСКА
48. Занус ДОО Ваљево
49. ЈП Полет Ваљево
50. Wild Serbia – Удружење
51. Гљиварско друштво Ваљево
52. НОДОМ Ваљево
53. Полицијска управа Ваљево
54. Матична библиотека Љубомир Ненадовић
55. Завод за заштиту споменика културе Ваљево
56. Малина импекс Ваљево
57. Привредни савет града Ваљево
58. Основне и средње школе Ваљева
59. Пословни факултет Ваљево
60. ВИПОС Ваљево
61. МЗ Пауне, Котешица, Градац, Андра Савчић, Дивци, Лозница, Ставе, Стари град, Крушик, Лелић, Ослободиоци Ваљева, Г. Грабовица, итд.
62. Канцеларија за младе
63. Инос Балкан Ваљево
64. Европа бус Ваљево
65. Национал ДОО Ваљево
66. Societe Generale bank - Ваљево
67. ЈКП Видрак Ваљево
68. Мичелини ДОО Ваљево
69. Теславизија Ваљево
70. Удружење домаћина Ваљево
71. Етно домаћинство Кутлачић
72. Туристичка инспекција Колубарског округа
73. Телеком Србија А.Д. – филијала Ваљево
74. ПТТ Србија – филијала Ваљево
75. Cреду банка експозитура Ваљево
76. Марфин банка експозитура Ваљево
77. Wood Master доо Ваљево
78. ABC test Ваљево
79. ГП Греда Ваљево
80. Четник ДОО Ваљево
81. Метва Ваљево
82. Босис Ваљево
83. Фаб доо Ваљево
84. Блист доо Ваљево
85. Агранела ДОО Ваљево
86. Вујић компанија Ваљево
87. АД Слога Ваљево
88. Електроволт Ваљево
89. Рапан доо Ваљево
90. Каолин доо Ваљево
91. Маркант доо Ваљево
92. Френки аларм Ваљево
93. Технорад доо Ваљево
94. Casabella доо Ваљево
95. Елби доо Ваљево
96. Публик доо Ваљево
97. Подгорина Тима Ваљево
98. Крушик ИРЦ Ваљево
99. ЈП ОСА Ваљево
100. Агенција Приступ
101. Савет за развој заједнице
102. Лист Напред
103. ВТВ Ваљево
104. РТВ Ваљево
105. Радио Патак
106. АРС Нова
107. Књижевна заједница Ваљева
108. ИП Колубара
109. Културно просветна заједница
110. НВО Група за еманципацију „ХОРА“
111. Модерна галерија Ваљево
112. Истраживачка станица Петница
113. НВО Корак
114. ЈП Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљева
115. НВО Green bike
116. Art revolution
117. Окружни суд Ваљево
118. НВО Корак
119. НВО Баир
120. НВО Наши снови
121. Горење Ваљево
122. Комерцијална банка филијала Ваљево
123. Ива фарм
124. Канцеларија за рурални развој
125. Дом здравља Ваљево
126. Удружење „Пријатељи парка пећина“
127. Политичке партије
128. Екорурал доо Ваљево
129. ECO DIMeC ДОО
130. Истакнути појединци и остали.

116. На основу члана 20. став 1. тачка 1), члана 32. став 1. тачка 4) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07), члана 17. став 1. тачка 1) и члана 35. став 1. тачка 4) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 19/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године донела је

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА 2010.-2015. ГОДИНЕ

Члан 1.

Доноси се План капиталних инвестиција града Ваљева 2010.-2015. године.

Члан 2.

План капиталних инвестиција града Ваљева 2010.-2015. године објавити у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 016-13/2010-02

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева
Горан Лучић, с.р.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА 2010.-2015. год.

1. ОСНОВНИ КОНЦЕПТ РАЗВОЈА ПРОГРАМА КАПИТАЛНИХ УЛАГАЊА (ПКИ) У ГРАДУ ВАЉЕВУ

1.1. ШТА ЈЕ ПРОГРАМ КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА?

План капиталних инвестиција је вишегодишњи план који обично покрива капиталне инвестиције за периоду од 4 до 6 година, поређаних према приоритетима, годинама, роковима, годишњим трошковима и предлозима за финансирање. Ревизија плана капиталних инвестиција се врши сваке године за наредну годину.

Капитални буџет садржи инвестиције која су планирана у првој години Плана капиталних инвестиција. Капитални буџет може бити приказан као део текућег буџета, или може бити усвојен као посебан документ. Капиталним буџетом законодавни орган одређује пројекте који ће се спровести у датом буџетској години.

Капитална инвестиција (пројекат) је инвестиција у већи дуготрајни материјални објекат (имовину) који захтева значајна улагања и очекиваног је века трајања дужег од једне године. Та вредност и очекивани век трајања су често утврђени законом. Свака локална самоуправа дефинише шта се сматрати капиталном инвестицијом, а на основу локалних потреба и законских услова. Овде су дати типични примери капиталних инвестиција:

План капиталних инвестиција града Ваљева дефинисао је као петогодишњи план за улагање локалног буџета у инфраструктуру, јавне објекте и опрему. Прва година реализације и финансирања програма капиталних инвестиција сматра се **годишњим капиталним буџетом**. Између овог (годишњег) буџета и Плана капиталних инвестиција постоји непосредна веза: у ситуацији када се процес припреме и реализације капиталних пројеката у општини ухода и постане део регуларне праксе, годишњи капитални буџет се сваке године одређује као исечак из вишегодишњег капиталног програма који се односи на конкретну годину.

Програм капиталних инвестиција (ПКИ) иначе је базични документ за планирање капиталних трошкова у локалном буџету, па је стога логично да његова припрема, а затим и имплементација, представљају једну од најважнијих обавеза и послова локалне власти. Једна од његових најважнијих функција је обезбеђење усаглашености плана развоја локалне заједнице са њеним реалним финансијским могућностима.

План капиталних инвестиција помаже код:

- Повећавања кредитне способности и обезбеђивања финансијске стабилности тако што помаже да се контролишу пореске стопе, избегне непредвиђено задуживање и максимално повећање алтернативних опција финансирања.
- Повећавања шанси за прибављање средстава из других јавних и приватних извора.
- Идентификовања најефикаснијих и најеконичнијих средстава за финансирање капиталних пројеката.
- Координацији капиталног и текућег буџета.
- Обавештавању јавности о капиталним потребама и пројектима и стварању подршке јавности. Он омогућава локалној самоуправи да покаже своје ангажовање на неколико пројеката у дужем временском оквиру.
- Разматрању свих потреба и пажљивој анализи приоритета. Служи као главни инструмент за повезивање развоја инфраструктуре са урбанистичким плановима, стратегијских планова и другим плановима локалне самоуправе. Он помаже у утврђивању приоритета текућих и будућих капиталних потреба и прилагођавању потреба са способношћу плаћања.
- Давању више времена за пажљиво планирање и подстицање ефикаснијег рада администрације како би предуслов могао унапред да се испуни и да се избегну скупе грешке, пошто дати капитални пројекат захтева вишегодишње издатке и потребно је више од једне године да се пројектује и изгради.
- Координацији активности осталих јавних и приватних агенција у планирању, утврђивању

динамике, финансирању и изградњи пројеката чиме се смањују дуплирање, конфликт и трошкови.

- Обезбеђивању да се расположива средства користе на најефикаснији начин. Он даје време за идентификовање најбољих алтернатива за финансирање разматрајући више извора финансирања, као што су капитални приходи, дуг, резерве, дотација и партнерства јавног и приватног сектора.

1.2. ЗАШТО ЈЕ ПКИ ВАЖАН ЗА ГРАД ВАЉЕВО?

Стабилна локална привреда и повољни економски услови кључни су елементи за постизање повољног окружења за економски развој у једној локалној заједници – то важи за сваку локалну заједницу, па и за наш град. Локалне власти имају кључну улогу у стварању таквог окружења за економски развој, улагањем у инфраструктуру, јавне објекте и услуге. Израда квалитетног Плана капиталних инвестиција, са вишегодишњим пројектима и одговарајућим финансијским планом за његову реализацију, представља изузетно битан елемент за стварање темеља економског развоја и просперитет сваке локалне заједнице.

Припрема ПКИ који ће омогућити добро планирање и финансирање капиталних пројеката захтева ефективно лидерство, укључивање свих одељења општинске управе, организацију јавних предузећа у општини и њихову међусобну сарадњу. Користи од добро припремљеног ПКИ су вишеструки, а посебно се може нагласити његова улога у:

- Балансирању капиталних потреба и оперативног буџета општине;
- Унапређењу кредитног рејтинга града, контроли фискалних прихода, избегавању изненадних удара на буџет због промена у висини обавеза по основу сервисирања дугова;
- Идентификацији економски најоправданијих капиталних пројеката;
- Повећању шанси за добијање екстерне економске помоћи;
- Стављању у функцију јавних ресурса и њихово повезивање са другим јавним и приватним развојним плановима;
- Фокусирању пажње на циљеве локалног развоја и на фискални капацитет града;
- Обезбеђењу боље информисаности јавности о будућим потребама и пројектима;
- Подстицању пројектног планирања, чиме се избегавају скупе грешке и помаже локалним самоуправама да остваре жељене циљеве.

Да би на одговарајући начин испунио све набројане функције, програм капиталних инвестиција (ПКИ) мора бити утемељен на чврстим правилима којих се треба придржавати у дужем

планском периоду. Искуства из праксе указују на то да План треба да:

- буде најмање петогодишњи или дугорочнији програм (увек дужи од једног мандата);
- има континуални карактер, што значи да се Плану након реализације пројеката предвиђених за прву годину додају пројекти за нову, пету годину, којом се затвара Програм. Истовремено, уколико то буде потребно, План ће бити ажуриран тако да се у њега укључе и четири наредне буџетске године;
- буде усвојен од стране скупштине, пре доношења буџета за наредну годину; План не би требало да буде анекс одлуке о буџету, јер се тада компликује процедура измене буџета у току буџетске године.
- представља основу, односно, извор на основу којег ће се направити анекс о инвестицијама (листа инвестиција одређених за реализацију у датој буџетској години) и основа за доношење одлуке о буџету за наредну годину.

ПКИ је потребан свим локалним заједницама, оним најсиромашнијим можда и највише. Богате локалне заједнице могу себи понекад да допусте и мање рационалне развојне одлуке, док сиромашне морају имајати добро осмишљен развој, како би своја оскудна средства искористиле на најбољи могући начин. Сиромашније локалне заједнице морају се додатно ангажовати како би обезбедиле додатне изворе финансирања (донације, субвенције и сл.), да би буџетска средства и позајмице користили као „властито учешће” за донације и грантове и да би на тај начин увећали укупно расположива развојна средства.

Конкуренција између појединих инвестиционих пројеката у Граду Ваљево, као и у осталим локалним заједницама, никада неће престати јер никада неће бити довољно финансијских средстава да се одједном у једној буџетској години реализују све планиране инвестиције. Недостатак новца је дакле стање које треба сматрати редовним – а задатак града Ваљева јесте да на оптималан начин обезбеди коришћење средстава са којима располаже (с тачке гледишта јавног интереса). Пракса показује да нема бољег средства које би служило овом циљу од Плана капиталних инвестиција. Његова имплементација је, међутим, веома захтевна у смислу методологије и услова које треба обезбедити да би се ефикасно реализовао.

2. ПРОЦЕДУРА ИЗРАДЕ ПКИ У ГРАДУ ВАЉЕВУ

2.1. ОСНОВНИ КОРАЦИ У ПРИПРЕМИ ПКИ И СУБЈЕКТИ У ТОМ ПРОЦЕСУ

С обзиром да се ПКИ у граду Ваљево није припремао и усвајао у ранијим годинама, тј. с обзиром да је овај документ први такве врсте, процедура за његову припрему садржи неке кораке

који имају карактер иницирања целог процеса. Већ од следеће године, ти се кораци неће морати понављати, већ ће они посатати део институционалне основе.

Због комплексности задатака на изради плана капиталних инвестиција, неколико кључних чланова градске Управе су добили улогу носиоца одговорности у току процеса његове израде. У управи је то, пре свега, особље из Одсека за локални развој и привреду које координира укупним процесом израде докумената везаних за план капиталних инвестиција.

Најважнији део овог дела процедуре односи се на дефинисање субјеката који учествују у процесу припреме ПКИ, дефинисању Календра за његово одвијање и дефинисање и усвајање образаца за приказивање појединачних капиталних пројеката. Ови кључни елементи процедуре следећих ће година бити полазна основа за рад општинског Тима за припрему ПКИ, као и осталих учесника у процесу. Та основа ће, наравно, и сама бити подложна променама следећих година, али кроз одговарајућу правну процедуру.

2.1.1. КАЛЕНДАР ПРИПРЕМЕ КАПИТАЛНОГ БУЏЕТА ГРАДА ВАЉЕВА

КОРАК број	КОРАК	Носиоци посла	Документ који се доноси
1.	Именовање Комисије за израду Плана капиталних инвестиција	Градоначелник града Ваљева	Решење о именовању Комисије за израду Плана капиталних инвестиција
2.	Усвајање смерница за израду Плана капиталних инвестиција	Комисије за израду Плана капиталних инвестиција	Смернице за израду ПКИ
3.	Утврђивање критеријума за одабир пројеката, израда образаца и инструкције за достављање пројеката	Комисије за израду Плана капиталних инвестиција	Критеријуми за одабир пројеката
4.	Припрема и достављање пројектних захтева са инструкцијама и обрасцима свим градским одељењима, јавним предузећима, привредним субјектима и другима	Одсек за локални развој и привреду	Обрасци за пријаву пројеката
5.	Анализа финансијског капацитета града Ваљево	Комисија за израду Плана капиталних Инвестиција и Одељење за буџет	Финансијска анализа Анализа прихода и расхода
6.	Ревизија пројектних захтева	Одсек за локални развој и привреду	Извештај одсека за локални развој и привреду
7.	Утврђивање приоритета међу пројектним захтевима	Комисија за израду Плана капиталних Инвестиција	Извештај и анализа прикупљене анкете
8.	Процена финансијских алтернатива и прилагођавање пројеката расположивим финансијским средствима	Комисија за израду Плана капиталних Инвестиција	Припремљена листа пројеката за петогодишњи План капиталних инвестиција
	Припремљен нацрт докумената Плана Капиталних Инвестиција	Комисија за израду Плана капиталних Инвестиција и Одсек за локални развој и привреду	

2.2 КРАТАК ОПИС ПОЈЕДИНАЧНИХ КОРАКА

2.2.1 Прикупљање пројектних предлога

Пројектни предлози се, када су у питању капиталне инвестиције прикупљају од свих релевантних субјеката развоја града: Градске Управе, ЈП, ЈКП, образовне и научне установе, здравствене установе, установе за социјални рад, НВО и пословни сектор. Одсек за локални развој и привреду је преко директног позива горе наведеним субјектима прикупио прву листу предлога пројеката.

Предлагачи пројеката су за писање предлога пројеката користили јединствену апликациону форму.

2.2.2. Избор и одређивање критеријума за оцену пројеката

Ово је фаза израде ПКИ коју је реализовала Комисија за израду плана капиталних инвестиција. Комисија за израду плана капиталних инвестиција је одредила политику рангирања пројеката, тако што је изабрала критеријуме и одредила њихову тежину, на основу којих је извршено бодовање пројеката.

2.2.3. Утврђивање основне критеријумске листе

Постоји више модела за утврђивање листе критеријума. Због ограниченог времена у овом случају је предложен модел 5+1 критеријум. Модел подразумева пет критеријумских група – основни критеријуми и један посебан критеријум "РИЗИЦИ". Следи листа критеријума и подкритеријума:

(I) Статус пројекта

- **Обавезност** – овај подкритеријум доноси 0 бодова (пројекат није обавезан законски) или 18 бодова (пројекат је обавезујући по основу одређених закона, судских одлука, и сл.)

- **Степен реализације пројекта** - критеријум доноси између 0 и 12 бодова зависно од тога у којој се фази започетости/завршености пројекат налази. Ако пројекат још није започет, добија - 0 поена, а што је већи степен завршености додељује му се већи број бодова.

- **Опшност према територији** – подкритеријум доноси од 0 до 8 бодова. Уколико производи/услуге које пројекат обезбеђује задовољавају потребе грађана из само једне месне заједнице, добија 1 бод; од 2-6 МЗ – 2 бода, од 7-13 МЗ- 3 бода, од 14 до 19 – 4, од 20 до 26 - 5 бодова, од 27 до 33 – 6 бодова, од 34 до 48 - 7 и ако је у служби целе заједнице 8.

- **Повезаност са осталим пројектима који су прихваћени или се већ реализују** – овај

подкритеријум доноси од 0 до 7 бодова. Уколико пројекат није повезан са осталим пројектима добија 0 бодова, уколико је у вези са још једним или више пројеката али није условљен њима 4 бода и ако је повезан и условљен њиховом реализацијом 7 бодова.

- **Одрживост пројекта** – овај подкритеријум доноси од 0 до 5 бодова.

(II) Финансијски пројекта

- **Извори финансирања пројекта су донације, наменски трансфери из републике, приватни капитал, повољни кредити (развојни, некомерцијални итд)** – подкритеријум доноси између 0 и 20 бодова, тако што се бодови рачунају као проценат учешћа од укупног броја бодова.

- **Извори финансирања су сопствени приходи јавних предузећа и буџетских корисника** – подкритеријум који доноси између 0 и 10 бодова, тако што се бодови рачунају као проценат учешћа од укупног броја бодова.

- **Утицај пројекта на текући буџет током експлоатације** – подкритеријум доноси између 0 и 10 бодова. Уколико се од пројекта може очекивати допринос у смањењу оптерећења буџета и/или умереном повећању буџетских прихода пројекту се додељује 4 бода, а ако значајно повећава приходе он добија 5 бодова. Коначно, ако пројекат повећава расходе њему се одузима 5 бодова. Ако има неутралан утицај он се вредније нулом.

(III) Утицај на локални економски развој

- **Утицај на запошљавање** - подкритеријум доноси између 0 и 12 бодова у зависности од утицаја на запосленост (од 1 па до преко 50 запослених). Уколико пројекат смањује запошљавање добија пет негативних поена.

- **Утицај на инвестиције** - подкритеријум доноси између 0 и 10 бодова у зависности од утицаја на стварање повољних услова и окружења за привлачење страних инвестиција.

- **Утицај на развој ПЈП (приватног јавног партнерства)** - подкритеријум доноси између 0 и 8 бодова у зависности од степена учешће ПЈП у реализацији пројекта. Уколико се пројекат у целини реализује у овој форми, додељује му се 8 бодова, а уколико се она не користи – 0.

(IV) Допринос квалитету живота грађана / ниво услуга

- **Доприноси побољшању јавне и личне сигурности / безбедности грађана** - подкритеријум доноси између 1 и 15 бодова у зависности од степена утицаја на сигурност и безбедност грађана.

- **Доприноси увођењу нових услуга и капацитета** - подкритеријум доноси између 0 и 12 бодова у зависности од тога да ли пројекат омогућава увођење услуга / производа које у досадашњем периоду нису биле расположиве.

- **Доприноси побољшању нивоа и квалитета постојећих услуга и капацитета** – уколико овај пројекат неутрализује угроженост здравља или сигурности и/или спречава хаварије система додељује му се 10 бодова. Ако поправља, обнавља или замењује инсталације и уређује који су у лошем техничком стању и/или су престарели добија 5 бода.

- **Доприноси приближавању / достизању европских и светских стандарда у вршењу услуга** - подкритеријум доноси између 0 и 8 бодова у зависности од процене њиховог доприноса приближавању међународним, посебно европским, стандардима у пружању јавних услуга.

- **Доприноси естетском и културном окружењу** - подкритеријум доноси између 0 и 5 бодова у зависности од унапређења естетског и културног окружења у коме се пројекат имплементира.

(V) Утицај на животну средину

Овај критеријум је специфичан у односу на остале јер се у суштини не састоји од подкритеријума, већ од његове градације у зависности од утицаја пројекта на животну средину у којој се имплементира. У зависности од овог утицаја, пројекту се додељује од 0 (неутралан утицај) до 30 (унапређује животну средину) и 50 (знатно унапређује) животну средину.

(VI) Ризици

Поред 5 основних критеријума, предвиђен је и шести корективни критеријум који се односи на ризике имплементације пројекта. И овај критеријум се такође састоји од појединачних подкритеријума и чине их различите врсте ризика: политички, техничко-технолошки и финансијски. У зависности од процене степена ризика по основу сваког од подкритеријума додељује се од 0 (нема ризика) до 10 бодова (постоји реални ризик)

ОБРАЗАЦ ЗА ОЦЕЊИВАЊА КАПИТАЛНИХ ПРОЈЕКТА

№	КРИТЕРИЈУМИ	СКАЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ	МАКСИМАЛНИ БРОЈ БОДОВА	ПОНДЕРИ	ДОДЕЉЕНИ БРОЈ БОДОВА - ОЦЕНА	УКУПНО ДОДЕЉЕНИ БОДОВИ (ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ БОДОВА)
1	2	3	4	5	6	5 X 6
I	Статус пројекта					
1.1.	Законска обавезност	0 или 18	18	3		0
1.2.	Степен завршености/започетости	0 - 12	12			0
1.3.	Општост (да ли служи делу или целини заједнице)	0 - 8	8			0
1.4.	Повезаност са осталим пројектима који су прихваћени или се већ реализују	0 - 7	7			0
1.5.	Одрживост	0 - 5	5			0
	Статус пројекта - укупно бодова		50			0
2	Финансијски утицај					
2.1.	Учешћа донација, наменских трансфера из Републике, приватног капитала, повољних кредита, сопствених средстава буџетских корисника	0 - 20	20	2.5		0
2.2.	Утицај на повећање приходне / смањење расходне стране буџета	0 - 10	10			0
2.3.	Утицај на ликвидност и солвентност буџета	1 - 10	10			0
2.4.	Стопа приноса инвестиције / пројекта	0 - 5	5			0
2.5.	Период повраћаја инвестиција / пројекта	0 - 5	5			0
	Финансијски утицај - укупно бодова		50			0
3	Утицај на економски развој					
3.1.	Утицај на подстицање локалног економског развоја - раст друштвеног производа, побољшање трговинског биланса и сл.	0 - 15	15	2		0
3.2.	Утицај на запошљавање	0 - 12	12			0
3.3.	Утицај на инвестиције у области бизниса	0 - 10	10			0
3.4.	Утицај на развој ПЈП	0 - 8	8			0
3.5.	Утицај на повећање фискалних капацитета	0 - 5	5			0

	<i>Утицај на економски развој - укупно бодова</i>		50			0
4	<i>Допринос квалитету живота грађана / Ниво услуга</i>					
4.1.	Доприноси побољшању јавне и личне сигурности/безбедности грађана	0 - 15	15	1.5		0
4.2.	Доприноси увођењу нових услуга и капацитета	0 - 12	12			0
4.3.	Доприноси побољшању нивоа и квалитета постојећих услуга и капацитета	0 - 10	10			0
4.4.	Доприноси приближавању / достизању европских и светских стандарда у вршењу услуга	0 - 8	8			0
4.5.	Доприноси естетском и културном окружењу	0 - 5	5			0
	<i>Допринос нивоу услуга - укупно бодова</i>		50			0
5	<i>Утицај на животну средину (бира се само једна од понуђених опција)</i>					
5.1.	Знатно унапређује	50	50	1		0
5.2.	Унапређује животну средину	30	30			0
5.3.	Неутралан је у односу на животну средину	0	0			0
	<i>Утицај на животну средину - укупно бодова</i>		50		3	0
	УКУПАН БРОЈ ПОЕНА БЕЗ РИЗИКА		250	10		0
6	<i>Ризици</i>					
6.1.	Политички ризици	0 - 10	10	-1		0
6.2.	Техничко-технолошки ризици	0 - 10	10			0
6.3.	Финансијски ризици	0 - 10	10			0
6.4.	Спровођење процеса јавних набавки	0 - 10	10			0
6.5.	Сложеност прикупљања документационе основе пројекта	0 - 10	10			0
	<i>Ризици - укупно бодова</i>					0
	УКУПАН БРОЈ ПОЕНА		200	9		0

3. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Полазне основе за израду Плана капиталних инвестиција Града Ваљево представљају: Стратегија локалног одрживог развоја Града Ваљево и ЈЕАП града Ваљево.

местима, са Ваљево као урбаним насељем градског типа које представља гравитациони, просторни, економски и историјски центар и значајан генератор многих ресурса не само западне, већ територије целе Србије.

3.1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДУ ВАЉЕВО

Град Ваљево представља природну географску целину, економски повезан простор који поседује изграђену комуникацију међу 78 насељених

Основно поређење Града и окружења (површина и становништво), 2009

	Површина (км ²)	Удео у укупној површини (%)			Број становника*	Удео у укупном броју становника (%)			Густина насе- љености (бр. станов./ км ²)
		Града	Округа	Србије		Града	Округа	Србије	
Урбана зона	323	35.69	13.06	0.37	61,270	63.32	31.88	0.82	189.7
Рурална зона	582	64.31	23.52	0.66	35,491	36.68	18.47	0.47	61.0
Град	905	100	36.58	1.02	96,761	100	50.34	1.29	106.9
Округ	2,474	/	100	2.80	192,204	/	100	2.56	77.7
Србија	88,361	/	/	100	7,498,001	/	/	100	96.8

Економски и привредни развој довео је до знатног квантитативног раста града Ваљево, што је истовремено резултирало интензивним развојем његових централних функција.

Према учешћу сектора делатности доминирају аграрна насеља (65), нешто је значајни удео мешовитих (8) и врло мали неаграрних (3 приградска насеља) и изразито неаграрних насеља (2- Ваљево и Дивчибаре).

Структура становништва

Данас је Ваљево град са 96761 становника и представља привредни, културно-просветни и здравствени центар Колубарског округа. У односу на град у целини, подручје града Ваљево са својим приградским насељима бележи знатно интензивнији пораст броја становника

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002
Број становника у граду	70,459	76,104	81,173	88,267	95,449	96,530	96,761
Промена броја становника у граду	/	5,645	5,069	7,094	7,182	1,081	231
Стопа раста броја становника у граду	/	8.01	6.66	8.74	8.14	1.13	0.24
Стопе раста броја становника у округу	/	4.59	0.61	0.18	1.04	-4.16	-2.21
Стопа раста броја становника у Србији	/	6.34	8.37	7.86	7.31	-1.97	-1.04

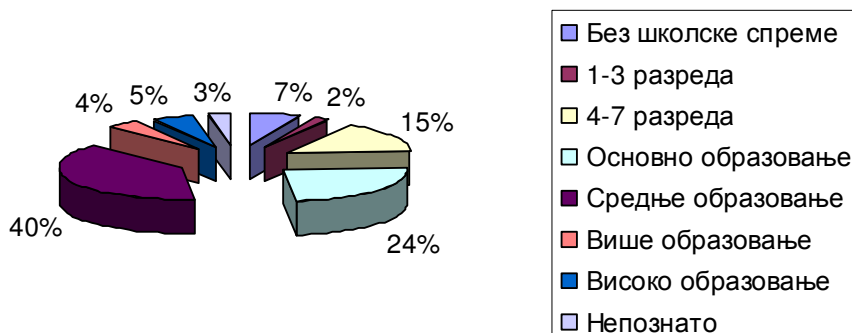
Број становника се у периоду 1948-2002. године у граду Ваљево повећавао по просечној годишњој стопи од 21,8‰ (индекс 386,1), у приградским насељима по стопи од 6,4‰ (индекс 142,1), а у општини по стопи од 5,8‰ (индекс 137,3). И у последњем међуопштинском периоду, иако се становништво Града бројчано смањило, град и приградска насеља бележе пораст (просечна годишња стопа раста у граду 3,1‰ и 3,3‰ у приградским насељима). Просторна покретљивост становништва у граду Ваљево је веома интензивна и важна компонента демографског раста и развоја. Према типу миграција, доминирају регионалне миграције (међуопштинска пресељења) и локалне миграције (пресељења између насеља исте Града),

док је досељавање из друге републике и покрајина и простора бивше СФРЈ било слабије.

Образовна структура становништва

Образовна структура укупног становништва је неповољна, 2002. године без школске спреме и са непотпуним основним образовањем било је око 24% становништва (у градским 11%, приградским 28% и у сеоским насељима 53%). становништво са вишом и високим образовањем (око 5%) коцентрисано је у градском центру, где један на 7 одраслих становника има више или високо образовање, док у приградском насељима овај однос износи 22, а у сеоским насељима 56

Структура становништва старог 15 и више година према школској спреми и писмености

Запосленост

Укупно запошљавање на територији општине Ваљево у 2009 години је 12.260 од тога 5.841 (47,64%) је запослено са евиденције Националне службе за запошљавање.

- ❖ Запошљавање нестручних лица 5.587 (45,57%)
- ❖ Запошљавање стручних лица 6.673 (54,43%)
- ❖ Запошљавање на одређено време 9.285 (75,74%)
- ❖ Запошљавање на неодређено време 2.975 (24,26%)

Највише запослених је у следећим привредним гранама:

- ❖ Трговина ,угоститељство и туризам 2.476 (20,19%)
- ❖ Текстилство и кожарство 2.130 (17,40%)
- ❖ Економија и право 939 (7,66%)
- ❖ Васпитање и образовање 574 (4,68%)

Укупно запошљавање на територији општине Ваљево у првих шест месеци 2010 години је 5.420 од тога 1.469 (27,10%) је запослено са евиденције Националне службе за запошљавање.

- ❖ Запошљавање нестручних лица 2.045 (37,73%)
- ❖ Запошљавање стручних лица 3.375 (62,27%)

- ❖ Запошљавање на одређено време 3.670 (67,71%)
- ❖ Запошљавање на неодређено време 1.748 (32,25%)

Највише запослених је у следећим привредним гранама:

- ❖ Прерађивачка индустрија 1.817 (33,52%)
- ❖ Државна управа и одбрана 853 (16,28%)
- ❖ Трговина на велико и мало опрвка моторних возила и пр. за домаћ. 688 (12,69%)
- ❖ Грађевинарство 478 (8,82%)

Незапосленост

На Тржишту рада у јуну месецу 2010. године, било је 7.895 незапослених радника, што је упоређењу са стањем из 2009. године, када је износило 7.766, запажен благи раст незапослених, што је, пораст незапослености у износу од 129 или 1% у односу на 2009. годину.

Незапослени према степену образовања 01.- 06. / 2010

	Град	Удео у укупном броју незапослених (%)
УКУПНО	7.895	100
I	2.045	25,90
II	599	7,59
III	1.911	24,20
IV	2.348	29,74
V	101	1,28
VI	519	6,57
VII	371	4,70

Привреда

Основни локационо- развојни потенцијал/ фактори од значаја за размештај индустрије на подручију града јесу: индустријска традиција, већ изграђени производни и инфраструктурни капацитети, природне погодности за развој пољопривредне производње као сировинске основе за развој прехранбене индустрије, присуство регионалних и магистралних саобраћајница (путеви, железница), утврђене резерве неметала-кречњака, песка, каолина, техничког камена. Посебно је развијен приватни сектор, који се састоји од малих и средњих предузећа и самосталних занатских и трговинских радњи. У привредном сектору у граду Ваљево функционише 1039 предузећа од којих 7 великих, 30 средњих и 1002 малих. Такође у граду има 4635 приватних предузетника од чега је највећи број у области трговине 36.76% и прерађивачке индустрије 18.73%. У предузетничкој структури доминантно место има трговина, затим следи прерађивачка индустрија, саобраћај, складиштење и везе (754), угоститељске делатности (426) као и грађевинарство (306).

Ваљевску привреду карактерише значајно учешће индустрије, у оквиру које је посебно металопрерада, прехранбена индустрија и прерада са развијеном пољопривредом и са значајним пољопривредним потенцијалима, затим текстилна индустрија, графичка делатност, прерада дрвета, грађевинарство и производња неметала. Од осталих грана доминантна је трговина са финансијским услугама.

За пословање у граду Ваљево расте интересовање страних инвеститора, тако да су своје производне погоне изградиле аустријска компанија «Аустротерм», италијанска «Голден ладу» и словеначка «Горење».

У пољопривредној грани најзаступљенија су воћарска и сточарска производња, као и прехранбена технологија (производња сокова, џемова и пива). Пољопривредни потенцијали су велики и недовољно искоришћени.

Предности у привредном развоју :

- Постојећи индустријски капацитети, мала, средња и велика предузећа;
- Предузетнички дух (традиција у занатству и приватном предузетништву);
- Власничка структура (предузећа су у приватном власништву)
- Повољан саобраћајно-географски положај и могућност саобраћајног повезивања са осталим деловима Републике Србије, Црне Горе и Херцеговине;
- Добри природни услови за развој пољопривреде (Постоји сировинска база у граду и у ближој околини за развој пољопривредних производа)

- Постојање Одељења за локални развој и привреду

Основни проблеми привреде у Граду су:

- Недовољна искоришћеност капацитета, опадање физичког обима производње и престанак рада појединих предузећа;
- непостојање фондова за подршку локалној привреди;
- недостатак активности усмерених на привлачење инвестиција; непостојање кластера и недовољно развијена мала и средња предузећа;
- лоша медијска презентација успешних пословних резултата;
- недовољна ангажованост на развоју робних марки;
- пасиван однос локалне самоуправе према привредним трендовима; недовољно искоришћени природни ресурси;
- неуспешне приватизације;
- неадекватан менаџмент људских ресурса;
- недостатак опремљених индустријских и пословних зона;
- недовољна координација између локалних и републичких органа задужених за привредни развој;
- недовољно секторско удруживање привредних субјеката;
- низак ниво образовања предузетника у релевантним областима.

Error! Bookmark not defined. Народни доходак

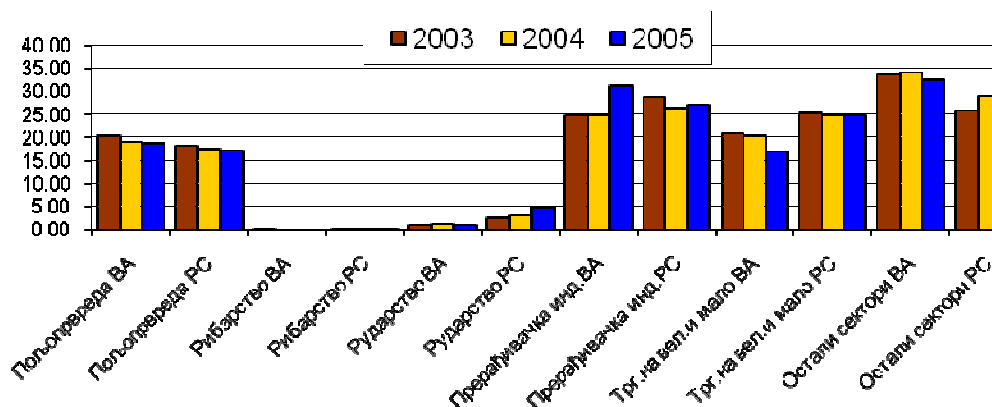
Народни доходак као новостворена вредност у току године и народни доходак по становнику (пер capita) као однос укупног дохотка и броја становника у датом граду, су основни индикатора развојености града. Процена кретања ових макроекономских индикатора је кључна за процену расположивих финансијских средстава из буџета за финансирање капиталних пројеката у наредном периоду.

Обрачун народног дохотка урађен је према принципу чистих делатности и територије, обухватајући, како за предузећа тако и за приватна газдинства и радње, све делатности материјалне производње и производних услуга које су се обављале на територији града Ваљево. Ради се о методологији обрачуна која се једним делом базира на проценама, нарочито у делу учешћа пољопривредних газдинстава и приватних радњи, али која је истовремено устаљена од стране Завода за статистику.

Структура народног дохотка по делатностима

Година	Удео пољопривреде у % у националном дохотку		Удео рибарства у % у националном дохотку		Удео рударства у % у националном дохотку		Удео прерађивачке индустрије у % у националном дохотку		Удео трговине на велико и мало у % у националном дохотку		Удео других сектора у % у националном дохотку	
	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град	РС	Град
2003.	18,20	20,18	0,04	0,01	2,58	0,94	28,55	24,54	25,07	20,69	25,56	33,64
2004.	17,26	19,80	0,03	0,00	3,01	1,15	26,18	24,76	24,74	20,16	28,78	34,13
2005.	16,98	18,66	0,04	0,00	4,95	0,81	27,00	31,17	24,70	16,78	26,33	32,58

Структура народног дохотка по делатностима

Избор делатности је вршен првенствено имајући у виду оне које највише учествују у структури народног дохотка на нивоу града Ваљева. У структури народног дохотка на нивоу града Ваљева највећи удео имају следеће делатности: прерађивачка индустрија, трговина, пољопривреда, саобраћај, складиштење и везе, грађевинарство и некретнине.

Наведене делатности у табели збирно учествују у структури народног дохотка града Ваљева са 83,2%. Наведене делатности чине највећу структуру народног дохотка и на нивоу Републике, односно представљају 90,7% народног дохотка Републике.

Интересантан је податак да само прерађивачка индустрија, трговина и пољопривреда представљају скоро 80% народног дохотка у Ваљево. Такође интересантан податак је да прерађивачка индустрија представља преко 50% народног дохотка града Ваљева.

ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА

Град Ваљево је оснивач укупно 8 јавних предузећа. Од овог броја, 4 предузећа се бави комуналним проблемима:

Бр.	Назив предузећа	Делатност
1	ЈКП ПОЛЕТ	Пијачне услуге
2	ЈКП ТОПЛАНА	Испорука топлотне енергије
3	ЈКП ВОДОВОД	Снабдевање водом и канализациона инфраструктура
4	ЈКП ВИДРАК	Одстрањивање смећа; Одржавање јавних површина; Одржавање гробља и гробарске услуге; Зоохигијенске услуге; Паркинг сервис; Одржавање зеленила и зелених површина

Оспособљеност јавних предузећа у граду Ваљеву за вођење инвестиција најбоље илуструје чињеница да су највеће инвестиције у Ваљеву водила управо јавна предузећа. ЈП „КОЛУБАРА“ је водило инвестицију изградње система за

водоснабдевање „Бране Ровни“, а ЈКП „ТОПЛАНА“ инвестицију изградње топловодне мреже. Такође, највећи део осталих пројеката који су рађени у Ваљеву у партнерству са донаторима изводила су јавна предузећа.

Бр.	Назив предузећа	Делатност
1	ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, ПУТЕВЕ И ИЗГРАДЊУ ВАЉЕВО	Изградња и реконструкција
2	ЈП „КОЛУБАРА“	Изградња бране Ровни
3	ЈП „ОСА“	Стамбена изградња
4	ЈП „ВАЉЕВО ТУРИСТ“	Туризам

4. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ГРАДА ВАЉЕВА

Финансијске анализе

АНАЛИЗА ПРИХОДА И РАСХОДА

		2008	2009	2010
		Реализација	Реализација	План (Ребаланс1)
А	УСТУПЉЕНИ ПРИХОДИ	1,154,547,277.55	1,111,530,024.06	1,194,850,000.00
1	Порез на доходак грађана	572,857,449.64	590,716,649.91	610,300,000.00
2	Порез на фонд зарада	1,550,882.33	442,871.28	500,000.00
3	Порез на имовину (Порез на имовину, порез на наслеђе и поклон, порез на пренос апс. права...)	146,241,518.00	169,283,988.00	233,050,000.00
4	Део пореза на промет производа и услуге			
5	Годишња накнада за мот. возила, трак. и прик. возила	22,701,420.70	29,479,253.00	32,000,000.00
6	Накнада за загађивање животне средине	9,936,600.72	8,425,784.50	15,000,000.00
7	Туристичка накнада			
8	Трансфер из буџета РС	401,259,406.16	313,181,477.37	304,000,000.00
Б	ИЗВОРНИ ПРИХОДИ	332,596,093.73	408,441,032.06	495,440,000.00
1	Општинске (локалне) административне таксе	6,124,639.00	7,531,304.03	8,500,000.00
2	Локалне комуналне таксе	63,907,842.00	73,679,325.31	71,850,000.00
3	Боравишна такса	5,526,781.00	3,128,120.40	4,000,000.00
4	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	12,194,678.08	20,694,744.04	20,000,000.00
5	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	30,318,520.50	46,800,150.91	52,000,000.00
6	Закуп грађевинског земљишта	189,176,065.75	233,795,679.74	300,000,000.00
7	Остало:	21,809,223.52	21,583,185.19	37,990,000.00

	накнада за заштиту и унапређење животне средине	9,936,600.72	8,425,784.50	15,000,000.00
	приходи од камате	770,235.77	5,918,636.54	6,000,000.00
	приходи од давања у закуп непокретности			
	приходи одпитинских (градских) органа управе	2,275,218.60	2,039,648.40	2,200,000.00
	новчане казне и одузета имовинска корист	904,500.00	1,730,196.60	11,000,000.00
	добровољни трансфери	49,207.00	2,828,483.00	290,000.00
	мешовити и неодређени приходи	7,873,461.43	640,436.15	3,500,000.00
8	Самодопринос	3,507,049.03	1,096,408.81	1,100,000.00
9	Приходи од донација	31,294.85	132,113.63	
В	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИНАН. ИМОВИНЕ (примања од продаје акција)	18,171,034.16	6,223,202.01	10,000,000.00
Г	ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА	190,446,795.00		200,000,000.00
Д	ПРЕНЕТА НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	5,053,078.46	22,080,639.46	20,000,000.00
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	1,700,814,278.90	1,548,274,897.59	1,920,290,000.00

АНАЛИЗА РАСХОДА ПРЕМА ФУНКЦИОНАЛНОЈ КЛАСИФИКАЦИЈИ

У табели испод су приказани реализовани расходи и издаци буџета града Ваљева за 2008. и 2009. годину презентирани према функционалној класификацији. Функционална класификација исказује издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи. Корисник средстава може обављати активности у оквиру једне или више функција. Више корисника средстава могу имати исту функционалну класификацију.

Функција	Опис	2008		2009	
		Извршење	% укупних расхода	Извршење	% укупних расхода
	УКУПНИ РАСХОДИ	1,678,733,639.58	99.73%	1,524,942,402.00	100.00%
0	СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	33,032,876.50	1.97%	54,926,988.81	3.60%
	Текући расходи	33,032,876.50	1.97%	54,847,932.81	3.60%
	Капитални расходи		0.00%	79,056.00	0.01%
100	ОПШТЕ ЈАВНЕ УСЛУГЕ	32,965,693.89	1.96%	23,185,909.18	1.52%
	Текући расходи	32,965,693.89	1.96%	23,117,909.18	1.52%
	Капитални расходи		0.00%	68,000.00	0.00%
300	ЈАВНИ РЕД И МИР	4,551,149.19	0.27%	4,983,615.83	0.33%
	Текући расходи	4,551,149.19	0.27%	4,983,615.83	0.33%
	Капитални расходи		0.00%		

400	ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ	630,800,876.39	37.58%	481,690,457.49	31.59%
	Текући расходи	436,728,896.50	26.02%	352,188,313.36	23.10%
	Капитални расходи	194,071,979.89	11.56%	129,502,144.13	8.49%
500	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	1,094,890.56	0.07%	2,040,215.43	0.13%
	Текући расходи	1,094,890.56	0.07%	2,040,215.43	0.13%
	Капитални расходи		0.00%		
600	РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЦЕ	498,355,520.00	29.69%	427,174,401.25	28.01%
	Текући расходи	249,397,484.82	14.86%	164,498,823.00	10.79%
	Капитални расходи	248,958,035.18	14.83%	262,675,578.25	17.23%
800	РЕКРЕАЦИЈА, КУЛТУРА, ВЕРА	161,598,639.62	9.63%	182,799,066.48	11.99%
	Текући расходи	157,597,461.46	9.39%	178,162,800.56	11.68%
	Капитални расходи	4,001,178.16	0.24%	4,636,265.92	0.30%
900	ОБРАЗОВАЊЕ	311,782,844.24	18.57%	348,141,747.53	22.83%
	Текући расходи	268,814,509.53	16.01%	312,345,960.53	20.48%
	Капитални расходи	42,968,334.71	2.56%	35,795,787.00	2.35%

ИЗДАЦИ ПО ОСНОВНИМ НАМЕНАМА ЗА 2008 .И 2009.ГОДИНУ (буџетска средства)

У табели која следи приказани су реализовани расходи и издаци буџета за 2008.и 2009.годину по основним наменама,као и учешће појединачних расхода и издатака у укупним расходима.Економска класификација расхода и издатака исказује појединачна добра и услуге и извршена трансферна плаћања.

Екон клас.	ВРСТА РАСХОДА	2008	2008-%	2009	2009-%
1	2	3	4	3	4
410	РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	440,442,764.73	26.24%	454,083,005.27	29.78%
411	Плате и додаци запослених	351,766,887.85	20.95%	368,170,569.17	24.14%
412	Социјални доприноси на терет послодавца	62,959,071.70	3.75%	65,889,722.67	4.32%
413	Накнаде у природи (превоз)	1,686,936.90	0.10%	2,024,130.00	0.13%
414	Социјална давања запосленима	7,576,284.18	0.45%	8,534,471.39	0.56%
415	Накнаде за запослене	1,304,832.89	0.08%	2,055,673.59	0.13%
416	Награде,бонуси и остали посебни расходи	15,148,751.21	0.90%	7,408,438.45	0.49%
420	КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА	122,004,241.46	7.27%	183,153,215.04	12.01%
421	Стални трошкови	36,819,321.84	2.19%	52,913,546.70	3.47%
422	Трошкови путовања	1,661,041.38	0.10%	2,211,733.97	0.15%
423	Услуге по уговору	29,989,303.41	1.79%	37,772,971.24	2.48%
424	Специјализоване услуге	13,227,858.73	0.79%	33,802,314.80	2.22%
425	Текуће поправке и одржавање (усл и мат)	9,026,482.12	0.54%	18,830,573.88	1.23%
426	Материјал	31,280,233.98	1.86%	37,622,074.45	2.47%

430	УПОТРЕБА ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	0.00	0.00%	0.00	0.00%
431	Употреба основних средстава				
434	Употреба земљ, шума, воде и руд.бог.				
440	ОТПЛАТА КАМАТА	18,287,930.00	1.09%	11,606,919.73	0.76%
441	Отплате домаћих камата	18,287,930.00	1.09%	11,606,919.73	0.76%
450	СУБВЕНЦИЈЕ	411,498,838.78	24.51%	408,559,573.30	26.79%
451	Субвенције јавним нефинансијским пред. и о	144,019,972.00	8.58%	134,091,000.00	8.79%
452	Капиталне субвенције јав.неф.пред. и орг.	267,478,866.78	15.93%	274,468,573.30	18.00%
460	ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	145,294,322.34	8.65%	154,619,725.54	10.14%
463	Донације и трансфери	145,294,322.34	8.65%	154,619,725.54	10.14%
470	СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ	20,339,463.53	1.21%	27,109,894.00	1.78%
472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	20,339,463.53	1.21%	27,109,894.00	1.78%
480	ОСТАЛИ РАСХОДИ	144,342,699.97	8.60%	150,815,717.01	9.89%
481	Дотације невладиним организацијама	71,318,523.04	4.25%	67,425,532.16	4.42%
482	Порези, обавезне таксе и казне наметнуте	65,840,140.85	3.92%	72,104,084.84	4.73%
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	2,054,403.08	0.12%	4,700,171.67	0.31%
484	Накнада штете од елементарних непогода	5,129,633.00	0.31%	6,585,928.34	0.43%
490	АДМИНИСТРАТ. ТРАНСФЕРИ БУЏЕТА	0.00	0.00%	0.00	0.00%
499	Буџетска резерва				
510	ОСНОВНА СРЕДСТВА	181,445,383.77	10.81%	124,874,134.80	8.19%
511	Зграде и грађевински објекти	173,030,253.97	10.31%	107,542,021.57	7.05%
512	Машине и опрема	6,542,630.03	0.39%	15,207,806.52	1.00%
513	Остала основна средства	1,872,499.77	0.11%	2,124,306.71	0.14%
520	ЗАЛИХЕ	4,631,200.00	0.28%	6,147,900.00	0.40%
521	Робне резерве	4,631,200.00	0.28%	6,147,900.00	0.40%
540	ПРИРОДНА ИМОВИНА	0.00	0.00%	0.00	0.00%
541	Земљиште		0.00%		0.00%
610	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	190,446,795.00	11.34%	3,972,318.04	0.26%
611	Отплата главнице домаћим кредиторима	190,446,795.00	11.34%	3,972,318.04	0.26%
	УКУПНИ ЈАВНИ РАСХОДИ	1,678,733,639.5	100.00	1,524,942,402.7	100.00
		8	%	3	%

НЕТО ОПЕРАТИВНИ РЕЗУЛТАТ

	Реализација 2008	Реализација 2009
УКУПНИ ПРИХОДИ	1,700,814,278.90	1,548,274,897.59
Текући приходи	1,269,194,814.46	1,260,359,456.12
Порези на доходак	572,857,449.64	590,716,649.91
Текући трансфери	401,259,406.16	313,181,477.37
Остали уступљени порези	135,927,774.73	164,456,265.23
Порез на имовину	146,241,518.00	169,283,988.00

Неодређени приходи	7,855,587.47	640,436.15
Пренета неутрошена средства из ранијих год.	5,053,078.46	22,080,639.46
Капитални приходи	241,172,669.44	287,915,441.47
Самодопринос	3,507,049.03	1,096,408.81
Приходи од закупнине	189,176,065.75	233,795,679.74
Накнада за уређивање грађевинског земљишта	30,318,520.50	46,800,150.91
Капитални трансфери из републике	0.00	
Примања од продаје имовине (Акција)	18,171,034.16	6,223,202.01
Приходи од задуживања	190,446,795.00	0.00
УКУПНИ РАСХОДИ	1,678,733,639.58	1,524,942,402.73
Текући расходи	984,000,564.80	1,076,753,391.66
Расходи за запослене	440,442,767.00	454,083,005.39
Коришћење роба и услуга	122,004,241.00	183,153,217.73
Текуће субвенције јавним нефин предузећима	144,019,972.00	134,091,000.00
Текући трансфери и донације	112,851,422.30	127,500,557.54
Накнаде за социјалну заштиту из буџета	20,339,463.50	27,109,894.00
Остали расходи -480	144,342,699.00	150,815,717.00
Други текући расходи		
Средства резерве		
Капитални расходи	485,998,349.78	432,609,775.30
Издаци за нефинансијску имовину	186,076,583.00	131,022,034.00
Капиталне субвенције	267,478,866.78	274,468,573.30
Капиталне донације и трансфери	32,442,900.00	27,119,168.00
Укупно отплата дуга	208,734,725.00	15,579,235.77
Камата	18,287,930.00	11,606,917.73
Главница	190,446,795.00	3,972,318.04
Текући приходи	1,269,194,814.46	1,260,359,456.12
Текући расходи	1,139,902,359.58	1,244,250,559.66
Укупан текући суфицит/дефицит	129,292,454.88	16,108,896.46
Сервисирање дуга	208,734,725.00	15,579,235.77
Нето текући суфицит/дефицит	-79,442,270.12	529,660.69
Капитални приходи	241,172,669.44	287,915,441.47
Капитални расходи	330,096,555.00	265,112,607.30
Примања од задуживања	190,446,795.00	0.00
Укупан суфицит	22,080,639.32	23,332,494.86

Укупни приходи и примања

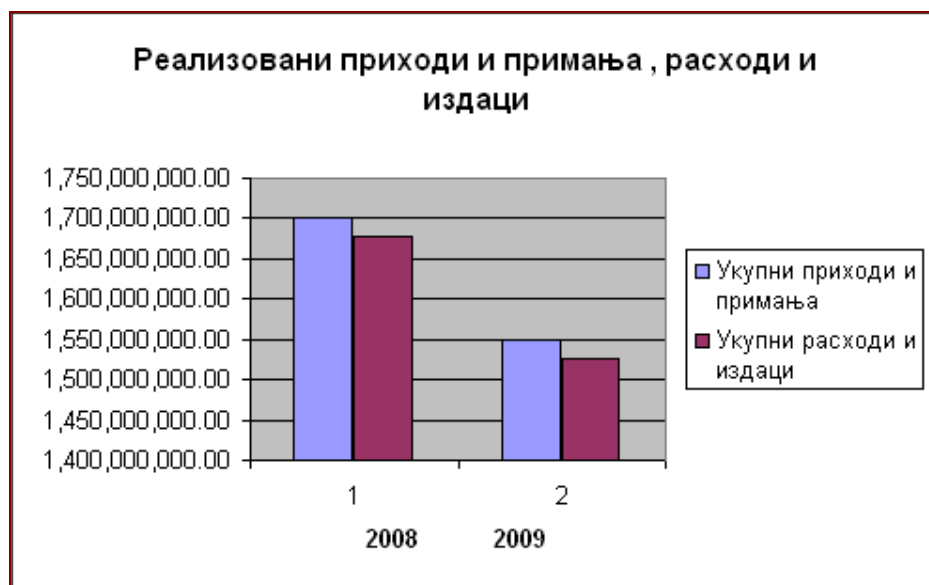
1,700,814,278.90

1,548,274,897.59

Укупни расходи и издаци

1,678,733,639.58

1,524,942,402.73

У табели изнад су представљени нето оперативни резултати извршења буџета града Ваљева за 2008. и 2009. годину .До пада реализованих прихода и примања као и расхода и издатака у 2009 години у односу на 2008 години дошло је због тога што је у 2008 години ,узет кредит од Комерцијалне банке за рефинансирање кредита код Raiffeisen банке.Намена кредита (код Raiffeisen банке) је финансирање пројекта даљинског грејања и изградња нове градске топлане.

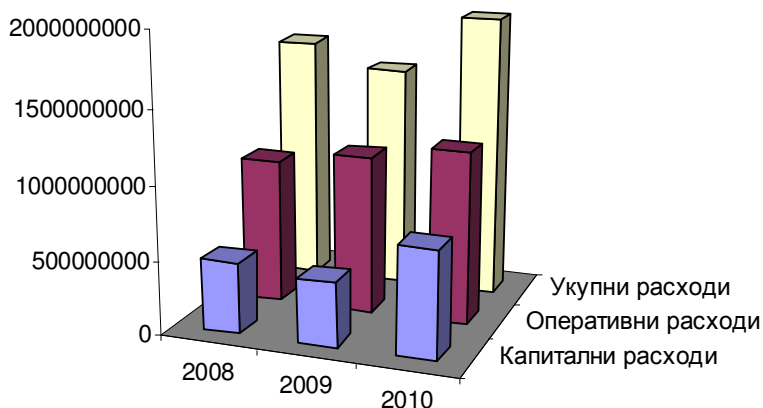
АНАЛИЗА ТЕКУЋИХ И КАПИТАЛНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА БУЏЕТА ГРАДА ВАЉЕВА
за период од 2008-2010. године (2008. и 2010. индексирани)

БУЏЕТ ОПШТИНЕ		2008		2009		2010- план	
		2008	Структура %	2009	Структура %	План за 2010/ Први ребаланс	Структура %
I	Укупни приходи (II+III+IV)	1,700,814,278.90	100.00 %	1,548,274,897.59	100.00 %	1,920,290,000.00	100.00 %
II	Текући приходи	1,269,194,814.46	74.62%	1,260,359,456.12	81.40%	1,357,190,000.00	70.68%
1	Порези на доходак	572,857,449.64	33.68%	590,716,649.91	46.87%	610,800,000.00	31.81%
2	Текући трансфери	401,259,406.17	23.59%	313,181,477.37	20.23%	304,000,000.00	15.83%
3	Остали уступљени порези	135,927,774.73	7.99%	164,456,265.23	10.62%	185,840,000.00	9.68%
4	Порез на имовину	146,241,518.00	8.60%	169,283,988.00	10.93%	233,050,000.00	12.14%
5	Сопствени оперативни приходи		0.00%		0.00%		0.00%
6	Неодређени приходи	7,855,587.47	0.46%	640,436.15	0.04%	3,500,000.00	0.18%
7	Пренета неутрошена сред из ранијих год	5,053,078.46	0.30%	22,080,639.46	1.43%	20,000,000.00	1.04%
III	Капитални приходи	241,172,669.44	14.18%	287,915,441.47	18.60%	363,100,000.00	18.91%
1	Самодопринос	3,507,049.03	0.21%	1,096,408.81	0.07%	1,100,000.00	0.06%
2	Приходи од закупнине	189,176,065.75	11.12%	233,795,679.74	15.10%	300,000,000.00	15.62%
3	Накнада за уређивање грађевинског зем	30,318,520.50	1.78%	46,800,150.91	3.02%	52,000,000.00	2.71%

4	Капитални трансфери из републике	0.00	0.00%				0.00%
5	Примања од продаје имовине Акција	18,171,034.16	1.07%	6,223,202.01	0.40%	10,000,000.00	0.52%
IV	Примања од задуживања	190,446,795.00	11.20%	0.00		200,000,000.00	10.42%
V	Укупни расходи (VII+VI+VIII)	1,678,733,639.58	100.00%	1,524,942,402.73	100.00%	1,920,290,000.00	100.00%
VI	Текући расходи	984,000,564.80	58.62%	1,076,753,391.66	70.61%	1,171,644,000.00	61.01%
1	Расходи за запослене	440,442,767.00	26.24%	454,083,005.39	29.78%	462,495,322.00	24.08%
2	Коришћење роба и услуга	122,004,241.00	7.27%	183,153,217.73	12.01%	173,298,382.00	9.02%
3	Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима	144,019,972.00	14.64%	134,091,000.00	8.79%	216,540,000.00	11.28%
4	Текући трансфери	112,851,422.30	6.72%	127,500,557.54	8.36%	133,074,000.00	6.93%
5	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	20,339,463.50	1.21%	27,109,894.00	1.78%	31,302,150.00	1.63%
6	Остали расходи-480	144,342,699.00	8.60%	150,815,717.00	9.89%	147,275,678.00	7.67%
7	Други текући расходи						0.00%
8	Средства резерве					7,658,468.00	0.40%
VI I	Капитални расходи	485,998,349.78	28.95%	432,609,775.30	28.37%	725,446,000.00	37.78%
1	Издаци за нефинансијску имовину	186,076,583.00	11.08%	131,022,034.00	8.59%	388,974,000.00	20.26%
2	Капиталне субвенције	267,478,866.78	15.93%	274,468,573.30	18.00%	320,486,000.00	16.69%
3	Капиталне донације и трансфери	32,442,900.00	1.93%	27,119,168.00	1.78%	15,986,000.00	0.83%
VI II	Укпно отплата дуга	208,734,725.00	12.43%	15,579,235.77	1.02%	23,200,000.00	1.21%
1	Камата	18,287,930.00	1.09%	11,606,917.73	0.76%	15,000,000.00	0.78%
2	Главница	190,446,795.00	11.34%	3,972,318.04	0.26%	8,200,000.00	0.43%
	Текући приходи	1,269,194,814.46		1,260,359,456.12		1,357,190,000.00	
	Текући расходи	1,139,902,359.58		1,244,250,559.66		1,237,630,000.00	
A	Текући суфицит (А-Б)	129,292,454.88	7.60%	16,108,896.46	1.04%	119,560,000.00	6.23%
	Сервисирање дуга	208,734,725.00		15,579,235.77		23,200,000.00	
Б	Нето текући суфицит	79,442,270.12		529,660.69		96,360,000.00	
	Капитални приходи	241,172,669.44		287,915,441.47		363,100,000.00	
	Капитални расходи	330,096,555.00		265,112,607.30		659,460,000.00	
	Примања од задуживања	190,446,795.00				200,000,000.00	
Ц	Укупан Суфицит/Дефицит	22,080,639.32	1.30%	23,332,494.86	1.51%	0.00	

Табела и Дијаграм – Преглед укупних, оперативних и капиталних расхода у периоду 2008, 2009 и 2010. година

	2008	2009	2010
Капитални расходи	485.998.349,78	432.609.775,30	725.446.000,00
Оперативни расходи	984.000.564,80	1.076.753.391,66	1.171.644.000,00
Укупни расходи	1.678.733.639,58	1.524.942.402,73	1.920.290.000,00

5. КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ ЗА ПЕРИОД 2010-2015.

5.1. ПРОЈЕКТОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ ЗА КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Финансирање текућих и капиталних расхода града Ваљева је реализовано, пре свега, сопственим средствима. Град Ваљево је до 2007. године био један од ретких градова Србије који није био задужен. Најзначајнија инвестициона средства су долазила из редовних буџетских прихода. Реформа система финансирања локалне самоуправе, фискална реформа и децентрализација промениле су учешће локалних прихода а неки су и укинута. Усвајањем Закона о финансирању локалне самоуправе повећава се предвидивост локалних прихода, али и могућност контроле изворних прихода које од 2007. године администрирају градови и општине.

У протеклом периоду од екстерних извора средстава остварена су значајна донаторска средства. Одговорност у припреми и реализацији пројеката омогућила је да сви пројекти започети са донаторима буду успешно завршени. Средства за имплементацију пројеката из Плана капиталних инвестиција обезбеђиваће се из градског Буџета, буџета Републике Србије преко надлежних Министарстава, инвестицијама Јавних предузећа Републике Србије, приступних

фондова Европске Уније, делом из донаторских буџета за која ће се конкурисати преко пројеката који ће се развити из овог стратешког плана, као и из других доступних извора.

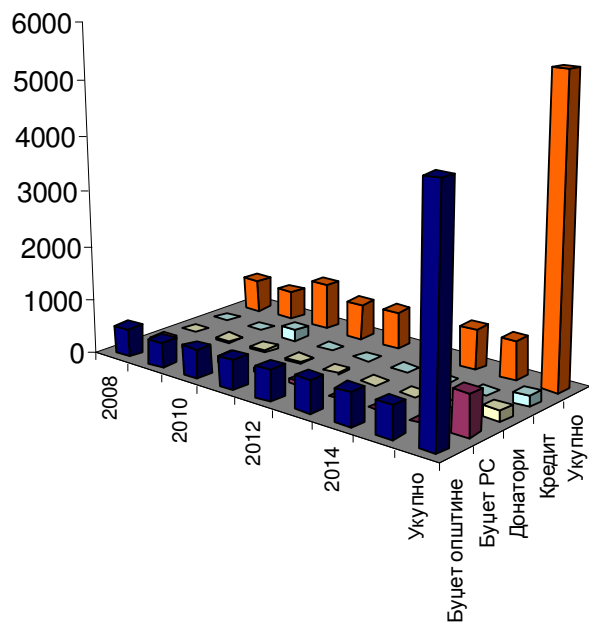
Стратешки развој Града Ваљева захтева значајне финансијске ресурсе за реализацију пројеката предвиђених Планом капиталних инвестиција. Због тога ће Град морати да ојача своје напоре да стимулише потенцијалне инвеститоре на локалном нивоу, и мораће да тражи екстерне изворе финансирања на националном и међународном нивоу.

Укупни инвестициони ресурси Града ВАЉЕВО у периоду од 2008. до 2015. године

Инвестициони извори, у милионима динара	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Укупно
Буџет општине	508.1	455.9	525.4	541.2	568.3	599.5	599.5	599.5	4,397.3
Буџет РС	72	68.3	90	94.5	99.2	107.8	107.8	107.8	747.4
Донатори	-	23	45	20	25	27	32	25	197
Кредит	-	-	200.0	-	-	-	-	-	200.0
Укупно	580.1	547.2	860.4	655.7	692.5	734.3	739.3	732.3	5,541.7

У табели изнад су приказани Инвестициони извори града Ваљева у периоду од 2008.године до 2015.године. За 2008.и 2009.годину коришћени су финансијски подаци из Завршних рачуна буџета. За период од 2011 до 2013 година приликом пројекције коришћени су подаци о расту БДП-а из Меморандума о буџету и економској и фискалној политици за 2011.годину са пројекцијама за 2012.и 2013.годину.

Графикон - Укупни инвестициони ресурси града Ваљева у периоду од 2008. до 2015. године

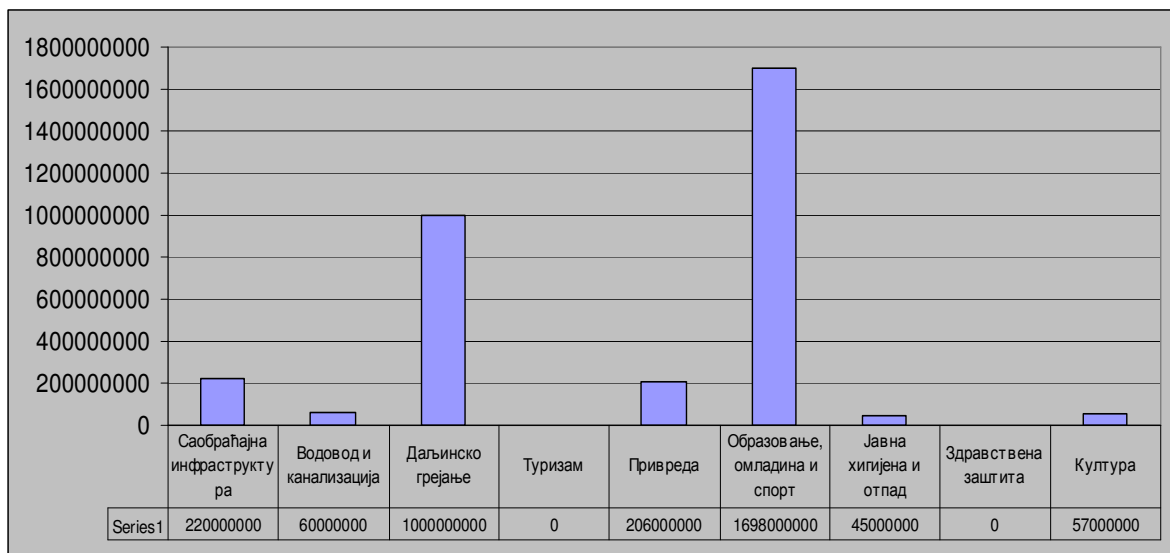

5.2. КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ 2010- 2015. година ПО СЕКТОРИМА

Табела и Дијаграм – Преглед пројеката по секторима и укупним вредностима

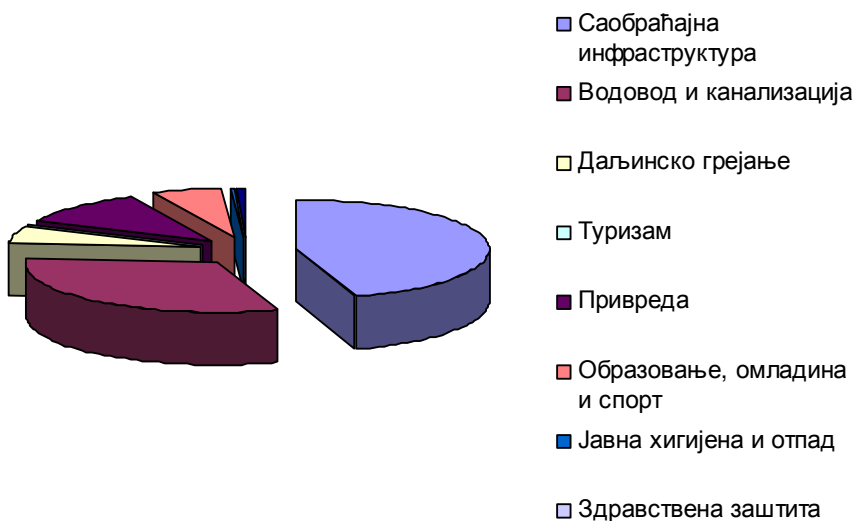
СЕКТОР	ПРОЈЕКТИ У ТОКУ	НОВИ ПРОЈЕКТИ	УКУПНО
Саобраћајна инфраструктура	100.000.000,00	120.000.000,00	220.000.000,00
Водовод и канализација	60.000.000,00	0	60.000.000,00
Даљинско грејање	0	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00
Туризам	0	0	0
Привреда	206.000.000,00	0	206.000.000,00
Образовање, омладина и спорт	0	1.698.000.000,00	1.698.000.000,00
Јавна хигијена и отпад	45.000.000,00	0	45.000.000,00
Здравствена заштита	0	0	0
Култура	0	57.000.000,00	57.000.000,00
УКУПНО	411.000.000,00	2.875.000.000,00	3.286.000.000,00

5.3. КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ – ПРОЈЕКТИ ПЛАНА КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ЗА ПЕРИОД 2010- 2015. година

СЕКТОР	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	УКУПНО
Саобраћајна инфраструктура	Реконструкција Карађорђевог улице	220.000.000,00
Водовод и канализација	Реконструкција црпне станице Градац	60.000.000,00
Привреда	Куповина и опремање индустријске зоне у Ваљеву	206.000.000,00
Јавна хигијена и отпад	Изградња трансфер станице	45.000.000,00
Далјинско грејање	Топлификација града ваљево – продужетак топловодне мреже	2.000.000.000,00
Образовање, омладина и спорт	Завршетак Основне школе „ Милован Глишић“	250.000.000,00
	Регионални спортски центар Хала спортова	850.000.000,00
	Изградња дечјег вртића – Градац	198.000.000,00
	Изградња затвореног базена у Петници са пратећим садржајима	400.000.000,00
Култура	Реконструкција и санација Дома војске	57.000.000,00
УКУПНО		3.286.000.000,00

5.4. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ У 2009. ГОДИНИ ПО СЕКТОРИМА

5.5. ИЗВОРИ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА У 2010. ГОДИНИ

Извор средстава	2010.
Буџет општине	525.400.000,00
Буџет РС	90.000.000,00
Кредит	200.000.000,00
Донација	45.000.000,00
Укупно	860.400.000,00

5.6. КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ И БУЏЕТ ЗА 2010. ГОДИНУ

Сектор	Пројекат	Износ 2010.
Саобраћајна инфраструктура	Реконструкција Карађорђевог улице	100.000.000,00
Водовод и канализација	Реконструкција црпне станице Градац	60.000.000,00
Привреда	Куповина и опремање индустријске зоне у Ваљеву	206.000.000,00
Јавна хигијена и отпад	Изградња трансфер станице	45.000.000,00

6. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТИМА ЗА ПЕРИОД ОД 2010-2015. ГОДИНЕ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	РЕКОНСТРУКЦИЈА КАРАЂОРЂЕВЕ УЛИЦЕ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Дирекција за урбанизам , грађевинско земљиште, путеве и изградњу
Одговоран за имплементацију пројекта	Дирекција за урбанизам , грађевинско земљиште, путеве и изградњу
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
220.000.000,00 дин	2010. година	2011. године
2.200.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010 - 2011	2012	2013	2014	2015
Прва фаза реконструкције улице		100.000.000,00				
Друга фаза реконструкције улице			120.000.000,00			

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града		50.000.000,00		50.000.000,00				100.000.000,00
Буџет РС - МНИП		50.000.000,00		70.000.000,00				120.000.000,00
Донатори								
Кредит								
УКУПНО		100.000.000,00		120.000.000,00				220.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА У ВАЉЕВУ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Град Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	Град Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

МНИП								
Донатори		41.000.000,00						41.000.000,00
Кредит								
УКУПНО		45.000.000,00						45.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	РЕКОНСТРУКЦИЈА ЦРПНЕ СТАНИЦЕ ГРАДАЦ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	ЈКП „Водовод“ Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	ЈКП „Водовод“ Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
60.000.000,00 дин	2010. година	2011. године
600.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010 - 2011	2012	2013	2014	2015
Замена и реконструкција црпне станице са свим пратећим елементима		60.000.000,00				

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града		20.000.000,00						20.000.000,00
Буџет РС – Србија воде		40.000.000,00						40.000.000,00
Донатори								
Кредит								
УКУПНО		60.000.000,00						60.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ТОПЛИФИКАЦИЈА ГРАДА ВАЉЕВА – ПРОДУЖЕТАК ТОПЛОВОДНЕ МРЕЖЕ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	ЈКП „Топлана“ Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	ЈКП „Топлана“ Ваљево

Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево
--	-------------

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
2.000.000.000,00 дин	2011-2015	
20.000.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Пројекат се састоји из 4 фазе пројектног циклуса	1.000.000.000,00	155.000.000,00	155.000.000,00	350.000.000,00		340.000.000,00	

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града	500.000.000,00	155.000.000,00	155.000.000,00					
Буџет РС								
Донатори	500.000.000,00					340.000.000,00		
Кредит				350.000.000,00				
УКУПНО	1.000.000.000,00	155.000.000,00	155.000.000,00	350.000.000,00	340.000.000,00	340.000.000,00	1.000.000.000,00	

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ЗАВРШЕТАК ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ МИЛОВАН ГЛИШИЋ“
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Град Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	Град Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
250. 000.000,00 дин	2011. година	
2.500.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011 - 2012	2013	2014	2015
Доградња физкултурне сале и			250.000.000,00			

котларнице, стављање фасадне столарије, постављање каналizacionије, водоводне, електро и машинске инсталације, партерно уређење и унутрашњи ентеријер школе.							
--	--	--	--	--	--	--	--

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011 - 2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града		26.000.000,00	26.000.000,00				26.000.000,00
Буџет РС – НИП, Мин. Просвете			224.000.000,00				224.000.000,00
Донатори							
Кредит							
УКУПНО			250.000.000,00				250.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	РЕГИОНАЛНИ СПОРТСКИ ЦЕНТАР „ХАЛА СПОРТОВА“
Шифра	002

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Град Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	Град Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
850.000.000,00 дин	2010. година	2015. година
8.500.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Израда пројекта и припрема пројектне документације		25.000.000,00					
Изградња регионалног спортског центра „Хала спортова“			850.000.000,00				

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града		38.000.000,00			416.500.000,00			416.500.000,00
Буџет РС – НИП, Мин. Омладине и спорта				416.500.000,00				416.000.000,00
Донатори				170.000.000,00				170.000.000,00
Кредит								
УКУПНО								850.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ИЗГРАДЊА ДЕЧЈЕГ ОБДАНИШТА ГРАДАЦ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Град Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	Град Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
198. 000.000,00 дин	2011. година	2015. година
1.980.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Изградња дечјег обданишта Градац				198.000.000,00			

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града		10.000.000,00		99.000.000,00				99.000.000,00
Буџет РС – Србија воде				99.000.000,00				99.000.000,00
Донатори								
Кредит								
УКУПНО				198.000.000,00				198.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ИЗГРАДЊА ЗАТВОРЕНОГ БАЗЕНА У ПЕТНИЦИ СА ПРАТЕЋИМ САДРЖАЈИМА
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	ЈП Дирекција за изградњу и развој колубарског округа погођеног земљотресом
Одговоран за имплементацију пројекта	ЈП Дирекција за изградњу и развој колубарског округа погођеног земљотресом
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
400.000.000,00 дин	2011. година	2015. година
4.000.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Израда пројекта и припрема пројектне документације			10.000.000,00				
Изградња затвореног базена у Петници				400.000.000,00			

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града				100.000.000,00				100.000.000,00
Буџет РС – Србија воде				200.000.000,00				200.000.000,00
Донатори				100.000.000,00				100.000.000,00
Кредит								
УКУПНО								400.000.000,00

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ

НАЗИВ ПРОЈЕКТА	РЕКОНСТРУКЦИЈА И САНАЦИЈА ДОМА ВОЈСКЕ
Шифра	001

НОСИОЦИ ПЛАНИРАЊА, РЕАЛИЗАЦИЈЕ И УПРАВЉАЊА

Одговоран за планирање и предлагање пројекта	Град Ваљево
Одговоран за имплементацију пројекта	Град Ваљево
Одговоран за управљање пројектом након реализације	Град Ваљево

ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА	ПЛАНИРАНИ ПОЧЕТАК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ПЛАНИРАНИ КРАЈ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
57. 000.000,00 дин	2012. година	2015. година
570.000 евра		

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ (У МИЛ. ДИН.)

ФАЗЕ ПРОЈЕКТНОГ ЦИКЛУСА	до сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Реконструкција и санација зграде Дома војске				57.000.000,00			

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (У МИЛ. ДИН.)

	До сада уложено	2010	2011	2012	2013	2014	2015	УКУПНО
Буџет Града				28.500.000,00				28.500.000,00
Буџет РС – Србија воде				28.500.000,00				28.500.000,00
Донатори								
Кредит								
УКУПНО				57.000.000,00				57.000.000,00

117. На основу члана 20. и 24. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС” број 129/07), члана 17. и члана 35. став 1. тачка 6). Статута града Ваљева („Службени гласник РС” број 19/08), а у вези са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС” број 72/09 и 81/09-исправка) и Уредбом о условима и начину под којима локална самоуправа може да отуђи или да у закуп грађевинско земљиште по цени, мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде („Службени гласник РС”, број 13/2010) Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године донела је

О Д Л У К У О ОТУЂЕЊУ И ДАВАЊУ У ЗАКУП ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се поступак и начин отуђења и давања у закуп неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини града Ваљева (у даљем тексту: грађевинско земљиште), критеријуми и поступак за утврђивање цене односно закупнине грађевинског земљишта и престанак закупа грађевинског земљишта.

Члан 2.

Грађевинско земљиште отуђује се или даје у закуп као уређено.

Изузетно од става 1. овог члана, може се дати у закуп грађевинско земљиште које није уређено, ако учесник у поступку прикупљања понуда јавним огласом прихвати прописане услове за уређивање земљишта садржане у јавном огласу и уговором преузме обавезу да о свом трошку изврши комунално опремање грађевинског земљишта.

Члан 3.

Грађевинско земљиште отуђује се или даје у закуп ради изградње и постављања објеката, у складу са наменом одређеном у планском документу, на начин којим се обезбеђује његово рационално коришћење.

Грађевинско земљиште отуђује се или даје у закуп по тржишним условима, у складу са законом и овом одлуком, а по програму отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта.

Члан 4.

Програм отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта доноси Скупштина града Ваљева (у даљем тексту: Скупштина града). Програм из става 1. овог члана садржи списак катастарских парцела, начин располагања (отуђење, дугорочни или краткорочни закуп) и услове располагања грађевинским земљиштем

(тржишни услови, услови повољнији од тржишних).

Начин располагања из става 2. овог члана одређује се зависно од намене, површине, времена амотризације објекта и др.

Нацрт програма из става 1. овог члана припрема Јавно предузеће "Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљева" (у даљем тексту: Дирекција).

Члан 5.

Грађевинско земљиште даје се у закуп на одређено време, а најдуже на 99 година.

Члан 6.

Дугорочним закупом сматра се период закупа у трајању од 5 до 99 година.

Дугорочни закуп обухвата и рок у коме је лице коме је земљиште дато у закуп дужно да приведе намени предметно грађевинско земљиште (изгради објекат у складу са издатим дозволама, односно на истом изведе знатније радове: стављање под кров или извршење већег дела радова обзиром на величину и вредност објекта).

Рок привођења намени земљишта које се даје у дугорочни закуп је 3 године од дана закључења уговора о закупу.

Грађевинско земљиште даје се у дугорочни закуп ради изградње објеката трајног карактера.

Члан 7.

Краткорочним закупом сматра се период закупа у трајању до 5 година.

Грађевинско земљиште даје се у краткорочни закуп ради постављања монтажних објеката и изградње привремених објеката, у складу са законом и одлуком Скупштине града.

II ПОСТУПАК ОТУЂЕЊА И ДАВАЊА У ЗАКУП ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 8.

Грађевинско земљиште отуђује се или даје у закуп прикупљањем понуда јавним огласом.

Изузетно од става 1. овог члана, грађевинско земљиште може се отуђити или дати у закуп непосредном погодбом у случајевима прописаним законом.

Члан 9.

Одлуку о расписивању јавног огласа за прикупљање понуда ради отуђења или давања у закуп грађевинског земљишта, у складу са програмом из члана 4. ове одлуке, доноси Управни одбор Дирекције.

Члан 10.

Јавни оглас из члана 9. ове одлуке објављује се у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије, листу "Напред" и интернет презентацији града Ваљева.

Члан 11.

Поступак прикупљања понуда јавним огласом, у складу са законом и овом одлуком, спроводи Комисија од 5 чланова коју образује Скупштина града.

Комисију из става 1. овог члана чине:

- председник и заменик председника - из реда одборника Скупштине града,
  - један члан из реда запослених у Градској управи за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове и
  - два члана из реда запослених у Дирекцији.
- Стручне и административно-техничке послове за Комисију обавља Дирекција.

Члан 12.

Јавни оглас, расписан ради прикупљања понуда за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта садржи:

1. основне податке о грађевинском земљишту које се отуђује односно даје у закуп,
2. податке из планске документације о грађевинском земљишту и објектима који се на њему могу градити,
3. податке о уређености грађевинског земљишта,
4. обавештење, ако се даје у закуп грађевинско земљиште које није уређено, да је лице коме се грађевинско земљиште даје у закуп обавезно да о свом трошку изврши одређене радове на уређивању тог грађевинског земљишта,
5. почетну цену за отуђење грађевинског земљишта, односно почетни износ закупнине,
6. период трајања закупа,
7. рок привођења намени земљишта које се даје у закуп,
8. гарантни износ за учешће у поступку, начин и рок повраћаја гарантног износа учесницима који не добију у закуп земљиште, односно не понуде најповољнију цену за отуђење грађевинског земљишта,
9. обавезу понуђача да понуђена цена грађевинског земљишта, односно понуђени износ закупнине мора да буде у динарском износу који је исти или већи од почетне цене грађевинског земљишта, односно почетног износа закупнине,
10. обавештење да један понуђач може поднети само једну понуду за једну катастарску парцелу,
11. обавештење да ће се у случају подношења две или више понуда од стране истог понуђача за једну катастарску парцелу, уредном понудом тог понуђача сматрати понуда која је прва пристигла,
12. рок за подношење понуде,
13. обавештење о документацији која се мора приложити приликом пријављивања на оглас,
14. упозорење да понуђач, чија понуда буде прихваћена, а који не приступи закључењу уговора о закупу односно отуђењу у роковима и по поступку прописаним овом одлуком, губи право на повраћај гарантног износа,
15. податке о обавезној садржини понуде,
16. место и време јавног отварања понуда,

17. начин и рок обавештавања учесника о резултатима јавног отварања понуда,

Члан 13.

Понуда из члана 12. став 1. тачка 15. ове одлуке садржи:

1. за физичка лица:

- ознаку грађевинског земљишта на које се понуда односи,
- име, презиме, јединствени матични број грађана и адресу становања,
- изјаву о прихватању свих услова из јавног огласа,
- доказ о уплати гарантног износа,
- број рачуна за повраћај гарантног износа,
- цену, односно висину закупнине за грађевинско земљиште на које се понуда односи,

2. за предузетнике и правна лица:

- ознаку грађевинског земљишта на које се понуда односи,
- назив, односно пословно име, матични број, ПИБ и седиште,
- име и презиме лица овлашћеног за заступање и његов потпис,
- оверену фотокопију решења о упису регистар привредних субјеката односно други одговарајући регистар,
- уредно овлашћење за заступање,
- изјаву овлашћеног лица о прихватању свих услова из јавног огласа,
- доказ о уплати гарантног износа,
- број рачуна за повраћај гарантног износа и
- цену, односно висину закупнине за грађевинско земљиште на које се понуда односи.

Члан 14.

Гарантни износ који се уплаћује на име учествовања у поступку прикупљања понуда јавним огласом утврђује се у висини 10 % од почетне цене грађевинског земљишта, односно почетног износа закупнине.

Члан 15.

Учесник јавног огласа за прикупљање понуда који није добио у закуп грађевинско земљиште, односно не понуди најповољнију цену за отуђење грађевинског земљишта, има право на повраћај уплаћеног гарантног износа.

Дирекција је дужна да гарантни износ из става 1. овог члана уплати на текући рачун учесника у року од 8 дана од дана јавног отварања понуда.

Уплаћени гарантни износ се враћа у номиналном износу, без права на камату.

Члан 16.

Уплаћени гарантни износ се не враћа ако:

- (а) уплатилац одустане од понуде после истека рока за подношење понуда,

(б) је уплатилац учесник јавног огласа који понуди највећи износ а не приступи закључењу уговора о отуђењу односно давању у закуп грађевинског земљишта у роковима и под условима прописаним овом одлуком.

Члан 17.

Понуде се подносе Комисији у затвореној коверти, са видљивом назнаком на коју се катастарску парцелу односе, а преко Дирекције.

Рок за подношење понуда не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања јавног огласа за прикупљање понуда у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Понуђена цена грађевинског земљишта, односно понуђени износ закупнине мора да буде у динарском износу, који је исти или већи од почетног износа из јавног огласа.

Неблаговремена или неуредна понуда се одбацује.

Неблаговремена понуда је понуда која је поднета по истеку рока за подношење понуда.

Неуредна је понуда:

1. поднета у отвореној коверти или без видљиве ознаке на коју се катастарску парцелу односи,
2. која не садржи податке и уредна документа из члана 13. ове одлуке,
3. у којој понуђена цена грађевинског земљишта, односно понуђени износ закупнине није у складу са ставом 3. овог члана.

Члан 18.

О почетку, току и завршетку јавног отварања понуда води се записник.

Поступак јавног отварања понуда почиње уношењем у записник места и времена јавног отварања понуда, података о члановима Комисије и података о грађевинском земљишту за које су прикупљене понуде.

Неблаговремене понуде посебно се одвајају и не разматрају, што се записнички констатује.

Понуде се разврставају према катастарским парцелама.

Понуде отвара председник Комисије и даје их на увид члановима Комисије.

Председник Комисије јавно саопштава и диктира у записник садржину сваке понуде, а Комисија констатује да ли су понуде уредне.

Поступак прикупљања понуда јавним огласом сматра се успешним ако је за свако оглашено грађевинско земљиште прispела најмање једна благовремена и уредна понуда.

Уколико два или више понуђача понуде исту цену за отуђење односно исти износ закупнине за исто грађевинско земљиште, предност има понуђач чија је понуда раније прispела.

Поступак јавног отварања понуда завршава се након отварања и разматрања свих прispелих понуда.

Поступак јавног отварања понуда је јаван и могу му присуствовати сва заинтересована лица.

Члан 19.

Записник о поступку јавног отварања понуда потписују чланови Комисије, лице које води записник и присутни подносиоци понуда, односно њихови овлашћени заступници.

Пре потписивања записника из става 1. овог члана на захтев присутних подносиоца понуда, односно њихових овлашћених заступника у записник се могу унети евентуалне примедбе на поступак јавног отварања понуда.

Члан 20.

Комисија сачињава извештај о спроведеном поступку јавног отварања понуда који садржи:

- податке о јавном огласу,
- податке о грађевинском земљишту које је предмет јавног отварања понуда,
- број прispелих понуда за свако грађевинско земљиште,
- образложен предлог да се одређене понуде одбаце као неблаговремене или неуредне,
- редослед подносиоца понуда по понуђеним износима, за сваку катастарску парцелу посебно,
- предлог за доношење акта о отуђењу, односно давању у закуп грађевинског земљишта.

Комисија је дужна да у року од 5 дана од дана отварања понуда Градској управи за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове (у даљем тексту: Градска управа) достави извештај из става 1. овог члана и записник из члана 18. ове одлуке.

Члан 21.

Градска управа разматра да ли је поступак прикупљања понуда јавним огласом спроведен у складу са законом и овом одлуком и израђује предлог решења о отуђењу, односно давању у закуп грађевинског земљишта.

Ако поступак прикупљања понуда јавним огласом није спроведен у складу са законом и овом одлуком Градоначелник града Ваљева (у даљем тексту: Градоначелник) ће на предлог Градске управе решењем поништити јавни оглас за прикупљање понуда.

Подносилац пријаве који сматра да му је решењем из става 2. овог члана повређено право, може да покрене управни спор, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Решење о отуђењу, односно давању у закуп грађевинског земљишта доноси Градоначелник и исто се доставља свим подносиоцима пријаве и Заједничком јавном правобранилаштву града Ваљева и општина Лајковац, Љиг, Мионица и Осечина (у даљем тексту: Заједничко јавно правобранилаштво).

Подносилац пријаве који сматра да му је у поступку прикупљања понуда повређено право, може да покрене управни спор против решења из става 4. овог члана, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Заједничко јавно правобранилаштво, има право да, ако сматра да је решење из става 4. овог члана донето супротно одредбама закона и ове одлуке, поднесе тужбу надлежном суду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Члан 22.

Уговор о отуђењу, односно давању у закуп грађевинског земљишта закључује се између лица које прибавља грађевинско земљиште у својину, односно лица коме се грађевинско земљиште даје у закуп и Дирекције, у року од 30 дана од дана правоснажности решења из члана 21. став 4. ове одлуке.

Ако лице које прибавља грађевинско земљиште у својину или коме се грађевинско земљиште даје у закуп не приступи закључењу уговора из става 1. овог члана, Градоначелник ће решењем, на предлог Дирекције, поништити решење из члана 21. став 4. ове одлуке.

Против решења из става 2. овог члана може се покренути управни спор, у року од 30 дана од дана достављања решења.

2. Непосредна погодба

Члан 23.

Грађевинско земљиште може се отуђити односно дати у закуп непосредном погодбом у случају:

1. изградње објеката за потребе обављања послова из надлежности државних органа и организација, органа јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и других објеката у јавној својини,
2. прибављања грађевинске дозволе, власнику бесправно саграђеног објекта, који је захтев поднео у роковима прописаним законом, ако је изградња тог објекта у складу са условима предвиђеним законом,
3. исправке граница суседних катастарских парцела,
4. формирања грађевинске парцеле у складу са чланом 102. Закона о планирању и изградњи,
5. отуђења или давања у закуп у складу са чланом 96. став 6. Закона о планирању и изградњи,
6. споразумног давања земљишта ранијем власнику непокретности које је било предмет експропријације, у складу са прописима о експропријацији.

Члан 24.

Поступак непосредне погодбе спроводи Градска управа по захтеву заинтересованог лица.

Решење о отуђењу односно давању у закуп грађевинског земљишта непосредном погодбом доноси Градоначелник.

Члан 25.

Уговор о продаји односно давању у закуп грађевинског земљишта непосредном погодбом закључују лице коме се то земљиште продаје

односно даје у закуп непосредном погодбом и Дирекција, у року од 30 дана од дана доношења решења о отуђењу односно давању у закуп предметног земљишта.

Уколико лице из става 1. овог члана не приступи закључењу уговора у утврђеном року, сматраће се да је одустало од куповине односно закупа предметног грађевинског земљишта.

3. Отуђење односно давање у закуп грађевинског земљишта по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Члан 26.

Градско веће града Ваљева (у даљем тексту: Градско веће) на основу програма из члана 3. ове одлуке, доноси закључак о покретању поступка отуђења или давања у закуп грађевинског земљишта по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде (у даљем тексту: располагање под условима повољнијим од тржишних), којим се одређује и да ли ће се у конкретном случају располагање грађевинским земљиштем вршити прикупљањем понуда јавним огласом или непосредном погодбом.

Градска управа је дужна да, на основу закључка из става 1. овог члана, у року од 60 дана, сачини нацрт елабората о оправданости располагања грађевинским земљиштем под условима повољнијим од тржишних (у даљем тексту: елаборат)

3.а. Располагање грађевинским земљиштем под условима повољнијим од тржишних прикупљањем понуда јавним огласом

Члан 27.

За грађевинско земљиште које се отуђује односно даје у закуп прикупљањем понуда јавним огласом, елаборат из члана 26. став 2. ове одлуке садржи:

- 1) попис и површину катастарских парцела за које се предлаже отуђење или давање у закуп;
- 2) податке из планског документа на основу кога се може издати локацијска и грађевинска дозвола, са наведеним битним урбанистичким и техничким параметрима (намена, коефицијент изграђености и заузетости, посебни услови, степен комуналне опремљености и др.) и једним листом графичког приказа локације у одговарајућој размери;
- 3) процену Министарства финансија - Пореске управе о тржишној вредности катастарских парцела;
- 4) одређење сврхе пројекта и субјеката који могу да учествују у поступку;
- 5) услове и критеријуме за умањење, као и критеријуме и мерила за оцену понуда и одређивања износа умањења тржишне вредности;
- 6) врсту и висину обезбеђења коју подноси учесник у поступку;

7) економску анализу очекиваних трошкова и економску анализу очекиване користи од реализације инвестиције, као и анализу очекиваних социјалних ефеката;

8) преглед других подстицајних мера и средстава које Република Србија, односно град Ваљево обезбеђује за реализацију тог пројекта;

9) друге податке битне за оцену оправданости располагања грађевинским земљиштем по условима повољнијим од тржишних.

За пројекте економског развоја, економска анализа очекиваних ефеката из става 1. тачка 7) овог члана мора приказати очекивано повећање запослености односно јавних прихода, ефекте на обим привредних активности других привредних субјеката и на квалитет живота у граду.

Члан 28.

Дирекција је дужна да, у року одређеном чланом 26. став 2. ове одлуке, припреми нацрт јавног огласа за прикупљање понуда који мора да садржи све битне елементе огласа.

Члан 29.

Предлог елабората утврђује Градско веће и упућује га на јавни увид у трајању од најмање 8 дана.

Након спроведеног јавног увида, Скупштина града закључком усваја елаборат.

Члан 30.

Заједничко јавно правобранилаштво, у року од 8 дана од дана достављања закључка из члана 29. став 2. ове одлуке, подноси захтев Влади Републике Србије (у даљем тексту: Влада) за давање претходне сагласности за располагање грађевинским земљиштем у јавној својини под условима повољнијим од тржишних прикупљањем понуда јавним огласом, уз који се доставља усвојени елаборат и нацрт јавног огласа.

Члан 31.

Дирекција, у року који не може бити дужи од годину дана од дана добијања претходне сагласности Владе, расписује јавни оглас за прикупљање понуда, у складу са актом Владе којим је дата сагласност.

Рок за прикупљање понуда јавним огласом не може бити краћи од 30 дана.

Поступак прикупљања понуда јавним огласом спроводи се у складу са одредбама ове одлуке.

По спроведеном поступку прикупљања понуда јавним огласом, одлуку о располагању под условима повољнијим од тржишних доноси Градоначелник, у року који не може бити дужи од 45 дана.

Уговор о располагању грађевинским земљиштем, у име града, закључује Градоначелник.

3.6. Располагање грађевинским земљиштем под условима повољнијим од тржишних непосредном погодбом

Члан 32.

За грађевинско земљиште које се отуђује односно даје у закуп непосредном погодбом, елаборат из члана 26. став 2. ове одлуке садржи:

1) попис и површину катастарских парцела за које се предлаже отуђење или давање у закуп;

2) податке из планског документа на основу кога се може издати локацијска и грађевинска дозвола, са наведеним битним урбанистичким и техничким параметрима (намена, коефицијент изграђености и заузетости, посебни услови, степен комуналне опремљености и др.) и једним листом графичког приказа локације у одговарајућој размери;

3) процену Министарства финансија - Пореске управе о тржишној вредности катастарских парцела;

4) податке о лицу које се овлашћује за потпис уговора о отуђењу односно давању у закуп, по добијању сагласности Владе;

5) податке о правном, односно физичком лицу – стицаоцу права својине, односно права закупа на предметном грађевинском земљишту;

6) износ умањења изражен као разлика између утврђене тржишне вредности грађевинског земљишта и новчаног износа одређеног уговором о отуђењу, односно давању у закуп;

7) обавезу стицаоца права својине, односно закупа да по добијању сагласности Владе обезбеди банкарску гаранцију за испуњење уговорених обавеза;

8) економску анализу очекиваних трошкова и економску анализу очекиване користи од реализације пројекта, односно инвестиције, као и анализу очекиваних социјалних ефеката;

9) преглед других подстицајних мера и средстава које Република Србија, односно град Ваљево обезбеђује за реализацију пројекта, односно инвестиције;

10) друге податке битне за оцену оправданости располагања грађевинским земљиштем под условима повољнијим од тржишних.

Члан 33.

Градска управа дужна је да, у року одређеном чланом 26. став 2. ове одлуке, састави нацрт уговора о закупу односно отуђењу грађевинског земљишта који се доставља Заједничком јавном правобранилаштву на мишљење.

Заједничко јавно правобранилаштво је дужно да мишљење из става 1. овог члана достави у року од 8 дана од дана достављања нацрта уговора о закупу односно отуђењу грађевинског земљишта.

Члан 34.

Предлог елабората утврђује Градско веће и упућује га на јавни увид у трајању од најмање 8 дана.

Након спроведеног јавног увида, Скупштина града закључком усваја елаборат.

Члан 35.

Заједничко јавно правобранилаштво, у року од 8 дана од дана достављања закључка из члана 34. став 2. и елабората, подноси захтев Влади за давање претходне сагласности за отуђење односно давање у закуп грађевинског земљишта под условима повољнијим од тржишних путем непосредне погодбе, уз који се подноси усвојени елаборат и нацрт уговора о располагању.

Члан 36.

По прибављању акта којим Влада даје претходну сагласност на садржину нацрта уговора о располагању и спроведеног поступка непосредне погодбе, Градоначелник закључује уговор о располагању под условима повољнијим од тржишних, у року који не може бити дужи од 45 дана.

III УГОВОР О ЗАКУПУ И ОТУЂЕЊУ

Члан 37.

Уговор о закупу грађевинског земљишта садржи: податке о катастарској парцели, намени и величини будућег објекта, о висини закупнине, року трајања закупа, року и начину плаћања накнаде за уређивање грађевинског земљишта, посебне услове за уређивање ако се у закуп даје неуређено грађевинско земљиште, рок у коме се земљиште мора провести намени, права и обавезе у случају неизвршавања обавеза, начин решавања спорова, као и податке о поступку и условима за измену уговора.

Члан 38.

Уговор о отуђењу грађевинског земљишта садржи: податке о катастарској парцели, права и обавезе града и купца, рок и начин плаћања накнаде за отуђење, посебне услове за уређивање грађевинског земљишта ако је предмет отуђења неуређено грађевинско земљиште, права и обавезе у случају неизвршавања обавеза, начин решавања спорова, поступак и услове за измену уговора и друго.

IV ЦЕНА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА И ЗАКУПНИНА

Члан 39.

Цену грађевинског земљишта односно закупнину, плаћа лице које је прибавило грађевинско земљиште у својину или коме је грађевинско земљиште дато у закуп у поступку утврђеном овом одлуком.

Почетна цена за отуђење грађевинског земљишта прикупљањем понуда јавним огласом или непосредном погодбом утврђује се у висини тржишне вредности грађевинског земљишта.

Тржишну вредност грађевинског земљишта, у сваком појединачном случају, утврђује Градоначелник на предлог Дирекције.

Предлог из става 3. овог члана Дирекција сачињава на основу процене судског вештака.

Члан 40.

Почетни износ закупнине за давање у закуп грађевинског земљишта прикупљањем понуда јавним огласом или непосредном погодбом одређује се у износу од 90% од процењене тржишне вредности за отуђење грађевинског земљишта за све време трајања закупа.

Члан 41.

Лице које је у складу са законом и овом одлуком прибавило грађевинско земљиште у својину, дужно је да исплати утврђену цену грађевинског земљишта у року од 30 дана од дана закључења уговора о отуђењу.

Лице коме је у складу са законом и овом одлуком грађевинско земљиште дато у закуп закупнину плаћа у целости, у року од 30 дана од дана закључења уговора о закупу.

V ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА УГОВОРА О ЗАКУПУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 42.

Закуп грађевинског земљишта престаје истеком уговореног рока.

Закуп грађевинског земљишта престаје пре истека уговореног рока ако купац:

1. не плати закупнину у уговореном року,
2. користи грађевинско земљиште супротно намени за коју му је дато,
3. у уговореном року дато земљиште не приведе намени.

У случајевима из става 2. овог члана, Дирекција је дужна да писмено упозори купца на кршење уговорених обавеза.

Закупцу се оставља рок од 30 дана за испуњење уговорних обавеза.

Истеком овог рока Дирекција обавештава купца да су испуњени услови за раскид уговора о закупу.

Члан 43.

Уговор о закупу грађевинског земљишта може се раскинути пре истека уговореног рока и споразумом уговорних страна, а на основу писмене изјаве купца о раскиду уговора о закупу.

У случају престанка закупа из разлога наведеног у претходном ставу закупцу се враћа уплаћена закупнина у номиналном износу, без права на камату, умањена за 10%, при чему се неће враћати гарантни износ који је купац уплатио на име учешћа у поступку давања у закуп грађевинског земљишта.

Одлуку о враћању закупнине из претходног става доноси Градоначелник на предлог Дирекције.

VI ИЗМЕНЕ УГОВОРА О ЗАКУПУ

Члан 44.

Измена уговора о закупу врши се ако се промени власник објекта који је изграђен, односно који је у изградњи на грађевинском земљишту које се користи по основу уговора о закупу закљученом у складу са законом, тако да нови власник објекта, односно објекта у изградњи ступа на место досадашњег закупца грађевинског земљишта.

Захтев за измену уговора о закупу закуподавцу подноси нови власник објекта, односно објекта у изградњи, уз који доставља судски оверен уговор о куповини објекта односно објекта у изградњи, односно други правни основ којим се стиче право својине на објекту или објекту у изградњи, који је судски оверен, са потврдом пореске управе о измирењу пореза по том правном основу или са потврдом о ослобађању од пореске обавезе, односно правноснажно решење о наслеђивању.

Нови уговор о закупу грађевинског земљишта који закључује Дирекција са новим власником објекта представља основ за упис новог закупца у јавним књигама за евиденцију непокретности и правима на њима.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Поступци давања у закуп грађевинског земљишта, започети пре ступања на снагу ове одлуке, окончаће се по одредбама Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Ваљево", број 5/03, 6/03 и 2/05) и Одлуке о мерилима за утврђивање висине закупнине за закуп грађевинског земљишта ("Службени гласник општине Ваљево", број 6/03 и "Службени гласник града Ваљева", број 22/08).

Члан 46.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Ваљево", број 5/03, 6/03 и 2/05) и Одлука о мерилима за утврђивање висине закупнине за закуп грађевинског земљишта ("Службени гласник општине Ваљево", број 6/03 и "Службени гласник града Ваљева", број 22/08).

Члан 47.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Ваљева".

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011-50/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

118. На основу члана 146. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09 и 81/09) и члана 17. и 35. став 1. тачка 6. Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 19/08) Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У О МАЊИМ МОНТАЖНИМ ОБЈЕКТИМА ПРИВРЕМЕНОГ КАРАКТЕРА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком прописују се услови и начин постављања и уклањања мањих монтажних објеката привременог карактера на површинама јавне намене на територији града Ваљева.

Члан 2.

Површина јавне намене, у смислу ове одлуке, јесте простор одређен планским документом за уређење, или изградњу јавних објеката, или јавних површина за које се утврђује општи интерес у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.)

II МАЊИ МОНТАЖНИ ОБЈЕКТИ

1. Врсте мањих монтажних објеката

Члан 3.

Мањи монтажни објекти привременог карактера (у даљем тексту: монтажни објекти), у смислу ове одлуке, су киосци, монтажни објекти сезонског типа, покретни мобилијар (жардињере, оградике, сунцобрани и сл.), монтажни огласно-рекламни објекти привремени објекти трговачко-угоститељске делатности и монтажни објекти за културна збивања, спорт и забаву.

Члан 4.

Киоск је типски објекат за пружање шалтерских услуга, бруто површине до 10м², који се поставља у већ изграђеном финалном облику.

Члан 5.

Монтажни објекти сезонског типа су: летње и зимске баште испред угоститељских објеката, конзолне надстрешнице и тенде које могу бити платнене или од сличних материјала са браварском, дрвеном и другом конструкцијом.

Члан 6.

Покретни мобилијар су: оградике (пластичне, дрвене, или од другог материјала) и жардињере (пластичне, дрвене или од другог материјала направљене посуде за цвеће и друге засаде), које се постављају на тротоарима и у пешачким зонама уз баште.

Члан 7.

Монтажни огласно-рекламни објекти су:

а/ огласни објекти - наменски изграђени или постављени огласни стубови, панои или огласне табле, односно плакатна места;

б/ рекламни објекти - билборди рекламне ознаке, конзолни панои на објекту над јавном површином, покретни слободностојећи рекламни панои, експонати у простору са исписаним рекламним порукама, транспарентне рекламе исписане на платну или сличном материјалу које се постављају изнад коловозних површина на висини од најмање 4,50 м од површине коловоза. Огласни и рекламни објекти могу бити осветљени.

Члан 8.

Привремени објекти трговачко-угоститељске делатности су: покретне тезге, изложбени пултови, слободностојеће и зидне рекламне витрине, раскладни уређаји, апарати за кокице, сладолед, сокове, роштиљ, услужне ваге и сл.

Члан 9.

Монтажни објекти за културна збивања, спорт и забаву су: монтажне бине, трибине, балон хале спортске намене, циркуске шатре, камп приколице, забавни, луна и зоо-паркови.

2. Услови за постављање монтажних објеката.**Члан 10.**

Монтажни објекти се постављају на површинама јавне намене, а могу их постављати правна и физичка лица, под условима прописаним овом одлуком.

а) Киосци**Члан 11.**

Постављање киоска одређују се Програмом постављања киоска (у даљем тексту: Програм). Програм се израђује за цело насељено место, или део насељеног места.

Програм садржи:

1. урбанистичко-техничке услове са графичким приказом локације који одређују: површину сваке појединачне локације, место за постављање и услове за прикључење на комуналну инфраструктуру;
2. намену, односно делатности које се могу обављати у објекту на одређеној локацији;
3. тип и величину објекта који се може поставити на свакој појединачној локацији;
4. време на које се даје локација у закуп, а које не може бити дуже од 5 година.

Локација у смислу ове одлуке јесте земљиште на површини јавне намене које се даје у закуп ради постављања киоска.

Члан 12.

Стручне послове на припреми Програма обавља ЈП "Дирекција за урбанизам, грађевинско

земљиште, путеве и изградњу Ваљева" (у даљем тексту: Дирекција).

Програм доноси Градоначелник.

Програм се објављује у "Службеном гласнику града Ваљева".

Члан 13.

Киосци се могу постављати на тротоарима, на уређеним стазама, посебно одређеним местима на површинама јавне намене уз обезбеђење слободног пролаза за пешаке у ширини од најмање 2м и обезбеђење одстојања од ивице коловоза до најистуреније тачке објекта од минимално 0,5м и на уређеним зеленим површинама уз пешачке стазе.

Киосци се не могу постављати у културно-административном центру града.

Културно-административни центар града, у смислу ове одлуке, обухвата следећи простор:

- тротоаре Карађорђевој улици, од улице Војводе Мишића до улице Владе Даниловића,

- простор од реке Колубаре до Карађорђевој улици и од Трга Десанке Максимовић до улице Владе Даниловића.

Члан 14.

Поступак давања локације ради постављања киоска врши се применом одредби одлуке којом се регулише давање у закуп грађевинског земљишта.

Почетни износ закупнине за локацију утврђује се на основу стварних трошкова уређивања земљишта, зоне у којој се земљиште налази и погодности које корисници стичу, или имају киришћењем тог земљишта.

Почетни износ закупнине за локацију утврђује Дирекција.

Јавни оглас за прикупљање понуда за давање у закуп локација садржи све елементе из члана 11. став 3. ове одлуке.

Члан 15.

Постављање киоска према Програму врши се на основу решења које доноси Градска управа за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове – Одељење за урбанизам, грађевинарство, саобраћај и заштиту животне средине (у даљем тексту: Одељење).

Члан 16.

Одељење, по спроведеном огласу у складу са Програмом, на захтев лица које је добило локацију у закуп, издаје решење којим се одобрава привремено постављање киоска на површини јавне намене.

Решење из става 1 овог члана садржи нарочито податке о: месту, површини, типу, величини и намени објекта, времену коришћења, техничкој документацији на основу које се издаје, року у коме је лице дужно да постави објекат а који не може бити дужи од 90 дана, као и друге податке.

Решење из става 1. овог члана доноси се у року од осам дана од дана подношења уредног захтева.

Члан 17.

Уз захтев из члана 16. став 1. ове одлуке подноси се:

1. техничка документација у два примерка;
2. доказ о закупу локације;
3. изјава лица које је добило локацију у закуп да ће објекат по истеку рока закупа уклонити о свом трошку;
4. услове прикључка на комуналну инфраструктуру и друге услове и доказе утврђене посебним прописима;
5. доказ о уплати административне таксе.

Члан 18.

Под техничком документацијом у смислу члана 17. став 1. тачка 1. ове одлуке сматра се пројекат који садржи фотографије објекта, ситуацију са диспозицијом објекта и мерама које дефинишу тип, величину и положај објекта у складу са Програмом, основу објекта, карактеристичне пресеке и изглед објекта, технички опис, предмер и предрачун радова и пројекат потребних инсталација у одговарајућој размери.

Техничку документацију из става 1. овог члана израђује одговорни пројектант са одговарајућом лиценцом.

Члан 19.

Одељење води посебан регистар о издатим решењима којима се одобрава привремено постављање киоска са именом и презименом власника, адресом, бројем решења и датумом издавања истог, датумом почетка важења и датумом престанка важења решења.

Члан 20.

Дирекција је дужна да по закљученом уговору са закупцем локације у року од 15 дана обезбеди обележавање локације у складу са Програмом.

Члан 21.

Захтев за доношење решења којим се одобрава употреба киоска корисник подноси по извршеном постављању објекта и завршетку свих грађевинско-занатских и инсталатерских радова. Уз захтев из става 1. овог члана подноси се пројекат и одобрење за привремено постављање киоска и други докази утврђени посебним прописима.

Решење којим се одобрава употреба киоска доноси се у року од осам дана од дана пријема записника којим је утврђено да је објекат погодан за употребу.

Подобност објекта за употребу утврђује се техничким прегледом.

Технички преглед обухвата преглед величине, висине објекта, материјала, естетских елемената, санитарно-техничких услова и других прописаних услова.

Технички преглед врши Комисија коју образује Дирекција.

б) Монтажни објекти сезонског типа

Члан 22.

Башта угоститељског објекта је монтажно-демонтажни објекат отвореног типа (летња башта), или затвореног типа (зимска башта) у функцији угоститељске делатности која се обавља у угоститељском објекту.

Члан 23.

Летња башта се може постављати и користити у периоду од 1. марта до 1. новембра текуће године.

Зимска башта се може постављати и користити у периоду од 1. октобра текуће, до 1. маја наредне године.

Члан 24.

Башта се поставља у правцу угоститељског простора, а највише у правцу објекта у коме се угоститељски простор налази.

Башта се не може поставити у правцу дела приземља објекта у коме се налази стамбени, или други угоститељски простор.

Башта се може поставити у правцу дела приземља објекта у коме се налази пословни простор уз сагласност корисника тог пословног простора.

За постављање баште у пешачкој зони и на тргу, уз пословни простор у приземљу објеката, потребна је сагласност корисника тог пословног простора.

За постављање баште у пешачкој зони и на тргу, наспрам пословног простора у приземљу објекта није потребна сагласност корисника тог пословног простора.

Башта се, по правилу, поставља тако да буде одвојена од објекта у коме се угоститељски простор налази, а када се поставља уз грађевинску линију објеката не сме ометати главне пешачке токове, нити нарушавати архитектонске и урбанистичке карактеристике и вредности објеката.

Башта која се поставља у пешачкој зони и на тргу одвојено од објекта поставља се, по правилу, до средине пешачке зоне или трга.

Члан 25.

Елементи баште, осим сенила и сунцобрана изнад тротоара и пешачких површина на минималној висини од 2,5м, постављају се тако да се налазе унутар одобреног волумена баште.

Ивица површине летње баште обележава се на тлу (покретним оградама, жардињерама или подним засторима).

Члан 26.

Башта у пешачкој зони и на тргу поставља се тако да:

- пролаз за кретање пешака буде најмање 2,0 м;
- пролаз ватрогасног возила буде најмање 3,5 м за елементе баште који су тежине преко 50 килограма.

Члан 27.

Башта се поставља тако да за:

1. летњу башту:

- ширина тротоара за кретање пешака буде минимално 1,6 м;
- ширина тротоара за кретање пешака код баште дуже од 6 м, башта у низу и баште постављене у непосредној близини пешачког прелаза, стајалишта јавног градског превоза и раскрснице, буде минимално 2м;
- ивица баште буде удаљена од ивице коловоза минимално 0,3 м;
- ивица баште буде удаљена од пешачког прелаза минимално 1 м;
- ивица баште буде удаљена од аутобуског стајалишта минимално 1 м;
- ширина дела колоне за кретање пешака буде минимално 1,6 м;
- ширина дела пасажа за кретање пешака буде минимално 3 м.

2. зимску башту:

- ширина тротоара за кретање пешака буде минимално 2 м;
- ширина тротоара за кретање пешака код баште дуже од 6 м буде минимално 2,5 м;
- ивица баште буде удаљена од ивице коловоза минимално 0,5 м;
- ивица баште буде удаљена од пешачког прелаза минимално 5 м;
- ивица баште буде удаљена од аутобуског стајалишта минимално 5 м;
- ивица баште буде удаљена од раскрснице (најближе ивице попречног коловоза) минимално 5 м,
- башта мора испуњавати противпожарне услове,
- башта мора бити пројектована тако да: има врата која се отварају у поље, поседује светиљку противпаничне расвете изнад врата, поседује апарат за гашење пожара минималног пуњења од 6 kg, примењени материјали имају побољшане карактеристике отпорности на пожар.

Члан 28.

Башта се може постављати на делу површине:

- пешачке зоне;
- трга;
- тротоара и дела тротоара уређеног за паркирање (ниша за паркирање);
- на коловозу и делу коловоза одређеног за пешачку зону;
- уређене стазе и платоа у оквиру јавне зелене површине;
- друге отворене површине намењене за јавно коришћење;
- у оквиру тржног центра одређених и поплочаних за пешачку зону;

- у улицама просторних културно-историјских целина уз услове Завода за заштиту споменика културе.

Башта се не може постављати:

- на коловозу и делу коловоза уређеном за паркирање;
- на паркинг површини изван улице;
- у зони раскрснице;
- на стајалишту јавног градског превоза;
- у правцу пешачког прелаза;
- у правцу колског и пешачког улаза у зграду или двориште;
- на траси противпожарног пута;
- на тротоару ако не испуњава услове из члана 27. ове одлуке;
- на тргу и у пешачкој зони ако не испуњава услове из члана 26. ове одлуке.

Члан 29.

Башту чине столови и столице, а по потреби сенило, сунцобрани, подна платформа, ограда, жардињера, расвета, раскладна витрина, пано за излагање менија и ценовника и други покретни елементи.

Поред елемената из става 1. овог члана летња башта може имати уређаје за хлађење, а зимска башта уређаје за загревање, елементе заштите од ветра и елементе који затварају простор баште.

Члан 30.

Пројектовање и одабир елемената баште врши се тако да башта:

- обликом, димензијама, материјалом и бојом представља складну и функционалну целину;
- поседује чисте, сведене геометријске форме правилних линија, јасно дефинисане висинске регулације;
- садржи транспарентне облике и материјале неутралног и сведеног колорита;
- буде у складу са карактеристикама и вредностима зграде испред које је постављена и простора у којем се налази.

Члан 31.

Елементи баште пројектују се и постављају тако да својим димензијама, тежином и међусобним везама:

- омогућавају брзу монтажу, демонтажу и транспортовање;
- не оштећују површину јавне намене, објекте њеног уређења, опремања и зеленила фиксирањем за њих или на неки други начин;
- буду подобни за несметано кретање деце, старих и инвалидних лица.

Члан 32.

Елементи баште који представљају изворе светла и звука постављају се тако да својим положајем и интензитетом светла и звука не угрожавају саобраћајну, стамбену и другу намену околних површина и објеката.

Члан 33.

Постављање баште врши се тако да се комунални објекти (стуб јавне расвете и контактне мреже, хидрант, шахт и други) налазе на безбедном растојању изван површине баште, или у оквиру баште тако да буду доступни за несметано коришћење и одржавање.

Члан 34.

На површини чији нагиб захтева нивелисање, као под баште користи се монтажно-демонтажна подна платформа.

Подна платформа пројектује се тако да на најздигнутијем делу од тла буде до висине 30 cm, а њене каскаде до 15 cm.

Члан 35.

Приликом постављања баште у близини дрвета, саднице, живе ограде, жардињере и другог зеленила оставља се простор за њихово одржавање.

Елементи баште постављају се тако да око стабла дрвета, или саднице остане слободан простор у димензијама површине садног места - елемената хоризонталне заштите.

Члан 36.

Башта се може поставити на растојању од најмање 3 м од споменика, фонтане или чесме тако да омогући њихово несметано коришћење и одржавање.

Члан 37.

Заштита баште од сунца и атмосферских падавина може се остварити постављањем сенила и надстрешница лаке конструкције.

Сенило се, по правилу, поставља на тло као слободностојеће. Кад се башта поставља уз грађевинску линију објекта у коме се налази угоститељски простор, сенило може бити конзолно причвршћено на фасаду, на висини од најмање 2,5 м изнад тротоара уз сагласност власника пословног простора у правцу тог дела фасаде.

Сенило летње баште по правилу је сунцобран, расклопиво сенило на слободностојећем носачу, или шатор, а сенило постављено на фасади зграде је типа расклопивога сенила.

На баште које садрже подну платформу, може се поставити сенило лаке монтажно-демонтажне конструкције покривене лаким материјалом. Средња висина оваквог сенила мора бити најмање 2,8 м, а минимална висина у односу на подну платформу баште 2,2 м.

Члан 38.

На деловима летње баште код које постоји потреба заштите од колског и пешачког саобраћаја или ради одржавања ширине пешачког коридора обавезно се поставља покретна ограда.

Код баште са подном платформом ограда се поставља по ободу платформе и дуж њених каскада.

Ограда мора бити транспарентна и висине до 1 м у односу на под баште.

Члан 39.

Простор зимске баште формирају бочни елементи који са подном платформом и сенилом чине конструктивну целину и у функцији су ограде, заштите од буке, издувних гасова, сунца, ветра и атмосферских падавина.

Бочни елементи морају бити транспаренти и израђени од прозирног и безбедног материјала.

Члан 40.

Заштита зимске баште од ниских температура може се остварити постављањем и коришћењем опреме за загревање, у складу са пројектном документацијом.

Загревање баште врши се електричном енергијом, или другом врстом енергије у складу са посебним прописима.

Члан 41.

Захтев за издавање одобрења за постављање баште садржи:

- назив и адресу правног лица или предузетника који подноси захтев;
- назив и адресу угоститељске радње;
- опис локације;
- време коришћења;
- тип, баште и
- попис прилога.

Уз захтев се обавезно прилаже:

1. решење о регистрацији за обављање угоститељске делатности;
  2. доказ о основу коришћења пословног објекта;
  4. техничка документација у 2 примерка;
  5. потврда о плаћеној административној такси и
- Уз захтев се, по потреби, прилаже:

- сагласност корисника суседног пословног простора приземља објекта испред којег се башта поставља;
- сагласност власника, односно корисника објекта на који се сенило причвршћује.

Члан 42.

У поступку израде техничке документације, у зависности од локације и карактеристика баште, прибављају се услови надлежних јавних предузећа, надлежног Завода за заштиту споменика културе и Министарства унутрашњих послова.

Члан 43.

Техничку документацију чине:

- 1) за баште: графички и фотографски приказ површине коју башта заузима, њених димензија, волумена и положаја у односу на: елементе површине јавне намене (коловоз, паркинг, пешачки прелаз, стајалиште јавног градског

превоза, електростуб, шахт, степеник, дрворед и сл.), опрему површине јавне намене (клуба, жардињера, канта за отпатке), привремене и сталне објекте у непосредној близини (киоск, телефонска говорница, рекламни објекат, зграда, улаз у зграду, колски улаз, елементи фасаде над јавном површином).

2) за летње наткривене и зимске баште: и графички приказ баште (три пројекције и карактеристични пресеци) са размештајем свих елемената који је чине у размери 1:50 - 1:100; приказ елемената баште (цртеж, фотографија, проспект); технички опис елемената баште и начина монтаже; пројекат електричних инсталација у случају загревања електричном енергијом и када се за расвету баште не користи прикључак на електроинсталацију угоститељског објекта.

Графички приказ положаја баште састоји се од ширег приказа у размери 1:1000 и детаљног приказа у одговарајућој размери.

Техничку документацију баште израђује одговорни пројектант са одговарајућом лиценцом.

Члан 44.

Захтев за добијање одобрења за постављање баште подноси се Одељењу најмање 15 дана пре почетка периода за који се тражи постављање баште.

Члан 45.

По пријему захтева Одељење врши проверу садржаја захтева и приложене документације.

О евентуалним недостацима Одељење у року од седам дана од дана пријема захтева обавештава подносиоца захтева и одређује рок за њихово отклањање.

Члан 46.

Одељење у року од седам дана од дана подношења уредног захтева издаје одобрење за постављање баште.

в) Конзолне надстрешнице и тенде

Члан 47.

Надстрешница је конструкција са одговарајућим застором која се поставља на фасаду зграде изнад излога и улазних врата у пословни простор, са наменом заштите од сунца.

Надстрешница се може постављати и уз летњу башту.

Тенда је слободностојећа конструкција са одговарајућим застором која се поставља уз башту са наменом заштите од сунца.

Члан 48.

Уз захтев за издавање решења којим се одобрава постављање надстрешнице и тенде подноси се:

1. пројекат који садржи скицу са основом, предњим и бочним изгледом у одговарајућој размери, технички опис и статички прорачун, који је израђен од стране одговорног пројектанта;

2. доказ да је власник објекта, односно да има право коришћења пословног објекта или његовог дела на који се поставља надстрешница или тенда;

3. сагласност власника објекта, односно скупштине зграде на коју се поставља надстрешница или тенда.

Члан 49.

Одобрење за постављање надстрешнице и тенде издаје Одељење у року од седам дана од дана подношења уредног захтева.

Одобрење за постављање надстрешнице издаје се за период од једне до пет година.

Одобрење за постављање надстрешница уз летње баште и тенди издаје се за период за који се издаје одобрење за постављање баште.

г) Монтажни огласно-рекламни објекти

Члан 50.

Билборди и рекламне ознаке се постављају на површинама и изнад површина јавне намене тако да не угрожавају саобраћај и не ометају учеснике у саобраћају.

Члан 51.

Билборди не могу се постављати: у пешачкој зони, у парку, поред гробља, уз водоток, на мосту, подвожњаку и надвожњаку.

Рекламне ознаке не могу се постављати на: стубу или налицју саобраћајног знака, стубу или налицју семафора, стубу који носи ваздушну електро, ТТ или другу мрежу, у троуглу прегледности раскрснице или укрштања пута са железничком пругом, осим рекламне ознаке на стубу јавне расвете по условима Дирекције.

На простору непокретног културног добра и његове заштићене околине билборд и рекламна ознака се може поставити уз сагласност и према условима Завода за заштиту споменика културе.

Члан 52.

Билборд и рекламна ознака се постављају под правим углом у односу на тло.

Боја носеће конструкције билборда мора бити усклађена са бојом стубова јавне расвете или боје алуминијум сиве.

Члан 53.

Када се билборд или рекламна ознака постављају поред тротоара, минимална хоризонтална удаљеност најближе ивице рекламне ознаке, или стуба носача билборда од најистуреније тачке тротоара је 0,3м, а минимална вертикална удаљеност доње ивице рекламне ознаке или билборда од најистуреније тачке тротоара је 2,5м.

Члан 54.

Када се билборд или рекламна ознака постављају поред коловоза, минимална хоризонтална удаљеност најближе ивице билборда или рекламне ознаке од најистуреније тачке коловоза је 0,5м .

Члан 55.

Минимално растојање између билборда, или рекламне ознаке и саобраћајног знака је 15м.

Члан 56.

Минимално растојање између постављених билборда и рекламних ознака је 15м, изузев рекламних ознака на стубовима јавне расвете.

Растојање између два билборда, који су постављени уз саобраћајницу у истом смеру, од којих је један веће површине од 12м², не може да буде мање од 30м.

Растојање између две рекламне ознаке постављене уз саобраћајницу у истом смеру, од којих је једна максимално дозвољене површине, не може да буде мање од 15м.

Члан 57.

Горња ивица темељне стопе носача билборда и рекламне ознаке не сме да буде изнад нивоа терена и мора бити прекривена травом или материјалом којим је обрађен околни терен.

Темељна стопа носача билборда и рекламне ознаке не може да се постави изнад инсталација комуналне инфраструктуре.

Члан 58.

Када се рекламна ознака поставља на украсним и заштитно-наменским оградама дуж коловоза, минимална хоризонтална удаљеност најближе ивице рекламне ознаке од коловоза је 0,5м.

Висина стуба носача рекламне ознаке, као и саме рекламне ознаке на украсним и заштитно-наменским оградама дуж коловоза, не може да буде већа од 1м.

Члан 59.

На стуб јавне расвете могу да се поставе највише две рекламне ознаке под условом да су постављене на супротним странама у односу на осу стуба.

Када се рекламна ознака поставља на стуб јавне расвете чија је висина већа од 6 м, доња ивица рама рекламне ознаке мора да буде постављена на висини од 4,5 м од најистуреније тачке терена.

Члан 60.

Када су билборд или рекламна ознака осветљени, извор светлости мора да буде постављен тако да не омета учеснике у саобраћају, а светлост не сме да буде емитована у непрекиданим интервалима.

За постављање билборда или рекламне ознаке који се прикључују на јавну расвету, потребна је сагласност Дирекције.

Члан 61.

Постављање билборда и рекламне ознаке врши се на основу одобрења које издаје Одељење.

Уз захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана прилаже се скица објекта која саджи основу, главни, бочни и задњи изглед, са техничким описом и статистичким пропрачуном као и решењем електричних инсталација ако је објекат осветљен, у размери 1 : 50.

Пројекат из става 2. овог члана израђује одговорни пројектант са одговарајућом лиценцом.

Услови за постављање објекта из става 1. овог члана утврђују се према конкретним условима локације, с тим да се њиховим постављањем не омета нормално одвијање саобраћаја и да се не заклања саобраћајна сигнализација.

Одобрење се издаје за период од једне до пет година.

Члан 62.

Постављање покретних слободностојећих рекламних панова и експоната у простору са исписаним рекламним порукама врши се на основу одобрења које издаје Одељење

Уз захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана наводи се период на који се поставља рекламни објекат и прилаже се скица изгледом рекламног објекта са предлогом локације за постављање.

Постављање ове врсте објекта врши се у складу са техничким условима утврђеним у члану 26. и 27. ове одлуке.

д) Привремени објекти трговачко-угоститељске делатности**Члан 63.**

Постављање привремених објеката трговачко-угоститељске делатности врши се на основу одобрења које издаје Одељење.

Уз захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана наводи се период на који се поставља привремени објекат трговачко-угоститељске делатности са предлогом садржаја и локације за постављање која садржи: графички или шематски приказ садржаја и површине која се заузима, њене димензије - волумен и положај у односу на: елементе јавне површине (коловоз, тротоар, паркинг, пешачки прелаз, стајалиште јавног градског превоза, електростуб, шахт, степеник, дрворед и сл.);

Локација за постављање објекта из става 1. овог члана утврђују се према положају у односу на објекте са јавним и другим садржајима, тако да се њиховим постављањем не омета функционисање тих објеката и саобраћаја.

Постављање ове врсте објекта врши се у складу са условима за постављање башта утврђеним члановима 26. и 27. ове одлуке.

Члан 64.

Покретна тезга је типски отворени, лако покретни објекат, бруто површин до 2м², постављена уз пословни објекат, са наменом за излагање непрехрамбене робе која се у пословном објекту продаје и која се уклања са површине јавне намене када објекат не ради.

Покретна тезга из става 1. овог члана не може се поставити независно од објекта, испред киоска, односно монтажног објекта.

Члан 65.

Није дозвољено затварати и ограђивати привремени објекат трговачко-угоститељске делатности тако да добије изглед киоска.

Члан 66.

Покретни кофер, сталак-вртешка, сталак испред трговачког објекта или сталак за излагање књига, часописа, других публикација, касета, дискова, украсних предмета, бижутерије, робе старих заната и др. (у даљем тексту: изложбени пулт) је монтажна конструкција која може да се постави на површини јавне намене у времену од 08,00 до 22,00 часа и заузима највише 2 м² и која се уклања са површине јавне намене када се заврши радно време.

Члан 67.

Изложбени пултови површине преко 2м² за излагање књига, цвећа, честитки и других украсних предмета, и предмета старих заната могу да се поставе на површини јавне намене:

1. у дане одржавања градских и сајамских манифестација,
2. у дане божићних и новогодишњих празника у периоду од 20. децембра текуће године до 15. јануара наредне године,
3. 8. марта у периоду од 7. до 8. марта текуће године,
4. у дане државних и верских празника у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана изложбени пултови површине преко 2м² за излагање књига, могу се поставити још два пута у току године у максималном трајању по 30 дана.

Члан 68.

Слободностојеће и зидне рекламне витрине су објекти направљени од одговарајућег материјала, који се постављају на површинама јавне намене са наменом за излагање и рекламирање робе ван пословних просторија.

Постављање слободностојећих витрина одобрава се само за пословне објекте који немају излог према улици.

Члан 69.

Уз захтев за издавање одобрења за постављање слободностојећих витрина прилаже се пројекат који садржи скицу објекта, основу, главни, бочни и задњи изглед, са техничким описом и статистичким пропрачуном као и решењем електричних инсталација ако је објекат осветљен, у размери 1 : 50.

Пројекат из става 1. овог члана израђује одговорни пројектант са одговарајућом лиценцом.

Уз захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана наводи се период за који се тражи постављање слободностојеће витрине и прилаже скица са изгледом рекламног објекта и предлогом локације за постављање.

Члан 70.

Подносилац захтева за издавање одобрења за постављање зидне витрине мора да достави доказ о власништву на објекту, односно сагласност сувласника или скупштине зграде на коју се витрина поставља.

Уколико је објекат обухваћен режимом заштите подносилац захтева је дужан да достави и сагласност Завода за заштиту споменика културе.

Члан 71.

Расхладни уређај за продају напитака, индустријског сладоледа и крема, може да се постави на површини јавне намене под условом да заузима највише 2 м².

Испред пословног објекта могу да се поставе највише четири уређаја и то три уређаја за продају напитака и један уређај за продају индустријског сладоледа или крема у максималној површини до 4м².

Ималац одобрења дужан је да поред уређаја постави корпу за смеће.

Приликом издавања одобрења, предност има подносилац захтева који има пословну просторију у непосредној близини површине јавне намене на којој се поставља расхладни уређај (посластичарницу, млечни ресторан и сл.).

Члан 72.

Апарат за сладолед, кокице и друге печењарске производе је типски, лако покретни објекат, чија бруто површина са кућиштем апарата не може бити већа од 2 м².

Апарат за кокице и друге печењарске производе може се постављати током целе године а апарат за сладолед у периоду од 1. марта до 1. новембра текуће године.

Апарати из става 1. овог члана могу се постављати у времену од 08,00 до 24,00 часа, а по истeku радног времена апарати се уклањају са површине јавне намене.

ђ) Монтажни објекти за културна збивања, спорт и забаву**Члан 73.**

Одобрење за постављање објеката за културна збивања, спорт и забаву издаје Одељење.

Подносилац захтева за издавање одобрења из става 1. овог члана дужан је да у захтеву назначи укупну површину коју заузимају монтажне бине, трибине, објекти спортске намене, циркуске шатре, камп приколице, забавни, луна, зоопаркови односно површину коју заузима сваки апарат за забаву, њихов број и врсту.

Уз захтев из става 1. овог члана прилаже се уговор о обнови јавне зелене површине, закључен са Дирекцијом уколико се објекат за културна збивања, спорт и забаву поставља на уређеној јавној зеленој површини која је обухваћена програмом одржавања.

Члан 74.

Уз захтев за издавање одобрења за постављање балон хале спортске намене прилаже се пројекат који садржи фотографије објекта, ситуацију са диспозицијом објекта и мерама које дефинишу величину и положај објекта, основу објекта, карактеристичне пресеке и изглед објекта, технички опис, предмер и предрачун радова и пројекат потребних инсталација у одговарајућој размери.

Пројекат из става 1. овог члана израђује одговорни пројектант са одговарајућом лиценцом.

У поступку израде пројекта, у зависности од локације и карактеристика балон хале спортске намене, прибављају се услови надлежних јавних предузећа, надлежног завода за заштиту споменика културе, Министарства унутрашњих послова.

Подносилац захтева за издавање одобрења дужан је да приложи уговор о закупу површине јавне намене, закључен са Дирекцијом који може бити за период до привођења парцеле планираној намени у складу са планским документом али не дужи од 5 година.

Одобрење се издаје за период од једне до пет година.

е) Начин коришћења монтажних објеката**Члан 75.**

Власник је дужан да монтажни објекат користи у складу са одобрењем и да исти постави, користи и одржава у исправном стању, тако да може да служи намени за коју је постављен и то:

- а/ да је монтиран и постављен тако да обезбеђује сигурност запослених односно власника, корисника и пролазника, да не ремети безбедност саобраћаја, као и да обезбеди несметан пролаз возила и пешака,
- б/ да испуњава естетске и хигијенско-санитарне услове за предвиђену намену,

- в/ да су потребне инсталације (електро, водовод и канализација и друге) у исправном стању,
- г/ да се стара о изгледу објекта и одржавању чистоће у непосредној околини објекта и да обезбеди одговарајућу опрему за прикупљање и одношење отпадака.

Члан 76.

Власник може монтажни објекат привремено користити за период за који је издато одобрење, а по истеку важности одобрења обавеза је власника да објекат уклони са површине јавне намене о свом трошку и то даном истека важности одобрења.

Ако власник објекта не поступи у складу са ставом 1. овог члана, објекат ће уклонити Градска управа друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове – Одељење за инспекцијске послове, на терет власника објекта.

Члан 77.

Обавеза је власника монтажног објекта да исти и пре истека рока уклони без накнаде, ако се простор на ком се налази приводи намени у складу са планским документом или се мења намена простора или дође до промене уређења површине јавне намене.

Уклањање се врши на основу решења Одељења.

Промена намене киоска може се извршити у складу са Програмом, на основу захтева власника. Одељење у року од седам дана од дана подношења захтева доноси решење о промени намене киоска.

Члан 78.

Власник монтажног објекта не може преносити на друго лице право закупа површине јавне намене или одобрење за постављање монтажног објекта.

III НАДЗОР**Члан 79.**

Надзор на применом одредаба ове одлуке врши Одељење.

Инспекцијски надзор над постављањем и коришћењем киоска врши грађевински инспектор, а осталих монтажних објеката комунални инспектор.

Члан 80.

Монтажни објекат уклања се:

- када је објекат постављен без одобрења;
- када је објекат постављен супротно одобрењу;
- када је објекат постављен на место које није одређено одобрењем;
- када постављени монтажни објекат користи неовлашћено лице;
- када се монтажни објекат постави или користи супротно издатом одобрењу;

- када корисник не почне да користи монтажни објекат у року од 90 дана од дана издавања одобрења за постављање монтажног објекта,
- када се монтажни објекат не користи дуже од 30 дана,
- када је то неопходно због измене режима саобраћаја.

У случајевима из става 1. овог члана надлежни инспектор доноси решење о уклањању објекта. На решење из става 2. овог члана, корисник може изјавити жалбу Градском већу града Ваљева, у року од осам дана од дана пријема решења.

Члан 81.

Ако корисник не поступи по решењу надлежног инспектора и не уклони монтажни објекат, исти ће бити уклоњен о трошку власника, на место које је одређено за те намене.

IV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82.

Новчаном казном од 50.000,00 до 1.000.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1. постави монтажни објекат без одобрења (члан 16, 46, 49, 61, 62, 63 и 73. одлуке)
2. постави монтажни објекат супротно одобрењу (члан 16, 46, 49, 61, 62, 63 и 73. одлуке)
3. користити монтажни објекат без одобрења за употребу (члан 21. одлуке)
4. користити монтажни објекат супротно одобрењу (члан 75. одлуке)
5. не уклони монтажни објекат по истеку важности одобрења (члан 76. одлуке)
6. не уклонити монтажни објекат у случајевима из члана 77. одлуке
7. пренесе на друго лице право закупа површине јавне намене или одобрење за постављање монтажног објекта (члан 78. одлуке)

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.500,00 до 75.000,00 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 5.000,00 до 250.000,00 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 2.500,00 до 75.000,00 динара.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 83.

Поступци за издавање одобрења за постављање монтажних објеката, започети пре ступања на снагу ове одлуке, окончаће се по одредбама одлуке која је важила у моменту подношења захтева за издавање одобрења.

Члан 84.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о мањим монтажним објектима

("Службени гласник општине Ваљево", број 4/05-пречишћени текст).

Члан 85.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011-58/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

119. На основу члана 52. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 53/2010), члана 32. став 1. тачка 6) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник РС», бр. 129/07) и члана 35 став. 1. тачка 6) и 26) Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева», бр. 19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

О ОТПИСУ КАМАТА НА ДОСПЕЛЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ИЗВОРНИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА ГРАДА ВАЉЕВА

Члан 1.

Овом одлуком одређују се услови, обим и поступак отписа обрачунате а неплаћене камате на обавезе које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2009. године, (у даљем тексту: камата) по основу изворних јавних прихода града Ваљева, и то:

1. пореза на имовину правних лица ;
2. пореза на имовину физичких лица;
3. локалних комуналних такси;
4. накнаде за коришћење грађевинског земљишта;
5. пореза на пољопривредно и шумско земљиште.

Члан 2.

Право на отпис камате на обавезе по основу изворних јавних прихода из члана 1. ове одлуке (у даљем тексту: обавезе) оставарује се на основу захтева пореског обвезника, односно лица одговорног за испуњење обавезе пореског обвезника (у даљем тексту: подносилац захтева), који се подноси по испуњењу услова прописаних овим чланом, најкасније до 31. децембра. 2010. године.

Уз захтев се подноси доказ о уплати главног дуга по основу обавеза на прописаним уплатним рачунима изворних јавних прихода.

Захтев се подноси за сваку врсту обавеза из члана 1. ове одлуке Градској управи за друштвене

делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове града Ваљева – Одељењу за утврђивање, наплату и контролу изворних прихода.

Отпис камате у складу са овом одлуком, врши се подносиоцу захтева – резиденту Републике Србије, који је:

1) на прописане уплатне рачуне изворних јавних прихода уплатио главни дуг по основу обавеза из члана 1. ове одлуке за које подноси захтев за отпис камате и споредна пореска давања по основу тих обавеза осим камате, доспелих за плаћање до 31. децембра 2009. године;

2) на прописане уплатне рачуне изворних јавних прихода уплатио главни дуг по основу обавеза из члана 1. ове одлуке за које подноси захтев за отпис камате и споредна пореска давања по основу тих обавеза, доспелих за плаћање од 1. јануара 2010. године, до дана подношења захтева.

Члан 3.

Подносиоцу захтева који је испунио услове из члана 2. ове одлуке отписаће се 100% камате ако је уплату у складу са чланом 2. став 4. ове одлуке извршио најкасније до 31. децембра 2010. године.

Члан 4.

Право на отпис камате утврђује се решењем Градске управе за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове града Ваљева – Одељења за утврђивање, наплату и контролу изворних прихода, у складу са законом.

Одељење за утврђивање, наплату и контролу изворних прихода води евиденцију о остваривању права у складу са овом одлуком и стара се о спровођењу ове одлуке.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Ваљева".

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број:011-53/2010-06/1

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

120. На основу члана 32. став 1. тачка 6. и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/07) и члана 35. став 1. тачка 6) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број

19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У О ОВЛАШЋЕЊУ ГРАДСКОГ ВЕЋА ГРАДА ВАЉЕВА ДА ОДЛУЧУЈЕ О ПРИБАВЉАЊУ, ОТУЂЕЊУ И КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ГРАДА ВАЉЕВА

Члан 1.

Овлашћује се Градско веће града Ваљева (у даљем тексту: Градско веће) да:

1. одлучује о захтеву за откуп станова на којима је град Ваљево носилац права располагања,
2. одлучује о конституисању права службености на непокретностима у власништву града и других правних и физичких лица,
3. одлучује о захтеву за накнаду штете коју је проузроковао град Ваљево трећим лицима,
4. одлучује о захтеву за закључење уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу обештећења за објекте порушене услед више силе,
5. одлучује о давању сагласности на реконструкцију у постојећем габариту, промену намене, адаптацију и санацију објеката на којима је град Ваљево сувласник и сукорисник парцеле са другим физичким и правним лицима,
6. распоређује службене зграде и просторије на коришћење органима града Ваљева (у даљем тексту: органи града),
7. одлучује о прибављању и отуђењу опреме веће вредности за потребе органа града,
8. утврђује услове и начин коришћења превозних средстава за потребе органа града,
9. одлучује о прибављању и отуђењу превозних средстава за потребе рада органа града.

Члан 2.

Стручне послове за потребе Градског већа у вези овлашћења из члана 1. ове одлуке за:

- тачке 1. до 6. врши Градска управа за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове - Одељење за имовинске послове и општу управу,
- тачке 7. до 9. врши Градска управа за локални развој, привреду, урбанизам и комуналне послове - Одељење за заједничке послове.

Члан 3.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о овлашћењу Председника општине Ваљево да одлучује о прибављању, отуђењу и коришћењу средстава општине Ваљево ("Службени гласник општине Ваљево" број 10/07).

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Ваљева".

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011- 57/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

121. На основу члана 17. Статута града Ваљева («Сл. гласник града Ваљева» бр.19/08), Скупштина града Ваљева на седници и одржаној 08. октобра 2010 године, донела је

О Д Л У К У

1. Прихвата се Писмо о ангажовању града Ваљева на имплементацији пројекта „Колубарски регионални систем за водоснабдевање“ донетог у складу са Студијом оправданости за који је Влада Србије, Одлуком Надзорног одбора MISP одобрила финансиску помоћ IPA2010, и Анекс I Писма који су саставни део ове одлуке.

2. Писмо о ангажовању града Ваљева на имплементацији пројекта „Колубарски регионални систем за водоснабдевање“ потписаће Градоначелник града Ваљева.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број 091-19/10-02

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

122. На основу чл 35 Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева» бр.19/08), чл. 20 Закона о локалној самоуправи (Службени гласник РС бр 129/07), чл.146 Закона о водама („Службени гласник РС“ бр.30/10), Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010 године, донела је

О Д Л У К У

1. Град Ваљево као преносилац, без накнаде преноси на нове осниваче – Градску општину Лазаревац, матични број 17329251, Општину Лајковац матични број 07137141, Општину Мионица матични број 07188781 и Општину Уб матични број 07188927 као стипендијанца, удео у Јавном предузећу за коришћење водопривредног система Ровни „Колубара“ Ваљево Ул. Поп Лукина 6А са матичним бројем 07367384, основано дана 03.11.1989. године регистровано са уписаним и уплаћеним основним капиталом у

износу од 918.003.000,00 дин. на дан 03.11.1989. године, регистровано пред Агенцијом за привредне регистре дана 12.04.2005. године под бројем БД 5444, у висини од по 0,5 % основног капитала Предузећа, што износи по 4.590.015,00 динара уплаћених 03.11.1989. године, односно 70.483,70 € као уписани и уплаћени основни капитал, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан 12.04.2005. године, и на тај начин преносилац постаје суоснивач Јавног предузећа са уделом од 98 %, а стипендијанци постају суоснивачи наведеног Предузећа са уделом од по 0,5%.

2. Овлашћује се Градоначелник града Ваљева, Зоран Јаковљевић, да у име града Ваљева пред надлежним основним судом потпише Уговор о преносу удела са стипендијанцима – Општином Лазаревац, Општином Лајковац, Општином Мионица и Општином Уб, а који је саставни део ове одлуке.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број 011- 59/10-02

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

123. На основу члана 4. став 3. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник Републике Србије“, број 25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005-испр. и 123/2007-др.закон), члана 7. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник Републике Србије“, број, 16/97 и 42/98), члана 146. став 2. Закона о водама („Службени гласник Републике Србије“, број 30/2010) и члана 35. став 1. тачка 6) Статута града Ваљева („Службени гласник града Ваљева“, број 19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010.године, донела је

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ НАЦРТА УГОВОРА О ОРГАНИЗОВАЊУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ВОДОПРИВРЕДНОГ СИСТЕМА РОВНИ КОЛУБАРА ВАЉЕВО, УЛ.ПОП ЛУКИНА 6А, КАО ОСНИВАЧКОГ АКТА

1. УСВАЈА СЕ нацрт Уговора о организовању Јавног предузећа за коришћење водопривредног система Ровни Колубара Ваљево, Ул.Поп Лукина 6А, као оснивачког акта.

2. Овлашћује се Градоначелник града Ваљева, Зоран Јаковљевић, да у име града Ваљева пред надлежним основним судом потпише Уговор о организовању Јавног предузећа за коришћење водопривредног система Ровни

Колубара Ваљево, Ул.Поп Лукина 6А, као оснивачки акт, а који је саставни део ове одлуке.

3. Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011-61/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

124. На основу члана 7. Одлуке о условима и начину поверавања обављања комуналних делатности ("Сл.гласник општине Ваљево" бр.6/97, 6/99 и 11/04), и члана 6. Одлуке о јавном превозу путника ("Сл.гласник општине Ваљево" бр.3/03 – пречишћен текст, 1/04, 1/06 и 2/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној дана 08. октобра 2010.године, донела је

О Д Л У К У О ПОВЕРАВАЊУ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ЛИНИЈСКОГ ПРЕВОЗА ПУТНИКА У ГРАДСКОМ И ПРИГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ВАЉЕВА

Члан 1.

Поверава се саобраћајном предузећу "Ласта" а.д.Београд, Аутопут Београд-Ниш 4, обављање комуналне делатности :

- 61212- превоз путника у градском и приградском саобраћају,

на следећим пакетима линија :

I. пакет линија

1. Јасеница ("Вила") – Пети Пук – Петница
- градско-приградска линија са 14+14 полазака
2. КП Дом – Болница – Иверак
- градска линија са 10+10 полазака
3. Царић-Сува чесма – ул.Радничка – Иверак
- градско-приградска линија са 18+16 полазака
4. Царић- Сува чесма – ул.Кнез Милоша- Иверак
- градско-приградска линија са 5+5 полазака
5. Ваљево – Царић – Е.Гробље – Оглађеновац
- приградска линија са 1+1 полазак
6. Ваљево – Царић – Котешница – Гола Глава
- приградска линија са 3+3 полазака
7. Ваљево – КП Дом - Причевић
- приградска линија са 1+1 полазака

II. пакет линија

1. Белић- Радино брдо – Гимназија – Јасеница ("Електроисток")
- градска линија са 16+13 полазака
2. Седлари – Нарцис – Иверак - Дивци
- градско-приградска линија са 16+15 полазака
3. Аут.станица – Пети пук - Ракићи – Крушик – Топлана
- градска линија са 2+2 полазака
4. Ваљево – Поћуга – Брезовице – Вујиновача
- приградска линија са 5+5 полазака
5. Ваљево – Ц.кафана – Бачевци (Николићи)
- приградска линија са 3+3 полазака
6. Јовања – Дивци – Кланица
- приградска линија са 5+6 полазака
7. Ваљево – Е.гробље – Г.Каменица – Г.Буковица - Ваљево
- приградска линија са 1+0 полазака

III. пакет линија

1. Турића гај (Забрдица) – ул.Јакова Ненадовића – Мрчић
- градско-приградска линија са 10+12 полазака
2. Јасеница ("Вила") – Пети Пук – Мрчић
- градско-приградска линија са 6+6 полазака
3. Ваљево – Иверак – Забрдица – Дупљај - Караула
- приградска линија са 5+5 полазака
4. Ваљево – Иверак – Лукавац - Дупљај
- приградска линија са 2+2 полазака
5. Ваљево - Д.Лесковице – Мравињци – Г.Таор
- приградска линија са 4+4 полазака
6. Ваљево – Сува чесма – Г.Буковица
- приградска линија са 3+3 полазака
7. Ваљево – Иверак – Забрдица - Бабина Лука
- приградска линија са 5+5 полазака

Члан 2.

Поверава се предузећу за превоз путника „Европа-бус“ д.о.о. Ваљево, ул.Карађорђева 120, обављање комуналне делатности :

- 61212- превоз путника у градском и приградском саобраћају, на следећем пакету линија :

IV. пакет линија

1. Рађево село (Дом) – Нарцис – Иверак
- градска линија са 14+15 полазака
2. Клинци - Петница – Нарцис – Иверак
- градско-приградска линија са 14+15 полазака
3. Белошевац ("Вали") – Нарцис - Иверак
- градско-приградска линија са 6+6 полазака
4. Белошевац ("Вали") – Крушик – Јадар
- градско-приградска линија са 5+6 полазака
5. Топлана – Н.гробље- Три липе – Бранковина
- градско-приградска линија са 6+6 полазака

Члан 3.

Линијски превоз путника из члана 1. и 2. ове Одлуке, вршиоци комуналне делатности ће

обављати на територији града Ваљево у складу са редовима вожње који су саставни део ове Одлуке.

Члан 4.

Вршиоци комуналне делатности из члана 1. и 2. ове Одлуке, дужни су да поверену делатност обављају на начин и у складу са условима за обављање комуналне делатности прописаним законом, градским одлукама и уговором закљученим на основу ове Одлуке.

Члан 5.

Цене комуналних услуга превоза путника на линијама из ове Одлуке, формирају се у складу са Одлуком о давању сагласности на цене комуналних производа и комуналних услуга ("Сл.гласник општине Ваљево" бр.3/98 и 10/04).

Члан 6.

Међусобна права и обавезе ближе ће се регулисати појединачним уговорима о обављању комуналне делатности линијског превоза путника у градском и приградском саобраћају, које ће закључити Град Ваљево кога представља Градоначелник града Ваљево Зоран Јаковљевић са једне стране, и превозници из члана 1. и 2. ове Одлуке, са друге стране.

Уговори се закључују у року од седам дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 7.

Рок обављања комуналне делатности из члана 1. и 2. ове одлуке је пет година од дана закључења уговора.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Ваљево“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011-56/10-03

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић,с.р.

125. На основу члана 8. став. 3. а у вези са чланом 5. став 2. и 3. Закона о средствима у својини Републике Србије («Сл. гласник РС» бр. 53/95, 3/96, 54/96 и 32/97) и члана 35. тачка 17. Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева» бр.19/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

1. Прихвата се пренос права коришћења на непокретностима у државној својини Ски Центра «Дивчибаре» и покретних ствари – опреме, са

досадашњег корисника Јавног предузећа «Скијалишта Србије» на Град Ваљево, без накнаде и то:

- кат. парц. бр. 378/5 КО Дивчибаре, по култури пашњак 7. класе, површине 0.32.06 ха, уписане у поседовни лист бр. 1811 КО Дивчибаре,

- возило специјалне механизације – табач снега произвођача РВ 130, са прикључним елементима (раоник, фреза, даска).

2. Ову одлуку доставити Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије ради одлучивања у смислу члана 8. и 8.а Закона о средствима у својини Републике Србије.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 463-53/2010-08

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић,с.р.

126. На основу члана 24. став 3. Закона о средствима у својини Републике Србије («Службени гласник РС» бр. 53/95, 3/96, 54/96, 32/97, 101/2005) и члана 35. тачка 17. Статута града Ваљева («Сл. гласник града Ваљева» бр. 19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010.године, донела је

О Д Л У К У

1. Град Ваљево преноси Установи за физичку културу «Валис» из Ваљева на управљање објекат - ски стазу са двоседном жичаром « Црни врх » на Дивчибарама постојећи на кат.парц.бр. 378/1 и делу кат.парц.бр. 663/1 КО Дивчибаре.

2. Међусобна права и обавезе ближе ће се регулисати уговором који ће закључити град Ваљево и Установа за физичку културу « Валис» из Ваљева, а који је саставни део ове одлуке.

3. Овлашћује се Градоначелник града Ваљева, Зоран Јаковљевић да у име града Ваљева потпише Уговор о преносу на управљање објекта из става 1.ове одлуке.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 351-5635/2010-08

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић,с.р.

127. На основу члана 8. став. 3. а у вези са чланом 5. став 2. и 3. Закона о средствима у својини Републике Србије («Сл. гласник РС» бр.

53/95, 3/96, 54/96 и 32/97) и члана 35. тачка 17. Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева» бр.19/08), Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

1. Прихвата се пренос права коришћења на непокретностима у државној својини са досадашњег корисника ЈИП «Радио Ваљево», на град Ваљево, без накнаде, и то:

- зграда-објекат телекомуникација и информисања на кат. парц. бр. 320/4 КО Белошевац, укупне површине 0.13.19 ха (од чега је земљиште под зградом – објектом 0.01.94 ха, земљиште уз зграду-објекат 0.05.00 ха и ливада 3. класе 0.06.25 ха) све уписано у лист непокретности бр. 495 КО Белошевац,

- кат. парц. бр. 320/3 КО Белошевац, површине 1.84.63 ха, ливада 3. класе, уписана у лист непокретности бр. 495 КО Белошевац,

- стан површине 29,60 м² који се налази у Ваљево, у Нас. «Сретена Дудића» бр. 28/6, улаз II, спрат II, стан бр. 22 у стамбеној згради постојећој на кат. парц. бр. 1524/18 (н.о. 2862/10) КО Ваљево, као ванкњижно власништво ЈИП «Радио Ваљево».

2. Ову одлуку доставити Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије ради одлучивања у смислу члана 8. и 8а Закона о средствима у својини Републике Србије.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 464- 4/2010-08

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

128. На основу члана 30. став 6. Закона о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник РС“ број 18/10) и члана 35. Статута града Ваљева („Сл. гласник града Ваљева“ број 19/08), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

О БРОЈУ ДЕЦЕ У ВАСПИТНИМ ГРУПАМА У УСТАНОВИ ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА „МИЛИЦА НОЖИЦА“

1 УТВРЂУЈЕ СЕ да се у васпитне групе Установе за децу предшколског узраста „Милица Ножица“ може уписати највише 20% већи број деце, од броја који је прописан Законом о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник РС“ број 18/10).

2. Ову Одлуку објавити у „Службеном гласнику града Ваљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

БРОЈ: 011-55/10-09

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

129. На основу члана 20. став 1. тачка 39), члана 32. став 1. тачка 6) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/07) и члана 35. Статута града Ваљева ("Службени гласник града Ваљева" број 19/08) Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ ОДЛУКЕ О ДОПУНСКИМ ПРАВИМА ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПАЛИХ БОРАЦА ИЗ ОРУЖАНИХ АКЦИЈА ПОСЛЕ 17. АВГУСТА 1990. ГОДИНЕ

Члан 1.

У Одлуци о допунским правима војних инвалида и породица палих бораца из оружаних акција после 17. августа 1990. године ("Службени гласник града Ваљева", број 20/08 и 26/08) у члан 7. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

"Уколико су стварни трошкови за комуналне услуге (воду, смеће и грејање) и за утрошену електричну енергију, исказани у рачунима предузећа која пружају комуналне услуге, односно предузећа које испоручује електричну енергију, мањи од процената утврђених у ставу 3. овог члана, накнада се утврђује у висини стварних трошкова исказаних у рачунима предузећа."

Члан 2.

Члан 9а мења се и гласи:

"Породица палог борца остварује право на накнаду трошкова за комуналне услуге (воду, смеће и грејање) и за утрошену електричну енергију.

Породици палог борца у насељеном месту Ваљево накнада трошкова за комуналне услуге из става 1. овог члана утврђује се у висини стварних трошкова исказаних у рачуну предузећа која пружају комуналне услуге.

Уколико породица палог борца из става 2. овог члана није корисник услуге грејања код предузећа које пружа наведену услугу накнада трошкова грејања утврђује се у висини 3% просечне зараде. Породици палог борца ван насељеног места Ваљево, као и породици палог борца у насељеном месту Ваљево која није корисник ни једне од комуналних услуга из става 1. овог члана накнада

трошкова за комуналне услуге утврђује се у висини 3% просечне зараде.

Породици палог борца накнада трошкова за утрошену електричну енергију утврђује се у висини 3% просечне зараде."

Члан 3.

Члан 9б мења се и гласи:

"Накнада из члана 9а породици палог борца која је корисник комуналних услуга и електричне енергије уплаћује се месечно, по испостављеним рачунима, на рачун предузећа која пружају комуналне услуге односно на рачун предузећа које испоручује електричну енергију.

Накнада из члана 9а породици палог борца која није корисник комуналних услуга и електричне енергије, исплаћује се месечно у једнократном износу до 15-ог у месецу за претходни месец."

Члан 4.

Овлашћује се Комисија за статутарна питања, организацију и нормативна акта Скупштине града да изрази пречишћени текст ове Одлуке.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Ваљева."

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 011- 52/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

130. На основу члана 46. став 1. тачка 1) Закона о локалним изборима («Сл. гласник РС» бр. 129/07), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА ОДБОРНИКУ СКУПШТИНЕ ГРАДА ВАЉЕВА

I

МИЛОМИРУ АНТОНИЈЕВИЋУ, престаје мандат одборника у Скупштини града Ваљева, због подношења оставке.

II

Одлука ступа на снагу даном доношења.

III

Одлуку објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Бр. 011- 62/10-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

131. На основу члана 48. став 4. Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС" бр. 129/07), и члана 15. Пословника града Ваљева («Сл.гласник града Ваљева» бр. 4/09), Скупштина града Ваљева, на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

О Д Л У К У

О ПОТВРЂИВАЊУ МАНДАТА ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ГРАДА ВАЉЕВА

I

Александру Вучићевићу, из Ваљева, потврђује се мандат одборника у Скупштини града Ваљева, који му је додељен на место одборника коме је мандат престао пре истека времена на који је изабран.

II

Мандат новог одборника траје до истека мандата одборника Скупштине града Ваљева.

III

Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Одлуку објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Бр.011- 63/10-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева

Горан Лучић, с.р.

132. На основу члана 22. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса («Сл. гласник РС» број 25/00, 25/02, 107/05 и 108/05), члана 32. Закона о локалној самоуправи («Сл. гласник РС» број 129/07), члана 35.став 1. тач.18 Статута града Ваљева («Службени гласник града Ваљева» број 19/08) Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године донела је

РЕШЕЊЕ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ИНФОРМАТИВНОГ ПРЕДУЗЕЋА «РАДИО ВАЉЕВО» ЗА 2010. ГОДИНУ

1. ДАЈЕ СЕ сагласност на Програм пословања Јавног информативног предузећа «Радио Ваљево» за 2010. годину, који је усвојио Управни одбор Јавног информативног предузећа «Радио Ваљево» Одлуком бр. 94 од 13.09.2010. године.

2. Ово Решење са Програмом пословања Јавног информативног предузећа «Радио Ваљево» за 2010. годину доставити: Министарству трговине

и услуга; Министарству рада и социјалне политике; Министарству за државну управу и локалну самоуправу и Министарству финансија, односно надлежној организационој јединици Управе за трезор.

3. Решење објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 02-70/2010-09

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева
Горан Лучић, с.р.

133. На основу члана 32. став 1. тачка 9) и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07) и члана 35. став 1. тачка 9) Статута града Ваљева ("Службени гласник града Ваљева", број 19/08) Скупштина града Ваљева на седници одржаној 08. октобра 2010. године, донела је

РЕШЕЊЕ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА СТАТУТ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ "МИЛИЦА НОЖИЦА" У ВАЉЕВУ

1. **ДАЈЕ СЕ** сагласност на Статут Предшколске установе "Милица Ножица" у Ваљевоу број 5410/3 који је донео Привремени Управни одбор Установе за децу предшколског узраста "Милица Ножица" у Ваљевоу на седници одржаној 04.10.2010. године.

2. Ово решење објавити у "Службеном гласнику града Ваљева"

СКУПШТИНА ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 110-13/2010-04

ПРЕДСЕДНИК

Скупштине града Ваљева
Горан Лучић, с.р.

134. На основу члана 44. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/07), члана 2. и 61. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС" број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева ("Службени гласник града Ваљева" број 19/08), и члана 11. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину («Службени гласник града Ваљева» број 13/09,5/10), Градоначелник града Ваљева дана 27.08.2010. године донео је:

ОДЛУКУ

О ПРОМЕНИ АПРОПРИЈАЦИЈЕ

1.Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010.годину («Службени гласник града

Ваљева» 13/09, 5/10) мењају се следеће апропријације: раздео 2, глава 015 – Остали расходи буџета, функционална класификација 490, економска класификација 421- Стални трошкови износ ``2.000.000`` мења се износом ``2.500.000``, економска класификација 482- Порези, таксе,казне износ ``73.417.678`` мења се износом ``72.917.678``.

2. Одлуку доставити Одељењу за финансије и Управи за трезор.

3. Одлуку објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 40-310 /10-06

Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.

135. На основу члана 44. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/07), члана 2. и 61. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС" број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева ("Службени гласник града Ваљева" број 19/08), и члана 11. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину («Службени гласник града Ваљева" број 13/09, 5/10), Градоначелник града Ваљева дана 01.09.2010. године донео је:

ОДЛУКУ

О ПРОМЕНИ АПРОПРИЈАЦИЈЕ

1.Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010.годину («Службени гласник града Ваљева» 13/09, 5/10) мењају се следеће апропријације: раздео 3, глава 601 – Друштвена брига о деци, функционална класификација 911, економска класификација 426- Материјал износ ``27.500.000`` мења се износом ``26.239.800``, економска класификација 511- зграде и грађевински објекти износ ``3.000.000`` мења се износом ``4.260.200``.

2. Одлуку доставити Одељењу за финансије и Управи за трезор.

3. Одлуку објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА

Број: 40-319 /10-06

Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.

136. На основу члана 44. Закона о локалној самоуправи (``Службени гласник РС`` број 129/07), члана 2. и 61. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС`` број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` број 19/08), и члана 11. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), Градоначелник града Ваљева дана 16.09.2010. године донео је:

**ОДЛУКУ
О ПРОМЕНИ АПРОПРИЈАЦИЈЕ**

1. Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` 13/09, 5/10) мењају се следеће апропријације: раздео 1, глава 001 – Скупштина града, функционална класификација 110, економска класификација 411- Плате и додаци запослених износ ``1.483.000`` мења се износом ``1.697.000``, економска класификација 412- Социјални доприноси износ ``265.000`` мења се износом ``304.000``, економска класификација 416- Награде, бонуси и остали расходи износ ``5.500.000`` мења се износом ``5.247.000``.

2. Одлуку доставити Одељењу за финансије и Управи за трезор.

3. Одлуку објавити у «Службеном гласнику града Ваљева».

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40-338 /10-06

Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.

137. На основу члана 69. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС``, број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` бр 19/08) и члана 12. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10) Градоначелник града Ваљева дана 25.08.2010. године донео је:

**РЕШЕЊЕ
О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ
БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

1. Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), раздео 2 – Градоначелник града и Градско веће, глава 003 - Буџетска резерва, функционална класификација 130, економска класификација 499 – Текућа буџетска резерва, одобравају се средства у износу од 40.000 динара за пројекат хорића ``Срцуленце``-``Срцуленце за свако детење``.

2. Средства из тачке 1. овог решења књижиће се у оквиру раздела - 2- Градоначелник и Градско веће, глава 001- функционална класификација 110, економска класификација 423 Услуге по уговору у износу од 40.000 динара.

3. Ово решење објавити у ``Службеном гласнику града Ваљева``.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40- 224/2010-01

Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.

138. На основу члана 69. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС``, број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` бр 19/08) и члана 12. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10) Градоначелник града Ваљева дана 27.08.2010. године донео је:

**РЕШЕЊЕ
О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ
БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

1. Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), раздео 2 – Градоначелник града и Градско веће, глава 003 - Буџетска резерва, функционална класификација 130, економска класификација 499 – Текућа буџетска резерва, одобравају се средства у износу од 98.000 динара Скупштини града.

2. Средства из тачке 1. овог решења књижиће се у оквиру раздела 1-Скупштина града, глава 001, функционална класификација 110, економска класификација 411 – Плате и додаци запослених у износу од 83.000 динара и економска класификација 412-Социјални доприноси у износу од 15.000 динара.

3. Ово решење објавити у ``Службеном гласнику града Ваљева``.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40- 309/2010-06

Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.

139. На основу члана 69. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС``, број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` бр 19/08) и члана 12. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број

13/09,5/10) Градоначелник града Ваљева дана 27.08.2010. године донео је:

**РЕШЕЊЕ
О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ
БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

1.Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010.годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), раздео 2 – Градоначелник града и Градско веће, глава 003 - Буџетска резерва, функционална класификација 130, економска класификација 499 – Текућа буџетска резерва, одобравају се средства у износу од 798.000 динара ЈИП Радио Ваљево.

2.Средства из тачке 1. овог решења књижиће се у оквиру раздела - 3-Градска управа, глава 801-Јавно информисање, функционална класификација 830, економска класификација 423 – Услуге по уговору-Радио Ваљево у износу од 798.000 динара

3. Ово решење објавити у ``Службеном гласнику града Ваљева``.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40-311 /2010-09

**Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.**

140. На основу члана 69. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС``, број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` бр 19/08) и члана 12. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09,5/10) Градоначелник града Ваљева дана 08.09.2010. године донео је:

**РЕШЕЊЕ
О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ
БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

1.Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010.годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), раздео 2 – Градоначелник града и Градско веће, глава 003 - Буџетска резерва, функционална класификација 130, економска класификација 499 – Текућа буџетска резерва, одобравају се средства у износу од 112.930 динара ОШ Сестре Илић.

2.Средства из тачке 1. овог решења књижиће се у оквиру раздела 2-Градска управа, глава 205, функционална класификација 912, економска класификација 463-423-Услуге по уговору у износу од 112.930 динара.

3. Ово решење објавити у ``Службеном гласнику града Ваљева``.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40- 329/2010-06

**Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.**

141. На основу члана 70. Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС``, број 54/2009), члана 49. Статута града Ваљева (``Службени гласник града Ваљева`` бр 19/08) и члана 13. Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09,5/10) Градоначелник града Ваљева дана 16.09.2010. године донео је:

**РЕШЕЊЕ
О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА СТАЛНЕ
БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ**

1.Из средстава утврђених Одлуком о буџету града Ваљева за 2010.годину (``Службени гласник града Ваљева`` број 13/09, 5/10), раздео 2 – Градоначелник града и Градско веће, глава 03 - Буџетска резерва, функционална класификација 130, економска класификација 499 – Стална буџетска резерва, одобравају се средства у износу од 101.100 динара Верољубу Хаџићу на име накнаде штете настале као последица пожара.

2.Средства из тачке 1. овог решења књижиће се у оквиру раздела 2 - Градоначелник Града и Градско веће, глава 015, функционална класификација 490, економска класификација 484 –Накнада штете настале услед елементарних непогода.

3.Средства из тачке 1. овог решења уплатиће се према приложеној документацији.

4. Ово решење објавити у ``Службеном гласнику града Ваљева``.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ГРАДА ВАЉЕВА
Број: 40-337/ 2010-06

**Градоначелник града Ваљева
Зоран Јаковљевић, с.р.**

142. На основу члана 159. став 1.и 2. Закона о основама система образовања и васпитања (``Сл.гласник РС" број 72/2009), члана 50. Закона о предшколском васпитању и образовању (``Сл.гласник РС" број 18/2010), члана 2. Правилника о мерилама за утврђивање цене услуга у дечијим установама (``Сл.гласник РС" број 1/93 и 6/96) , члана 3. Одлуке о градским

управама града Ваљева ("Сл.гласник града Ваљева" бр.24/08) и Закључка Градског већа града Ваљева бр.38-16/2009-09 од 01.09.2009. године, Градска управа за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове Ваљево, донела је

РЕШЕЊЕ
О УТВРЂИВАЊУ ЦЕНЕ УСЛУГА У
УСТАНОВИ ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ
УЗРАСТА "МИЛИЦА НОЖИЦА" У ВАЉЕВУ

I

Утврђује се висина цене услуга за целодневни боравак у Установи за децу предшколског узраста "Милица Ножица" у Ваљевоу за период 01.09. – 31.12.2010. године и то :

1. По васпитној групи:

- за целодневни боравак у месечном износу од 370.715,00 , а у дневном износу од 17.653,00 динара;
- за целодневни боравак деце која похађају припремни предшколски програм у месечном износу од 296.572,00 , а у дневном износу од 14.122,00 динара.

2. По детету

- за целодневни боравак у месечном износу од 15.000,00 , а у дневном износу 714,00 динара;
- за целодневни боравак припремног предшколског програма у месечном износу од 12.000,00 , а у дневном износу 571,00 динара

II

Учешће родитеља у цени услуга утврђеној по детету у месечном износу у тачки 2. овог решења, утврђује се у висини од 20% и то:

- за целодневни боравак 3.000,00 динара месечно , односно 143,00 динара по дану;
- за целодневни боравак припремног предшколског програма 2.400,00 динара месечно, односно 114,00 динара дневно.

III

Ступањем на снагу овог Решења престаје да важи Решење о утврђивању цене услуга у Установи за децу предшколског узраста "Милица Ножица" у Ваљевоу број 38-9/2010-09 од 30.04.2010. године ("Сл.гласник града Ваљева" бр. 6/2010).

IV

Решење објавити у "Службеном гласнику града Ваљева".

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ДРУШТВЕНЕ
ДЕЛАТНОСТИ,
ФИНАНСИЈЕ, ИМОВИНСКЕ И
ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ ВАЉЕВО

Број : 38-12/2010-09

Датум: 19.08.2010.год.

НАЧЕЛНИК

Градске управе за друштвене делатности,
финансије, имовинске и инспекцијске послове
Јелица Стојановић,с.р.

С А Д Р Ж А Ј

Редни број акта	Назив акта	Страна
113.	Одлука о изменама и допунама Одлуке о буџету града Ваљева за 2010. годину – други ребаланс	1
114.	Одлука о утврђивању симбола града Ваљева	19
115.	Стратегија одрживог развоја града Ваљева 2010.2020. годину	21
116.	План капиталних инвестиција 2010.-2015. године	197
117.	Одлука о отуђењу и давању у закуп грађевинског земљишта	228
118.	Одлука о мањим монтажним објектима привременог карактера	234
119.	Одлука о отпису камате на доспеле обавезе по основу изворних јавних прихода града Ваљева	243
120.	Одлука о овлашћењу Градског већа града Ваљева да одлучује о прибављању отуђењу и коришћењу средстава града Ваљева	244
121.	Одлука о прихватању писма о ангажовању града Ваљева на имплементацији пројекта «Колубарски регионални систем за водоснабдевање»	245
122.	Одлука о преносу удела у јавном предузећу за коришћење водопривредног система Ровни «Колубара» Ваљево	245
123.	Одлука о усвајању нацрта Уговора о организовању јавног предузећа за коришћење водопривредног система Ровни «Колубара» Ваљево, ул. Поп Лукина 6А, као оснивачког акта	245
124.	Одлука о поверавању обављања комуналне делатности линијског превоза путника у градском и приградском саобраћају на територији града Ваљева	246
125.	Одлука о прихватању преноса права коришћења на непокретностима и покретним стварима – опреми у државној својини са досадашњег корисника ЈП «Скијалишта Србије» на град Ваљево	247
126.	Одлука о преносу на управљање објекта ски-стазе «Црни врх» Установи за физичку културу «Валис» Ваљево	247
127.	Одлука о прихватању преноса права коришћења на непокретностима у државној својини са досадашњег корисника ЈИП «Радио Ваљево» на град Ваљево	247
128.	Одлука о броју деце у васпитним групама у Установи за децу предшколског узраста «Милица Ножица»	248
129.	Одлука о изменама и допуни Одлуке о допунским правима војних инвалида и породица палих бораца из оружаних акција после 17. августа 1990. године	248
130.	Одлука о престанку мандата одборника Скупштине града Ваљева	249
131.	Одлука о потврђивању мандата одборника у Скупштини града Ваљева	249
132.	Решење о давању сагласности на програм пословања ЈИП «Радио Ваљево» за 2010. годину	249
133.	Решење о давању сагласности на Статут Установе «Милица Ножица» у Ваљеву	250
134.	Одлука о промени апропријације број: 40-310/10-06	250
135.	Одлука о промени апропријације број: 40-319/10-06	250
136.	Одлука о промени апропријације број: 40-338/10-06	251
137.	Решење о употреби средстава текуће буџетске резерве број: 40-224/2010-01	251
138.	Решење о употреби средстава текуће буџетске резерве број: 40-309/2010-01	251
139.	Решење о употреби средстава текуће буџетске резерве број: 40-311/2010-01	251
140.	Решење о употреби средстава текуће буџетске резерве број: 40-329/2010-01	252
141.	Решење о употреби средстава сталне буџетске резерве број: 40-337/2010-06	252
142.	Решење о утврђивању цене услуга у Установи за децу предшколског узраста «Милица Ножица» у Ваљеву	252

Издавач: Скупштина града Ваљева
За издавача: Никола Илић, секретар Скупштине града Ваљева
Редакција: Одељење за послове органа града: Јелица Пањковић-Тешић, Бојана Петровић
Компјутерска припрема: Душко Милошевић; Штампа: Зоран Јевтић, Милена Марковић
Е-пошта :glasnik@valjevo.org.rs

Претплата се уплаћује на жиро рачун:
Приходи органа градова број:840-742341843-24 са позивом на број
по моделу 97 78 107 150604